

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СТАТИСТИКА АГЕНТТІГІ

«Қазақстан Республикасының Азаматтық кодексіне (ерекше бөлігі)» сәйкес бұл материал көбейтуге (көшіруге) жатпайды, статистикалық ақпараттарды өз жарияланымдарында (басылымдарында) пайдаланған жағдайда Қазақстан Республикасы Статистика агенттігіне сілтеме жасау міндетті.

В соответствии с «Гражданским кодексом Республики Казахстан (особенная часть)» данный материал не подлежит размножению (копированию), при использовании статистической информации в своих публикациях (изданиях) обязательна ссылка на Агентство Республики Казахстан по статистике.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

2008 жылғы қаңтар-мамыр
январь-май 2008 года

Астана, 2008

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ**

**Ай сайынғы ақпараттық-талдамалы
журнал**

1991 жылдан бастап шығады

Құрылтайшы: Қазақстан Республикасы
Статистика агенттігі

Бас редактор – А. Мешімбаева

**СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

**Ежемесячный информационно-аналитический
журнал**

Издается с 1991 года

Учредитель: Агентство Республики Казахстан по
статистике

Главный редактор – А. Мешимбаева

«Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуында» 2008 жылғы қаңтар-мамырдағы ел экономикасының дамуы туралы жедел статистикалық деректер бар.

«Қазақстан Республикасы және оның өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық дамуының статистикалық көрсеткіштері» қосымшасында тиісті бөлімдер бойынша кестелік материал келтірілген.

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің «Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы (жедел деректер)» ай сайынғы журналын электрондық түрде де ұсыну мүмкіндігі бар.

Мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, 010000
Астана қаласы, Сол жағалау, Министрліктер Үйі,
35 көше, 2 үй
Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі
Телефон: 8 (7172) 74-92-95
Факс: 8 (7172) 74-95-46
Электрондық мекен-жай: stat@mail.online.kz
Веб-сайт: http://www.stat.kz

Шартты белгілер:

-- құбылыс жоқ
0,0 – болмашы шама
... – деректер жоқ

Таралымы: 250 дана
Көлемі = 12,82 ЕБТ

Журнал Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде 2002 жылғы 14 тамызда тіркелген №3156-Ж

«Социально-экономическое развитие Республики Казахстан» содержит оперативные статистические данные о развитии экономики страны в январе-мае 2008г.

В приложении «Статистические показатели социально-экономического развития Республики Казахстан и ее регионов» приведен табличный материал по соответствующим разделам.

Агентство Республики Казахстан по статистике имеет возможность предоставлять ежемесячный журнал «Социально-экономическое развитие Республики Казахстан (оперативные данные)» также в электронном виде.

Адрес: Республика Казахстан, 010000
г. Астана, Левый берег, Дом Министерств,
35 улица, д. 2
Агентство Республики Казахстан по статистике
Телефон: 8 (7172) 74-92-95
Факс: 8 (7172) 74-95-46
Электронный адрес: stat@mail.online.kz
Веб-сайт: http://www.stat.kz

Условные обозначения:

-- явление отсутствует
0,0 – незначительная величина
... – данные отсутствуют

Тираж: 250 экз.
Объем = 12,82 УПЛ

Журнал зарегистрирован в Министерстве культуры, информации и общественного согласия Республики Казахстан 14 августа 2002г. №3156-Ж

Мазмұны

1.	Қазақстан Республикасының 2008 жылғы қаңтар-мамырдағы әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары.....	5
2.	Тауарлар мен қызметтер өндірісі.....	7
2.1	Өнеркәсіп өндірісі.....	7
2.2	Ауыл шаруашылығы.....	11
2.3	Құрылыс.....	13
2.4	Көлік.....	16
2.5	Байланыс.....	17
2.6	Сауда және өзге де қызметтер.....	19
3.	Шағын кәсіпкерлік субъектілері мониторингі.....	21
4.	Сыртқы сауда.....	24
4.1	Сыртқы сауда айналымы.....	24
4.2	ТМД мемлекеттерімен сыртқы сауда.....	25
4.3	Әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда.....	25
5.	Инвестициялар.....	26
5.1	Негізгі капиталға салынған инвестициялар.....	26
5.2	2008 жылғы I тоқсанда Қазақстан Республикасындағы жер қойнауын пайдаланушылардың инвестициялық қызметінің нәтижелері.....	29
6.	Бағалар.....	30
6.1	Тұтыну бағалары.....	30
6.2	Экономиканың нақты секторындағы бағалар.....	32
7.	Қаржы жүйесі.....	36
7.1	Мемлекеттік қаржы.....	36
7.2	Ақша-кредит жүйесі.....	37
8.	Еңбек рыногы және еңбекақы төлеу.....	40
8.1	Жалданып жұмыспен қамтылу.....	40
8.2	Жұмыссыздық және жұмыспен қамту.....	41
8.3	Еңбекақы төлеу.....	42
9.	Халық табысы.....	43
9.1	Ақшалай табыс.....	43
10.	Демографиялық процестер және әлеуметтік сала.....	44
10.1	Демографиялық ахуал.....	44
10.2	Халықтың ауру-сырқаулығы.....	46
10.3	Қылмыстылық.....	46
11.	Қазақстан Республикасы өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы: салыстырмалы талдау.....	48
12.	Конъюнктуралық зерттеулер.....	51
12.1	Өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу.....	51
12.2	Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу.....	51
12.3	Тұтынушыларды зерттеу.....	52
13.	ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы.....	54

Содержание

1.	Краткие итоги социально-экономического развития Республики Казахстан в январе-мае 2008 года.....	57
2.	Производство товаров и услуг.....	59
2.1	Промышленное производство.....	59
2.2	Сельское хозяйство.....	63
2.3	Строительство.....	65
2.4	Транспорт.....	68
2.5	Связь.....	69
2.6	Торговля и прочие услуги.....	71
3.	Мониторинг субъектов малого предпринимательства.....	73
4.	Внешняя торговля.....	76
4.1	Внешнеторговый оборот.....	76
4.2	Внешняя торговля с государствами СНГ.....	77
4.3	Внешняя торговля с другими странами мира.....	77
5.	Инвестиции.....	78
5.1	Инвестиции в основной капитал.....	78
5.2	Результаты инвестиционной деятельности недропользователей в Республике Казахстан за I квартал 2008г.....	81
6.	Цены.....	82
6.1	Потребительские цены.....	82
6.2	Цены в реальном секторе экономики.....	84
7.	Финансовая система.....	88
7.1	Государственные финансы.....	88
7.3	Денежно-кредитная система.....	90
8.	Рынок труда и оплата труда.....	92
8.1	Занятость по найму.....	92
8.2	Безработица и обеспечение занятости.....	93
8.3	Оплата труда.....	94
9.	Доходы населения.....	95
9.1	Денежные доходы.....	95
10.	Демографические процессы и социальная сфера.....	96
10.1	Демографическая ситуация.....	96
10.2	Заболеваемость населения.....	98
10.3	Преступность.....	98
11.	Социально-экономическое положение регионов Республики Казахстан: сравнительный анализ.....	100
12.	Конъюнктурные обследования.....	103
12.1	Обследование деловой активности промышленных предприятий.....	103
12.2	Обследование деловой активности предприятий торговли.....	103
12.3	Обследование потребителей.....	104
13.	Социально-экономическое положение стран СНГ.....	106

1. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ 2008 ЖЫЛҒЫ ҚАҢТАР-МАМЫРДАҒЫ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ ҚЫСҚАША ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ

Экономиканың нақты секторы. 2008 жылғы қаңтар-мамырда өнеркәсіп өндірісінің көлемі қолданыстағы бағамен 4243,1 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-мамырдан 3,8% көп. 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда кен өндіру өнеркәсібінде өндіріс көлемі 6,7%-ға, электр энергиясын, газ бен су өндіруде және бөлуде – 7,9%-ға өсті, өңдеу өнеркәсібінде 0,7%-ға азайды.

2008 жылғы қаңтар-мамырда ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі ағымдағы бағамен 213,5 млрд. теңгені құрап, 2007 жылғы қаңтар-мамырмен салыстырғанда 3,9% өсті.

2008 жылғы қаңтар-мамырда жүк тасымалдаудың жалпы көлемі (коммерциялық тасымалдаумен шұғылданатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасымалдаған жүк көлемінің бағасын есепке алғанда) 778,0 млн. тоннаны құрап, 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 3,2% өсті.

Есепті кезеңде бөлшек сауда тауар айналымының көлемі (қоғамдық тамақтандыру айналымынсыз) 880,5 млрд. теңгені құрап, 2007 жылғы қаңтар-мамырмен салыстырғанда 2,2% артты.

2008 жылғы қаңтар-мамырда негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың көлемі 1158,3 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-мамырға қарағанда 16,1% артық.

2008 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша республикада 275606 заңды тұлғалар тіркелген, соның ішінде қызметкерлерінің саны 50 адамға дейінгілер - 260489. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалар – 186471. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалардың ішінде шағын кәсіпорындар – 172331 құрайды, олардан шағын бизнес субъектілері - 126044.

Сыртқы сауда. 2008 жылғы қаңтар-сәуірде Қазақстанның сыртқы сауда айналымы (Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданы есепке алмағанда) 31593 млн. АҚШ долларын құрап, 2007 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда 41,3% өсті, оның ішінде экспорт – 21515,6 млн. АҚШ доллары (60,3% өсті), импорт – 10077,4 млн. АҚШ доллары (12,7% өсті) болды.

Баға. Тұтыну бағаларының индексі 2008 жылғы мамырда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 104,5% құрады. Азық-түлік тауарларының бағалары 6,2%-ға, азық-түлік емес тауарлар – 3,0%, ақылы қызметтер – 3,3% өсті. Өнеркәсіп өнімін өндіруші кәсіпорындар бағалары 2008 жылғы мамырда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 20,8% өсті.

Қаржы. Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша Қазақстан Республикасының Мемлекеттік бюджетіне түскен табыстар көлемі 2008 жылғы 1 мамырға 1008,5 млрд. теңгені, ал шығын – 912 млрд. теңгені құрады. 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 25,5% артты, шығындар 24,9% өсті.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша екінші деңгейдегі банктердің экономика салаларына салған кредиттік салымдары 2008 жылғы сәуірдің соңына 7259 млрд. теңгені құрады. Кредиттік салымдардың жалпы көлемінде ұзақ мерзімді кредиттердің үлесі 80,4%, шетел валютасындағы кредиттердің үлесі 42,6% құрады. 2008 жылғы сәуірдің соңына банк жүйесіндегі депозиттер көлемі 4133,5 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 26,1% көп, халық депозиттері 1490,2 млрд. теңге болды, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 25,2% көп.

Еңбек рыногы. 2008 жылғы мамырда жұмыссыздар саны, сараптамалық бағалау бойынша, 568,9 мың адамды, экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы жұмыссыздық деңгейі 6,7%, оның ішінде жұмыссыздар ретінде жұмыспен қамту органдарында тіркелген адамдар саны ағымдағы жылғы мамырдың соңында 69,6 мың адамды құрады, экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы олардың үлесі – 0,8%.

Халықтың табысы. 2008 жылғы сәуірде, бағалау бойынша, халықтың орта есеппен жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы 28552 теңгені құрап, 2007 жылғы сәуірмен салыстырғанда – 22,3%, нақты ақшалай табысы – 2,7% өсті.

2008 жылғы сәуірде қызметкерлерге есептелген орташа айлық атаулы жалақы 57897 теңгені құрап, 2007 жылғы сәуірмен салыстырғанда 17,2% өсті. Нақты жалақы 1,6% төмендеді.

Негізгі әлеуметтік-экономикалық индикаторлар

А	Өлшем бірлігі	2008 жылғы қаңтар-мамыр	2008 жылғы мамыр	Өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен		2008 жылғы мамыр 2008 жылғы сәуірге %-бен
				2008 жылғы қаңтар-мамыр	2008 жылғы мамыр	
Экономикалық көрсеткіштер						
Қысқа мерзімді экономикалық индикатор ¹⁾	%-бен			104,0	104,2	
Өнеркәсіп өнімінің (тауарлардың, қызметтердің) көлемі	млрд. теңге	4243,1	970,3	103,8	105,2	99,0
Ауыл шаруашылығы жалпы өнімінің көлемі	млрд. теңге	213,5	55,0	103,9	103,8	119,5
Құрылыс жұмыстарының көлемі	млрд. теңге	447,9	156,4	109,0	111,0	132,5
Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар	млрд. теңге	1158,3	306,9	116,1	122,3	131,7
Көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау	млн. тонна	778,0	173,8	103,2	103,6	104,5
Байланыс қызметтерінің көлемі	млрд. теңге	163,9	34,5	126,1	119,1	104,3
Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы	млрд. теңге	880,5	194,7	102,2	104,2	104,6
	млн. АҚШ доллары					
Сыртқы сауда айналымы ²⁾³⁾ соның ішінде:		31593,0	8717,9	141,3	149,3	109,2
экспорт		21515,6	5735,1	160,3	170,1	104,5
импорт		10077,4	2982,8	112,7	120,8	119,7
Тұтыну бағаларының индексі				119,0	104,5 ⁴⁾	101,0
Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының индексі				143,5	120,8 ⁴⁾	108,8
Жұмыссыздар саны (бағалау)	мың адам		568,9		95,8	99,8
Орта есеппен жан басына шаққандағы ақшалай табыс (бағалау) ²⁾	теңге	112775	28552	122,8 ⁵⁾	122,3 ⁵⁾	97,1
Нақты ақшалай табыс (бағалау) ²⁾	%-бен			103,3 ⁵⁾	102,7 ⁵⁾	96,2
Бір қызметкердің орташа айлық жалақысы ²⁾ :						
атаулы	теңге	56021	57897	117,1	117,2	98,8
нақты	%-бен			98,6	98,4	97,9
Қаржы көрсеткіштері⁶⁾						
М3 ақша жиыны	млрд. теңге		4852,7		122,0	100,8
Айналымдағы қолма-қол ақша	млрд. теңге		719,2		102,7	103,3
Банк жүйесіндегі депозиттер	млрд. теңге		4133,5		126,1	103,4
соның ішінде халық депозиттері	млрд. теңге		1490,2		125,2	100,7
ЕДБ-ның экономика салалары мен халыққа кредит беруі	млрд. теңге		7259,0		129,7	100,1
соның ішінде ұзақ мерзімді кредиттік салымдар	млрд. теңге		5837,9		134,8	99,6

¹⁾ Алты сала (ауыл шаруашылығы, өнеркәсіп, құрылыс, сауда, көлік, байланыс) өсуінің нақты қарқыны бойынша есептеледі.

²⁾ 1-баған – 2008 жылғы қаңтар-сәуір; 2-баған – 2008 жылғы сәуір; 3-баған – 2008 жылғы қаңтар-сәуір 2007 жылғы қаңтар-сәуірге %-бен; 4-баған - 2008 жылғы сәуір 2007 жылғы сәуірге %-бен; 5-баған – 2008 жылғы сәуір 2008 жылғы наурызға %-бен.

³⁾ Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Көдендік бақылау комитетінің деректері, ұйымдаспаған сауданың есебінсіз.

⁴⁾ 2007 жылғы желтоқсанға.

⁵⁾ 2007 жылғы қаңтар-сәуірдегі және сәуірдегі нақтыланған деректерге %-бен.

⁶⁾ ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша, 2008 жылғы сәуірдің соңына.

Ескерту: Өнеркәсіп өнімінің көлемі тиісті жылдардағы кәсіпорындар құрылымы бойынша келтірілген.
Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы қоғамдық тамақтандыру қызметтерін есепке алмайды.

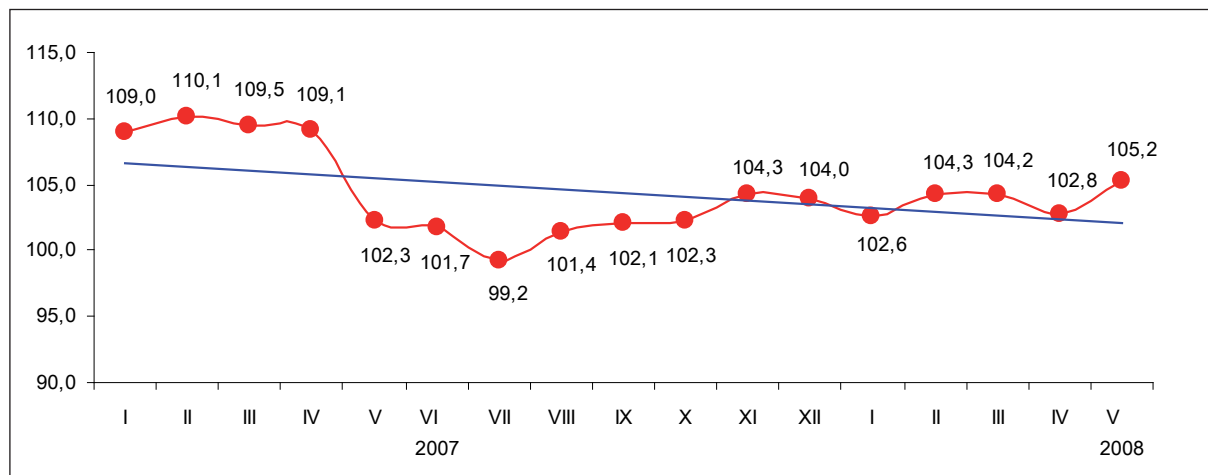
2. ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕР ӨНДІРІСІ

2.1 ӨНЕРКӘСІП ӨНДІРІСІ

2008 жылғы қаңтар-мамырда 2007 жылғы қаңтар-мамырдағы деңгейге өнеркәсіп өндірісінің нақты көлем индексі 103,8% (тиісінше, 2005ж. – 105,3%, 2006ж. – 104,4%, 2007ж. – 108,1%) құрады. Есепті кезеңде 4243,1 млрд. теңгенің өнеркәсіп өнімі өндірілді. Өндіріс көлемінің өсуі, Ақмола, Қарағанды, Қызылорда облыстары және Астана, Алматы қалаларынан басқа, республиканың барлық өңірлерінде байқалды.

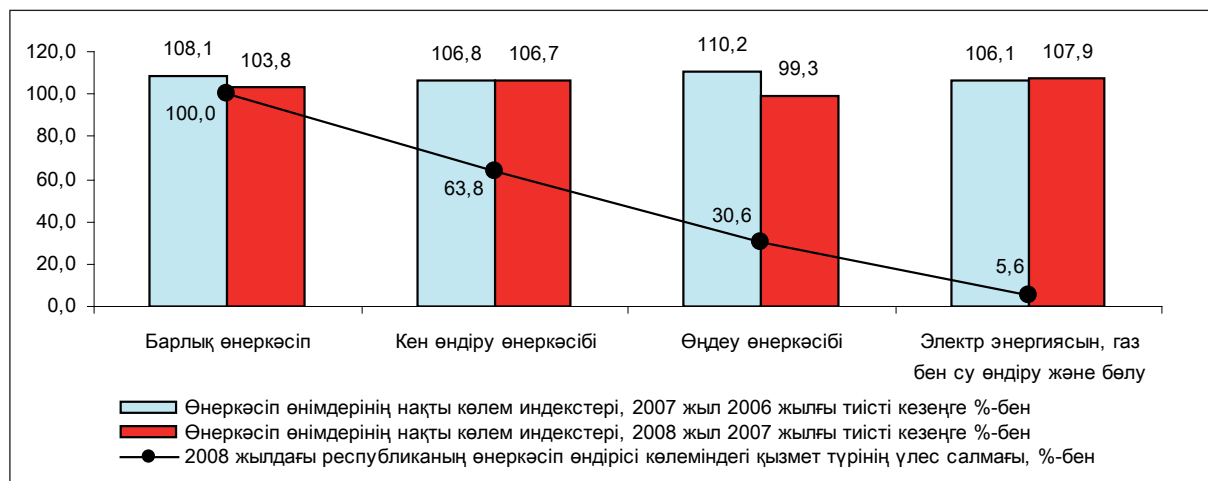
Өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері

өткен жылғы тиісті айға %-бен

Тұтастай өнеркәсіп бойынша нәтижелердің қалыптасуына кен өндіру өнеркәсібі аса үлкен ықпал етті. Есепті кезеңде оның үлесі республикалық өндіру көлемінде 63,8% (2006-2007 жылдары ол 58-57%) құрады. Өңдеу өнеркәсібіне өнеркәсіп өнімінің барлық көлемінің 30,6%-ы (37-38%) келді.

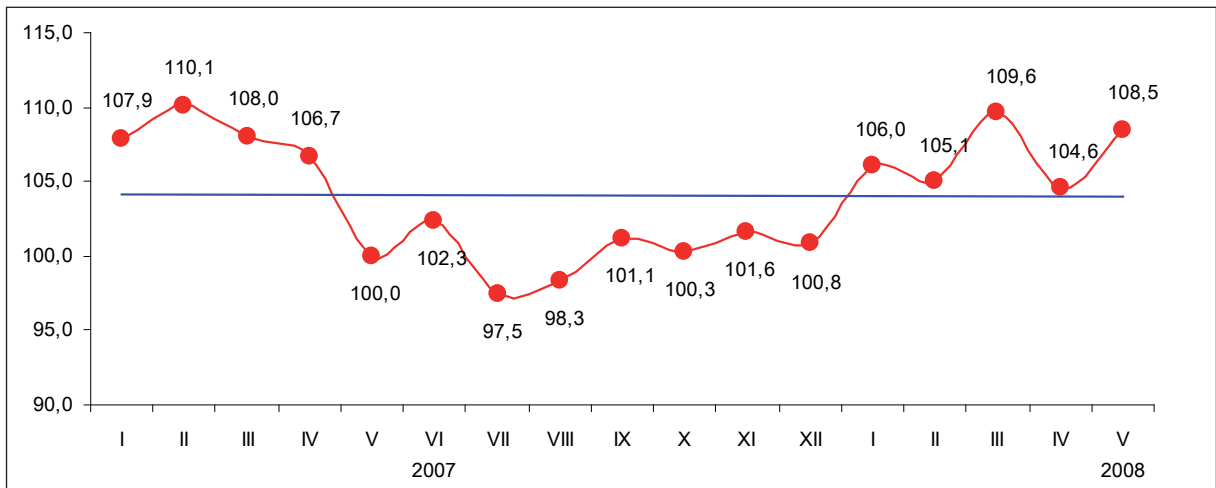
2007-2008 жылдардағы қаңтар-мамырда өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері және өнеркәсіптің салалық құрылымы

Кен өндіру өнеркәсібінде өткен кезеңде 2708,3 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, бұл өткен жылғы сәйкес кезеңнен 6,7%-ға жоғары. Мұнай өндіру негізі Атырау облысының кәсіпорындарында артты. Сондай-ақ, табиғи газ, газ конденсаты, көмір өндірісі өсті. Қарағанды облысында мыс қойыртпасындағы мыс, Қостанай облысында темір-кенді шекемтастар шығару қысқарды.

Кен өндіру өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

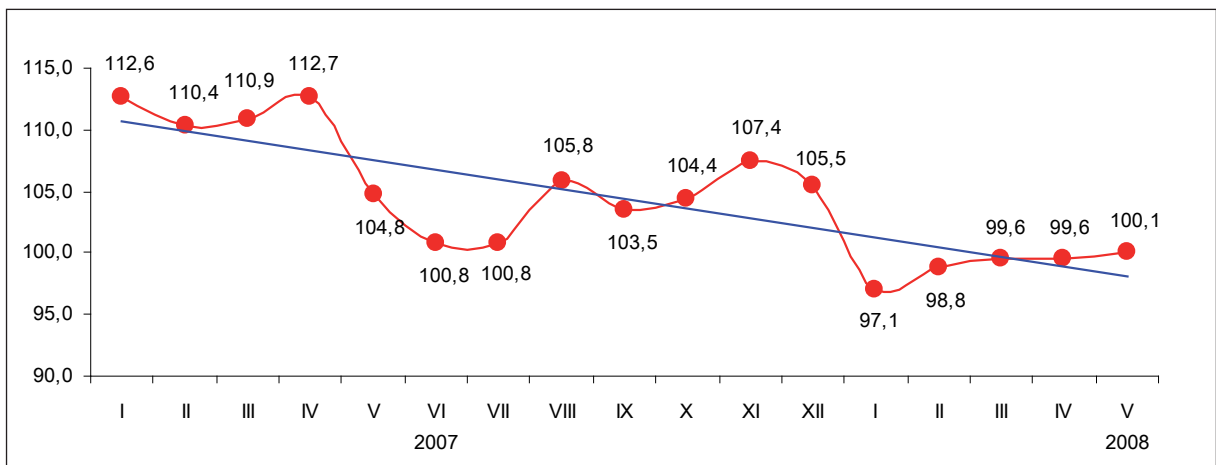
өткен жылғы тиісті айға %-бен

Өңдеу өнеркәсібінде ағымдағы жылғы қаңтар-мамырда өндіріс 0,7%-ға төмендеген және 1297 млрд. теңгені құрады. Құрылыс материалдарын, түсті металдар, ағаш, электр жабдықтар, кәсіп құралдары мен жабдықтарын шығару қысқарды.

Өңдеу өнеркәсібінің нақты көлем индекстері

өткен жылғы тиісті айға %-бен

Сусындарды қоса, тамақ өнімдерінің өндірісі 252,1 млрд. теңгені құрады. Нақты көлем индексі 2007 жылғы қаңтар-мамырға 101% құрады. Ет, шұжық өнімдері, жарма, нан, қант, макарон өнімдерін шығару өсті. Жеміс шырындары, күнбағыс және мақта майы, сүт, сары май, ірімшік және сүзбе, ұн, кондитерлік өнімдерін шығару қысқарды.

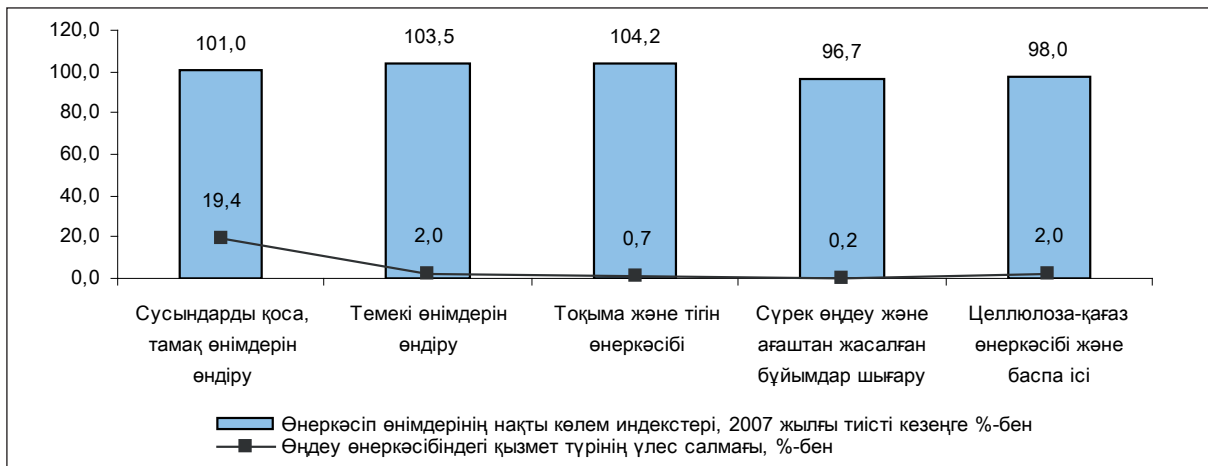
Есепті кезеңде **тоқыма және тігін өнеркәсібінде** өндіріс 4,2%-ға өсті. Мақта талшығының, мата, свитерлер, жемпірлер және пуловерлер өндіру артты. Кілем, кілем бұйымдарын және қалпақтар, бас киімдер (Алматы қаласы) шығару төмендеді.

Аяқ киімдер және қойдың, ешкінің, шошқаның, ірі қара малдың терісінен жасалған былғарының өсуі есебінен **былғары, былғарыдан жасалған бұйымдар мен аяқ киімдер** өндіріс көлемі 2,3 есе өсті.

Сүрек өңдеу және ағаштан жасалған бұйымдар шығару көлемі 2007 жылғы қаңтар-мамырдағы деңгейге 96,7% құрады. Ағаш материалдары, ағаш талшығынан жасалған тақталар, терезелер және есіктер, паркет шығару қысқарды. Темір жол немесе трамвай шпалдарын, ағаш жәшіктерінің өндірісі өсті.

Ағымдағы жылғы қаңтар-мамырда **целлюлоза-қағаз өнеркәсібінде және баспа ісінде** нақты көлем индексі 98% деңгейде қалыптасты. Газеттер, журналдар, кітаптар және кітапшалар, заттаңбалар мен құлақша қағаздар, тұсқағаз өндірісі төмендеді. Кеңірдектелген қағаз және қатырма қағаз шығару артты.

**2008 жылғы қаңтар-мамырдағы өңдеу өнеркәсібі қызметінің
жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы**

Ағымдағы жылғы қаңтардан бастап мамырға дейінгі кезеңде **кокс, мұнай өнімдерін және ядролық материалдарды** 98,1 млрд. теңгеге өндірілді, бұл өткен жылғы деңгейден 4,7%-ға асып түсті. Кокс, газойльдер, мазут және бутан өндіру артты. Шикізаттың жетіспеушілігінен Павлодар облысында бензин және Атырау, Павлодар облыстарында керосин шығару төмендеді.

Ағымдағы жылғы қаңтар-мамырда фосфор қышқылын, натрий трифосфатын және бихроматын, хром тотығын шығаруының арту есебінен, **химия өнеркәсібінде** (101,8%) өндірісі артты. Фосфор, фосфорлы тыңайтқыштар (Жамбыл облысы), күкірт қышқылының (Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстары), хром илегіш және хром триоксидінің (Ақтөбе облысы) өндірісі қысқарды.

Резеңке және пластмасса бұйымдарын өндіруде нақты көлем индексі 109,3% құрады. Резеңкеден және пластмассадан жасалған құбырлар, түтіктер және шлангілер, резеңке ленталар, пластмассадан жасалған есіктер және терезелер шығару өсті. Пластмассадан жасалған тақталар, табақтар мен жолақтар өндіру төмендеді.

2008 жылғы басынан бергі кезеңде **өзге де металл емес минералды өнімдер өндірісінің** едәуір төмендеуі байқалды. Есепті кезеңде өндіріс 22,4%-ға қысқарды, көлем 70,5 млрд. теңгені құрады. Өнімге сұраныстың азаюына байланысты құрылыс материалдары: цемент, әк, тақтайшалар, кірпіштер, бетон, құрылыс конструкцияларын шығару (Шығыс Қазақстан, Ақтөбе облыстары, Астана, Алматы қалалары) қысқарды.

Металлургия өнеркәсібінде 2008 жылғы қаңтар-мамырда 2007 жылғы тиісті деңгейге нақты көлем индексі 99,3% құрады. Сала үлесіне өңдеу өнеркәсібі көлемінің 45%-ға жуығы келеді. Өткен кезеңде 265,1 млрд. теңгенің қара металлургия, 281,4 млрд. теңгенің түсті металлургия өнімі өндірілді. **Қара металлургияда** Қарағанды облысында шойын және жалпақ илек шығаруының төмендеуі есебінен нақты көлем индексі 99,9% құрады. **Түсті металдар** өндірісі 3%-ға төмендеді. Тазартылған мыс, тазартылған күміс және мырыш (Қарағанды облысы) өндіру қысқарды. Алтын, алюминий тотығы, мыс сымдарын шығару артты.

2008 жылғы қаңтар-мамырдағы өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

Өткен кезеңде **машина жасау саласында** 109,9 млрд. теңгеге өнім өндірілді. Өткен жылмен салыстырғанда нақты көлем индексі 98,9% құрады.

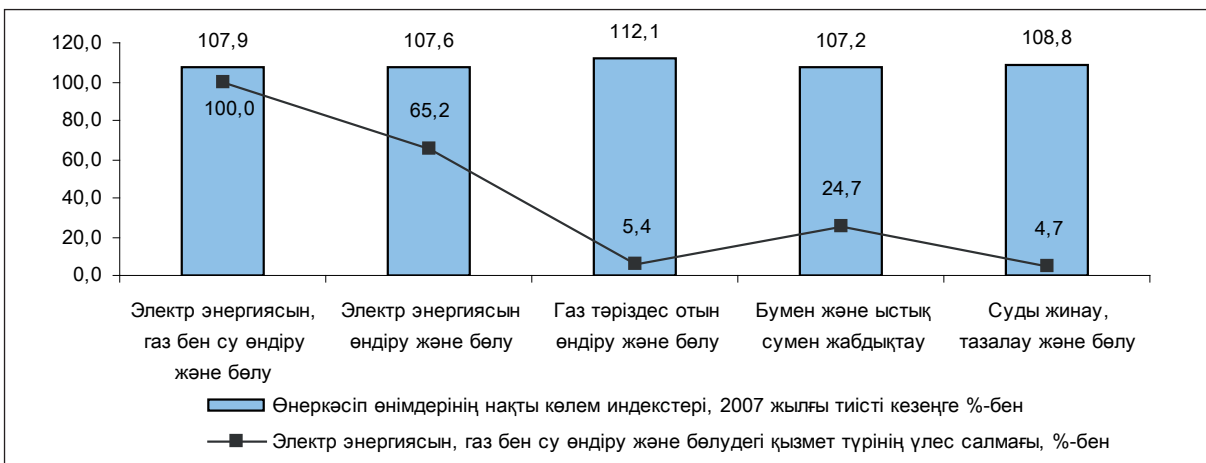
Машиналар мен жабдықтар өндірісі 13,1%-ға өсті. Мойынтіректер, қатарлап дестегіштер, сорғылар, өрт сөндіргіштер шығару артты. Мұнымен қатар, тұрмыстық кір жуғыш машиналар, кен өндіру өнеркәсібіне арналған машиналар (Алматы қаласы), мұнай кәсібіне арналған жабдықтар (Солтүстік Қазақстан облысы), мұнай-газды қайта өңдейтін жабдықтар (Батыс Қазақстан облысы) шығару қысқарған.

Электр жабдықтарын, электрондық және оптикалық жабдықтардың (98,6%): цифрлық есептеу машиналары, сұйықтықтың және электр энергиясын санауыштары, төмен вольтті аппаратуралар (Алматы қаласы) шығаруы төмендеді. Алматы қаласында магнитофондар шығару тоқтатылды. Аккумуляторлар, конденсаторлар, трансформаторлар, теледидарлар, оқшауландырылған сымдар мен кабельдер өндірісі артты.

Көлік құралдары мен жабдықтары 40,4 млрд. теңгеге шығарылды, бұл өткен жылғы деңгейден 12%-ға төмен. Ақмола облысында жүк тасымалдайтын автомобильдер және Солтүстік Қазақстан облысында қозғалтқыштар бөлшектері 2007 жылғы қаңтар-мамырға қарағанда аз шығарылған. Жолаушыларға арналған жеңіл автомобильдер шығару (Шығыс Қазақстан облысы) өсті.

Өнеркәсіптің өзге де салаларында ағымдағы жылғы қаңтар-мамырда қаңқасы ағаштан жасалған отыруға арналған, ағаштан жасалған кеңсе және ас үйге арналған жиһаз, ағаш төсектер, зергерлік бұйымдар, спорт тауарларын шығару (80,5%) төмендеді.

2008 жылғы қаңтар-мамырдағы электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері және үлес салмағы

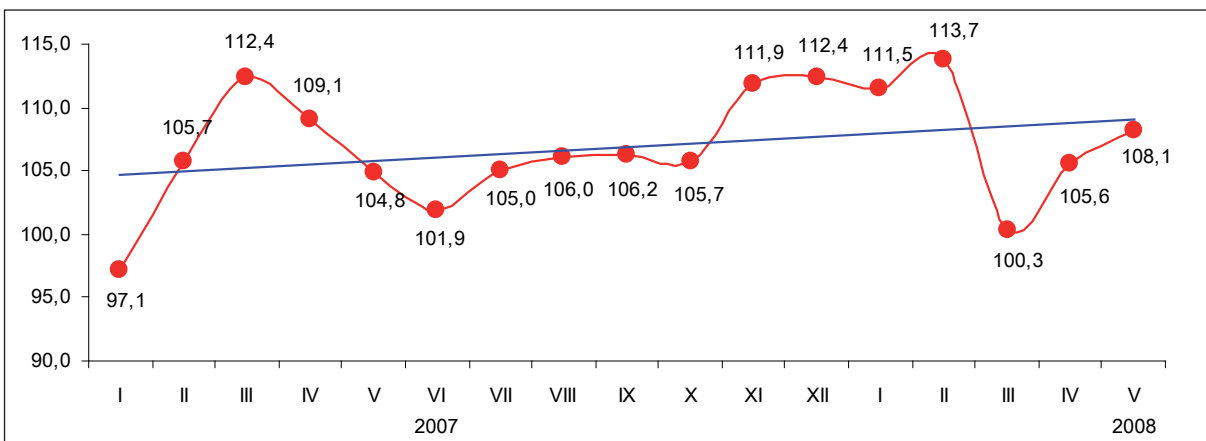
Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлуде 2008 жылғы қаңтар-мамырда өткен жылмен салыстырғанда нақты көлем индексі 107,9% құрады.

Есепті кезеңде электр энергиясы 35,9 млрд. кВт.сағ. өндірілді. Бұл 2007 жылғы тиісті деңгейден 7,4%-ға жоғары. Ақмола, Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарынан басқа барлық өңірлер кәсіпорындарының өндірісі өсті.

Жылу энергиясын өндіру 47,8 млн. Гкал құрады немесе 2007 жылғы қаңтар-мамырға қарағанда 5,5%-ға көп. Ақмола, Атырау облыстары және Алматы қаласынан басқа барлық өңірлерде өндіріс артты.

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлудің нақты көлем индекстері

өткен жылғы тиісті айға %-бен

2.2 АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ

Ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру

Ауыл шаруашылығы жалпы өнімдерінің көлемі 2008 жылғы қаңтар-мамырда тұтастай республика бойынша, бағалаумен, ағымдағы бағаларда 213,5 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы сәйкес кезеңге қарағанда 3,9%-ға көп.

Өсімдік шаруашылығы

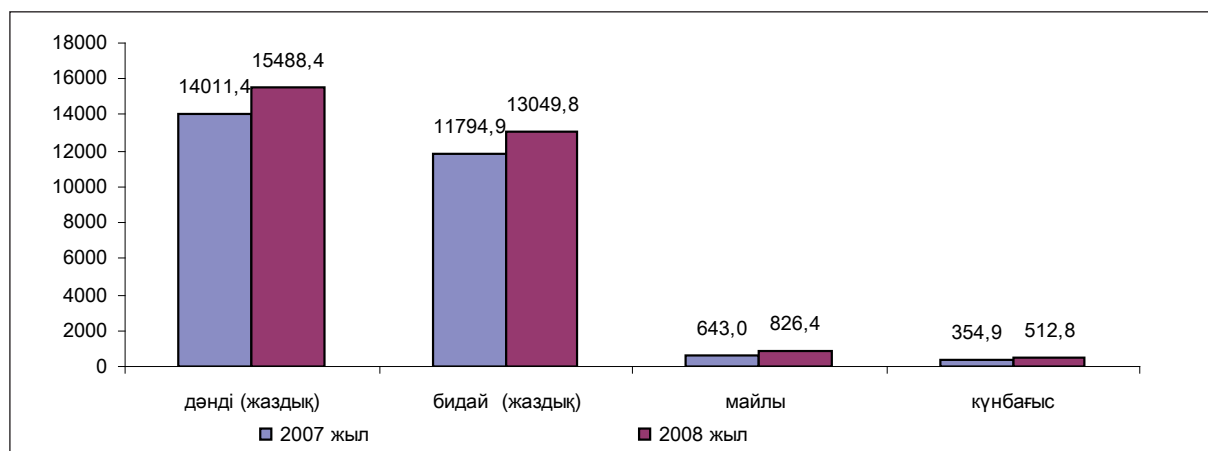
Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің алдын ала деректері бойынша 2008 жылғы 6 маусымға жаздық дақылдар егістігін отырғызу іс жүзінде аяқталды. Ақмола, Алматы, Батыс Қазақстан, Қостанай, Солтүстік Қазақстан облыстарында жаздық дәнді егістігін отырғызу аяқталды. Жаздық дәнді-дақылдар егістігінің алқабы, көрсетілген күнге, 15488,4 мың гектарды (осы уақытқа белгіленгеннен 100%) құрады, оның ішінде бидай егістігі 13049,8 мың гектарды, арпа – 1945,8 мың гектарды алып жатыр.

Майлы дақылдардың егістік алқабы 826,4 мың гектарды құрады. Ағымдағы жылы майлы дақылдар егістігінің құрылымы өзгерді. Сонымен, күнбағыс үлесіне 62,1% (2007 жылы – 55,2%), рапсқа – 20,7% (2007 жылы – 26,8%) келеді. Күнбағыс егістігі белгіленгеннен (394,5 мың гектар) 1,3 есеге өсіп, 512,8 мың гектарды құрады, оның ішінде Шығыс Қазақстан облысында, тиісінше – 1,2 есеге және 225,0 мың гектар, Павлодар – 1,5 есеге және 150,2 мың гектар. Сондай-ақ күнбағыс егістіктері Ақмола, Ақтөбе, Жамбыл, Батыс Қазақстан және Солтүстік Қазақстан облыстарында шамалы өсті. Рапс егістігінің көлемі 170,7 мың гектарды құрады, оның ішінде Солтүстік Қазақстан облысында – 98,5 мың гектар, Қостанай – 56,8 мың гектар, Ақмола облысында – 10,6 мың гектар.

6 маусымдағы жағдай бойынша қант қызылшасының егістігі Қазақстан Республикасында 19,3 мың гектарды (Алматы және Жамбыл облыстары) құрады, бұл 2007 жылғыдан 5,7 мың гектарға көп, ал қоза егістігінің алқабы (Оңтүстік Қазақстан облысы) 31,6 мың гектарға азайып, 164,6 мың гектар болды, бұл белгіленгеннен 83,7%-ы.

2008 жылғы 6 маусымдағы жағдай бойынша жаздық дақылдардың егістік алқабы

мың гектар

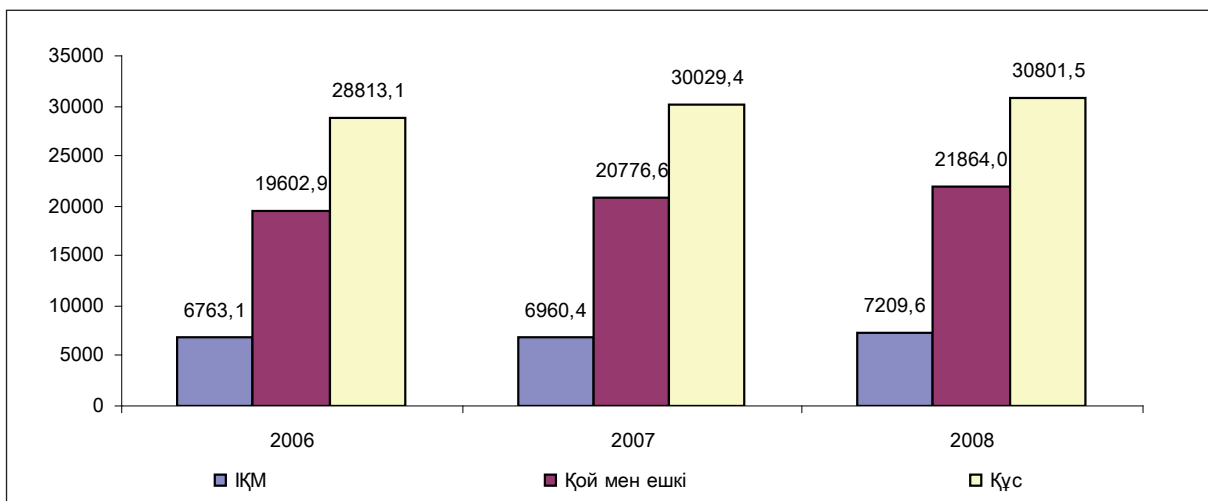

Мал шаруашылығы

Ағымдағы жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша өткен жылғы тиісті күнмен салыстырғанда шаруашылықтардың барлық санаттарында мал төлдеу және оны сатып алудың өсуі есебінен ірі қара мал басының (3,6%), қой мен ешкінің (5,2%), шошқа (5,2%), жылқының (5,3%), түйенің (4,0%) және құстың (2,6%-ға) өсуі байқалған.

Ауыл шаруашылығы малдары мен құс саны

мың бас

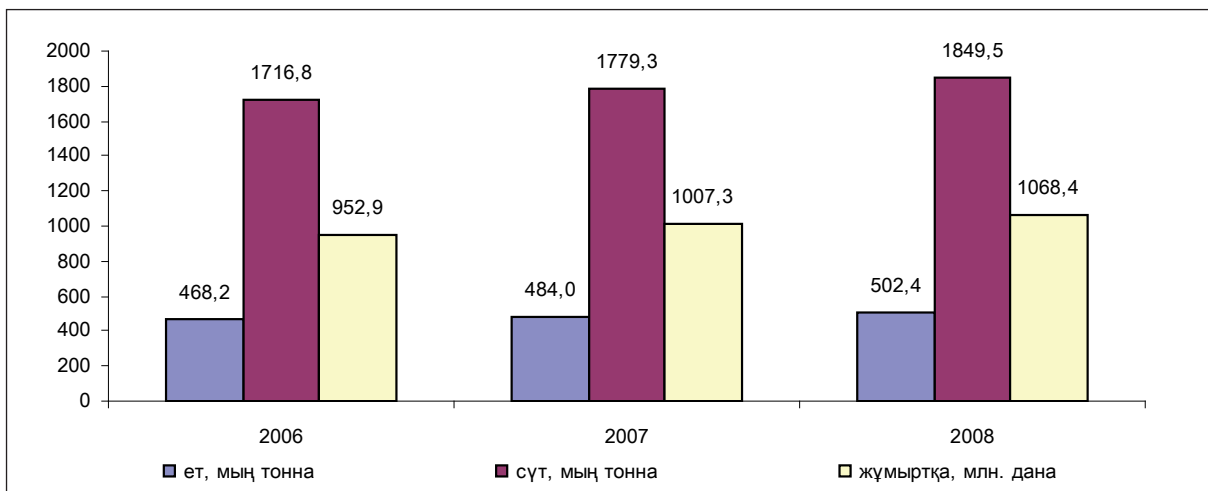

2008 жылғы қаңтар-мамырда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда малдың барлық түрлерін өткізудің (102,8%-дан 107,9%-ға дейін) өсуі есебінен ет өндірісінің өсуі 103,8% құрады. Бір ірі қара мал басының орташа тірі салмағы 294 кг, қой мен ешкі – 37 кг, жылқы – 310 кг құрады.

Сүт бағытындағы бір сиырға сүттің орташа сауылуының 6,3%-ға өсуі есебінен сиыр сүтінің өндірісі 3,9%-ға артты.

Мекиен тауықтың орташа басының 3,7%-ға және 1 мекиен тауықтың орташа жұмыртқалауының 2,3%-ға өсуі есебінен жұмыртқа өндірісі 6,1%-ға артты.

Мал шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлерін өндіру

2.3 ҚҰРЫЛЫС

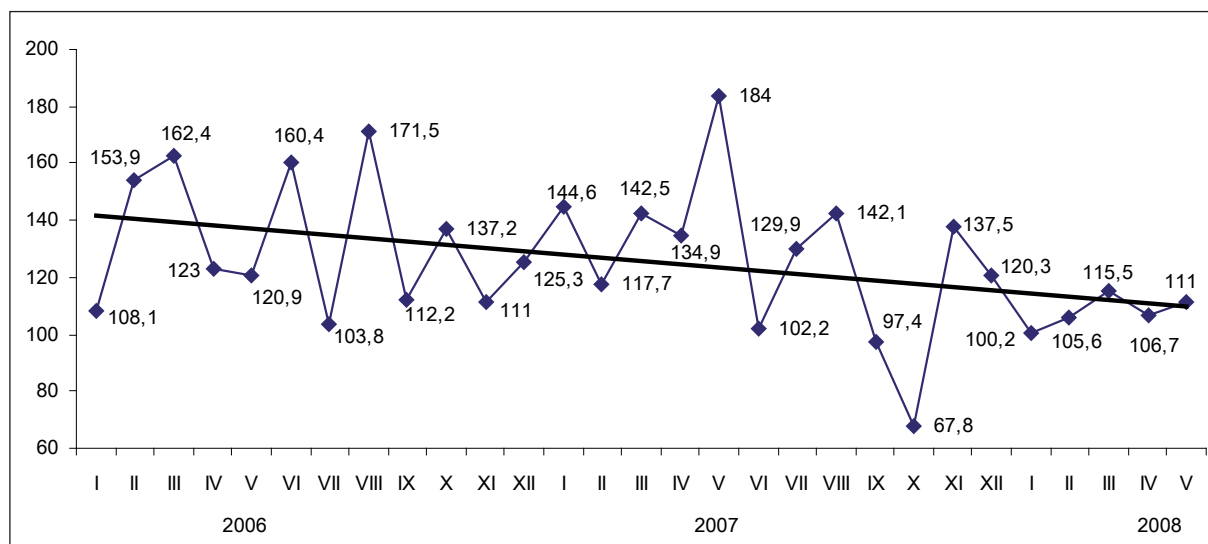
Құрылыс қызметі

2008 жылғы қаңтар-мамырда құрылыс жұмыстарының (қызметтерінің) көлемі, бағалауды есептегенде, 447,9 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-мамырдағы деңгейден 9%-ға көп.

Республика көлемінде жеке құрылыс ұйымдары орындаған құрылыс жұмыстарының үлес салмағы едәуір – 70,8% болды. Шетелдік мердігерлер – 28,7%, мемлекеттік ұйымдар – 0,5%-ын орындады.

Құрылыс жұмыстарының нақты көлем индекстері

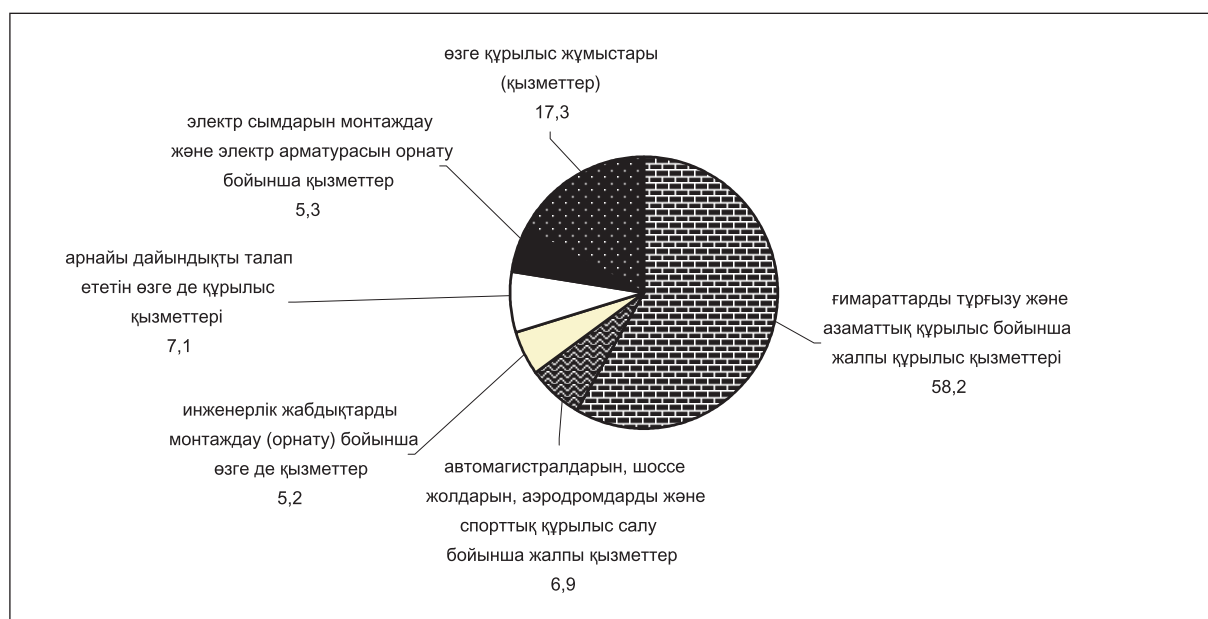
өткен жылғы тиісті айға %-бен

Орындалған жұмыстардың құрылымында ғимарат тұрғызу және азаматтық құрылыстың үлесі (жалпы көлемнің 58,2%-ы) басым құрады (2007 жылғы қаңтар-мамырда – 48%).

Орындалған құрылыс жұмыстарының түрлері бойынша құрылымы

пайызбен

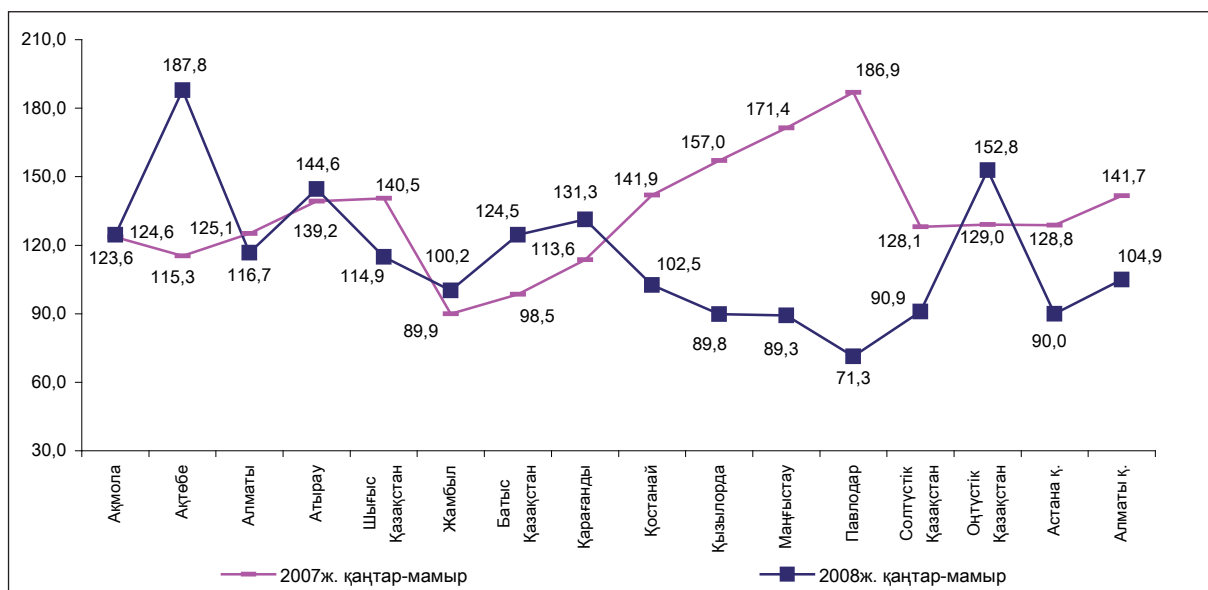

Құрылыс жұмыстары көлемінің өсуі 2007 жылғы қаңтар-мамырмен салыстырғанда республиканың 11 өңірінде байқалды. Мұның өзінде құрылыс жұмыстарының едәуір өсуі Ақтөбе (1,9 есе), Оңтүстік Қазақстан (1,5 есе), Атырау (1,4 есе) облыстарында байқалды.

Жалпыреспубликалық құрылыс жұмыстарының көлемінде Астана, Алматы қалалары және Атырау облысы елеулі үлес (жалпы көлемнен барлығы 60%-дан артық) алады.

Өңірлер бойынша құрылыс жұмыстарының нақты көлем индекстері

өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

2008 жылғы қаңтар-мамырда 10691 ғимараттар салынды, оның ішінде 9258 тұрғын және 1433 тұрғын емес мақсаттағы. Пайдалануға берілген тұрғын емес мақсаттағы объектілердің едәуір саны сауда – 558, сондай-ақ көлік пен байланыс саласына келеді – 499.

Денсаулық сақтау және білім беру саласында 26 объект пайдалануға берілді, оның ішінде 3 - жалпы білім беретін мектеп, 2 - мектепке дейінгі мекеме, 21 - амбулаторлық-емханалық мекеме.

Білім беру және денсаулық сақтау объектілерін пайдалануға беру

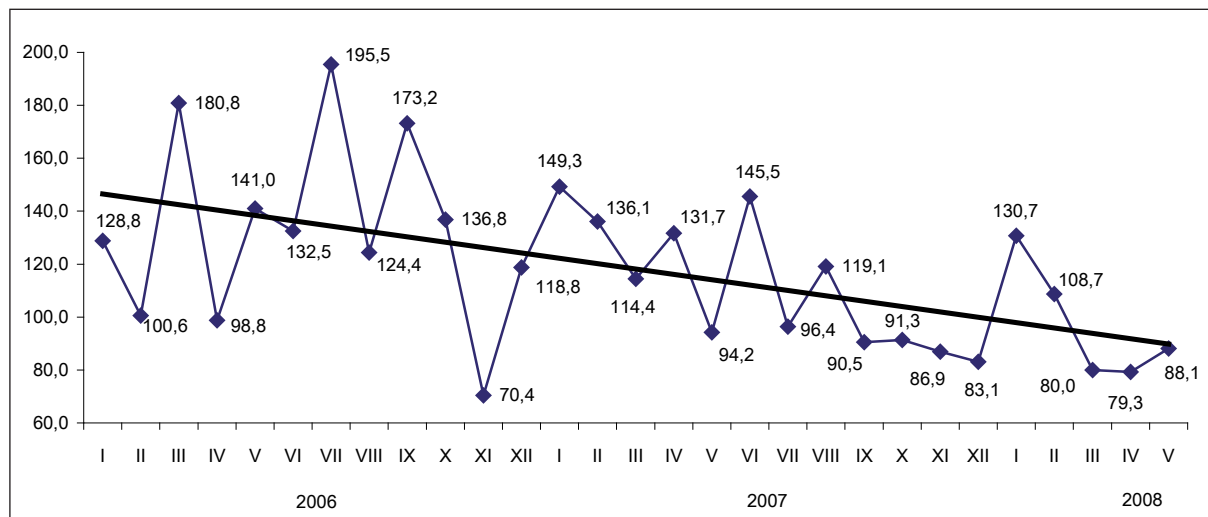
Тұрғын үй құрылысы

2008 жылғы қаңтар-мамырда негізгі капиталға салынған инвестиция көлемінің 16,8%-ы тұрғын үй құрылысына (194,8 млрд. теңге) бағытталды, бұл 2007 жылғы қаңтар-мамырда игерілген инвестициядан 12,7%-ға көп.

Барлық меншік нысанындағы кәсіпорындар мен ұйымдар және халықпен жалпы алаңы 2256 мың шаршы метр тұрғын үйлер пайдалануға берілді, бұл 2007 жылғы қаңтар-мамырдағы деңгейден 3,3%-ға төмен. Жеке кәсіпорындармен, ұйымдармен және жеке тұрғындармен тұрғын үйлерді пайдалануға беру басым болып қалып отыр (пайдалануға берілген жалпы тұрғын үй көлемінің 91,4%-ы). Жеке құрылысшылар үлесіне 55,9% келеді. Мемлекеттік ұйымдарымен тұрғын үйдің жалпы көлемінің 2,9%-ы пайдалануға берілді. Шетел кәсіпорындарымен тұрғын үйдің жалпы алаңының 5,7%-ы пайдалануға берілді.

Тұрғын үйлерді пайдалануға берудің нақты көлем индекстері

өткен жылғы тиісті айға %-бен

Пайдалануға берілген тұрғын үйлердің көлемінің азаюы республиканың 8 өңірінде байқалады. Едәуір төмендеу Оңтүстік Қазақстан (44%-ға) және Павлодар (40,6%-ға) облыстарында байқалды.

Тұрғын үйлер құрылысының құны. Тұрғын үйдің жалпы алаңының 1 шаршы метр құрылысының орташа нақты құны 2008 жылғы қаңтар-мамырда 59,5 мың теңгені, оның ішінде жеке тұрғындармен салынғаны – 39,3 мың теңгені құрады.

2.4 КӨЛІК

2008 жылғы қаңтар-мамырда республикадағы **жүк айналымы** (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) 146291,6 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-мамырдағы жүк айналымынан 8,8%-ға көп.

Темір жол көлігінің жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-мамырда 88301,0 млн. ткм құрады, бұл республика ішінде ұзақ қашықтыққа тасымалдаулардың артуы есебінен 2007 жылғы қаңтар-мамырға қарағанда 13,1%-ға жоғары болды.

2008 жылғы қаңтар-мамырда **автокөліктің** жүк айналымы (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) – 20750,2 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-мамырға қарағанда 2,7%-ға көп.

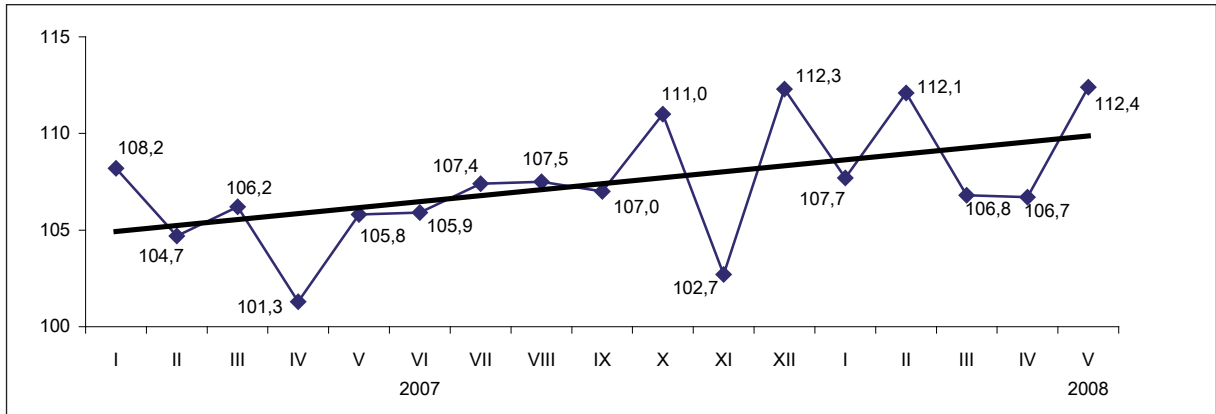
Магистралдық құбырдың жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-мамырда 37116,9 млн. ткм құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-мамырдан 2,9%-ға көп. Жүк айналымының жалпы көлемінен мұнай тасымалдау 18550,0 млн. ткм құрады (2007 жылғы қаңтар-мамырға қарағанда Каспий құбыры желісі консорциумы бойынша және Қытайға жеткізілімнің өсуі есебінен 6,4%-ға артты), газ – 18566,9 млн. ткм құрады (орта азиялық және ресей газының транзит көлемінің төмендеуі есебінен 0,5%-ға кеміді).

Су жолының ашылуынан бастап **өзен көлігінің** жүк айналымы 13489,3 мың ткм құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда 1,7 есеге артық.

Әуе көлігінің жүк айналымы 2008 жылғы қаңтар-мамырда 25486,4 мың ткм құрап, 2007 жылғы қаңтар-мамырға қарағанда 11,2%-ға төмен болды.

Жүк айналымының серпіні

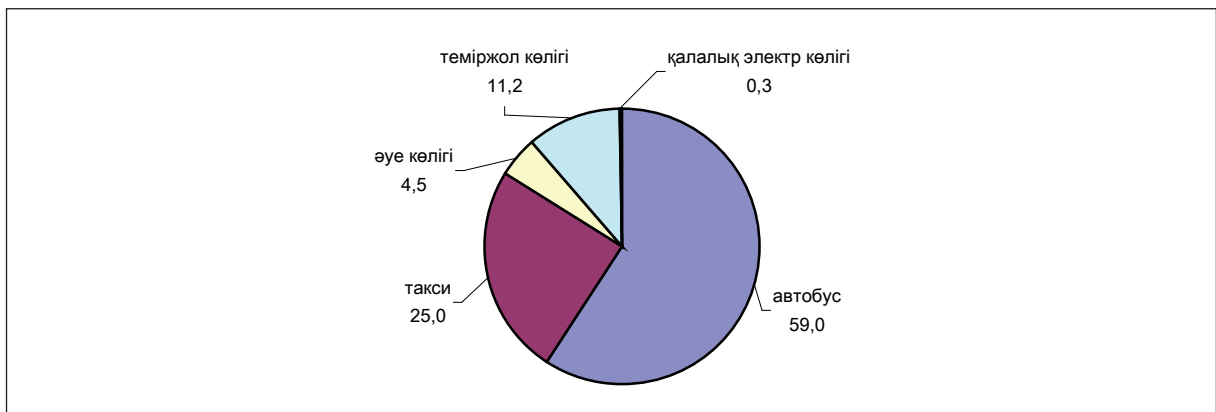
өткен жылғы тиісті айға %-бен

Жолаушылар айналымы 2008 жылғы қаңтар-мамырда 2007 жылғы қаңтар-мамырмен салыстырғанда 3,6%-ға артып, 46145,2 млн. жкм құрады, оның ішінде автобустарда – 5,4%, таксиде – 2,1%, әуе көлігінде – 20,9%-ға артты, бұл халықтың экономикалық тұрғыдан белсенділігінің өсуіне байланысты болды. Сонымен қатар темір жол көлігіндегі жолаушылар айналымының – 6,1%, троллейбустағы – 35,1%, трамвайда – 16,7%-ға төмендеуі байқалды.

Жолаушылар айналымының құрылымы

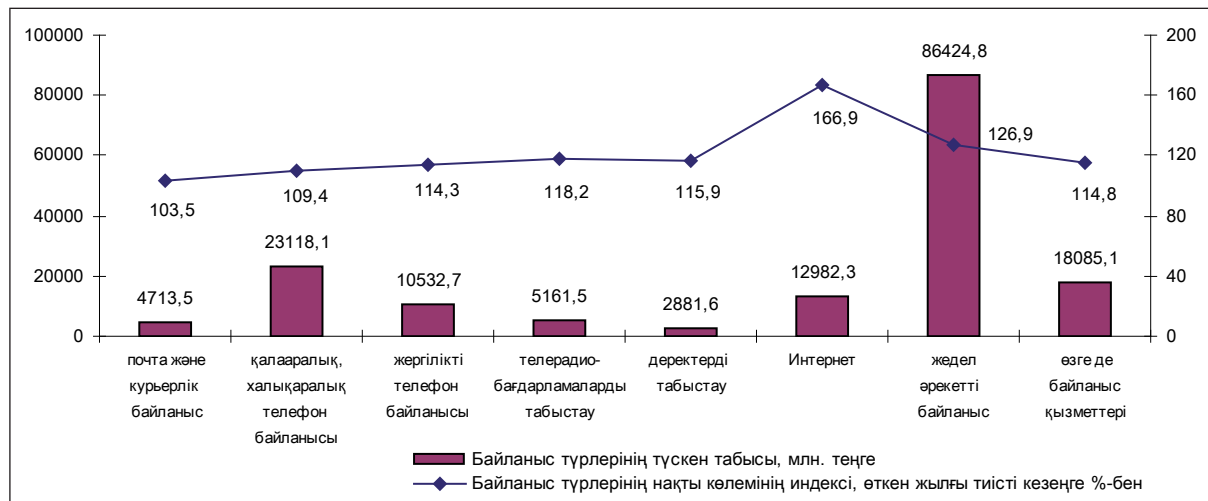
пайызбен

2.5 БАЙЛАНЫС

2008 жылғы қаңтар-мамырда жедел деректер бойынша республиканың байланыс кәсіпорындары 163,9 млрд. теңге сомада қызмет көрсетті, оның ішінде халыққа көрсетілгені – 67,4 млрд. теңге, бұл 2007 жылғы қаңтар-мамырға қарағанда салыстырмалы бағада, тиісінше – 26,1% және 22,8%-ға көп.

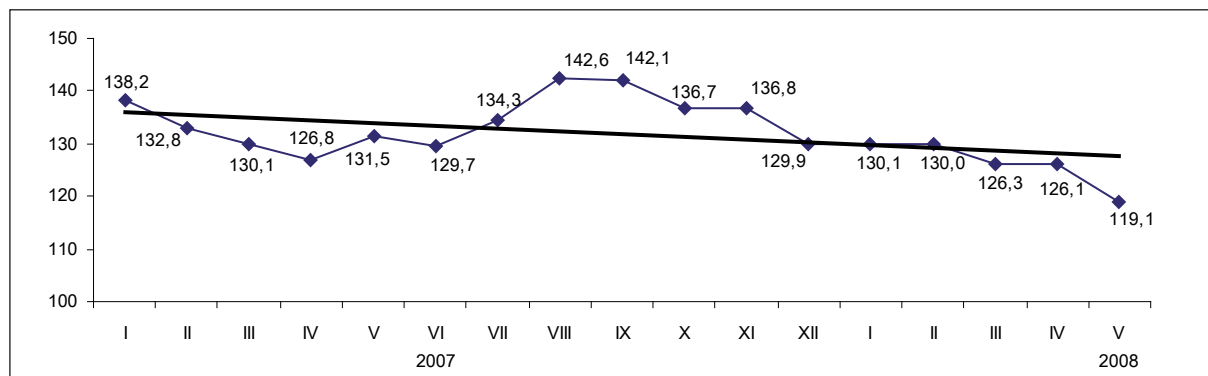
2008 жылғы қаңтар-мамырда байланыс қызметтерінен түскен табыстар

Телекоммуникациялық рыноктың белсенді дамуына абоненттік базалардың ұлғаю факторы, жаңа өнімдерді ұсыну және электр байланысы қызмет көрсетулеріне тарифтік жоспарлардың төмендеуі ықпал етеді.

Байланыс қызметтерінің серпіні

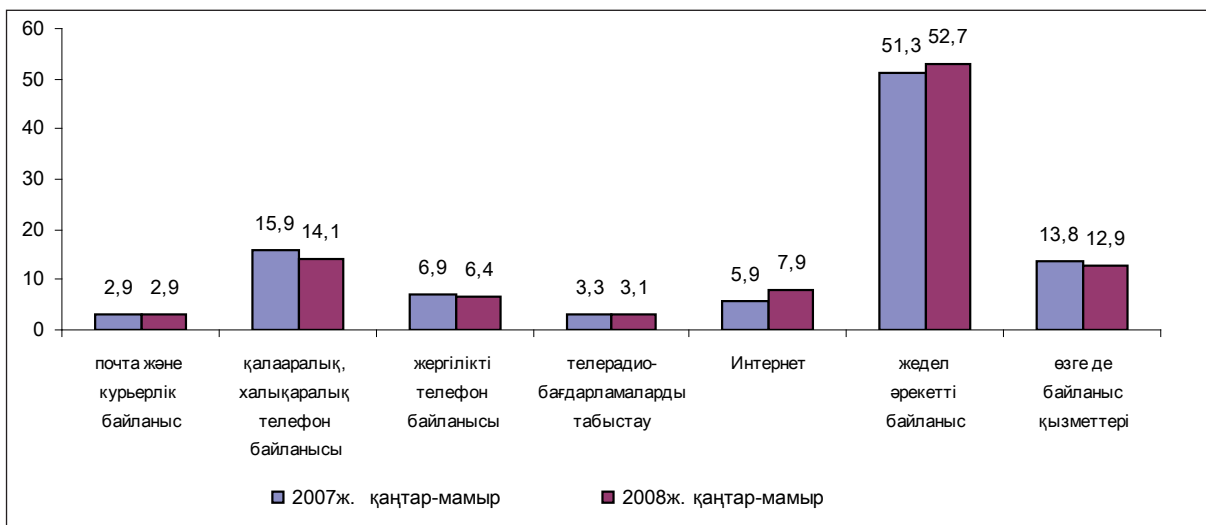
өткен жылғы тиісті айға %-бен

2008 жылғы қаңтар-мамырда байланыс қызметтерінен түскен табыстар құрылымында ең көп үлесті жедел әрекетті байланыс – 52,7% құрайды. 2007 жылғы қаңтар-мамырмен салыстырғанда жедел әрекетті байланыс қызметтерінің көлемі 26,9%-ға өсті.

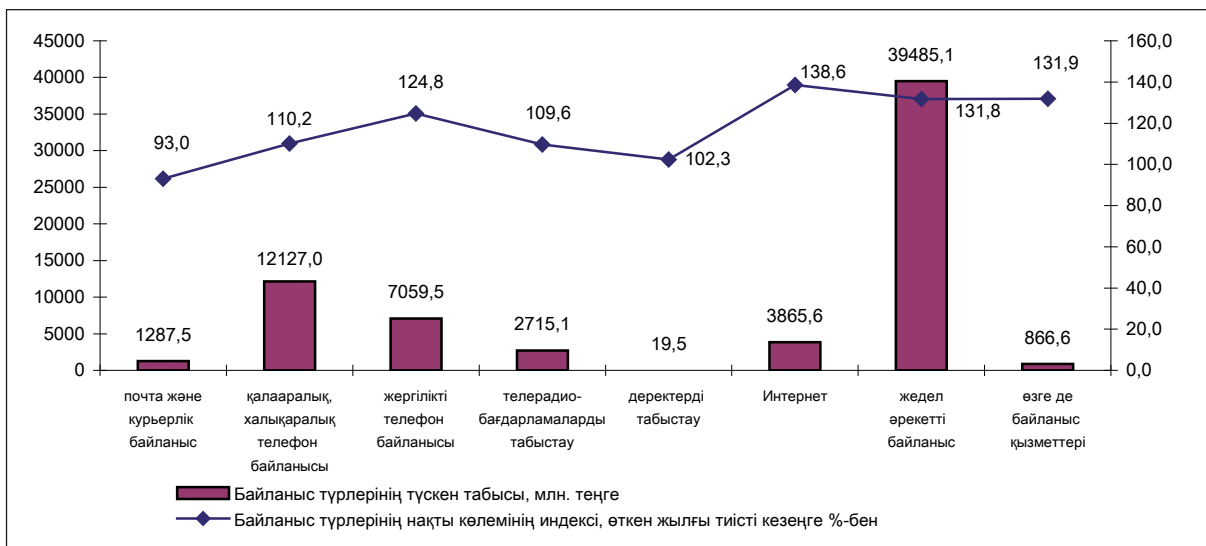
Байланыс қызметтерінен түскен табыстардың құрылымы

пайызбен

Байланыс кәсіпорындары табыстарының жалпы көлемінде халыққа байланыс қызметтерін өткізуден түскен табыс – 41,1% құрады. 2008 жылғы қаңтар-мамырда халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар көлемінде 58,5% - жедел әрекетті байланыс қызметтері, 18,0% - қалааралық, халықаралық байланыс қызметтері, 10,5% - жергілікті телефон байланысы қызметтері, 13,0% - байланыстың өзге де түрлері қызметтерінен түскен табыстар құрайды.

2008 жылғы қаңтар-мамырда халыққа көрсетілген байланыс қызметтерінен түскен табыстар

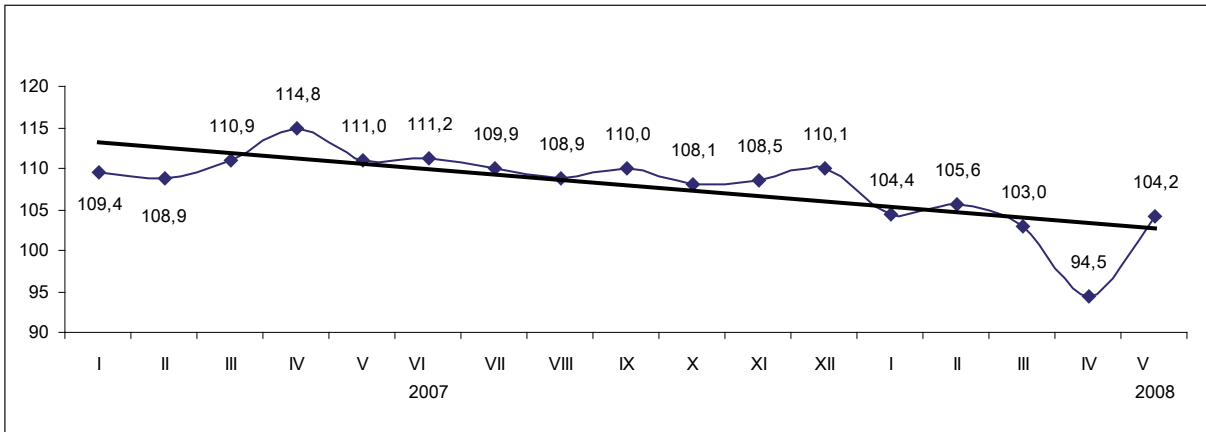

2.6 САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ҚЫЗМЕТТЕР

2008 жылғы қаңтар-мамырда бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 880,5 млрд. теңгені құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 2,2%-ға артты. 2008 жылғы мамырда тауар өткізу 194,7 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы мамырдағы деңгейден тұрақты бағаларда 4,2%-ға жоғары, 2008 жылғы сәуірмен салыстырғанда өсу 4,6% құрады.

2007-2008жж. айлар бойынша бөлшек сауда тауар айналымының серпіні

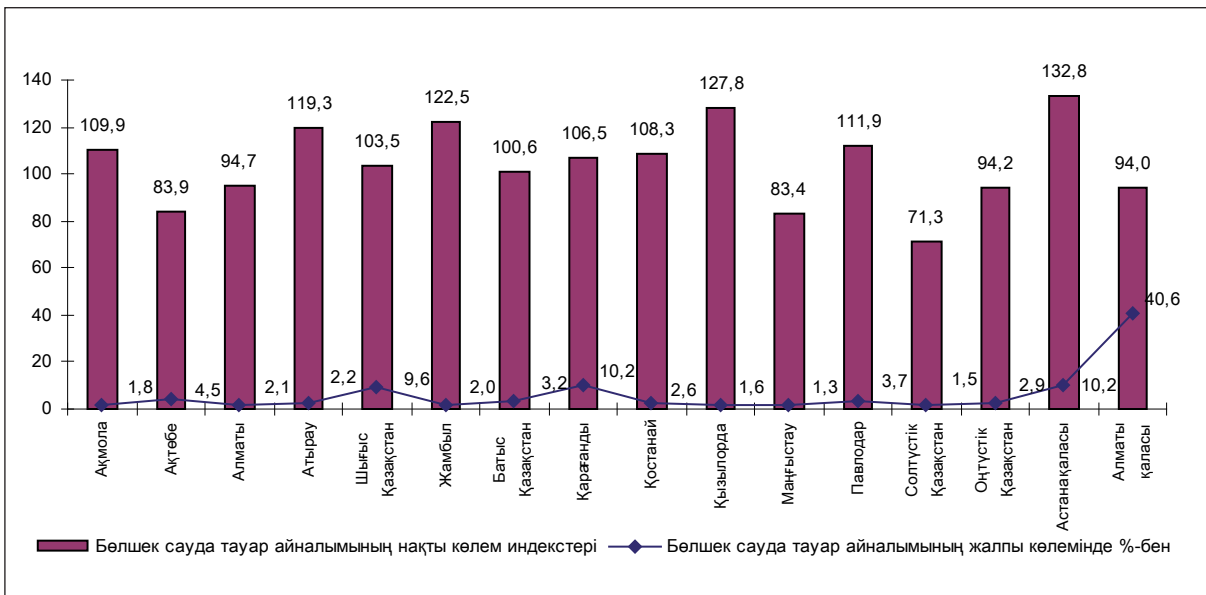
өткен жылғы тиісті айға пайызбен

Қаңтар-мамырда тұтыну тауарларын сату республика халқының жан басына шаққанда орта есеппен 56,3 мың теңгені құрады, бұл 2007 жылғы сәйкес кезеңге қарағанда 8,1 мың теңгеге жоғары.

2008 жылғы қаңтар-мамырдағы өңірлер бойынша бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлем индекстері

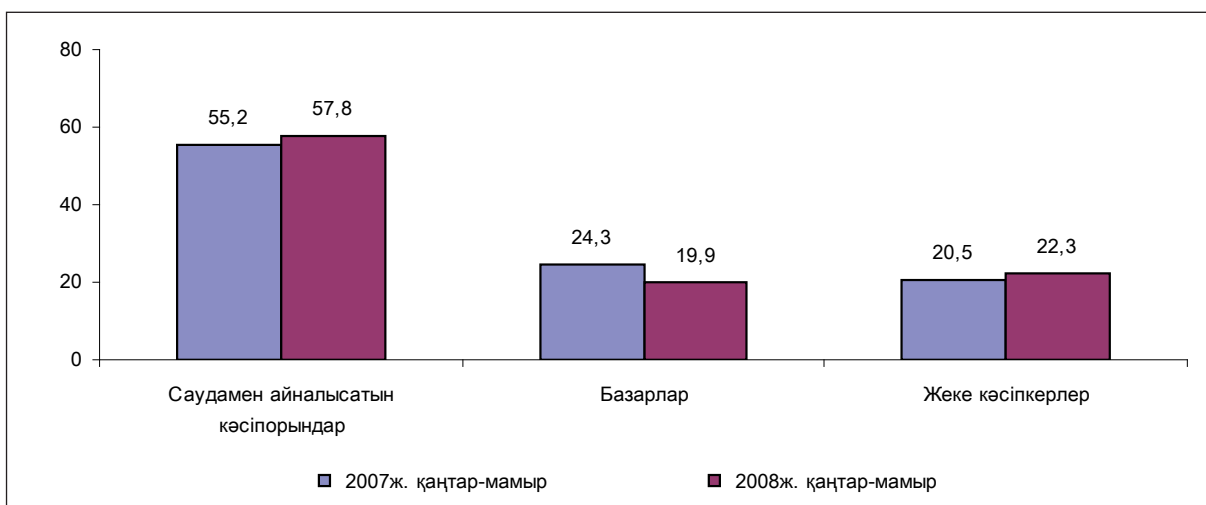
өткен жылғы тиісті кезеңге пайызбен

Жыл басынан бері жеке меншік нысанындағы кәсіпорындар мен жеке кәсіпкерлердің және базарларда тауар өткізу бойынша айналым 853,8 млрд. теңге (97,0%), басқа мемлекеттердің, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарының айналымы – 26,5 млрд. теңге (3,0%) сомасында алынды.

Өткізу арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымының құрылымы

жалпы көлемге %-бен

Бөлшек сауда тауар айналымының өсуі, ең алдымен, саудамен айналысатын кәсіпорындар тауар айналымының нақты көлемінің артуына (өткен жылғы тиісті кезеңге 7,0%-ға) байланысты екендігін айта кету керек. 2008 жылғы қаңтар-мамырда бөлшек сауда тауар айналымының жалпы көлемінде кәсіпорындар үлесі 57,8% құрады.

Соңғы кезде, тұрақты сауда желісі қызметінің дамуына сауда нысанының қазіргі заманғы және озық түрлерін енгізу ықпал етуде. Дерлік өңірлердегі сауда кәсіпорындарында ұзақ пайдаланатын тауарларды кредитке сату енгізілуде. Төлемдік электрондық карточкаларды пайдалану арқылы қолма-қол ақшасыз сату кең өріс алуда.

Алматы, Астана қалаларында және республиканың басқа да ірі қалаларында супермаркеттер, гипермаркеттер желісі көбеюде, оларда сатып алушылар ең қысқа мерзімде салыстырмалы түрде қолайлы бағалар бойынша қажетті тауарлардың барлық түрлерін сатып ала алады. Сауда кәсіпорындары желісінің тартымдылығы сатып алушыларға сатқаннан кейінгі көрсетілетін сервис қызметімен қамтамасыз етіледі.

Бөлшек сауда тауар айналымының жалпы көлемінде жеке кәсіпкерлер үлесі – 22,3%, базарлардағы саудада – 19,9% құрады.

Республиканың көтерме сауда тауар айналымы ағымдағы жылғы қаңтар-мамырда 1997,5 млрд. теңгені құрады немесе 2007 жылғы тиісті кезеңнен 5,6%-ға төмен болды. Мұның өзінде, іс жүзінде алынған тауар айналымының барлық көлемі мемлекеттік емес секторға келеді. Көтерме сауда тауар айналымында азық-түлік емес тауарлар мен өндірістік-техникалық мақсаттағы тауарлардың басым үлес алуы жалғасуда.

2008 жылғы қаңтар-мамырда қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсету көлемі 39 млрд. теңгені құрады немесе өткен жылғы тиісті кезеңнен 10,8%-ға көп болды. Мұның өзінде қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсетудің жалпы көлемінің 14,5%-ын жеке кәсіпкерлер ұсынып отыр.

Талдау жасалып отырған кезең ішінде техникалық қызмет көрсету және автомобильдерді, мотоциклдерді, тұрмыстық бұйымдар мен жеке пайдаланатын заттарды жөндеу бойынша қызмет көрсету көлемі 7,5 млрд. теңгені құрады. Бұл қызметтердің едәуір бөлігі (57,3%) шағын кәсіпкерлік саласында (шағын кәсіпорындар мен жеке кәсіпкерлер) ұсынылып отыр.

3. ШАҒЫН КӘСІПКЕРЛІК СУБЪЕКТИЛЕРІ МОНИТОРИНГІ

Белсенді шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 2008 жылғы қаңтар-мамырдағы өнім (тауарлар, қызмет көрсетулер) шығарылымы өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 3,3%-ға өсті және 781612,8 млн. теңгені құрады.

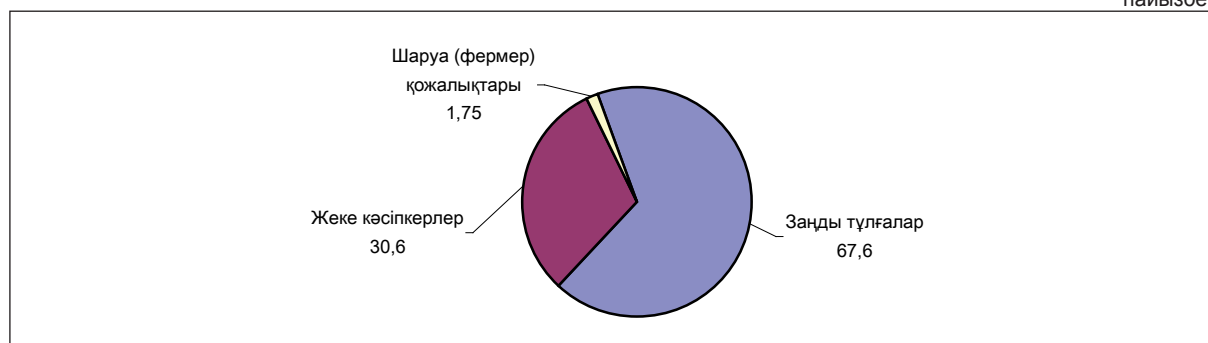
өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

	Белсенді шағын кәсіпкерлік субъектілерінің саны	Жұмыспен қамтылғандар саны	Өнім (тауарлар, қызмет көрсетулер) шығарылымы
Қазақстан Республикасы	108,4	108,9	103,3
Ақмола	110,8	105,3	104,8
Ақтөбе	106,4	104,8	125,1
Алматы	116,7	108,6	103,2
Атырау	106,7	123,8	105,3
Шығыс Қазақстан	114,5	115,0	119,9
Жамбыл	111,0	106,8	100,4
Батыс Қазақстан	116,5	108,4	93,7
Қарағанды	110,7	108,5	112,3
Қостанай	104,2	102,9	99,6
Қызылорда	117,8	115,6	84,6
Маңғыстау	93,6	96,8	98,8
Павлодар	108,0	104,2	96,3
Солтүстік Қазақстан	92,1	91,2	90,1
Оңтүстік Қазақстан	99,6	104,6	95,1
Астана қаласы	117,0	116,5	114,4
Алматы қаласы	111,0	115,9	94,7

Өнім шығаруының өсуі көптеген өңірлерде белгіленді, едәуір өсуі Астана қаласында, Ақтөбе, Шығыс Қазақстан және Қарағанды облыстарында байқалды.

Шағын кәсіпкерлік субъектілерінің өнім (тауарлар, қызмет көрсетулердің) шығарылымының құрылымы

пайызбен

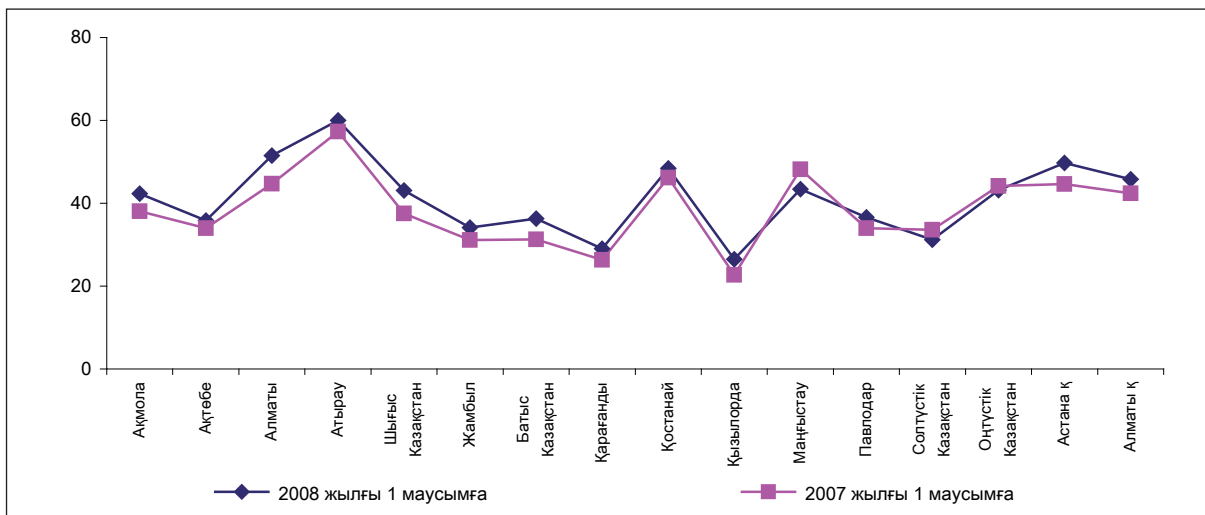

Рынокта белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің саны 2008 жылғы 1 маусымға өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 8,4%-ға артып, 647832 бірлікті құрады, оның ішінде 61272 заңды тұлғалар, 416800 – жеке кәсіпкерлер және 169760 шаруа қожалықтары.

Республиканың барлық өңірлерінде белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 1000 тұрғынға шаққандағы санының артуы белгіленді. Олардың саны Алматы (6,8 бірлік), Шығыс Қазақстан (5,6 бірлік) облыстары мен Астана (5,1 бірлік) қаласында едәуір артты. Басқа өңірлерде көрсеткіштің өсімі 4 бірлікке дейін құрады.

Белсенді жұмыс істейтін шағын кәсіпкерлік субъектілерінің 1000 тұрғынға шаққандағы саны бойынша өңірлердің бөлінуі

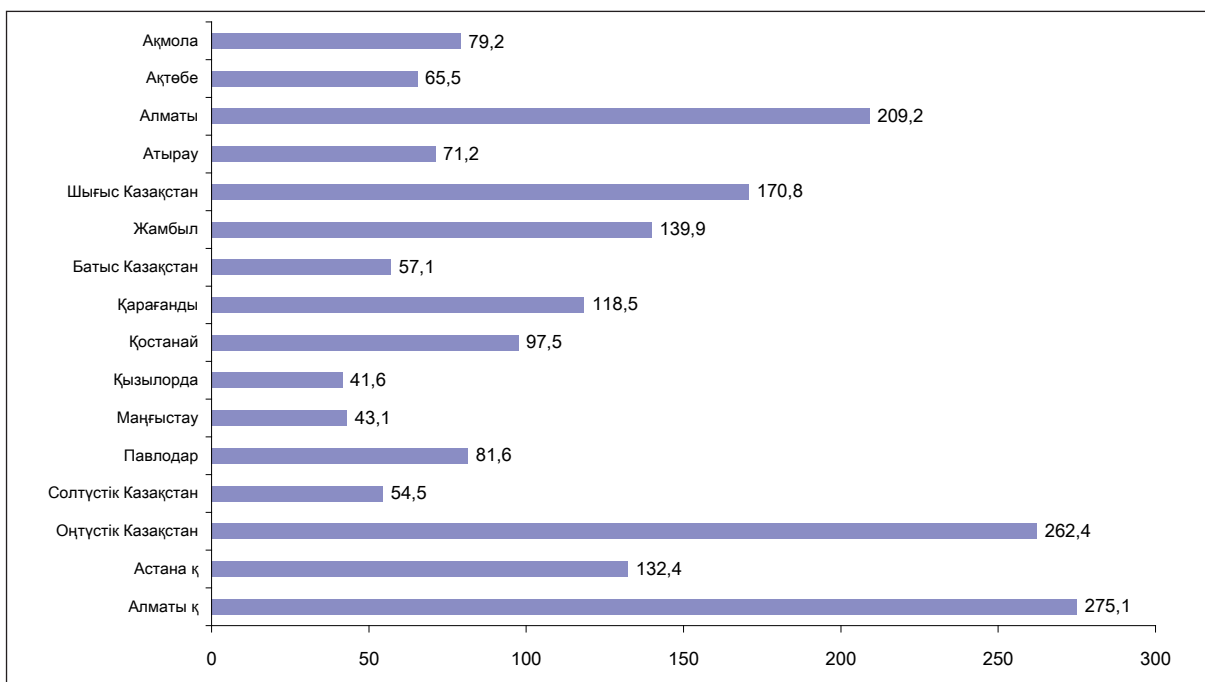
бірлік

Шағын кәсіпкерліктегі жұмыспен қамтылғандар саны 8,9%-ға артып, 1899647 адамды құрады.

Шағын кәсіпкерлікте жұмыспен қамтылғандар саны

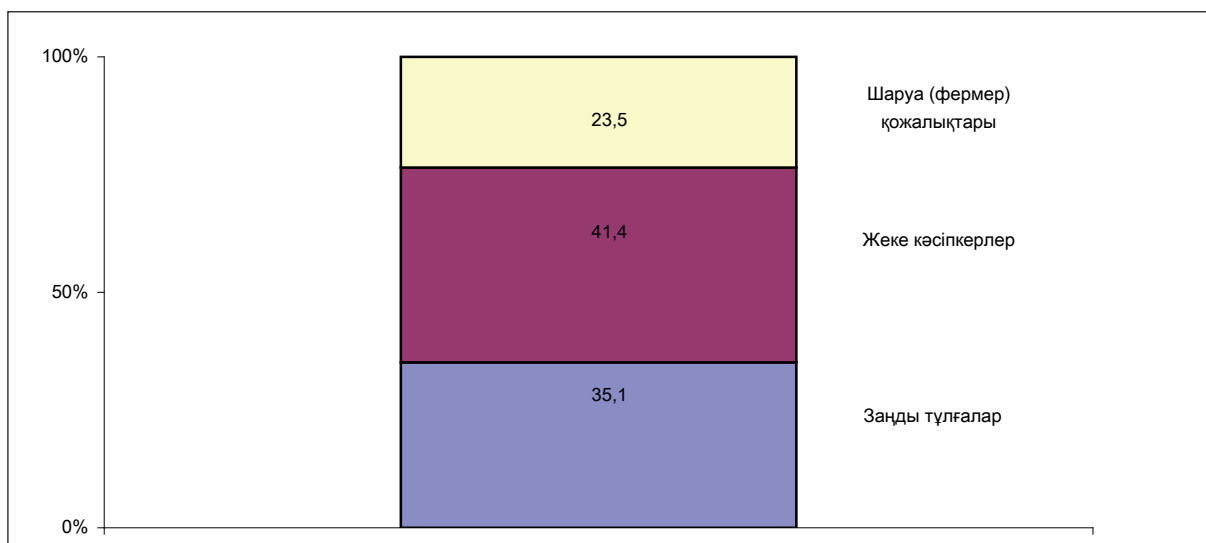
мың адам

2008 жылғы 1 маусымға шағын кәсіпкерлік субъектілерінің жұмыспен қамтылғандар санының ең көп артуы өткен жылғы тиісті көрсеткішпен салыстырғанда Астана (16,5%), Алматы (15,9%) қалаларында, Атырау (23,8%) мен Қызылорда (15,6%) облыстарында белгіленді. Республиканың қалған өңірлерінде арту шамалы пайызды құрады.

Шағын кәсіпкерлікте жұмыспен қамтылғандар санының құрылымы

пайызбен

4. СЫРТҚЫ САУДА

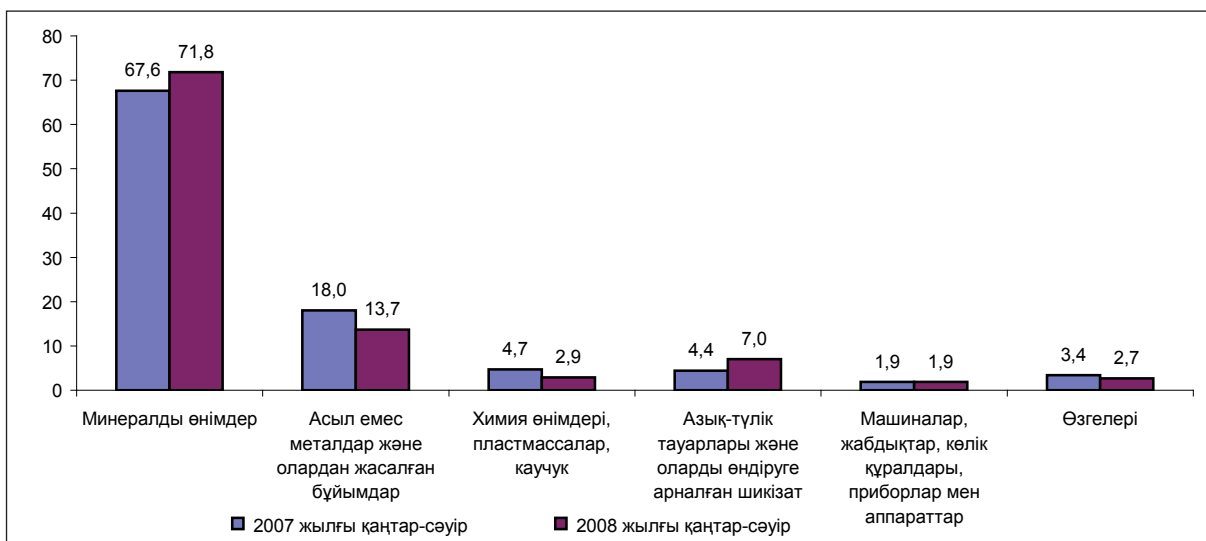
(Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Көдендік бақылау комитетінің ақпараты)

4.1 СЫРТҚЫ САУДА АЙНАЛЫМЫ

Қазақстан Республикасының сыртқы сауда айналымы кеден статистикасының деректері бойынша ұйымдаспаған сауда есебінсіз 2008 жылғы қаңтар-сәуірде 31593 млн. АҚШ долларын құрады және 2007 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда 41,3%-ға артты, оның ішінде экспорт – 21515,6 млн. АҚШ доллары болып, 60,3%-ға артты, импорт (тасымалдауға және сақтандыруға кеткен шығыстарды есепке алғанда) – 10077,4 млн. АҚШ долларын құрап, 12,7%-ға артты.

Экспорттың тауарлық құрылымы

қорытындыға %-бен

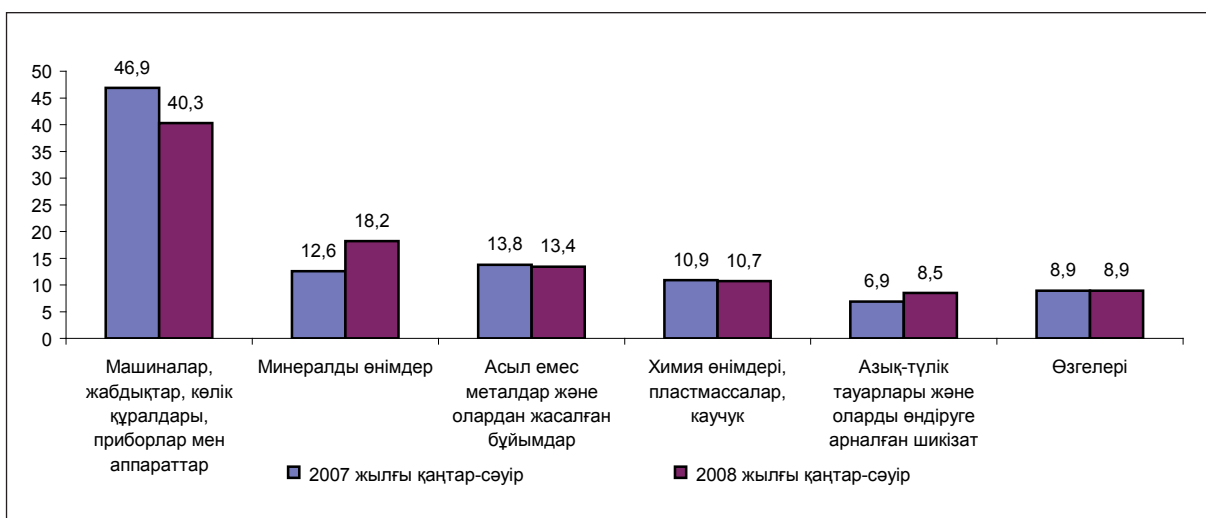

Қазақстан өнімдерінің негізгі сатып алушылары: Италия (17,2%), Швейцария (15,3%), Қытай (9,1%), Ресей Федерациясы (8,3%), Франция (8%), Нидерланды (4,9%), Иран (3,5%), Израиль (3,4%), Украина (3,2%), Түркия (2,9%).

Талданып отырған кезең ішінде экспорттың жалпы көлеміндегі ТМД елдерінің үлесі 16,1% (2007 жылғы қаңтар-сәуірде – 16,6%) құрады.

Импорттың тауарлық құрылымы

қорытындыға %-бен

2008 жылғы қаңтар-сәуірде инвестициялық тауарлар импорттың жалпы көлемінде 4312,8 млн. АҚШ долларын немесе 42,8% (2007 жылғы қаңтар-сәуірде – 4125,9 млн. АҚШ доллары немесе 46,1%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде барлық импорттық жеткізілімдердің 48,3%-ы ТМД елдеріне (2007 жылғы қаңтар-сәуірде – 42,9%) келеді. Импорт өнімдерінің негізгі жеткізушілері: Ресей Федерациясы (импорттың жалпы көлемінің – 39%-ы), Қытай (10%), Германия (6,9%), Украина (5,6%), АҚШ (4,9%), Жапония (3,5%), Италия (3%), Түркия (2,7%), Франция (1,9%), Ұлыбритания, Финляндия (1,6%-дан).

4.2 ТМД МЕМЛЕКЕТТЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2008 жылғы қаңтар-сәуірде ТМД елдерімен сыртқы сауда айналымы 8339 млн. АҚШ долларын құрады және 2007 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда 37,6%-ға артты, оның ішінде экспорт – 3469,1 млн. АҚШ доллары болып, 55,6%, импорт – 4869,9 млн. АҚШ долларын құрап, 27,1%-ға артты.

Жалпы тауар айналымындағы ТМД мемлекеттерінің үлесі 26,4% (2007 жылғы қаңтар-сәуірде – 27,1%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде ТМД мемлекеттеріне экспорттың жалпы көлеміндегі минералдық өнімдердің үлес салмағы 51% (2007 жылғы қаңтар-сәуірде – 48%), азық-түлік тауарлары – 14% (12%), химиялық өнімдер – 10% (18%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде ТМД елдерінен әкелінетін импорт көлеміндегі машиналар, жабдықтар, көлік құралдары, приборлар мен аппараттардың үлесі – 22% (2007 жылғы қаңтар-сәуірде – 25%), минералды өнімдер – 36% (28%), металлургия өнімдері – 16% (18%), химия тауарлары – 8% (10%) құрады.

ТМД елдері минералдық, химия және металлургия өнімдерінің негізгі жеткізушілері болып табылады: 2008 жылғы қаңтар-сәуірде осы елдерден әкелінетін минералдық ресурстар импортының көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі 95% (2007 жылғы қаңтар-сәуірде – 94%), металлургия өнімдері – 57% (55%), азық-түлік тауарлары – 62% (60%), химия тауарлары – 35% (39%) құрады.

4.3 ӘЛЕМНІҢ БАСҚА ЕЛДЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2008 жылғы қаңтар-сәуірде әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда айналымы 23254 млн. АҚШ долларын құрап, 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда 42,6%-ға артты, оның ішінде экспорт – 18046,5 млн. АҚШ доллары болып, 61,2%, импорт – 5207,5 млн. АҚШ долларын құрап, 1,9%-ға артты.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде әлемнің басқа елдеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералды шикізаттың үлес салмағы – 76% (2007 жылғы қаңтар-сәуірде – 71%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері – 13% (18%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде әлемнің басқа елдерінен әкелінген импорт көлеміндегі машиналар, жабдықтар, көлік құралдары, приборлар мен аппараттардың үлесі – 58% (2007 жылғы қаңтар-сәуірде – 64%), азық-түлік тауарлары – 6% (5%), химия өнімдері – 14% (12%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері – 11% (11%) құрады.

Елдің аса маңызды тауарларға қажеттілігін қамтамасыз етуде әлемнің басқа елдері үлкен роль атқарады: 2008 жылғы қаңтар-сәуірде осы елдерден әкелінген машина жасау өнімдері импортының көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі – 74% (2007 жылғы қаңтар-сәуірде – 77%), фармацевтикалық тауарлардың – 88% (88%), киімдердің – 87% (84%), азық-түлік тауарларының үлесі – 38% (40%) құрады.

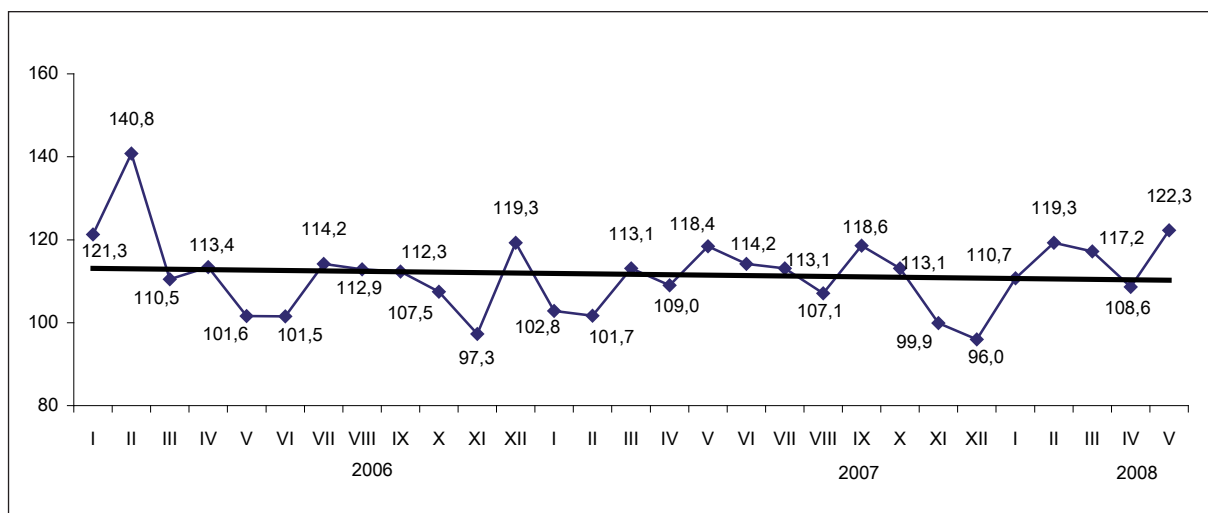
5. ИНВЕСТИЦИЈЛАР

5.1 НЕГІЗГІ КАПИТАЛҒА САЛЫНҒАН ИНВЕСТИЦИЈЛАР

2008 жылғы қаңтар-мамырда негізгі капиталға салынған инвестициялардың көлемі бағалау есебімен 1158,3 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 16,1%-ға көп.

Негізгі капиталға салынған инвестициялардың нақты көлем индекстері

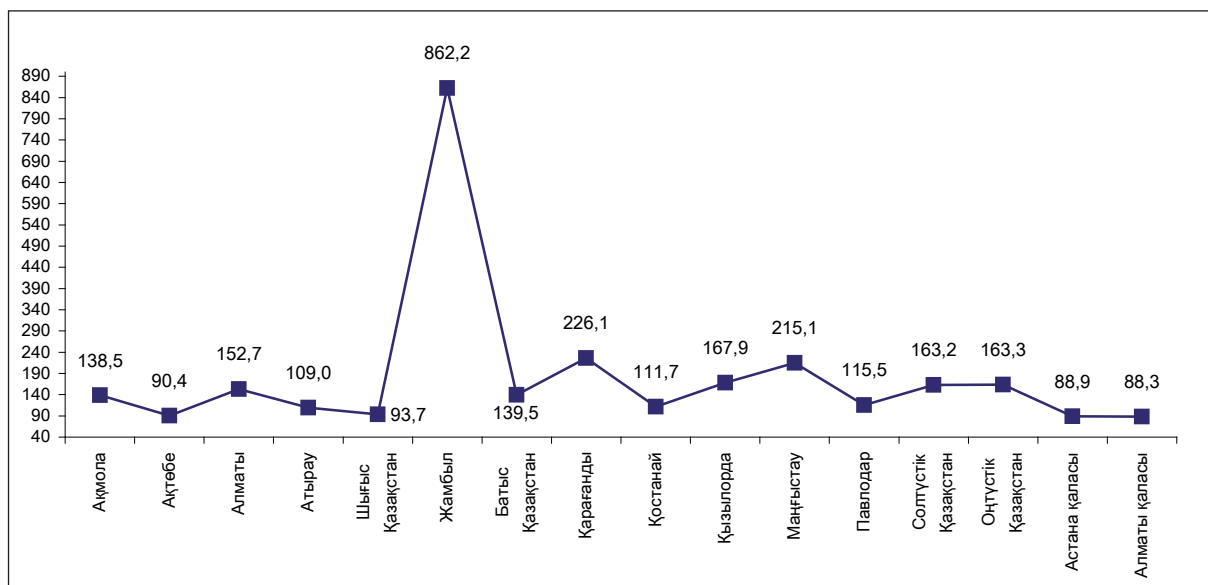
өткен жылғы тиісті айға % -бен

Негізгі капиталға салынған инвестициялардың артуы өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда республиканың барлық өңірлерінде белгіленді. Сонымен бірге кәсіпорынның технологиялық жабдықтарды сатып алуға жұмсалған шығындарының өсуі есебінен Жамбыл облысында (2,8 есе) елеулі арту байқалды. Белсенді қарқынмен кірпіш және асфальт зауыты құрылысына жұмсалып жатқан инвестициялар Ақмола облысында (73,6%-ға) өсті. Байыту фабрикасының құрылысына жұмсалған шығындардың өсуі есебінен, Қарағанды облысында инвестициялар көлемі (67,7%-ға) артты.

Өңірлер бойынша негізгі капиталға салынған инвестицияларды игеру қарқыны

өткен жылғы тиісті айға % -бен

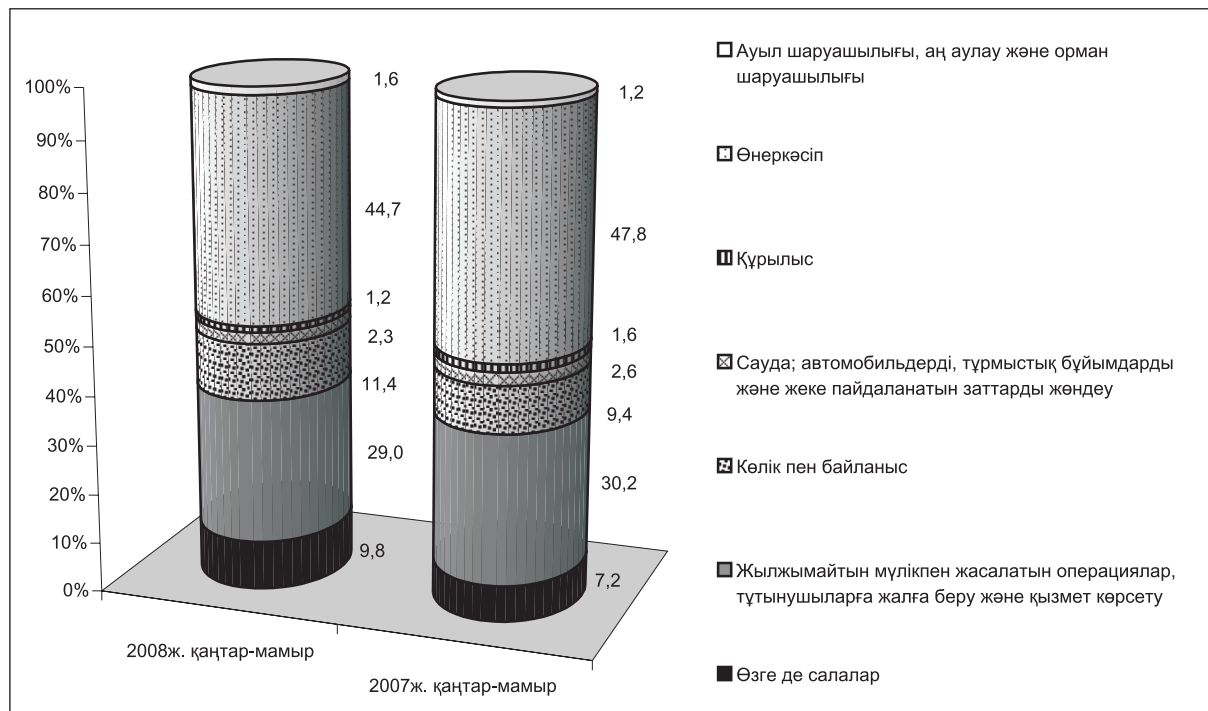

Едәуір белсенді инвесторлар жеке меншік нысандардың шаруашылық жүргізуші субъектілері болды. Олармен негізгі капиталға салынған инвестициялардың 56,9%-ы игерілді. Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын басқа мемлекеттер кәсіпорындары мен ұйымдарының үлес салмағы 28% құрады. Мемлекеттік сектордың үлесіне салымдардың – 15,1%-ы келеді.

Инвестицияның технологиялық құрылымында 55%-ды үйлер мен ғимараттардың құрылысы мен күрделі жөндеу жұмыстары, 27,8% - машиналар, жабдықтар, құралдар, мұқаммалдар, 17,2% - өзге де күрделі жұмыстар мен шығындар құрады.

Пайдалану бағыттары бойынша негізгі капиталға салынған инвестициялар құрылымы

пайызбен

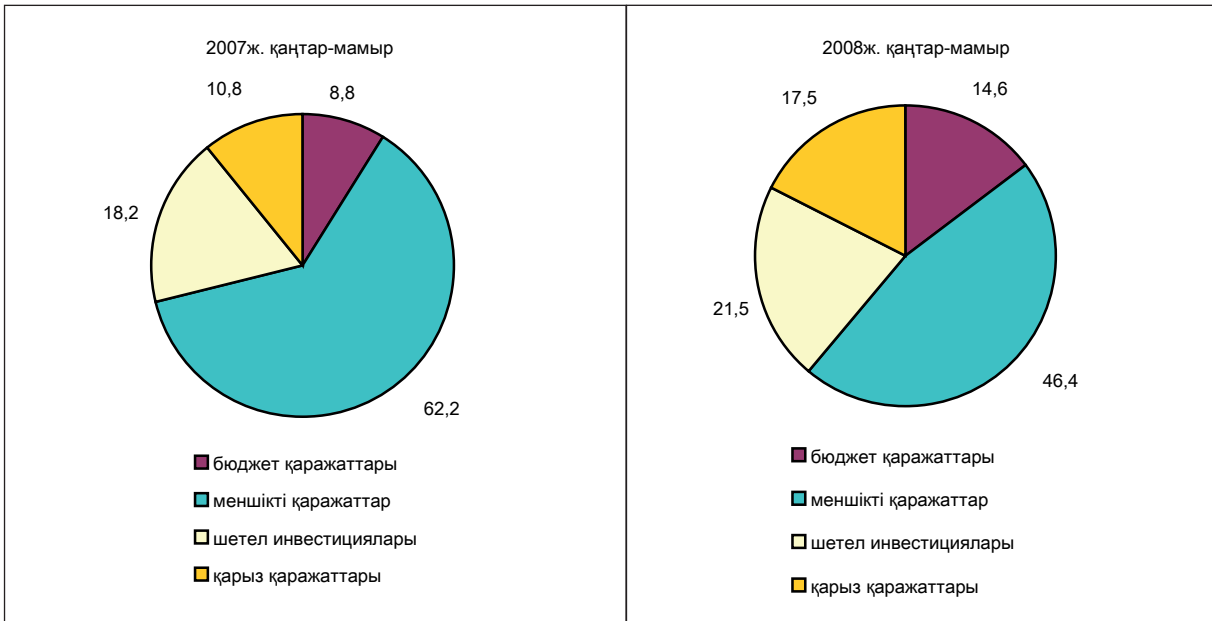

Өнеркәсіп инвестициялық тартымдылығы бойынша салым салу үшін басым салалары болып қалады - капиталға салынған инвестициялардың жалпы көлемінің – 44,7%-ы, оның ішінде мұнай және табиғи газ өндіру, осы салаларда қызмет көрсету – 26,5% және өңдеу өнеркәсібі – 9,1%, ал жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар, жалға алу және тұтынушыларға қызмет көрсету – 29%.

2007 жылғы қаңтар-мамырмен салыстырғанда ауыл шаруашылығы, аң аулау және орман шаруашылығына инвестициялық салымдар 54,4%, кен өндіруге – 2,9%, өңдеу өнеркәсібіне – 17,2%, электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлуге – 51,9%-ға өсті. Сауда, автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдарды және жеке пайдаланатын заттарға – 4,1%, көлік пен байланыста – 40,9%, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар, жалға беру және тұтынушыларға қызмет көрсетуде – 11,2%-ға көп салынды. 2007 жылғы сәйкес кезеңге қарағанда құрылысқа қаражат (10,4%-ға) аз инвестицияланды.

Қаржыландыру көздері бойынша негізгі капиталға салынған инвестициялар құрылымы

инвестицияның жалпы көлеміне пайызбен

Инвесторлардың жеке меншік қаражаттары негізінен кен өндіру өнеркәсібіне және жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар, жалға алу және тұтынушыларға қызмет көрсетуге (көрсетілген қаражат көздерінен, тиісінше 40,1% және 18,8% инвестиция) бағытталған. Бюджеттік қаражаттың ең көп бөлігі (32,1%) көлік пен байланыстың дамуына бөлінді. Қарыз қаражаттарының едәуір көп үлесі «Жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар, жалға алу және тұтынушыларға қызмет көрсету» (65,3%) қызметінің түрінде игерілді.

Шетел инвестицияларының көп бөлігі (55,9%) кен өндіру өнеркәсібін дамытуға бағытталды. Шетел инвесторлары үшін ең тартымды Атырау облысы болды, мұнда есепті кезеңде барлық шетелдік инвестицияның 64,7%-ы игерілді.

5.2 2008 ЖЫЛҒЫ I ТОҚСАНДА ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ЖЕР ҚОЙНАУЫН ПАЙДАЛАНУШЫЛАРДЫҢ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

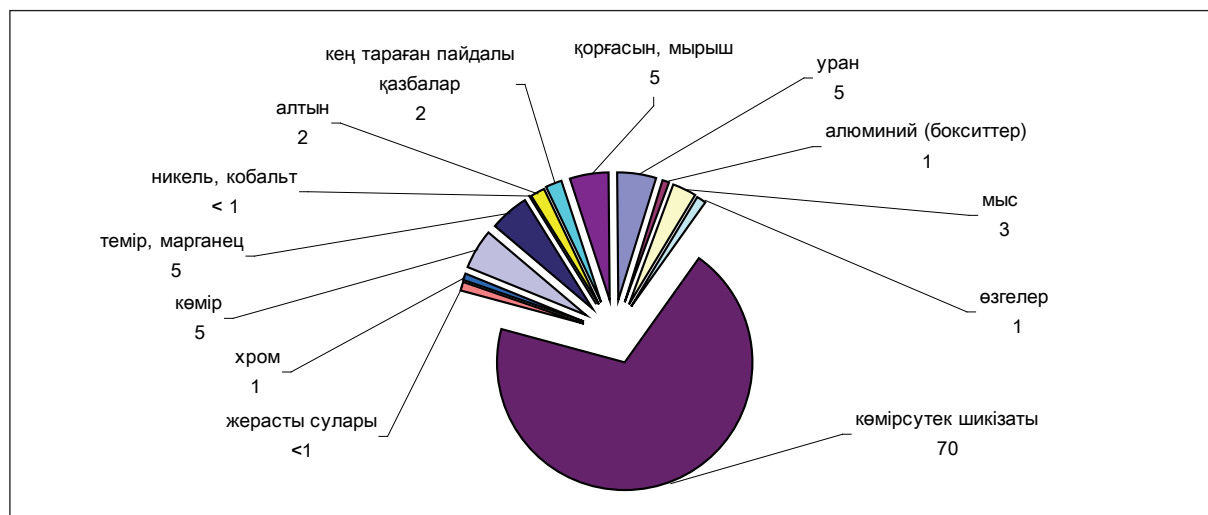
Қазақстан Республикасы Энергетика және минералдық ресурстар министрлігі жанындағы Геология және жер қойнауын пайдалану комитетінің деректері бойынша

Минералдық-шикізат кешенінің (МШК) жер қойнауын пайдалануға жұмсаған инвестицияларының көлемі 2008 жылғы 1 тоқсанда 4347,1 млн. АҚШ долларын құрады, оның ішінде: барлауға жұмсалған инвестициялар – 389,6 млн. АҚШ доллары (инвестициялардың барлық көлемінің 9%-ы), өндіруге жұмсалған инвестициялар – 3957,5 млн. АҚШ доллары (91%).

Көмір-сутек шикізаты (КСШ) және қатты пайдалы қазбалары (ҚПҚ) бар жер қойнауын пайдалану объектілеріне бағытталған инвестициялардың көлемі – 3865,7 млн. АҚШ доллары, оның ішінде: КСШ өндіруге жұмсалғаны – 2711,3 млн. АҚШ доллары (КСШ және ҚПҚ-ны өндіруге жұмсалған инвестициялардың барлық көлемінің 70%-ы), ҚПҚ өндіруге – 1154,4 млн. АҚШ доллары (30%) құрады. КСШ және ҚПҚ объектілерін геологиялық барлау жұмыстарына (ГБЖ) бағытталған инвестициялар – 386,5 млн. АҚШ долларын, оның ішінде: КСШ-ға – 359,2 млн. АҚШ долларын (ГБЖ-ға жұмсалған инвестициялардың жалпы көлемінің 93%-ы), ҚПҚ-ға – 27,3 млн. АҚШ долларын (7%) құрады.

Минералдық шикізат түрлері бойынша өндіруге және барлауға салынған инвестициялардың бөлінуі

қорытындыға %-бен

Жер қойнауын пайдалануға салынған инвестициялардың өңірлік бөлінісіндегі ең көп үлесі Атырау (32,7%), Маңғыстау (17,7%), Батыс Қазақстан (9,4%), Қарағанды (9,1%) және Ақтөбе (8,8%) облыстарында игеріліп жатыр.

Жер қойнауын пайдаланудың келісім-шарттық объектілерінде жұмыс істейтіндердің саны 174927 адамды құрады, олардан 165723 адам (95%) – отандық қызметкер, 9204 адам (5%) – шетел мамандары.

Әлеуметтік сала мен жергілікті инфрақұрылымды дамытуға 40,2 млн. АҚШ доллары инвестицияланды, оның ішінде 23,8 млн. АҚШ долларын (59%) – шетелдік компаниялар, 16,4 млн. АҚШ долларын (41%) – отандық компаниялар инвестициялады.

Қазақстандық мамандарды оқытуға жұмсалған шығындар 12,4 млн. АҚШ долларын құрады.

Жұмыс орындарының көп бөлігі Қарағанды облысының жер қойнауын пайдалану объектілеріне – республиканың жер қойнауын пайдаланудың барлық келісім-шарттары бойынша жұмыс орындарының жалпы санының 22%-ы, Қостанай облысының объектілеріне - 16%, Маңғыстау (10%), Ақтөбе және Шығыс Қазақстан облысының объектілеріне - 9%-дан келеді. Қалған жұмыс орындары басқа әкімшілік облыстардың жер қойнауын пайдаланушылардың объектілеріне бөлінген.

Жер қойнауын пайдаланушылардың бюджетке түскен салықтары мен төлемдерінің жалпы сомасы 2617,6 млн. АҚШ долларын құрады, олардың ең көбі: корпоративтік табыс салығына – 1414,2 млн АҚШ доллары (салықтар мен төлемдердің жалпы сомасының 54%-ы), роялтиге – 506,2 млн. АҚШ доллары (19%), үстеме пайдаға салынатын салыққа – 157,3 млн. АҚШ доллары (6%), өнімді бөлу туралы келісімдердегі Қазақстан Республикасының үлесіне - 127,8 млн. АҚШ доллары (5%) келеді. Қалған сома жер қойнауын пайдаланушылардың салықтары мен төлемдерінің басқа түрлері бойынша бөлінеді. Шетелдік компаниялар мен олар қатысқан компаниялардың үлесіне еліміздің бюджетіне түскен салықтар мен төлемдердің жалпы сомасының 70%-ы келеді.

6. БАҒАЛАР

6.1 ТҰТЫНУ БАҒАЛАРЫ

Ағымдағы жылғы мамырда **инфляция** өткен айдың шамасынан 0,1 пайыздық тармаққа асып түсіп 1% құрады. Бағалардың ең жоғарғы өсімі азық-түлік тауарларына – 1,4%-ға тіркелді, ал олардың инфляцияға «салымы» 0,6% құрады. Халыққа ақылы қызмет көрсетулер бағасы 0,9%, азық-түлік емес тауарлардың бағасы – 0,6%-ға қымбаттады, бұл бағалардың жалпы өсіміне 0,2%-дан қосты.

Азық-түлік тауарлары рыногында баға өсімінің өсу қарқыны күрішке ағымдағы жылғы сәуірде 0,7%-дан мамырда 9,4%-ға дейін, күнбағыс майы, тиісінше, – 1,2%-дан 4,1%-ға дейін байқалды.

Ағымдағы жылғы мамырда нан мен жарма өнімдері бағасы 2,7% өсті, бұл өткен айға қарағанда 0,4 пайыздық тармаққа көп. Бұл ұнның – 3,1%, макорон өнімдерінің – 2,1%, тоқаш және ұннан дайындалатын кондитер өнімдерінің – 2%, жармалардың – 1,8% және нанның – 1,5%-ға қымбаттауынан болды.

Ет және ет өнімдері бағасының өсімі 2% құрады (ағымдағы жылғы сәуірде – 0,7%). Бағалардың жоғарылауы сиыр етіне – 2,9%, қой еті – 2,4%, шошқа еті – 1,7%, жылқы еті – 1,2%, шұжық өнімдеріне – 0,9%-ға тіркелді.

Қантқа баға деңгейі өткен айда 1,4%-ға өсті. Маусымдық бағаның төмендеуі жұмыртқаға – 2,2%, сүт өнімдеріне – 0,5%-ға тіркелді.

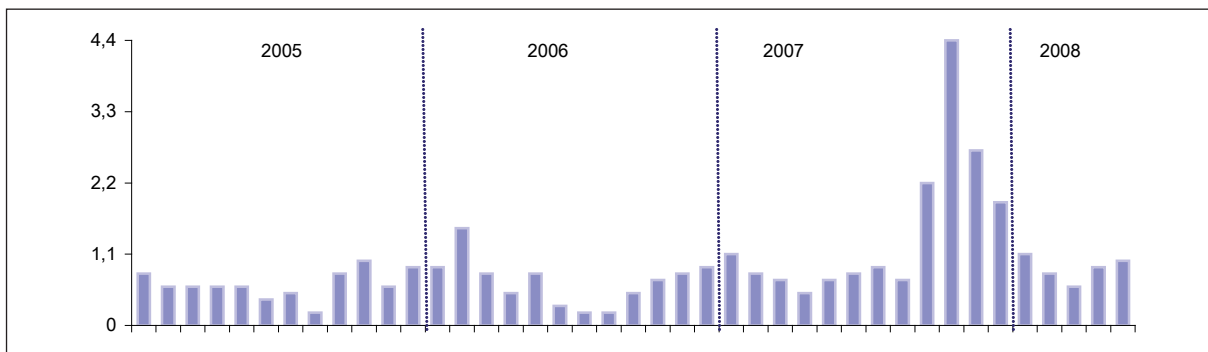
Ағымдағы жылғы мамырда азық-түлік емес тауарлар ішінде ең көп халыққа арналған энергия ресурстары: дизель отыны – 8,2%, бензин – 1,8%-ға қымбаттады. Жуғыш және тазалағыш құралдарға бағалар өсімі 2,2%, жеке бас гигиенасы тауарларына – 1,3%, баспа өнімдеріне – 1%, дәрі-дәрмектерге және үйге қажетті заттарға – 0,7%-дан, киім және аяқ киімге – 0,4% құрады.

Ақылы қызмет көрсетулер саласында тұрғын үй-коммуналдық қызмет көрсетулердің бағалары мен тарифтері ағымдағы жылғы мамырда 0,5%-ға өсті. Олардың өсуі қоқыс жинауға – 12,4%, тұрғын үйді ұстауға – 2%, бөлінетін желілер бойынша тасымалданатын газға – 1,7%-ға, кәрізге және суық сумен жабдықтауға – 0,9%-дан байқалды.

Темір жол көлігімен жол жүру үшін төлем 2,2%, автомобиль көлігімен – 1,3%, әуе көлігімен жүру төлемі – 1,2%-ға жоғарылады. Мейрамханалар мен қонақ үйлердің қызметтеріне баға деңгейі бір айда 2%, шаштараз қызметтеріне – 1,7%, медициналық мекемелердің қызметтеріне – 1,1%, мәдениет пен демалыс қызметтеріне – 1%, білім беруге – 0,2%-ға өсті.

2005-2008 жылдардағы инфляция

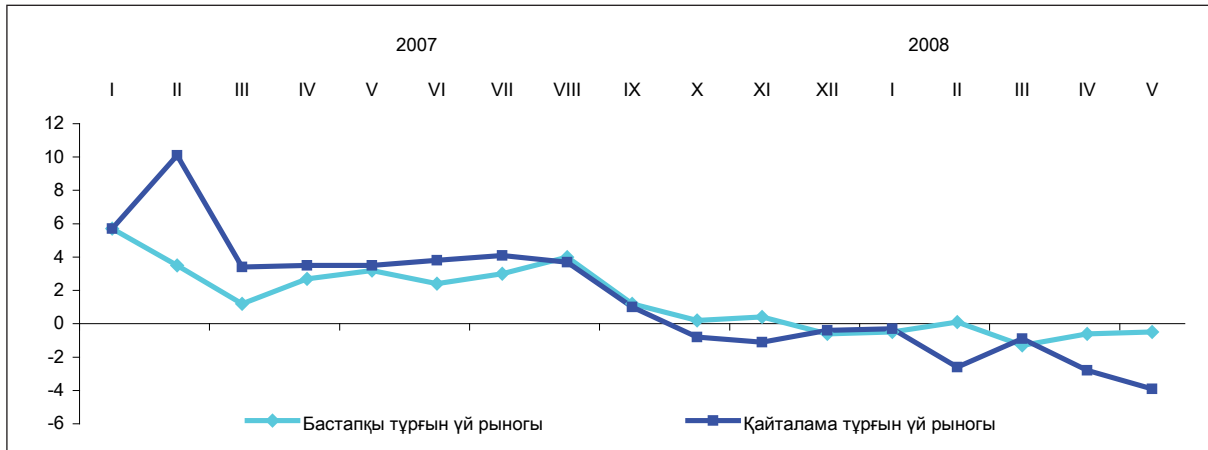
өткен айға пайызбен, өсуі +, төмендеуі –

2008 жылғы мамырда жаңа үйдің бір шаршы метрін сату бағасы республика бойынша орта есеппен 157,1 мың теңгені құрап, өткен аймен салыстырғанда 0,5%, көркейтілген тұрғын үйді қайта сату бағасы, тиісінше, – 122,3 мың теңге болып, 3,9%-ға азайды.

2007-2008 жылдардағы тұрғын үй рыногындағы бағалардың өзгеруі

өткен айға пайызбен, өсуі +, төмендеуі –

Жемістер мен көкөністерге, бензинге, көмірге баға өсуінің әсерін есепке алмай есептелген базалық инфляция ағымдағы жылғы мамырда 1%, сәуірде 0,9% құрады.

2008 жылғы Қазақстан Республикасындағы инфляция

пайызбен, өсуі +, төмендеуі -

	2008ж. мамыр			2008ж. қаңтар-мамыр 2007ж. қаңтар-мамырға
	2008ж. сәуірге	2007ж. желтоқсанға	2007 ж. мамырға	
Инфляция	1,0	4,5	19,5	19,0
Базалық инфляция	1,0	3,9	19,0	18,5
Ақшалай табысы ең төмен халықтың топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	1,4	5,4	24,6	23,4
Ақшалай табысы ең жоғары халықтың топтарына арналған бағалар мен тарифтердің өзгеруі	0,8	4,4	17,5	17,2

2008 жылғы мамырда 2007 жылғы желтоқсанға қарағанда негізгі тамақ өнімдерін тұтынудың ең төменгі нормаларынан есептелген орташа халықтың жан басына шаққандағы күнкөрістің ең төменгі деңгейінің шамасы 11,5%, өткен айға қарағанда – 0,6%-ға өсіп, 12004 теңге (тағам өнімдері – 7203 теңге, азық-түлік емес тауарлар мен ақылы қызметтер – 4801 теңге) құрады. 2008 жылғы мамырда оның құрылымында ет пен балықты сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі 18,8%, сүт, май-тоң май өнімдері мен жұмыртқаны – 16,4%, жемістер мен көкөністерді – 13,6%, нан өнімдерін – 9,2%, қант, шай және дәмдеуіштерді сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі – 2% құрады.

6.2 ЭКОНОМИКАНЫҢ НАҚТЫ СЕКТОРЫНДАҒЫ БАҒАЛАР

Өнеркәсіп өнімін өндіруші-кәсіпорындар бағалары, өндірістік сипаттағы қызметтер көрсетуді қоса ағымдағы жылғы мамырда сәуір айымен салыстырғанда 8,8%, 2007ж. желтоқсанмен – 20,8%-ға өсті. Өндірілген өнім бір ай ішінде 9,2%, өндірістік сипаттағы қызмет көрсетулер – 0,2%-ға қымбаттады. Түпкілікті мақсат бойынша сыныпталған өнімдер тобынан өндіріс құралдарының бағасы 0,8%, тұтыну тауарлары – 1,9%, аралық тұтыну өнімдері – 9,9%-ға көтерілді.

2008 жылы Қазақстан Республикасында өнеркәсіп өнімін өндіруші-кәсіпорындар бағаларының индексі

пайызбен, өсуі +, төмендеуі-

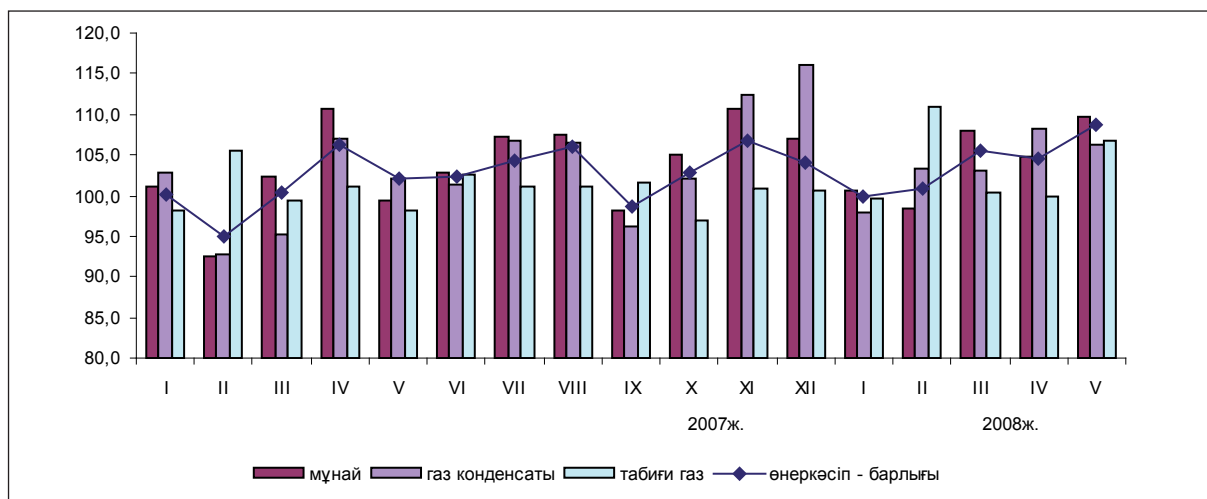
	2008ж. мамыр				2008ж. қаңтар-мамыр 2007ж. қаңтар-мамырға
	2008ж. сәуірге	2007ж. мамырға	2007ж. желтоқсанға	2005ж. желтоқсанға	
Өнеркәсіп өнімдері, өндірістік сипаттағы қызметтер көрсетуді қоса	8,8	54,2	20,8	82,6	43,5
Өндірілген өнім	9,2	57,2	21,7	87,0	46,0
Өндіріс құрал-жабдықтары	0,8	36,9	15,5	51,5	33,4
Аралық тұтыну тауарлары	9,9	61,1	22,9	93,4	49,1
Тұтыну тауарлары	1,9	19,7	8,1	32,5	16,9
Өндірістік сипаттағы қызметтер көрсету	0,2	8,5	2,9	21,0	8,0

Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының базалық индексі (мұнай мен металл бағаларының өзгеруі есебінсіз) ағымдағы жылғы мамырда сәуір айына қарағанда 105,9%, 2007 жылғы желтоқсанға – 116,3% құрады.

Өткен айда кен өндіру өнеркәсібінде баға 9,5%-ға өсті. Мұнай мен газ конденсатына әлемдік рынок конъюнктурасының жақсаруы олардың республикада - тиісінше 9,6% және 6,3%-ға алдын-ала қымбаттауын белгіледі. Бұл өнеркәсіптегі бағаның жалпы өсіміне 4,7% «салым» қосты. Отандық өндірушілерде мұнай өнімдерінің бағасы 6,9%, табиғи газ – 6,7%, көмір – 3,7%, электр энергиясы – 1,7%-ға өсті. Энергия ресурстары өткен айда 8,5%-ға (сәуірде – 5,4%) қымбаттады.

2007-2008 жылдардағы энергия ресурстарын өндіруші-кәсіпорындар бағасының индексі

өткен айға пайызбен

Өңдеу өнеркәсібінде ағымдағы жылғы мамырда баға өсімі 8,2% құрады. Экономикалық қызметтердің осы түріндегі баға өзгерісінің негізгі факторы олардың металлургия өнеркәсібіндегі 14,7%-ға өсуі болды, бұл дайын өнеркәсіп өнімінің жалпы баға деңгейін 2%-ға көтерді. Осы уақытта сыртқы рыноктардағы баға қозғалысының ықпал етуінен ферроқорытпалар бағасы 49,8%, қара металдар илегі – 11,1%-ға өсті. Өткен айда түсті металдар бағасының 0,1%-ға төмендеуі белгіленді. Осы сала өнімдерінен бағалы металдар 8,3%, өңделмеген алюминий – 1,8%-ға арзандады, ал мыс - 3% және мырыш – 0,1%-ға қымбаттады. Сырлар мен лактар бағасының 2,5%, тыңайтқыштар – 2,3% төмендеуімен бірге, химия өнеркәсібінде олар 1,4%, негізгі химия өнімдеріне – 1,9%, жуу және тазалауға арналған құралдар – 0,5%-ға өсті. Импортталынатын

аналогтары бәсекелестігінің сақталуына байланысты тоқыма өнімдері 5%, киім және аяқ киім – 0,3%-дан арзандады.

Республикада өндірілген тамақ өнімдерінің бағасы өткен айда 2,6%-ға өсті, оған олардың өндірісінде қолданылатын шикізат пен материалдардың 3,5%-ға қымбаттауы ықпал етті. Өсімдік майы бағасының өсімі 7,3%, нан - 6%, бидай ұны – 2,6%, мал еті – 2,5%, жармалар – 0,9% құрады. Қант бағасының 2% және кондитер өнімдерінің – 1,4%-ға өсуі олардың қант-шикізатына өсуімен белгіленді.

Байқалған өндірістік сипаттағы қызметтерден өткен айда өңірлік электр стансаларымен электр энергиясын тасымалдау тарифтерінің 0,8%, машиналар мен жабдықтар жөндеуде – 0,7%, мұнай және газ өндіруде – 0,4%-ға өсуі, ал газет басып шығаруда – 12,1%-ға төмендеуі тіркелді.

Өнеркәсіп кәсіпорындары технологиялық үдеріс үшін сатып алған өндіріс ресурстарына бағалар индексі ағымдағы жылғы мамырда сәуір айына қарағанда 103,5% құрады. Республикада сатып алынған шикізат пен материалдар бағасы 4%, Достастық елдерінен – 1,9%-ға өсті, ал алыс шетелден – 0,8%-ға төмендеді.

Шетелге шығарылған тауарлардың бағасы ағымдағы жылғы наурызда ақпанмен салыстырғанда 3,6%, 2007 жылғы желтоқсанмен – 7,9%-ға өсті. Түпкілікті мақсат бойынша сыныпталған, экспорттық өнім топтарындағы шикізаттар 2007 жылғы наурызда ақпанға қарағанда 3,1%, жартылай дайын фабрикалар – 4,1%, дайын тауарлар – 9,7%-ға қымбаттады. Республикадан шығарылған минералды өнімдер бағасы 2,6%, түсті және қара металдар кендері – 6,2%, мұнай өнімдері - 6%, көмір – 5,5%, газ конденсаты – 2,3%, мұнай – 1,8%-ға көтерілді. Шетелге шығарылған тамақ өнімдерінен бағаның өсуі темекіге 15%, жармаларға – 14,2%, астыққа – 12,5%, балыққа – 1,1%, ал олардың төмендеуі – алкогольді ішімдіктер мен алкогольсіз сусындарға 8,6% белгіленді.

Қазақстанға әкелінген өнімдер бағасының индексі 2008 жылғы наурызда ақпанға қарағанда 101%, 2007ж. желтоқсанға – 104,4%, жақын шетелден – тиісінше 102% және 105,1%, алыс шетелден – 99,8% және 103,6% құрады. Импортталынатын өнімдерден ай ішінде елеулі баға өсімі маргаринге 10,3%, колбаса өнімдеріне – 7,9%, шайға – 7,5%, химиялық тауарларға – 6,6%, сүрекке – 5,8% тіркелді. Керісінше, кофе 13,5%, былғары - 9%, қағаз және қатырма қағаз – 2,5%-ға арзандады.

Ағымдағы жылғы мамырда өткен аймен салыстырғанда **ауыл шаруашылығы өнімдерін өткізу бағасы** 2,7%-ға өсті, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңнен 2,5 пайыздық тармаққа көп. Ағымдағы жылғы өткен айда өсімдік шаруашылығы өнімдерінің бағасы – 4,7%-ға көтерілді, бұл өткен жылғы осы кезеңде 0,9% болған, ал мал шаруашылығы өнімдерінің бағасы, тиісінше, 0,1% және 0,8%-ға төмендеді.

Ауыл шаруашылығы өнімдері бағаларының өзгеруі

пайызбен, өсуі +, төмендеуі-

	2008 ж. мамыр				2008ж. қаңтар-мамыр 2007ж. қаңтар-мамырға
	2008ж. сәуірге	2007ж. мамырға	2007ж. желтоқсанға	2005 ж. желтоқсанға	
Ауыл шаруашылығы өнімдері	2,7	48,6	11,4	69,6	43,1
Өсімдік шаруашылығы өнімдері	4,7	68,0	15,4	96,2	59,4
Мал шаруашылығы өнімдері	-0,1	23,7	6,1	37,1	21,7

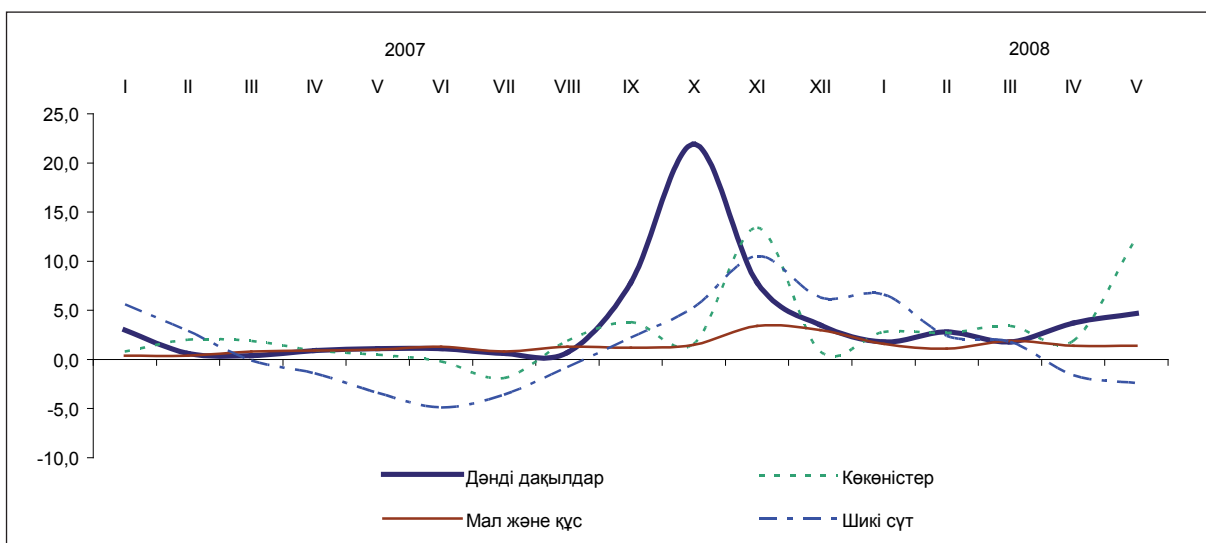
Ағымдағы жылғы мамырда сәуірге қарағанда бидай бағасы 4,8%, арпа – 4%, күріш – 3,8%, сұлы – 2,8%, жүгері мен тары – 1,6%-дан, қарақұмық пен қара бидайға – 0,4%-дан өсті.

Аталған айда көкөніс өнімдері бағасының өсімі 12,4% құрады. Қырыққабатқа, олар – 26,6%, қызанаққа – 14,6%, қызылшаға – 0,4%, басты пияз бен сәбізге – 0,2% өсті, ал баға өсімінің төмендеуі қиярға – 28,4%-ға белгіленді. Картоп –1,6%, күнбағыс тұқымы – 1%, бұршақ – 0,9%-ға қымбаттады.

Өткен айда мал және құс еті – 1,4%, ал шошқа еті – 3%, ірі қара мал еті – 1,6%, жылқы еті – 1,5%, қой еті – 1,2%, құс еті – 0,8%-ға қымбаттады. Жұмыртқа – 3,7%-ға, сиырдың шикі сүті – 2,4%,-ға арзандады ал түйе сүті, керісінше, 1,5%-ға қымбаттады.

2007-2008 жылдардағы ауыл шаруашылығы өнімдерінің жекелеген түрлеріне бағалардың өзгеруі

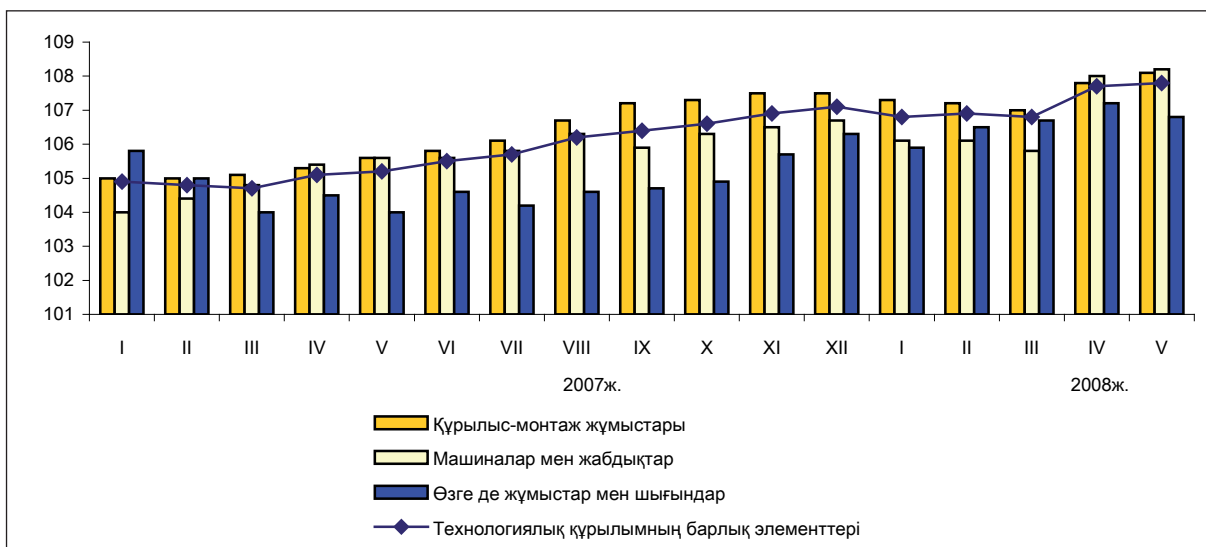
өткен айға пайызбен, өсуі+, төмендеуі-

Ағымдағы жылғы мамырда сәуірмен салыстырғанда құрылыстағы баға индексі 100,7%, 2007 жылғы желтоқсанмен – 103,2%, құрылыс-монтаж жұмыстарына, тиісінше, 100,8% және 103,1%, технологиялық жабдықтарға – 100,5% және 104,2% құрады.

2007-2008 жылдардағы құрылыстағы баға индексі

өткен жылғы тиісті айға пайызбен

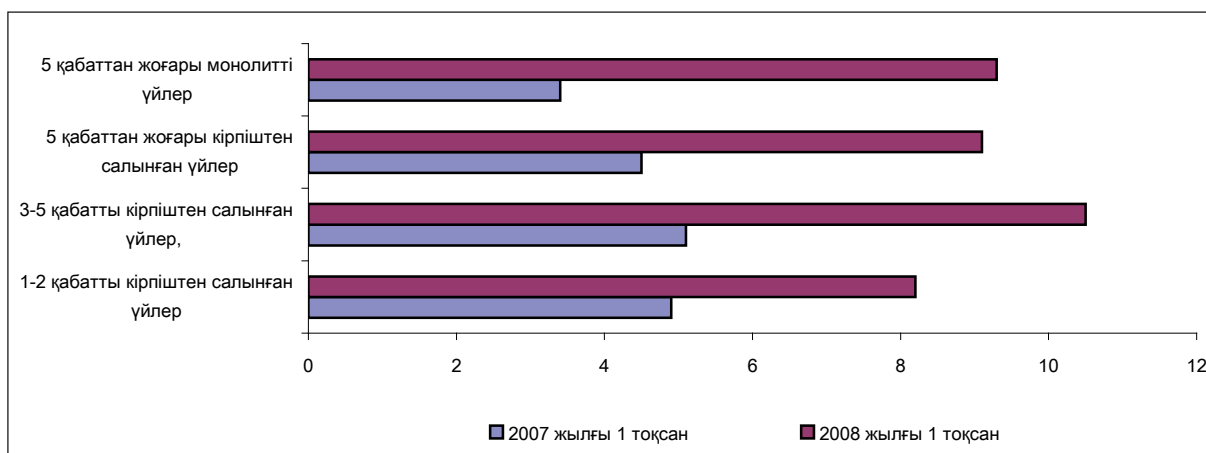

Ағымдағы жылғы мамырда сәуірмен салыстырғанда құрылыс ұйымдары сатып алған материалдар, бөлшектер және конструкциялар 0,6%-ға қымбаттады. Баға қара металдар және мұнайды қайта өңдеу өнімдеріне 2,6-3%, құм, малтатас, санитарлық-техникалық қыш бұйымдарына, портландцементке – 1-1,3%, табақты әйнек пен құбырларға – 0,8%-ға өсті, ал линолеум 0,3%-ға төмендеді.

Ағымдағы жылғы I тоқсанда өткен жылғы тиісті тоқсанмен салыстырғанда тұрғын үйлерді салу бойынша құрылыс жұмыстары 9,4% (кірпіштен – 9,5%, монолиттен – 9,3%), өндірістік үйлерді салу бойынша – 3,8%, әкімшілік үйлерді – 6,9%, мектептерді – 9,1%, автомобиль жолдарын салу бойынша құрылыс жұмыстары - 7,6%-ға өсті.

2007–2008 жылдардағы бірінші тоқсанда тұрғын үйлерді салу бойынша құрылыс жұмыстары бағаларының өзгеруі

өткен жылғы тиісті тоқсанға пайызбен, өсуі +, төмендеуі -

Тұрғын үй құрылыс объектілерін салу кезіндегі учаске дайындау бойынша жұмыстардың баға индексі 105,1%, жалпықұрылыстық әрлеу – 111,6%, аяқтау цикліндегі – 107,6%, жабдықтарды монтаждау – 105,3% құрады. Сыртқы қабырғаны сылау бойынша жұмыстар – 13-16%, кірпішпен қалау – 9-14%, қабырғалар мен едендерді тақтайшалармен қаптау – 5-10%, санитарлық-техникалық - 6-8%, эксковаторлық және жермен байланысты жұмыстар - 5%-ға елеулі қымбаттады.

Ағымдағы жылғы мамырда сәуірмен салыстырғанда көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау тарифтерінің индексі – 100%, 2007 жылғы желтоқсанмен – 110,3% құрады.

Өткен айда автомобильмен жүк жеткізу 0,6%-ға қымбаттады. Тарифтердің ең көп өсімі жүктерді қала маңы және қала бойынша тасымалдауға – 1,6-1,7%, ал алыс шет елдеріне – 1,3%, ТМД елдеріне – 0,4%-ға тіркелді. Ішкі су көлігі қызметтеріне тарифтер – 3,7%-ға көтерілді. Теміржол, әуе көлігі және құбыр желісі көлігі түрлерімен жүк тасымалдау тарифтері өзгеріссіз қалды.

7. ҚАРЖЫ ЖҮЙЕСІ

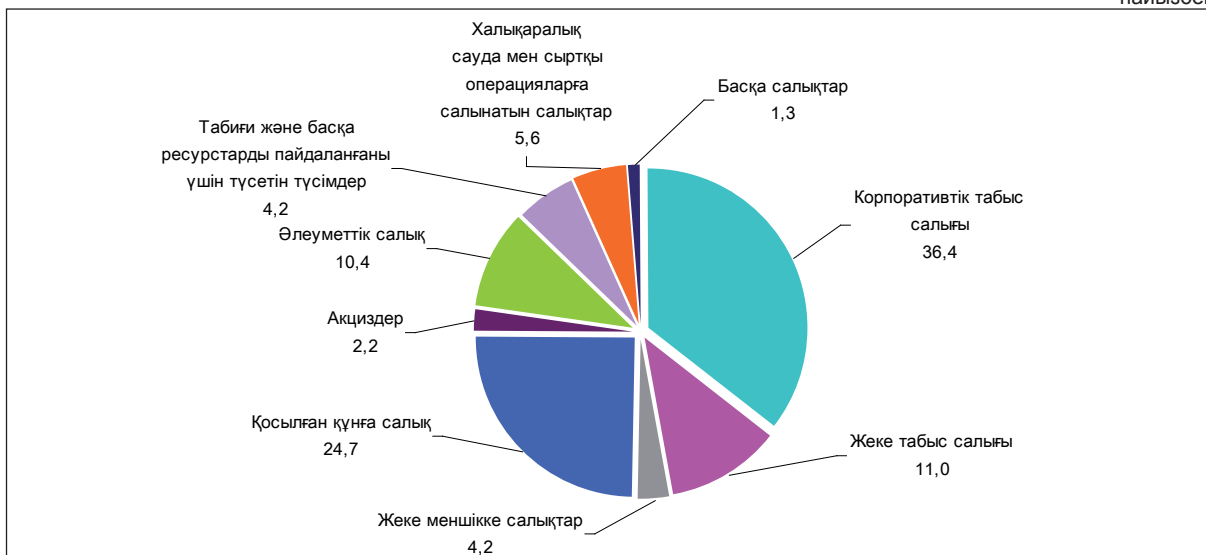
7.1 МЕМЛЕКЕТТІК ҚАРЖЫ

Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті. ҚР Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша 2008 жылғы 1 мамырға мемлекеттік бюджет табыстары 1008,5 млрд. теңгені немесе орындалатын бюджетке қатысты 86,7% құрады. Шығындар бойынша бюджеттің орындалуы 912 млрд. теңгені құрады немесе есепті кезеңдегі жиынтық жоспарға – 87,3%-ды құрады. 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 25,5%-ға, ал шығындар 24,9%-ға өсті. Бюджет профициті (таза бюджеттік кредит беруді және қаржылық активтермен болатын операциялар бойынша сальдоны есепке алғанда) 14,3 млрд. теңге деңгейінде қалыптасты.

Мемлекеттік бюджет табыстарының құрылымында негізгі үлесті салықтық түсімдер (80,2%) алады. Бюджеттің негізгі қайнар көзі корпоративтік табыс салығы, қосылған құнға салық және әлеуметтік салық болып табылады.

Мемлекеттік бюджеттің салықтық түсімдерінің құрылымы
(2008ж. 1 мамырдағы жағдай бойынша)

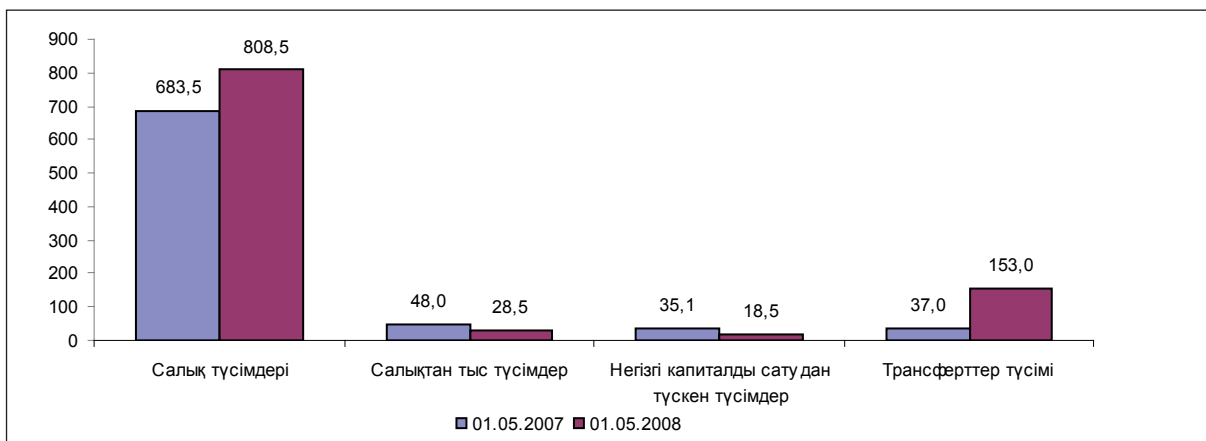
пайызбен

2008 жылғы қаңтар-сәуірде мемлекеттік бюджет табыстарының құрылымында салықтық емес түсімдер – 2,8%, негізгі капиталды сатудан түскен түсімдер – 1,8%, трансферттердің түсімі – 15,2%-ды құрады.

Мемлекеттік бюджет табыстары
(2007-2008жж. 1 мамырдағы жағдай бойынша)

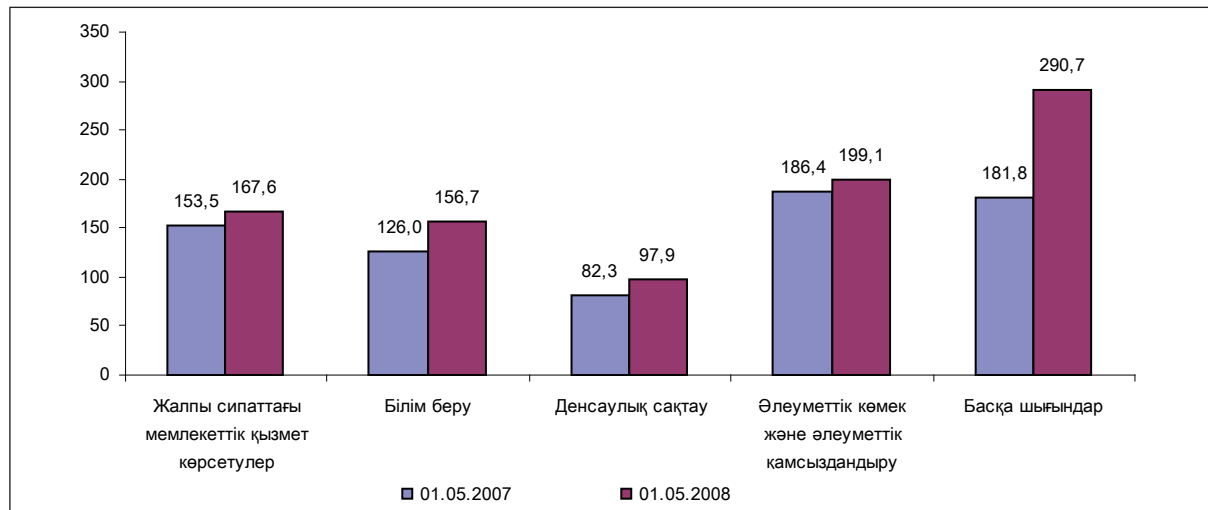
млрд.теңге

2008 жылғы қаңтар-сәуірдегі жалпы сипаттағы мемлекеттік қызмет көрсетулерге жұмсалған шығындар өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 9,2%-ға, білім беруге –24,4%-ға және денсаулық сақтауға – 19%-ға артты.

Мемлекеттік бюджет шығындары
(2007-2008жж. 1 мамырдағы жағдай бойынша)

млрд. теңге

2008 жылғы 1 мамырдағы жағдай бойынша Республикалық бюджетке түскен табыстар 782,1 млрд. теңгені құрады. Шығындар 772,8 млрд. теңге сомада өндірілді. Бюджет дефициті 52,4 млрд. теңге деңгейінде белгіленді. Өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда табыстар 27,4%, ал шығындар 23,9%-ға артты.

Республикалық бюджет табыстарының 72,7% – салықтар, 3,2%–салықтан тыс түсімдер, 24,1%-ын трансферттер түсімдері құрады.

Республикалық бюджет шығындарында әлеуметтік көмекке және әлеуметтік қамсыздандыруға – 23,8%, жалпы сипаттағы мемлекеттік қызмет көрсетулерге – 17,2%, көлік және коммуникацияға – 9,8%, білім беруге – 6,7%, мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістікке– 3,5% және денсаулық сақтауға – 3,6% келеді.

Жергілікті бюджетке түскен табыстар 567,7 млрд. теңгені, шығындар 480,6 млрд. теңгені құрады. 2007 жылғы осы кезеңмен салыстырғанда табыстар 28,5%, шығындар – 34%-ға өсті. Бюджет профициті 71,3 млрд. теңге деңгейінде қалыптасты.

7.2 АҚША-КРЕДИТ ЖҮЙЕСІ

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің деректері бойынша 2008 жылғы сәуірдің соңына ақша базасы (резервтік ақшалар) 1534,2 млрд. теңге (2007 жылғы сәуірдің соңына – 1534,4 млрд. теңге) сомасында анықталды және ағымдағы жылғы наурыздың салыстырғанда 2,8%-ға төмендеді. Ақша базасының құрамында Қазақстанның Ұлттық Банкінен (ҚҰБ) тыс қолма-қол ақшалар және екінші деңгейдегі банктердің және Қазақстан Ұлттық Банкіндегі басқа ұйымдардың депозиттері тиісінше 828,3 млрд. теңге мен 705,9 млрд. теңгені (2007 жылғы тиісті кезеңде тиісінше – 793,8 млрд. теңге және 740,6 млрд. теңге) құрады.

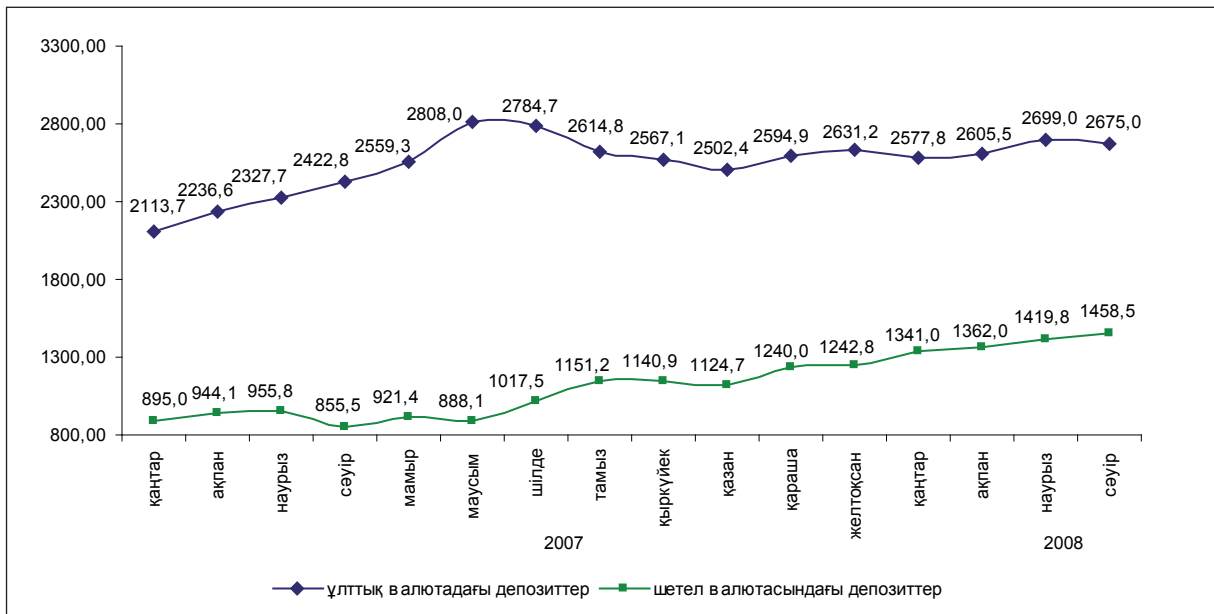
Айналымдағы қолма-қол ақша (М0) 2008 жылғы сәуірдің соңына 2008 жылғы наурызбен салыстырғанда 3,3%-ға өсті және 719,2 млрд. теңгені құрады.

Ақша базасы (М3) ағымдағы жылғы сәуірдің соңына өткен аймен салыстырғанда 0,8%-ға өсті және 4852,7 млрд. теңгені (2007 жылғы сәуірдің соңына – 3978,3 млрд. теңге) құрады.

Екінші деңгейдегі банктердегі резиденттер депозиттерінің жалпы көлемі 2008 жылғы сәуірдің соңына 4133,5 млрд. теңге сомасында (2007 жылғы сәуірдің соңына – 3278,3 млрд. теңге) белгіленді. Ұлттық валютадағы депозиттер өткен аймен салыстырғанда 0,9%-ға төмендеп, 2675 млрд. теңгені, шетел валютасындағы депозиттер 2,7%-ға өсіп, 1458,5 млрд. теңгені құрады. 2008 жылғы сәуірде жеке тұлғалар депозиттері 1490,2 млрд. теңгеге (2007 жылғы тиісті кезеңде – 1190,1 млрд. теңге) анықталды, бұл депозиттердің жалпы сомасының 36,1%-ын алады.

2007-2008жж. ұлттық және шетел валютасындағы депозиттер

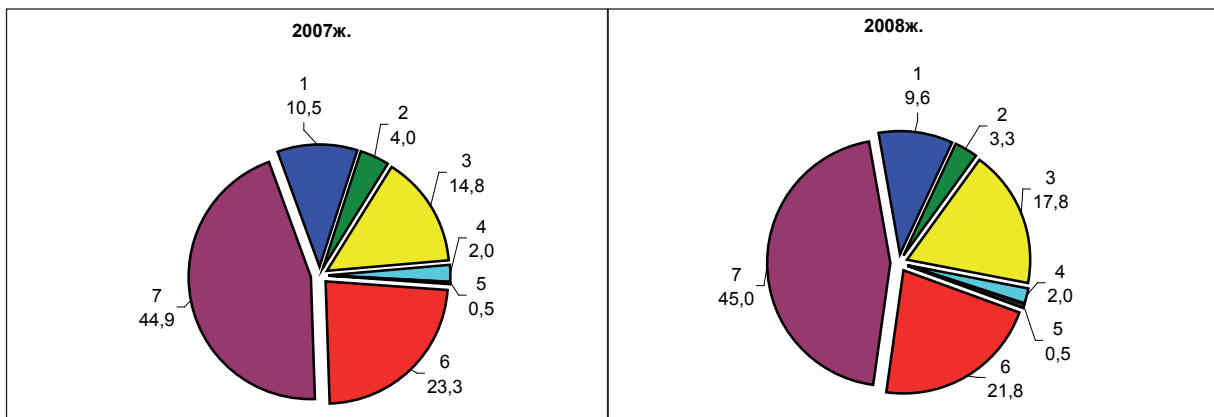
кезең соңына, млрд. теңге

Ағымдағы жылғы сәуірдің соңына екінші деңгейдегі банктер кредиттері 7259 млрд. теңгені (2007 жылғы тиісті кезеңде – 5595,2 млрд. теңге) құрады және бір айда 0,1%-ға өсті. Аталған кезеңде 2008 жылғы наурызбен салыстырғанда банктік емес заңды тұлғаларға берілген кредиттер сомасы 0,4%-ға өсіп, 4745,4 млрд. теңге, жеке тұлғаларға тиісінше – 0,6%-ға азайып және 2513,6 млрд. теңгені құрады.

2007 және 2008жж. сәуірдегі екінші деңгейдегі банктер кредиттерінің салалық құрылымы

кезең соңына, пайызбен

1 – өнеркәсіп; 2 – ауыл шаруашылығы; 3 – құрылыс; 4 – көлік; 5 – байланыс; 6 – сауда; 7 – басқалар

2008 жылғы сәуірдің соңына ұзақ мерзімді кредиттер сомасы (бір жылдан астам) 5837,9 млрд. теңгені (2007 жылғы сәуірдің соңына – 4330,4 млрд. теңге) құрады және ағымдағы жылғы өйткен аймен салыстырғанда 0,4%-ға азайды. Кредиттер құрылымында олар ең үлкен үлесті – 80,4% (2007 жылғы тиісті кезеңде – 77,4%) құрады.

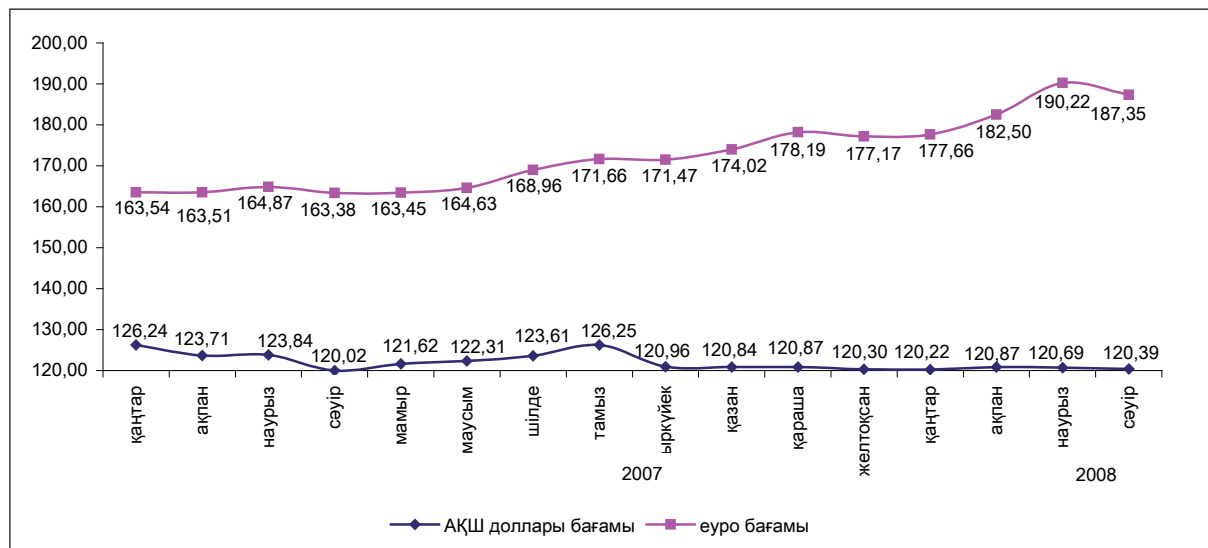
Кредиттеу объектілері бойынша ең үлкен үлесті айналым қаражаттарын сатып алуға берілген кредиттер – 25% (1813 млрд. теңге), ең аз үлесті құнды қағаздарды сатып алуға берілген кредиттер – 1,6% (117,2 млрд. теңге) алады. Азаматтардың тұтынушылық мақсаттарына берілген кредиттер – 17% (1232,6 млрд. теңге), жаңа құрылыс және қайта құруға – 12,6% (914,9 млрд. теңге), негізгі қорларды сатып алуға – 11,4% (831,9 млрд. теңге), азаматтарға тұрғын үйлерді салу және сатып алуға – 11,2% (813,2 млрд. теңге), өзге мақсаттарға – 21,2% (1536,2 млрд. теңге) құрады.

2008 жылғы сәуірдің соңына екінші деңгейдегі банктердің шағын кәсіпкерлік субъектілеріне берілген кредиттері 1500,1 млрд. теңгені құрады, бұл өткен айға қарағанда 0,8%-ға көп. Бұл жалпы берілген кредиттердің 20,7%-ын (2007 жылғы тиісті кезеңде – 19,6%) құрайды.

ҚР Ұлттық Банкінің деректері бойынша ағымдағы жылғы сәуірде жеке тұлғаларға шетел валютасын айырбастау пункттерімен сату көлемі оны сатып алу көлемінен: еуро бойынша – 1,7 есеге, АҚШ доллары бойынша – 2,2 есеге, ресей рублі бойынша – 1,6 есеге асып түсті. Жеке тұлғаларға шетел валютасын сату көлемі өткен аймен салыстырғанда АҚШ доллары бойынша – 20,2%, еуро бойынша – 2,7%-ға, ресей рублі бойынша – 17%-ға өсті.

2007-2008жж. АҚШ доллары және еуроның ресми айырбастау бағамдары

кезең соңына, валюта бірлігіне теңгемен

ҚР Ұлттық Банкінің қайта қаржыландыруының ресми мөлшерлемесі 2007 жылғы 1 желтоқсаннан бастап 2%-ға өсіп, жылдық 11% деңгейінде белгіленді.

8. ЕҢБЕК РЫНОГЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕКАҚЫ ТӨЛЕУ

8.1 ЖАЛДАНЫП ЖҰМЫСПЕН ҚАМТЫЛУ

2008 жылғы мамырда (бағалау бойынша) жалдамалы қызметкерлер саны 5,2 млн. адамды құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңнен 238,2 мың адамға (4,8%-ға) көп. Олардың санынан мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдарда 4,2 млн. адам (81%), жеке тұлғаларда 0,6 млн. адам (12%), шаруа (фермер) қожалықтарында 0,4 млн. адам (7%) жұмыс істеді.

2008 жылғы сәуірде ірі және орта кәсіпорындарда 2,9 млн. адам жұмыс істеді немесе жалдамалы қызметкерлердің жалпы санының 58,3%-ы. Бұл өткен жылғы тиісті айға қарағанда 113,8 мың адамға немесе 4%-ға көп.

2008 жылғы сәуірде жұмыс күшінің ағыны өткен жылғы тиісті аймен салыстырғанда саудада – 22,1 мың адамға (23,4%), білім беруде – 21,7 мың адамға (3,9%), көлік пен байланыста – 14,7 мың адамға (5,7%), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларда – 11 мың адамға (5,9%), өнеркәсіпте – 10,3 мың адамға (1,4%), денсаулық сақтауда – 10,1 мың адамға (3,9%), қаржы саласында – 9,3 мың адамға (15,3%), мемлекеттік басқаруда – 8,9 мың адамға (4,1%-ға) байқалды.

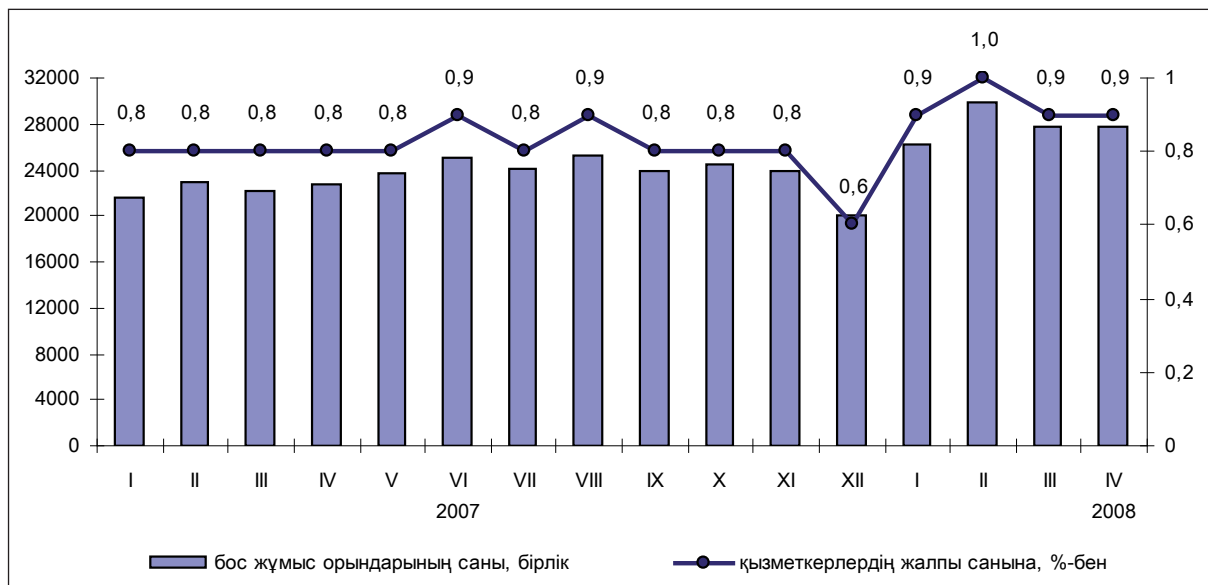
2008 жылғы сәуірдің соңына ірі және орта кәсіпорындарда 27,7 мың бос жұмыс орны болды (тізімдік санға 0,9%). Бұл 2007 жылғы сәуірге қарағанда 4,9 мың бірлікке (21,3%) көп. Ең көп бос жұмыс орны саны мемлекеттік басқаруда – 6529 бірлік (олардың жалпы санының 23,6%-ы) және өнеркәсіпте – 6004 бірлік (21,7%) сақталды. Аталған кезеңде денсаулық сақтау және әлеуметтік қызмет көрсету саласында бос жұмыс орны – 3434 бірлікті (12,4%), жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларда – 3098 бірлікті (11,2%), көлік пен байланыста – 2636 бірлікті (9,5%), қаржы қызметінде – 1526 бірлікті (5,5%), саудада – 1074 бірлікті (3,9%), құрылыс ұйымдарында – 1062 бірлікті (3,8%) құрады.

2008 жылғы сәуірде наурызбен салыстырғанда бос жұмыс орындары санының артуы жылжымайтын мүлікпен жасалатын операциялар саласында – 527 бірлік (20,5%), мемлекеттік басқаруда – 377 бірлік (6,1%), қаржы қызметінде – 185 бірлік (13,8%), саудада – 125 бірлік (13,2%), көлік және байланыста – 122 бірлік (4,9%-ға) тіркелді.

Аталған кезеңде бос жұмыс орындары санының азаюы өнеркәсіпте – 985 бірлікке (14%) және құрылыс ұйымдарында – 306 бірлікке (22,4%-ға) байқалды.

2007-2008жж. ірі және орта кәсіпорындардағы бос жұмыс орындарының саны

ай соңына

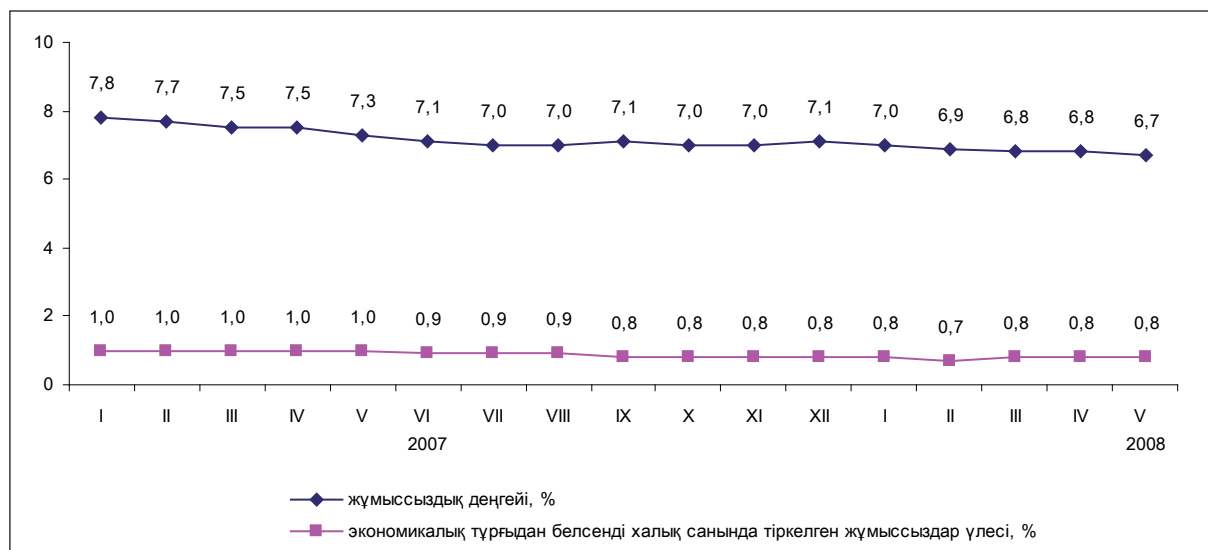
8.2 ЖҰМЫССЫЗДЫҚ ЖӘНЕ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТУ

2008 жылғы мамырда (бағалау бойынша) 15 және одан үлкен жастағы экономикалық тұрғыдан белсенді халық саны 8,5 млн. адамды құрады, бұл өткен жылғы тиісті айға қарағанда 387,3 мың адамға (4,7%-ға) көп.

Республика экономикасында 8 млн. адам жұмыспен қамтылды. 2007 жылғы мамырға қарағанда олардың саны 412,2 мың адамға (5,4%-ға) өсті. Жұмыспен қамтылғандар құрылымында негізгі үлесті – 65%-ды жалдамалы қызметкерлер, өз бетінше жұмыспен қамтылғандар – 35% құрады.

2008 жылғы мамырда жұмыссыздар саны (табысты жұмысы болмаған, оны үздіксіз іздеген және оған кірісуге дайын 15 жастағы және одан үлкен адамдар) 568,9 мың адамды құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 24,9 мың адамға қысқарды. Жұмыссыздық деңгейі 6,7% (2007 жылғы мамырда – 7,3%) болды.

2007-2008жж. жұмыссыздық деңгейі

Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша жұмысқа орналастыру мәселесі жөнінде уәкілетті органдарға 2008 жылдың басынан бергі кезең ішінде 109,8 мың адам өтінішпен келді, ағымдағы жылғы мамырда – 21,3 мың адам, ауыл тұрғындары – тиісінше, 48,9 мың адам және 9,6 мың адам.

Жұмыспен қамту органдарында жұмыссыздар ретінде тіркелген азаматтардың саны 2008 жылғы мамырдың соңында 69,6 мың адамды құрады, бұл ағымдағы жылғы сәуірге қарағанда 0,2 мың адамға (0,3%-ға) көп, ал 2007 жылғы мамырға қарағанда 11,6 мың адамға (14,3%-ға) аз. Тіркелген жұмыссыздардың санында әйелдер басым бөлікті – 47 мың адамды (67,6%) құрады. Экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы тіркелген жұмыссыздардың үлесі ағымдағы жылғы мамырда 0,8% (2007 жылғы мамырда – 1,0%) құрады.

2008 жылғы қаңтар-мамырда 79,3 мың адам жұмысқа орналастырылды, бұл өтініш жасағандар санының 72,2%-ы. Ағымдағы жылғы мамырда жұмысқа орналастырылған адамдардың саны 18,5 мың адам құрады, бұл өткен жылғы тиісті айға қарағанда 0,1 мың адамға (0,8%-ға) көп. Осы кезең ішінде ауыл тұрғындарының 8,4 мың адамы жұмысқа орналастырылды немесе жұмыс сұрап келген ауыл тұрғындарының 87,6%-ы.

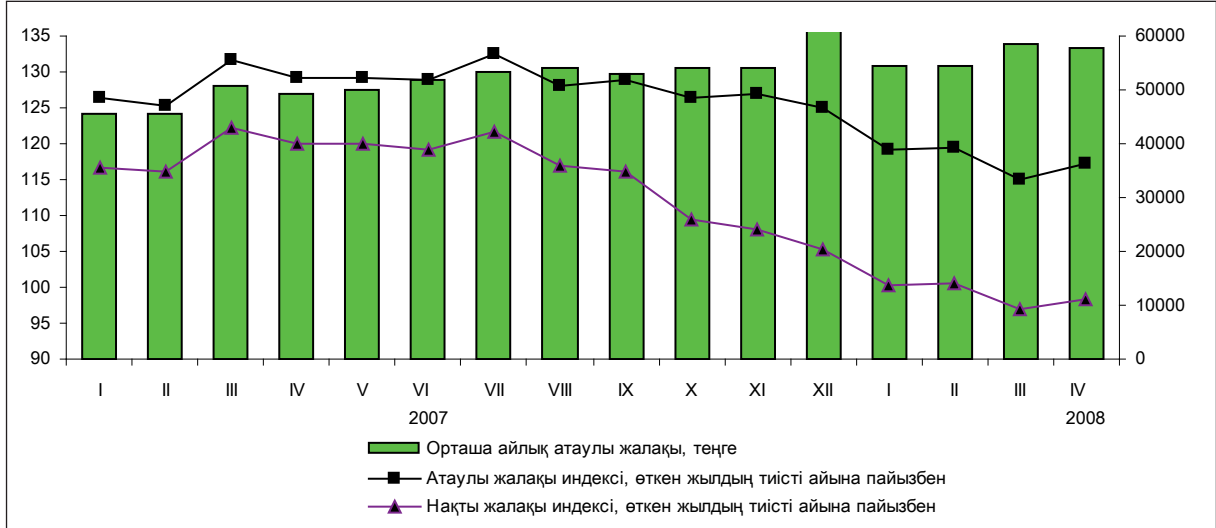
Ағымдағы жылғы мамырда кәсіби даярлауға немесе қайта даярлауға, біліктілігін арттыруға 3,4 мың адам жіберілді, қоғамдық жұмыстарға – 8,4 мың адам қатысты, оның ішінде ауыл тұрғындары – тиісінше, 1,5 мың және 5,6 мың адам.

2008 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша түрлі себептерге байланысты 17 кәсіпорын өндірісті толық тоқтатты, 46 кәсіпорын – жартылай тоқтатты, 11 кәсіпорын – толық емес жұмыс уақыты режиміне толықтай көшті, 19 кәсіпорын – толық емес жұмыс уақыты режимінде ішінара жұмыс істеді. Ағымдағы жылғы мамырда демалысқа шығуға мәжбүр болған қызметкерлер саны 6,5 мың адам (ағымдағы жылғы сәуірде – 6,4 мың адам) құрады.

8.3 ЕҢБЕКАҚЫ ТӨЛЕУ

2008 жылғы сәуірде бір қызметкердің орташа айлық атаулы жалақысы 57897 теңгені құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 17,2%-ға, қаңтар-сәуірде, тиісінше – 56021 теңге және 17,1%-ға өсті. Нақты көріністе осы кезеңдердегі төмендеу, тиісінше – 1,6% және 1,4% құрады.

2007-2008жж. Қазақстан Республикасындағы еңбекақы

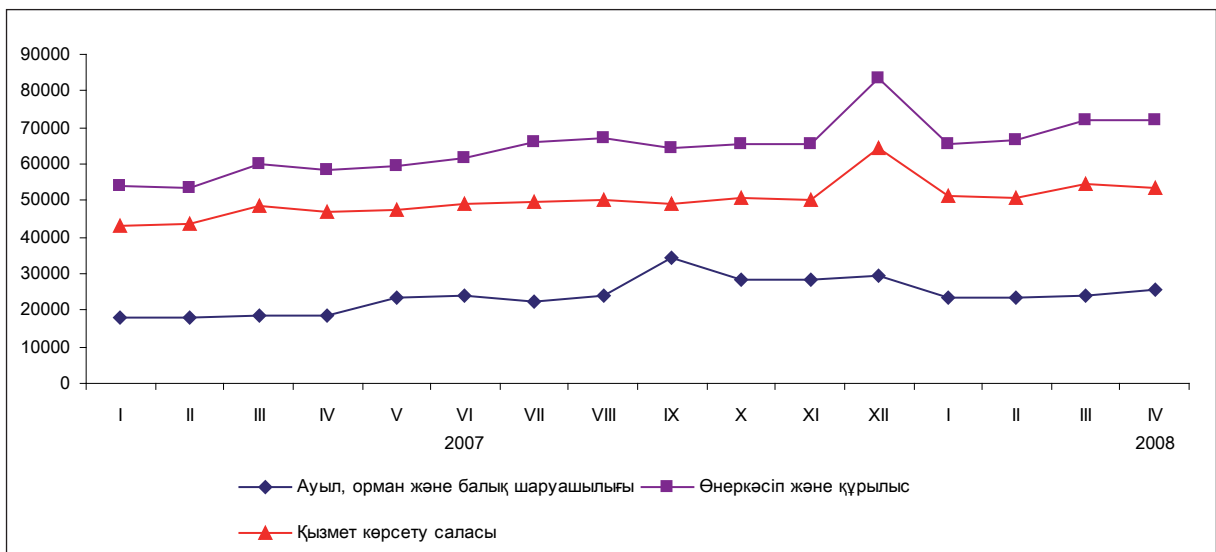
Жалдамалы жұмыспен қамтылған қызметкерлер еңбекақысының артуы 2008 жылғы сәуірде 2007 жылғы сәйкес аймен салыстырғанда экономикалық қызметтің барлық түрлерінде байқалады. Еңбекақы төлеудің ең жоғарғы деңгейі экономиканың қаржы мен өндірістік саласында сақталады. Қаржы құрылымындағы бір қызметкердің жалақысы 2008 жылғы сәуірде 153 мың теңге, кен өндіру өнеркәсібінде – 101,4 мың теңге, жылжымайтын мүлікпен жасалатын операцияларда – 88,6 мың теңге, құрылыста – 76,3 мың теңге, көлік пен байланыста – 75,2 мың теңге құрады, бұл орташа республикалық деңгейден 1,3-2,6 есе асып түсті.

Білім беру саласындағы қызметкерлердің орташа жалақысы ағымдағы жылғы сәуірде 33297 мың теңге болып қалыптасты, бұл республика бойынша орта есеппен 42,5%-ға аз, денсаулық сақтау және әлеуметтік қызмет көрсетуде – тиісінше 34547 теңге және 40,3%-ға. Ең төменгі жалақы ауыл шаруашылығы қызметкерлерінде – 25690 теңге сақталады, бұл ел бойынша көрсеткіштен орта есеппен 55,6%-ға аз.

Ең жоғары және ең төмен жалақы арасындағы алшақтық 2008 жылғы сәуірде 6 есені (2007 жылғы сәуірде – 7,3 есе) құрады.

2007-2008жж. экономика секторлары бойынша жалақы

теңге

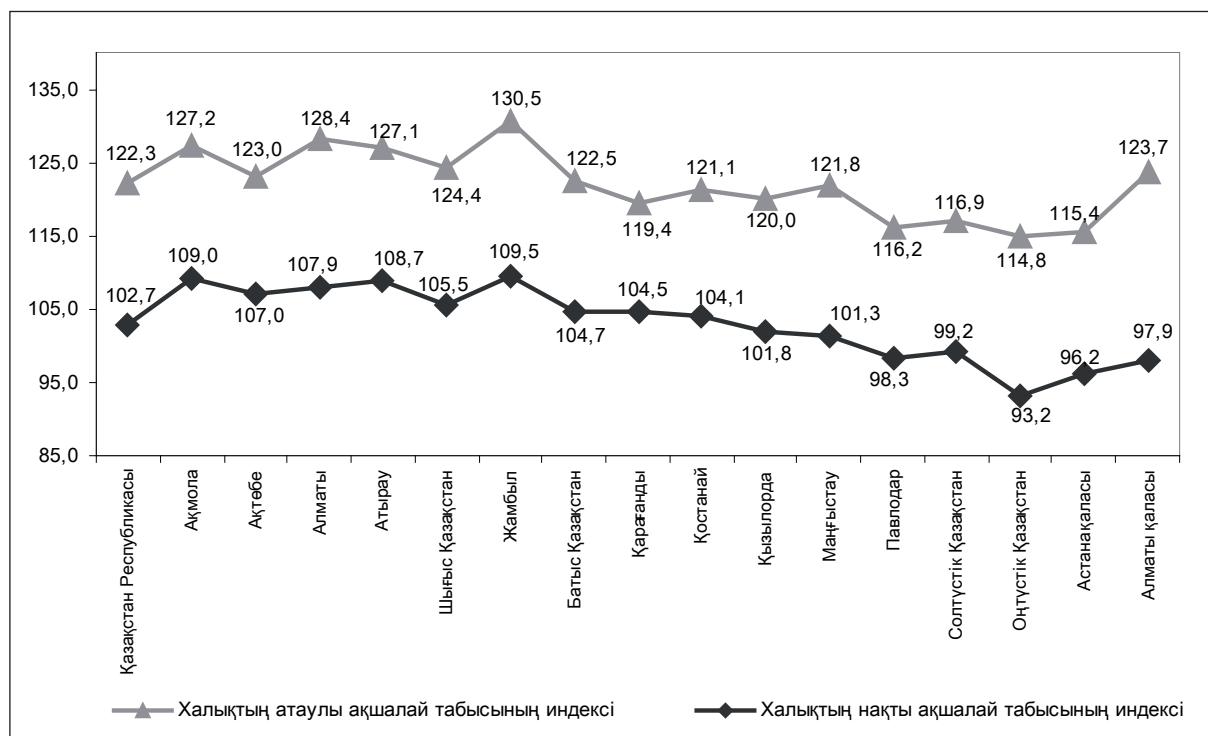
9. ХАЛЫҚ ТАБЫСЫ

9.1 АҚШАЛАЙ ТАБЫС

2008 жылғы сәуірде халықтың жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы 28552 теңгені құрады, бұл 2007 жылдың сәуірімен салыстырғанда 22,3%-ға жоғары, нақты ақшалай табыс көрсетілген кезеңде 2,7%-ға артты.

2008 жылғы сәуірдегі халықтың атаулы және нақты ақшалай табысы (бағалау)

өткен жылғы тиісті айға пайызбен

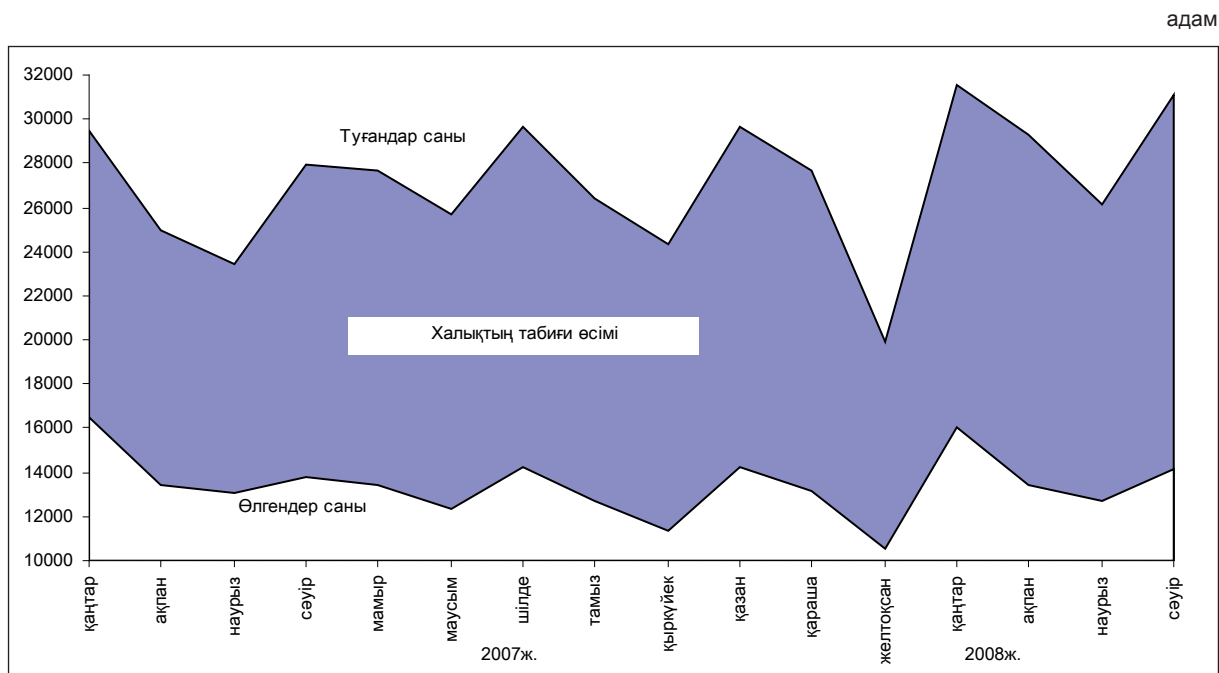

10. ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ПРОЦЕСТЕР ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК САЛА

10.1 ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ АХУАЛ

Ағымдағы жылғы 1 мамырда еліміздегі халық саны ағымдағы деректер бойынша 15639,9 мың адамды құрады, оның ішінде қалалық - 8318,9 мың (53,2%) және ауылдық - 7321,0 мың (46,8%) адам. Жыл басымен салыстырғанда 68,4 мың адамға немесе 0,4%-ға өсті. Халықтың жалпы санының өсуіне табиғи өсіммен қатар, көші-қон өсімінің де әсері тиді.

Халықтың табиғи қозғалысы

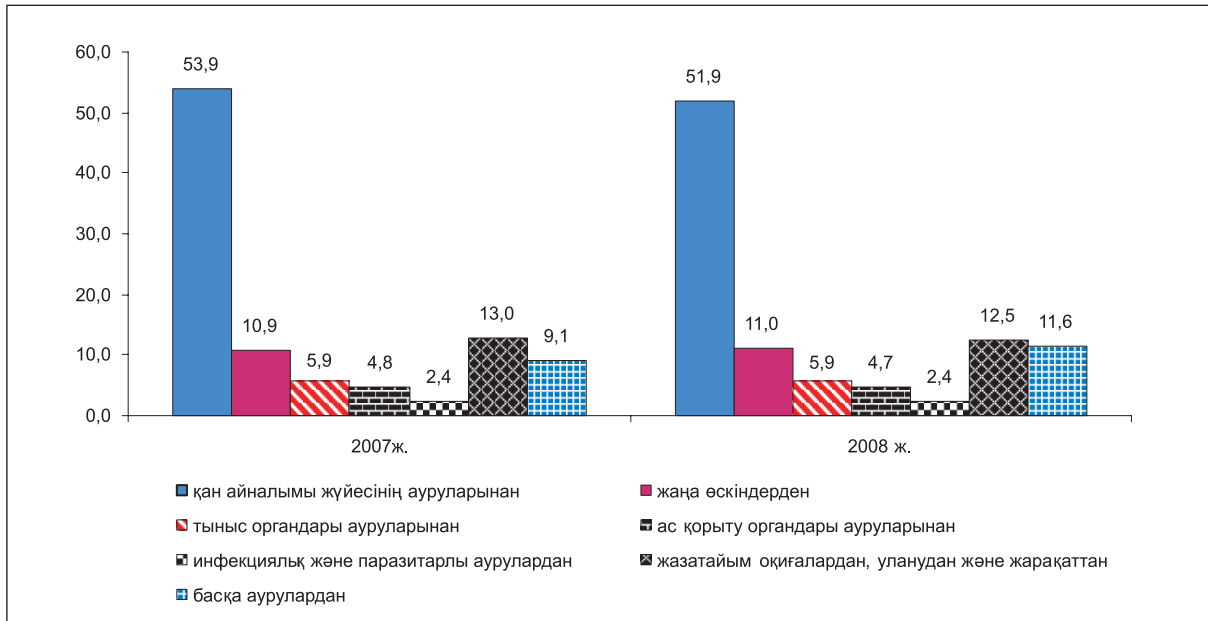
Ағымдағы жылғы қаңтар-сәуірде республика халқының табиғи өсімі 61626 адамды құрады (48923 адам - осы жерде және бұдан әрі жақшаларда 2007 жылғы қаңтар-сәуірдегі көрсеткіштер келтірілген). 1000 тұрғынға шаққандағы табиғи өсімнің деңгейі 2007 жылғы 1 мамырда 9,69 адамнан, 2008 жылғы 1 мамырда 10,97 адамға дейін өсті.

Ағымдағы жылғы қаңтар-сәуірде АХАЖ органдары 117993 (105751) тууды тіркеді, бұл 2007 жылғы қаңтар-сәуірге қарағанда 12242 сәбиге артық. Туудың жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда 21,16 (20,10) туғандарды құрады. Осы кезең ішінде тіркелген өлім саны 461 адамға азайды және жалпы ел бойынша 56367 (56828) адамды құрады. Өлімнің жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда 10,19 (10,41) өлгендерді құрады.

Халық өлімі себептерінің негізгі топтарының арасында ең көп үлес салмағын қан айналымы жүйесі аурулары алады, олардың үлесіне барлық тіркелген өлім оқиғаларының 51,9%-ы (53,9%) тиесілі, жазатайым оқиғалардан, улану мен жарақаттану - 12,5% (13,0%), жаңа өскіндер - 11,0% (10,9%) құрады. Қан айналымы жүйесі ауруларынан өлгендердің жалпы санында жүректің ишемиялық ауруларынан өлгендер саны - 46,5% (45,4%), ми қан тамырларының зақымдануынан өлгендер саны - 24,2% (23,7%). 2007 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда кісі өлтіруден 13,3%-ға, жол-көлік оқиғаларынан өлгендер саны - 6,7%-ға азайды, ал өзін-өзі өлтіргендер саны 0,8%-ға артты.

Қаңтар-сәуірде өлім себептерінің негізгі топтары бойынша өлгендерді бөлу

жалпы өлгендер санынан пайызбен

Ағымдағы жылғы қаңтар-сәуірде елімізде 1 жасқа дейінгі 2500 (1586) бала өлімі тіркелді. Нәрестелер өлімінің коэффициенті 1000 туғанға шаққанда 16,80 (14,37) өлгендерді құрады. Нәрестелер өлімінің ең көп тараған себептері перинаталдық кезеңде пайда болатын жағдайлар, одан ағымдағы жылғы қаңтар-сәуірде 1 жасқа дейінгі 1450 (783) нәресте өлген немесе олардың жалпы санының 58,0%-ы (49,37%) және туа біткен ауытқулардан - 418 (301) нәресте немесе 16,72% (18,98%).

Ағымдағы жылғы қаңтар-сәуірде 2007 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда некелер мен ажырасулар саны азайды және тиісінше 37901 (40474) және 11427 (12162) құрады. Неке мен ажырасудың жалпы коэффициенті 1000 тұрғынға шаққанда 9,25 (9,10) некені және 2,28 (2,38) ажырасуды құрады.

Ағымдағы жылғы қаңтар-сәуірде еліміздегі халық көші-қонының өсімі 6790 (8268) адамды құрады, оның ішінде ТМД елдерімен - 2608 (5480) адам. Осы кезең ішінде республикаға 15323 (17530) адам келді, ал одан тысқары - 8533 (9262) адам кетті.

Ағымдағы жылғы қаңтар-сәуірде 2007 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда Қазақстанға келгендер мен Қазақстаннан кеткендер саны тиісінше 2207 адам мен 729 адамға немесе 12,6% бен 7,9%-ға азайды. Еліміздің негізгі көші-қон алмасуы Достастық мемлекеттерімен болуда. Республикаға келгендердің жалпы санында 69,2% (79,4%), бұрынғыдай, ТМД елдерінің тұрғындары. Республикадан ТМД елдеріне - жалпы кеткендер санының 93,7%-ы (91,0%) кетеді.

Қазақстанға шетелден келетін көшіп-қонушылардың негізгі бөлігі Шығыс Қазақстан, Маңғыстау, Оңтүстік Қазақстан және Алматы облыстарына қоныстанады, ал Қазақстаннан тысқары негізінен Солтүстік Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Қарағанды және Қостанай облыстарынан қоныс аударады.

Республикаға келгендердің көші-қон ағымы құрылымындағы этностық сипаты бойынша айтарлықтай бөлікті қазақтар алады - 73,1% (77,4%), орыстар 15,0% (12,9%) құрайды, украиндар - 1,4% (1,2%), немістер - 1,1% (1,0%). Республикадан тыс кеткен көшіп-қонушылардың жалпы санының үлесінде 69,8% (67,4%) орыстарға, 6,0% (7,0%) - қазақтарға, 7,9% (7,1%) - украиндарға, 5,8% (7,1%) - немістерге келеді.

Ел ішіндегі қоныс аударатын көшіп-қонушылар саны 108400 адамды құрады, бұл 2007 жылғы қаңтар-сәуірге қарағанда 13541 адамға немесе 14,3% көп. Халықтың өңіраралық көші-қонына 47015 (41280) адам қатысты немесе республикалық көші-қонға қатысушылардың жалпы санынан 43,4% (43,5%).

Өңіраралық қоныс аударуда халық көші-қонының оң айырмасы елдің 5 өңірінде байқалды, оның ішінде шамасы бойынша ең көбі Астана және Алматы қалаларында - тиісінше 7216 (5736) және 6633 (6069) адам. Ағымдағы жылғы қаңтар-сәуірде ең көп келгендер Алматы қаласында (13,0 мыңға жуық адам), Астана қаласында (9,6 мың) және Алматы облысында (5,7 мың адам) тіркелген.

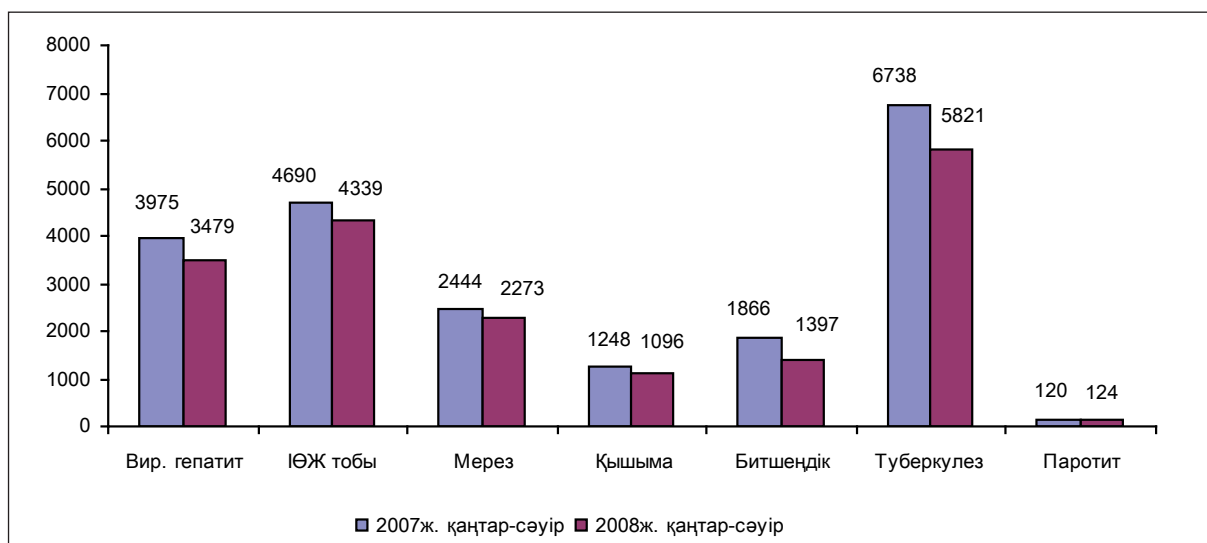
10.2 ХАЛЫҚТЫҢ АУРУ-СЫРҚАУЛЫҒЫ

Республикалық СЭС-тің деректері бойынша 2008 жылғы қаңтар-сәуірде 2007 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда ротавирус энтеритімен (1,8 есеге), қызамықпен (1,6 есе), алғашқы рет бруцеллез диагнозы қойылған (12,4%-ға), ішектің өткір жұқпасымен (3,8%) ауырғандар санының өскені байқалды. ЖҚТБ-мен ауырғандар саны 50 оқиғаны құрады; 796 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылар (өткен жылғы сәйкес кезеңде – 608) анықталды.

Ағымдағы жылдың қарастырылып отырған кезеңінде тіркелген жұқпалы аурулардың арасында аса кең тарағаны жоғары тыныс жолдарының өткір жұқпасы (100 мың адамға шаққанда 12164,3 оқиға), ішектің өткір жұқпасы (84,2), тыныс органдарының туберкулезі (112,9), вирустық гепатит (67,5), мерез (44,1), битшеңдік (27,1) және қышыма (21,3) болды.

2007-2008жж. қаңтар-сәуірдегі ең көп таралған ауру-сырқауға шалдығу оқиғаларының тіркелген саны

бірлік

14 жасқа дейінгі балалар арасында 2008 жылғы қаңтар-сәуірде ротавирус энтеритімен (1,7 есе), қызамықпен (1,5 есе) ауырғандар саны көбейген. 17 АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушы (2007 жылғы қаңтар-сәуірде – 26) анықталды.

2008 жылғы сәуірде 2007 жылғы сәуірмен салыстырғанда эпидемиялық паротитпен (1,3 есе), алғашқы рет бруцеллез диагнозы қойылған (19,7%-ға), эхинококкозбен (12,3%-ға) ауырғандар саны өскен. Қарастырылып отырған айда АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылар саны 2007 жылғы сәуірге қарағанда 2 есе көп анықталды.

Ауылдық жерлерде осы ай ішінде эпидемиялық паротитпен (8,5 есе) қызамықпен (5,3 есе), ротавирус энтеритімен (1,5 есе) алғашқы рет бруцеллез диагнозы қойылған (8%-ға), эхинококкозбен (6,7%-ға) ауырғандар саны өскен. Анықталған АҚТҚ жұқпасын тасымалдаушылардың саны 41 оқиғаны (2007 жылғы сәуірде – 18) құрады.

10.3 ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚ

Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің деректері бойынша республика аумағында 2008 жылғы қаңтар-сәуірде тіркелген қылмыстардың саны 2007 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда 2%-ға көбейіп, 43,5 мыңды құрады, оның ішінде 27,7%-ы әйелдерге (2007 жылдың 4 айында – 27% болған), 4,8%-ы - кәмелетке толмағандарға (4,9%) келеді. Тұтастай республика бойынша халықтың 10 мың адамына шаққанда тіркелген қылмыстардың саны 84 оқиғаны құрады.

Қылмыстылық құрылымында ең жоғары үлес салмағы меншікке қарсы қылмыстарға (65,9%) келеді. Олардың ішінде едәуір бөлігі бөтен адамның мүлкін ұрлауға (41,2%) тиесілі болып отыр, ол 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 4,7%-ға көбейген.

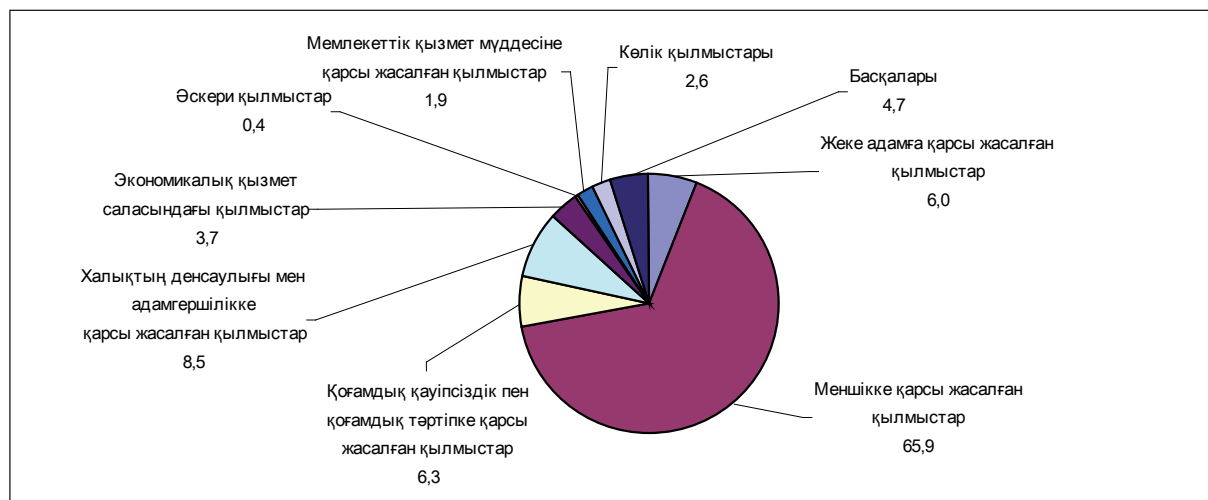
Халықтың денсаулығы мен адамгершілікке қарсы жасалған қылмыстар шамалы (0,9%) азайып, оның үлесі 8,5% құрады. Бұл топта ең жоғары үлес (8,3%) есірткіге байланысты жасалған қылмыстарға келеді, олардың саны 0,6%-ға азайған. Есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды өткізу мақсатында заңсыз әзірлеуге, сатып алуға, сақтауға, тасымалдау мен жіберуге, оларды тұтынуға бейімдеуге, есірткі

құралдарын немесе психотроптық заттарды тұтыну үшін притондар ұйымдастыруға немесе ұстауға байланысты қылмыстар саны 0,8%-ға азайып, 1949 оқиғаны құрады. Бұл санаттағы қылмыстардың ашылуы 86,2% құрады.

Қоғамдық тәртіп пен қоғамдық қауіпсіздікке қарсы қылмыстардың үлесі 6,3%, жеке адамға қарсы қылмыстардың үлесі 6% құрады. Жеке адамға қарсы қылмыстар тобында қасақана кісі өлтіру және өлтіруге оқталу (6,3%-ға), денсаулыққа қасақана орташа зиян келтіру (9,7%), сонымен бірге денсаулыққа қасақана ауыр зиян келтіру (15,8%) оқиғаларының саны азайған.

2008 жылғы қаңтар-сәуірдегі қылмыстылық құрылымы

пайызбен

Мемлекеттік қызмет мүддесіне қарсы жасалған қылмыстар саны 1,4%-ға азайып, 826 оқиғаны құрады, көлік қылмыстарының саны, тиісінше, 0,3% және 1152 оқиға.

Әскери қылмыстар саны 16,7%-ға өсті. Осы санаттағы тіркелген қылмыстардың әскери қызметкерлер жасаған қылмыстардың 30,8%-ы - өзара қарым-қатынастың жарғылық ережелерін бұзуға, 32,4% - билігін пайдаланып қиянат жасау, билікті асыра пайдалану немесе әрекетсіздікке, 20,9% - бөлімді немесе қызмет орнын өз бетінше тастап кетуге келеді.

Есепті кезеңде тергелген қылмыстар бойынша республикада тұтастай алғанда материалдық залалдың анықталған сомасы 24280,2 млн. теңге болды, оның 57,8%-ы - экономикалық қызмет саласындағы қылмыстарға, 29,6%-ы - меншікке қарсы қылмыстарға келеді.

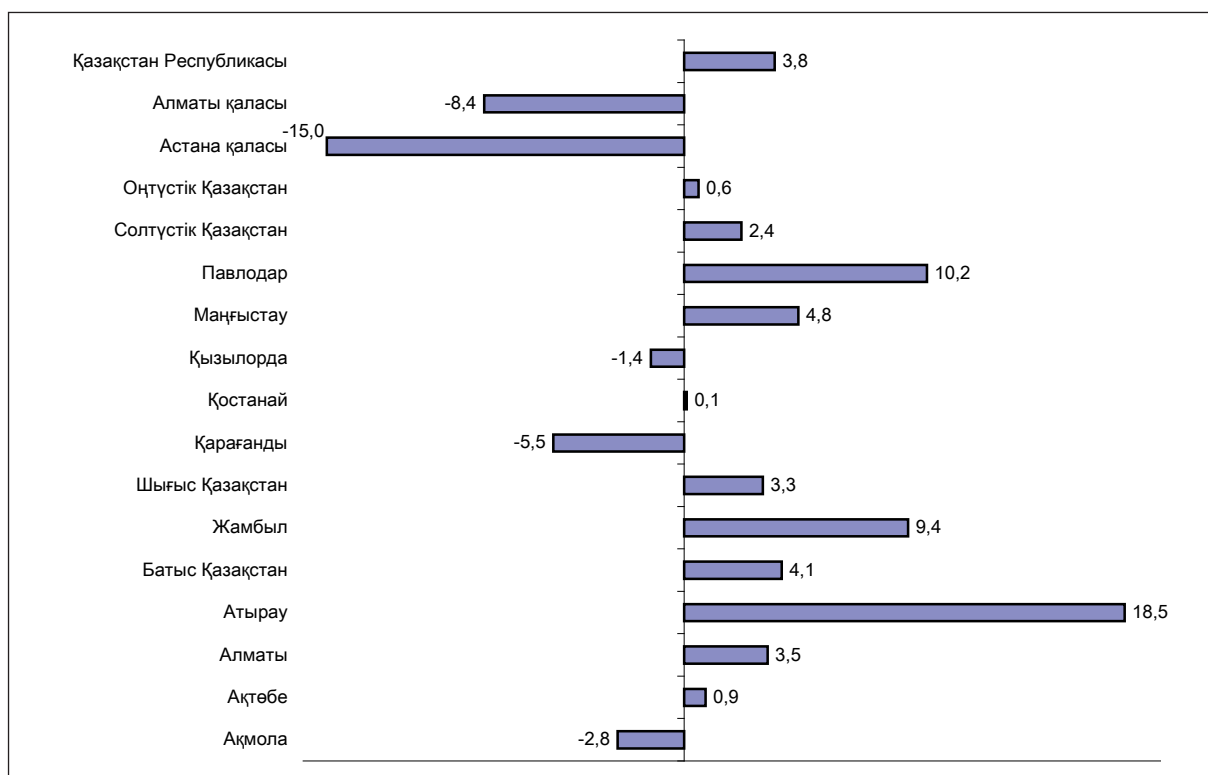
Республиканың құқық қорғау органдары қылмыс жасаған 25080 адамды анықтады (2007 жылғы қаңтар-сәуірге қарағанда 1,6%-ға аз), қылмыстық жауапқа 18913 адам тартылған, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңге қарағанда 1,6%-ға көп. Қылмысы әшкереленген адамдардың 11,4%-ы - әйелдер, 9,8%-ы - кәмелетке толмағандар, ал мемлекеттік қызметті атқарушылардың үлесіне 2,9% келеді. Бұрын қылмыс жасаған адамдардың үлес салмағы – 7,7% құрады.

Қазақстан бойынша орташа алғанда әрбір тоғызыншы қылмыскер қылмысты - мас күйінде, әрбір үшіншісі - топ құрамында жасаған. Қылмыс жасап, анықталған адамдардың ең көп бөлігін жұмыссыздар (74%) құрады.

11. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӨҢІРЛЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ: САЛЫСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУ

Өнеркәсіп. 2008 жылғы қаңтар-мамырда 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда өнеркәсіп өндірісі көлемінің өсуі республиканың 11 өңірінде байқалды. Ең көп өсімге Атырау (18,5%), Павлодар (10,2%), Жамбыл (9,4%) және Маңғыстау (4,8%) облыстары қол жеткізді. Мұның өзінде 5 өңір өнеркәсіп өндірісінің республикалық деңгейінен асып түсті. Өнеркәсіп өнімі өндірісінің төмендеуі Ақмола, Қарағанды, Қызылорда облыстарында және Астана мен Алматы қалаларында байқалды.

**2008 жылғы қаңтар-мамырда өнеркәсіп өнімі көлемінің өсуі (төмендеуі)
(2007 жылғы қаңтар-мамырға %-бен)**

Шикі мұнай өндіру Атырау (22,3%), Жамбыл (10,9%) және Маңғыстау (3,9%-ға) облыстарында өсті. Ақтөбе мен Қызылорда облысында ол, тиісінше, 3,4% және 3,2%-ға төмендеді.

Газ конденсатын өндіру Маңғыстау (76,3%), Жамбыл (10,9%) және Батыс Қазақстан (2,8%-ға) облыстарында өсті.

Қостанай облысында теміркенді шекемтастар өндірісі 9,8%-ға төмендеді.

Мыс кенін өндіру Шығыс Қазақстан облысында 44,0%-ға өсті, ал Қарағанды және Ақтөбе облыстарында оны өндіру, тиісінше 6,5% мен 8,0%-ға төмендеді.

Болат қорыту Павлодар (35,8%), Қостанай (27,4%) және Шығыс Қазақстан (1,3%) облыстарында өсті, ал Қарағанды облысында оның өндірісі 5,3%-ға төмендеді.

Өңделмеген мырыш өндіру Шығыс Қазақстан облысында - 0,5%-ға өсті, ал Қарағанды облысында - 15,5%-ға төмендеді.

Тазартылған мысты қорыту Алматы қаласында (22,9%) және Қарағанды облысында 14,8%-ға төмендеді.

Шығыс Қазақстан облысында жолаушыларға арналған жеңіл автомобильдер шығару 13,9%-ға өсті.

Электр энергиясын өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Батыс Қазақстан (30,9%), Ақтөбе (25,1%), Алматы (21,3%), Оңтүстік Қазақстан (18,9%) облыстарында және Астана мен Алматы қалаларында, тиісінше 8,3% және 38,0% байқалды, елеулі төмендеуі Ақмола (18,0%-ға) облысында тіркелді.

Сары май өндіру көлемінің ең жоғарғы өсімі Батыс Қазақстан (4,7 есе), Ақтөбе мен Қызылорда (әрқайсысында 1,5 есеге), Павлодар (20,4%), Солтүстік Қазақстан (18,8%) және Қостанай (18,6%-ға) облыстарында байқалды.

Осы уақытта сары май өндіру көлемінің айтарлықтай кемуі Оңтүстік Қазақстан (82,4%) және Ақмола (63,0%) және Ақмола (62,9%) облыстарында тіркелді.

Тазартылған күнбағыс майы өндірісінің өсуі Шығыс Қазақстан (28,2%-ға) облысында байқалды. Тазартылған күнбағыс майы өндірісінің елеулі төмендеуі Оңтүстік Қазақстан (70,5%) және Қостанай (45,7%) облыстарында, ең аз төмендеуі Алматы қаласында (4,1%-ға) белгіленді.

Жеміс және көкөніс шырындарының өндірісі Қостанай облысында (44,1%) өсті. Оның өндірісінің елеулі төмендеуі Алматы (62,9%) облысында және Астана қаласында (63,2%-ға) тіркелді.

Ауыл шаруашылығы. 2008 жылғы 1 маусымдағы жағдай бойынша өткен жылғы тиісті күнмен салыстырғанда тұтастай алғанда облыстар шаруашылықтарының барлық санаттарында ірі қара мал (3,6%), қой мен ешкі (5,2%), жылқы (5,3%) және түйелер (4,0%-ға) саны өсті.

2008 жылғы қаңтар-мамырда 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда ет өндіру көлемінің өсуі Алматы қаласынан басқа барлық облыстарда байқалды. Ет өндіру көлемінің ең жоғарғы өсіміне Солтүстік Қазақстан (9,1%), Ақтөбе (6,9%), Шығыс Қазақстан және Қостанай (әрқасысында 4,9%-дан) облыстары қол жеткізді. Оның өндірісінің төмендеуі Астана қаласында (50,0%-ға) байқалды. Алматы қаласында ет өндіру көлемі 2007 жылғы қаңтар-мамырдағы деңгейде сақталды.

2007 жылғы қаңтар-мамырмен салыстырғанда сүт өндірісінің өсуі Алматы қаласынан басқа республиканың барлық облыстарында байқалды. Сүт өндіру көлемінің аса жоғарғы өсімі Маңғыстау (10,0%), Оңтүстік Қазақстан (9,0%), Қарағанды (8,7%) және Қызылорда (7,0%-ға) облыстарында тіркелді. Павлодар облысы мен Астана қаласында сүт өндіру көлемі 2007 жылғы қаңтар-мамырдағы деңгейде сақталды.

2008 жылғы қаңтар-мамырда 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда жұмыртқа өндірісінің өсуі Қазақстанның 9 өңірінде байқалды. Өсімнің айтарлықтай жоғарғы қарқыны Маңғыстау (50,0%), Алматы (30,9%) және Батыс Қазақстан (10,4%-ға) облыстарында болды. Оның едәуір төмендеуі Қызылорда (59,6%) облысында байқалды. Астана мен Алматы қалаларында жұмыртқа өндіру көлемі 2007 жылғы қаңтар-мамырдағы деңгейде сақталды.

Инвестициялар. 2008 жылғы қаңтар-мамырда негізгі капиталға салынған инвестициялар (жете бағалау есебімен) 1158,3 млрд. теңгені құрады, бұл 2007 жылғы тиісті кезеңдегіден 16,1%-ға көп.

Инвестицияның өсуі республиканың барлық өңірінде байқалды. Айтарлықтай өсуі Жамбыл (2,8 есе), Ақмола (1,7 есе), Батыс Қазақстан және Қызылорда (әрқайсысында 1,5 еседен), Қарағанды (67,7%) және Оңтүстік Қазақстан (40,9%-ға) облыстарында тіркелді. Жоғарғы өсу қарқыны Солтүстік Қазақстан, Ақтөбе, Маңғыстау және Павлодар облыстарында байқалды.

Тұрғын үйлерді пайдалануға беру. 2008 жылғы қаңтар-мамырда тұрғын үй құрылысына 194,8 млрд. теңге инвестиция жұмсалды, бұл 2007 жылғы қаңтар-мамырмен салыстырғанда 12,7%-ға көп.

2008 жылғы қаңтар-мамырда тұрғын үйлерді пайдалануға беру көлемі өткен жылғы осы кезеңдегі деңгейден республиканың 8 өңірінде асып түсті.

Аса белсенді тұрғын үй құрылысы Астана қаласында (өсім 37,2%), Шығыс Қазақстан (1,9 есе) және Ақмола (37,2%), Алматы (33,8%) Атырау (28,1%-ға) облыстарында жүргізіліп жатыр.

Тұрғын үйлерді пайдалануға беру көлемі республиканың 8 өңірінде төмендеді. Тұрғын үй құрылысының ең жоғарғы төмендеуі Оңтүстік Қазақстан (44,0%), Павлодар (40,6%), Қостанай (23,0%) және Солтүстік Қазақстан (22,0%) облыстарында байқалды.

Бөлшек сауда тауар айналымы. 2008 жылғы қаңтар-мамырда бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 880,5 млрд. теңгені құрап, өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) 2,2%-ға өсті.

2008 жылғы қаңтар-мамырда өңірлер бөлінісіндегі бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің өсуі 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда (салыстырмалы бағада) республиканың 10 өңірінде байқалды. Сонымен, оның өсуі Астана қаласында (32,8%), Қызылорда (27,8%), Жамбыл (22,5%), Атырау (19,3%) және Павлодар (11,9%-ға) облыстарында байқалды. Бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің төмендеуі Солтүстік Қазақстан (28,7%), Маңғыстау (16,6%), Ақтөбе (16,1%), Оңтүстік Қазақстан (5,8%) және Алматы (4,3%-ға) облыстарында, сондай-ақ Алматы қаласында (6,0%) белгіленді.

Тұтыну бағасының индексі. Тұтыну бағаларының индексі 2008 жылғы мамырда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 104,5% құрады. Азық-түлік тауарларының бағалары 6,2%-ға, азық-түлік емес тауарлар - 6,2% және ақылы қызметтер - 3,3%-ға өсті.

2008 жылғы мамырда 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда бағаның ең жоғарғы өсімі Павлодар (6,1%), Шығыс Қазақстан (6,0%), Қызылорда (4,4%), Ақмола (4,2%) және Жамбыл (4,1%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше 5,8% және 4,9%-ға) тіркелді.

2008 жылғы қаңтар-мамырда тұтыну тауарлары мен қызмет көрсетулер бағасы 2007 жылғы қаңтар-мамырмен салыстырғанда 19,0%-ға өсті. Бағаның ең жоғарғы өсімі Оңтүстік Қазақстан (23,0%), Маңғыстау (20,2%), Жамбыл (19,4%), Алматы (19,0%) және Павлодар (18,7%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше 19,9% және 26,3%-ға) тіркелді.

2008 жылғы қаңтар-мамырда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда азық-түлік тауарларына бағаның өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Бағаның айтарлықтай өсуі Маңғыстау (33,8%), Жамбыл (29,1%), Солтүстік Қазақстан (28,3%), Оңтүстік Қазақстан (27,1%), Қостанай (26,6%) және Шығыс

Қазақстан (26,5%-ға) облыстарында, сондай-ақ Астана және Алматы қалаларында – тиісінше 29,5% және 38,6%-ға тіркелді.

Азық-түлік емес тауарлар бойынша бағаның өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Азық-түлік емес тауарларға бағаның айтарлықтай өсуі Алматы (12,7%), Атырау (12,6%), Маңғыстау (12,0%), Қызылорда (11,7%) және Павлодар (11,6%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында (тиісінше 12,7% және 14,4%-ға) байқалды.

Республиканың барлық өңірлерінде халыққа көрсетілетін ақылы қызметтер бағалары мен тарифтерінің жоғарылауы байқалды. Ең жоғарғы өсім Оңтүстік Қазақстан (29,1%), Ақмола және Павлодар (әрқайсысында 16,5%-дан), Алматы (15,0%), Жамбыл (13,6%) және Батыс Қазақстан (13,0%) облыстарында, сондай-ақ Астана мен Алматы қалаларында – тиісінше 12,3% және 20,4%-ға тіркелді.

Халықтың ақшалай табысы. 2008 жылғы сәуірде Қазақстанда халықтың жан басына шаққандағы орташа ақшалай табысы (бағалау бойынша) 28552 теңгені құрады. Атырау және Маңғыстау облыстары республиканың аса жоғары табысты өңірлері болып табылады, олардың табысы орташа республикалық деңгейден, тиісінше, 2,0 есе мен 1,6 есеге асып түсті. Астана және Алматы қалаларындағы халықтың орташа жан басына шаққандағы ақшалай табыстарының деңгейі орташа республикалық деңгейден (тиісінше 1,9 және 2,1 есе) асты. Халықтың жан басына шаққандағы ең төменгі ақшалай табысы Оңтүстік Қазақстан, Алматы және Жамбыл облыстарында байқалды.

Еңбек рыногы. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша 2008 жылғы мамырдың соңына жұмыссыздар ретінде тіркелген азаматтар саны 69,6 мың адамды құрады. Тіркелген жұмыссыздардың экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы үлесі – 0,8% құрады. Өңірлер бөлінісінде бұл көрсеткіш 7 облыста асып түскен. Жұмыссыздардың ең жоғары үлесі Атырау (1,4%), Шығыс Қазақстан (1,2%), Батыс Қазақстан және Қызылорда (әрқайсысында 1,1%-дан) облыстарына келеді. Астана мен Алматы қалаларында бұл көрсеткіш, тиісінше, 0,8% пен 0,5% құрады.

12. КОНЪЮНКТУРАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕР

12.1 ӨНЕРКӘСІП КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ ІСКЕРЛІК БЕЛСЕНДІЛІГІН ЗЕРТТЕУ

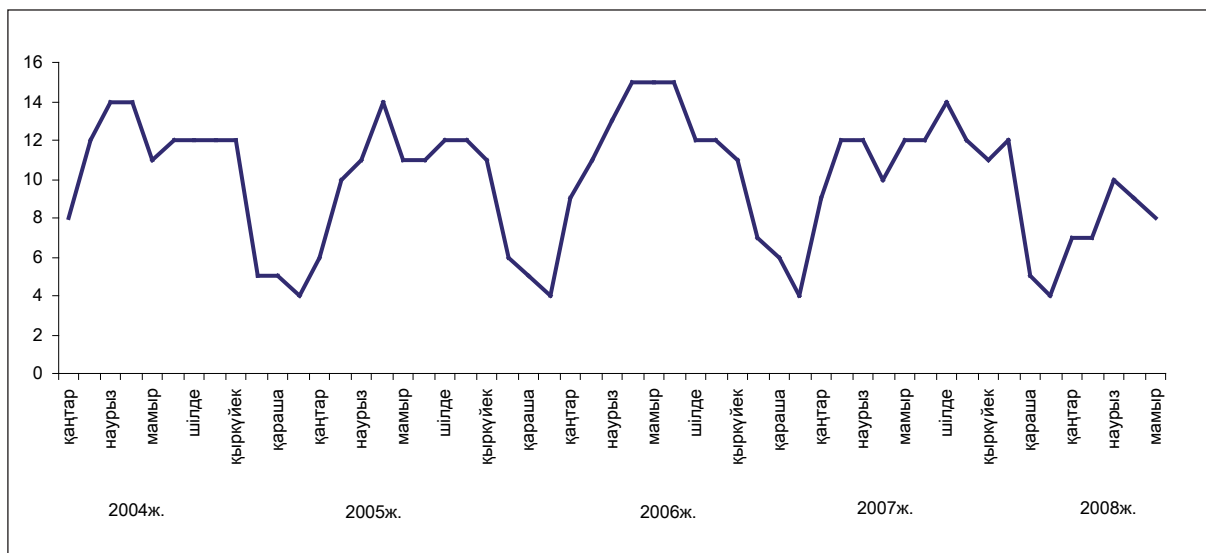
2008 жылғы мамырда 842 ірі және орта өнеркәсіп кәсіпорындары зерттелді, оның ішінде 106 - кен өндіру өнеркәсібі (сұралғандардың жалпы санының 12%-ы), 569 (68%) - өңдеу өнеркәсібі және 167 (20%) - электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу кәсіпорындары.

2008 жылғы мамырда сұралған кәсіпорындардың іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа азайып, (+8)% (маусымдық факторы есебімен) құрады.

Басшылар көпшілігінің бағалауы бойынша жақын арадағы 2-3 айда (2008 жылғы маусым – шілде) зерттелген өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігінің біршама жоғарылауы күтілуде. Кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы мамырмен салыстырғанда 4 пайыздық тармаққа өсіп, (+12)% құрайды.

Өнеркәсіп кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні
(маусымдық факторысыз)

баланс, %

Өңдеу өнеркәсібі кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда 1 пайыздық тармаққа азайды, ал электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу кәсіпорындарында ол 1 пайыздық тармаққа өсіп, тиісінше (+15)% және (-17%) құрады.

Зерттелген кен өндіру кәсіпорындарында кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы сәуірмен салыстырғанда өзгермей, (+13)% құрады.

12.2 САУДА КӘСІПОРЫНДАРЫНЫҢ ІСКЕРЛІК БЕЛСЕНДІЛІГІН ЗЕРТТЕУ

2008 жылғы мамырдың соңында 1442 сауда кәсіпорындарынан сауалдама алынған болатын, оның ішінде 526 – бөлшек сауда (сұралғандардың жалпы санының 36%-ы), 887 – көтерме сауда (62%) және 29 – сауда делдалдық кәсіпорындары (2%).

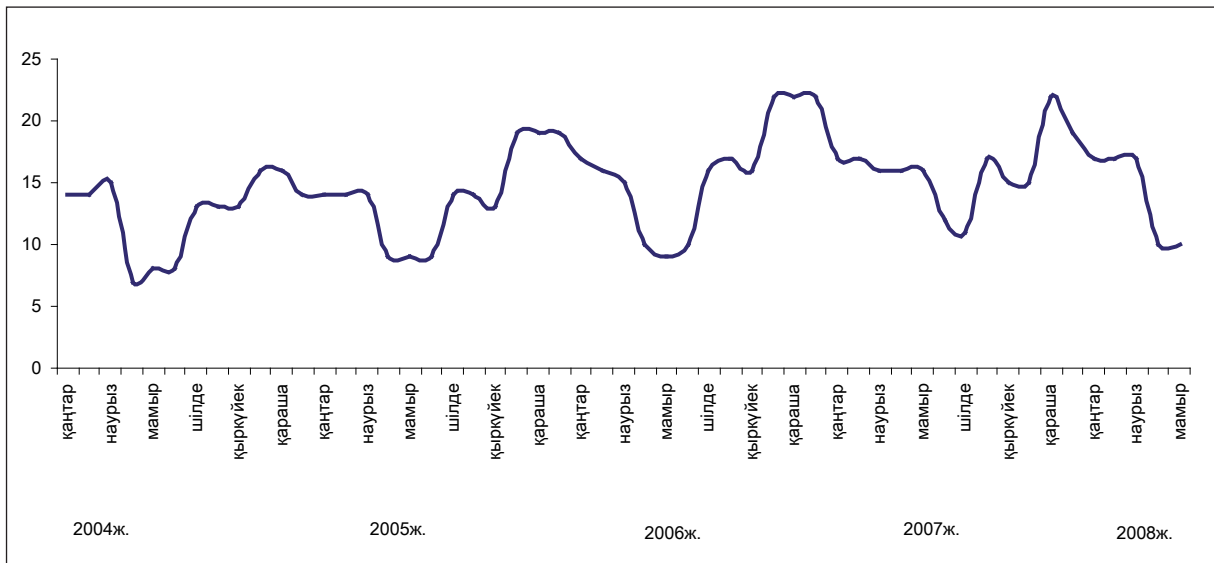
2008 жылғы мамырда сұралған кәсіпорындардың басшылары экономикалық жағдайы «жақсы» және «қанағаттанарлық» деп сипаттаған сауда кәсіпорындарының үлесі өткен аймен салыстырғанда өзгерген жоқ, 95% құрады.

Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы мамырда ағымдағы жылғы сәуірмен салыстырғанда азайған жоқ, (+10)% (маусымдық факторы есебімен) құрады.

Басшылар көпшілігінің бағалауы бойынша жақын арадағы 2-3 айда (2008 жылғы маусым – тамыз) олардың кәсіпорындарындағы іскерлік белсенділіктің жоғарылауы күтіледі, кәсіпкерліктің сенімділік индексі ағымдағы жылғы мамырмен салыстырғанда 7 пайыздық тармаққа өсіп, (+17)% құрайды.

**Сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексінің серпіні
(маусымдық факторысыз)**

баланс, %

2008 жылғы мамырда көтерме және бөлшек сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерліктің сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда өзгермей, тиісінше (+14%) құрады.

Сауда делдалдығы саласында аталған индекс (+7)%-ға тең болды, бұл ағымдағы жылғы мамырда алынған көрсеткіштен 2 пайыздық тармаққа жоғары.

12.3 ТҰТЫНУШЫЛАРДЫ ЗЕРТТЕУ

2008 жылғы мамырда өңірлік статистика басқармаларының қызметкерлері түрлі топтардағы тұтынушыларды (қала мен ауыл халқы, фирмалар мен банктердің, мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың қызметкерлері, үй шаруасындағы әйелдер мен зейнеткерлер және басқаларын) – 1600 респонденттерді кезекті зерттеуден өткізді. Зерттеудің негізгі мақсаты – ел экономикасындағы және жеке үй шаруашылығындағы өзгерістер туралы тұтынушылардың жеке пікірлерін анықтау. Одан басқа, сауалдама үй шаруашылықтарында ұзақ пайдаланатын тауарларға деген тұтынушылар сұранысының үрдісін қадағалауға мүмкіндік береді.

2008 жылғы мамырда «Тұтынушылардың сезіну индексі» өткен аймен салыстырғанда 6 пайыздық тармаққа кеміп, (+9)% құрады.

«Экономикалық ахуал индексі» 7 пайыздық тармаққа кеміп, (+9)% құрады.

«Сатып алу тілегінің индексі» өткен аймен салыстырғанда 6 пайыздық тармаққа төмендеп, (+9)% құрады (диаграмманы қараңыз).

Ағымдағы жылғы мамырда респонденттердің тек 28%-ы соңғы 12 ай ішінде еліміздегі экономикалық жағдайдың жақсарғанын атап өтті, сол мезгілде тұтынушылардың 20%-ы жағдайдың нашарлағанын хабарлады.

Респонденттердің үштен бірінен азы (29%) алдағы 12 айда елдегі жалпы экономикалық жағдайдың жақсаратынын күтеді, ал 20%-ы жағдайдың нашарлауы мүмкін деп есептейді.

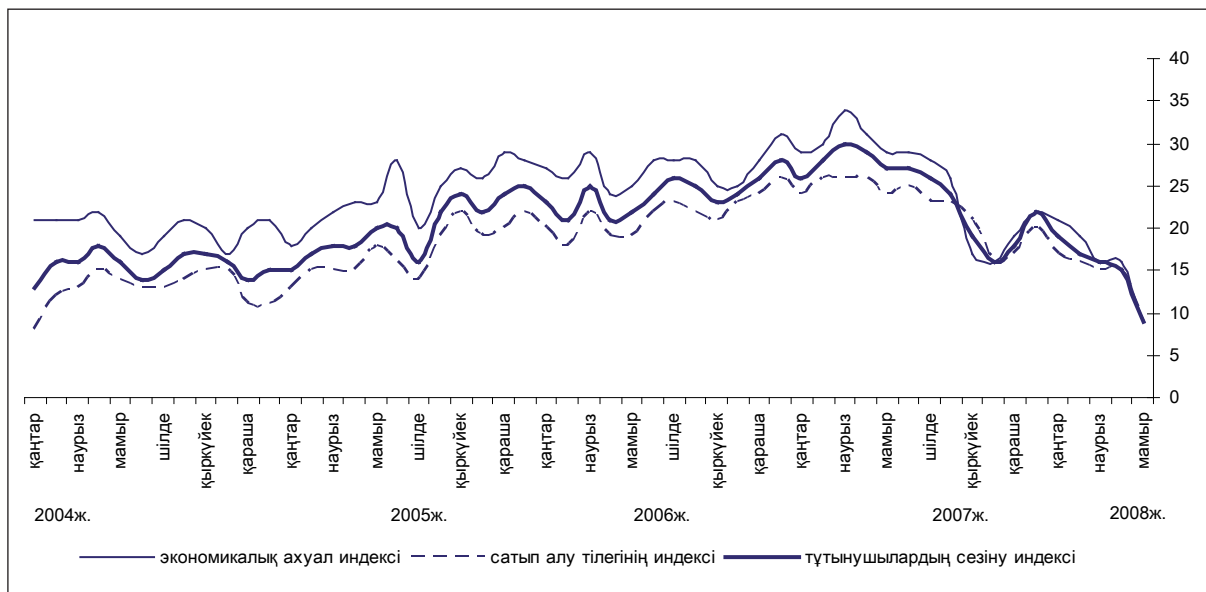
Респонденттердің 29%-на жуығы ағымдағы жылғы мамырда жеке үй шаруашылығындағы қаржы жағдайының жақсарғанын, тиісінше, өткен аймен салыстырғанда ұзақ пайдаланатын тауарларға сұраныстың өскені туралы хабарлады. Сонымен бірге, сұралғандардың жалпы санының 20%-ы өз үй шаруашылығындағы қаржы-экономикалық жағдайдың нашарлағанын айтады.

Респонденттердің 8%-ның пікірі бойынша еліміздегі жұмыссыздық деңгейіне қатысты ахуал алдымыздағы 12 айдың ішінде жақсарады десе, сол кездегі сұралғандардың 7%-ы оған қарама-қарсы пікірде болып отыр.

Алдымыздағы 12 айдың ішінде үй шаруашылығындағы ақшалай қорланым сомасының өсу мүмкіндігін сұралған тұтынушылардың 13%-ы атап өтсе, ал 20%-ы оның кемітінін айтты.

Тұтынушылар бағасы

баланс, %

13. ТМД ЕЛДЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ

(ТМД Статкомитетінің деректері бойынша)

2008 жылғы қаңтар-сәуірде, бағалау бойынша, жалпы ішкі өнім 2007 жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 8%-ға (2007 жылғы қаңтар-сәуірде – 9%) өсті.

Достастық елдері бойынша орта есеппен алғандағы негізгі макроэкономикалық көрсеткіштер

өсім; өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

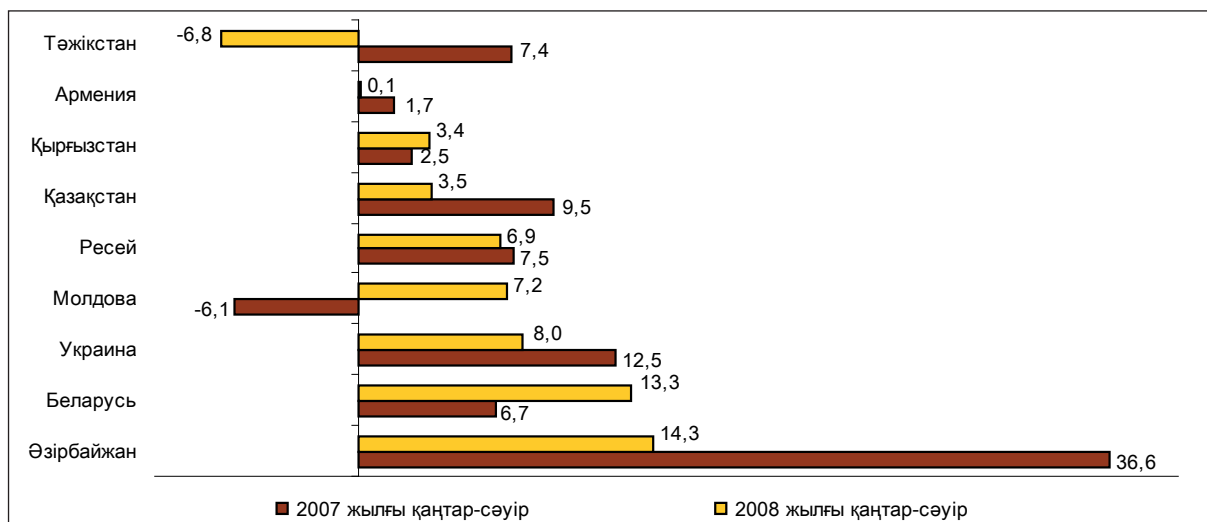

* Құбырларсыз.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде өнеркәсіп өндірісінің өсімі өткен жылғы тиісті кезеңге қарағанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 7% (2007 жылғы қаңтар-сәуірде – 9%) құрады.

Достастық елдеріндегі өнеркәсіп өндірісі

тұрақты бағаларда; өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағаларының индексі 2008 жылғы қаңтар-сәуірде 2007 жылғы қаңтар-сәуірге қарағанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 127% (2007 жылғы қаңтар-сәуірде – 109%) құрады. 2008 жылғы сәуірде наурыз айымен салыстырғанда баға Достастық елдері бойынша орта есеппен 5%-ға (2007 жылғы сәуірде – 4%-ға) өсті.

Ауыл шаруашылығы. Мал шаруашылығы. 2008 жылғы қаңтар-сәуірде орташа Достастық елдері бойынша 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда мал шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлері өндірістерінің өсуі байқалды. Союға арналған мал мен құс (тірі салмақтағы) 7%-ға (2007 жылғы қаңтар-сәуірде - 8%) көп, жұмыртқа – 0,5% аз (2%-ға көп) өндірілген. Сауып алынған сүт 2007 жылғы тиісті

кезеңдегідей 1%-ға өсті. Ет өндірісінің өсуі барлық мемлекеттерде байқалды. Сүт өндірісінің төмендеуі тек қана Украинада, ал жұмыртқа өндірісінің төмендеуі Ресейде ғана белгіленді.

Инвестиция мен құрылыс. Достастық елдеріндегі негізгі капиталға (тұрақты бағаларда) салынған инвестициялар көлемі 2008 жылғы қаңтар-сәуірде өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда орта есеппен 20%-ға (2007 жылғы қаңтар-сәуірде – 19%-ға) өсті.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде Достастық елдеріндегі пайдалануға берілген тұрғын үйлердің жалпы алаңы өткен жылғы сәйкес кезеңге қарағанда 6%-ға (2007 жылғы қаңтар-сәуірде – 1,4 есеге) көп болды.

Көлік. 2008 жылғы қаңтар-сәуірде көлік кәсіпорындары тасымалдаған жүк көлемі (құбырларсыз) өткен жылғы қаңтар-сәуірмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 6%-ға (2007 жылғы қаңтар-сәуірде – 7%), жүк айналымы 2007 жылғы қаңтар-сәуірдегідей - 9%-ға өсті.

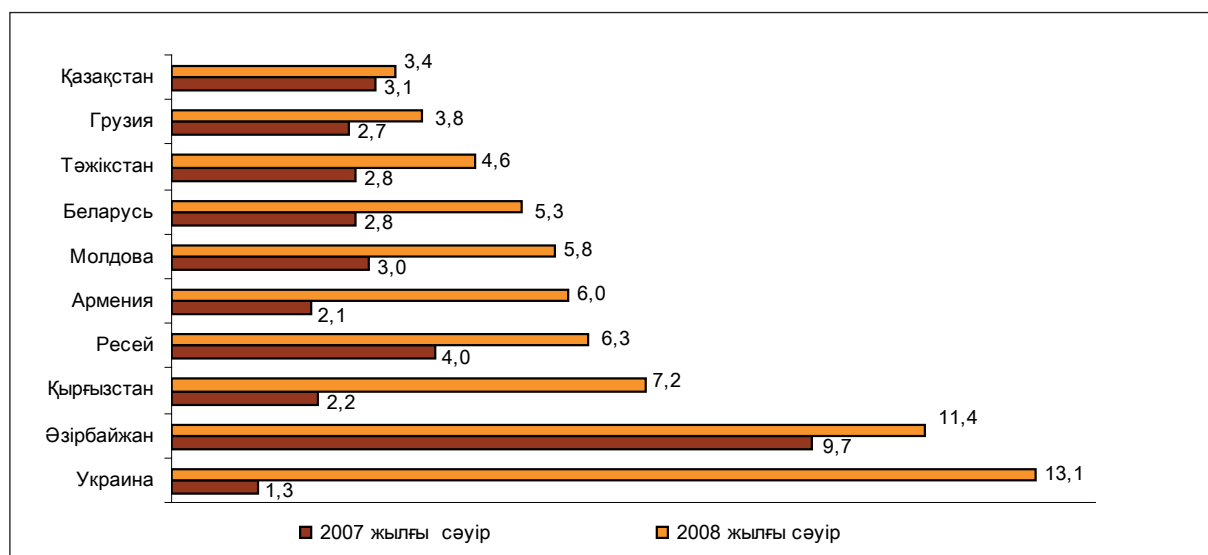
Көлік кәсіпорындарында жолаушылар айналымы (қалалық электр көлігі және жеңіл таксомоторлықтан басқа) 2007 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 2% өсті (2007 жылғы қаңтар-сәуірде – 2%-ға төмендеген), тасымалданған жолаушылар саны 6%-ға (2007 жылғы қаңтар-сәуірде - 3%-ға) көп болды.

Тұтыну рыногы. 2008 жылғы қаңтар-сәуірде 2007 жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда бөлшек сауда тауар айналымының нақты көлемі Достастық елдерінде орта есеппен 17%-ға (2007 жылғы қаңтар-сәуірде – 15%-ға) өсті.

Тұтыну рыногындағы бағалар. 2008 жылғы қаңтар-сәуірде Достастықтың бірқатар елдерінің тұтыну рыноктарында өткен жылғы көрсеткіштерден едәуір асып түсетін бағалардың жоғарылауы байқалды.

Достастық елдеріндегі тұтыну бағаларының деңгейі

өсім; өткен жылғы желтоқсанға, %-бен

2008 жылғы сәуірде 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда тұтыну бағаларының ең жоғары өсу қарқыны Әзірбайжанда (11,4%), Украинада (13,1%) және Қырғызстанда (7,2%-ға) байқалды. Қазақстанда тұтыну бағаларының өсімі 3,4% құрады.

2008 жылғы сәуірде азық-түлік тауарлары бағасының ең жоғарғы өсімі 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда Әзірбайжанда (16,6%) және Молдовада (10,3%) белгіленді. Қазақстанда азық-түлік тауарлары бағаларының өсімі 4,8% құрады.

2008 жылғы сәуірде 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда азық-түлік емес тауарлар бағаларының ең жоғарғы өсімі Қырғызстанда (5,1%) және Әзірбайжанда (4,7%) белгіленді. Қазақстанда азық-түлік емес тауарлар бағаларының өсімі 2,4% құрады. Азық-түлік емес тауарлар бағаларының төмендеуі Арменияда (0,2%) және Грузияда (0,1%-ға) белгіленді.

2008 жылғы сәуірде 2007 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда ақылы қызмет бағаларының ең жоғарғы өсуі Беларусьте (10,0%), Ресей (8,5%-ға), Тәжікстанда (8,0%-ға) және Қырғызстанда (7,3%-ға) белгіленді. Қазақстанда ақылы қызмет бағаларына өсім 2,4% құрады.

Қаржы. 2008 жылғы сәуірде Достастық елдерінің көпшілігіндегі валюта рыноктарындағы АҚШ долларына және бірыңғай еуропалық валюта бағамына қарағанда ұлттық валютаның нығаю үрдісі сақталды.

Ағымдағы жылғы сәуір айының ағымында Түркіменстандағы және Украинадағы АҚШ долларының бағамы өзгерген жоқ. Әзірбайжанда сәуір айының соңына ағымдағы жылғы наурыздың соңымен салыстырғанда оның бағамы 0,3%-ға арзандады, Армения мен Тәжікстанда - 1,4%, Беларусьте мен

Қазақстанда – 0,2%, Грузияда – 0,9%, Молдовада – 2,2%, Қырғызстанда, Ресейде және Өзбекстанда АҚШ долларының бағамы бір айда, тиісінше, 0,1%, 0,6% және 0,4%-ға өсті.

Сәуірде Достастық елдерінің көпшілігінде бірыңғай еуропалық валютаның әлсіреуі белгіленді, ағымдағы жылғы наурыздың соңымен салыстырғанда еуро бағамы ұлттық валюталарға қарағанда: Өзірбайжанда – 1,8%, Арменияда – 1,7%, Беларусьте – 1,6%, Грузияда – 2,2%, Қазақстанда –1,5%, Қырғызстан мен Тәжікстанда - 1,1%, Молдовада – 3,6%, Ресейде – 0,5%, Украинада – 1,4%-ға төмендеді; Өзбекстанда – 1,3%-ға өсті.

Сыртқы сауда. 2008 жылғы қаңтар-наурызда экспорттық-импорттық операциялардың жалпы көлемі 2007 жылғы тиісті кезеңге қарағанда Достастық елдерінің барлығында өсті және өсім қарқыны 16% (Тәжікстанда) - 62% (Беларусьте) аралығында болды.

Достастықтың жекелеген елдерінде (Өзірбайжанда, Беларусьте, Грузияда, Қазақстан мен Ресейде) экспорт өсу қарқынының импорт өсу қарқынынан асып түсу үрдісі сақталды.

Достастық елдеріне экспорттың қысқаруы өткен жылғы сәйкес кезеңмен салыстырғанда тек қана Армения (4%) мен Тәжікстанда (21%) тіркелген.

ТМД елдерінен импорт дерлік барлық Достастық елдерінде өсті және оның өсімінің ең жоғарғы қарқыны Беларусьте (77%), Қырғызстанда (37%) және Молдоваға (33%) тіркелді, қалған елдерде импорт өсімінің қарқыны 7% (Өзірбайжанда) - 21% (Грузияда) аралығында болды.

2008 жылғы қаңтар-наурызда Достастық елдері бойынша әлемнің басқа елдеріне экспорттың құндық көлемі өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда орта есеппен 52%-ға, тауарлар импорты - 45%-ға өсті.

Достастықтың дерлік барлық елдерінде әлемнің басқа елдері тауарларымен жасалатын сауда операцияларының өсуі сақталды. Осы елдерге экспорт өсімінің ең жоғарғы қарқыны Өзірбайжанда (77%), Беларусьте (84%), Грузияда (50%), Қазақстан (57%) мен Ресейде (54%) байқалды.

Жалақы. 2008 жылғы сәуірде орташа айлық атаулы жалақы Өзірбайжанда орта есеппен 253 манатты, Арменияда – 88,6 мың драмды, Беларусьте – 837,0 мың беларусь рублін, Қазақстанда – 57,9 мың теңгені, Қырғызстанда – 5000 сомды, Молдовада – 2462 лейді, Ресейде – 16253 рубльді, Тәжікстанда – 223 сомониді, Украинада – 1735 гривнаны құрады.

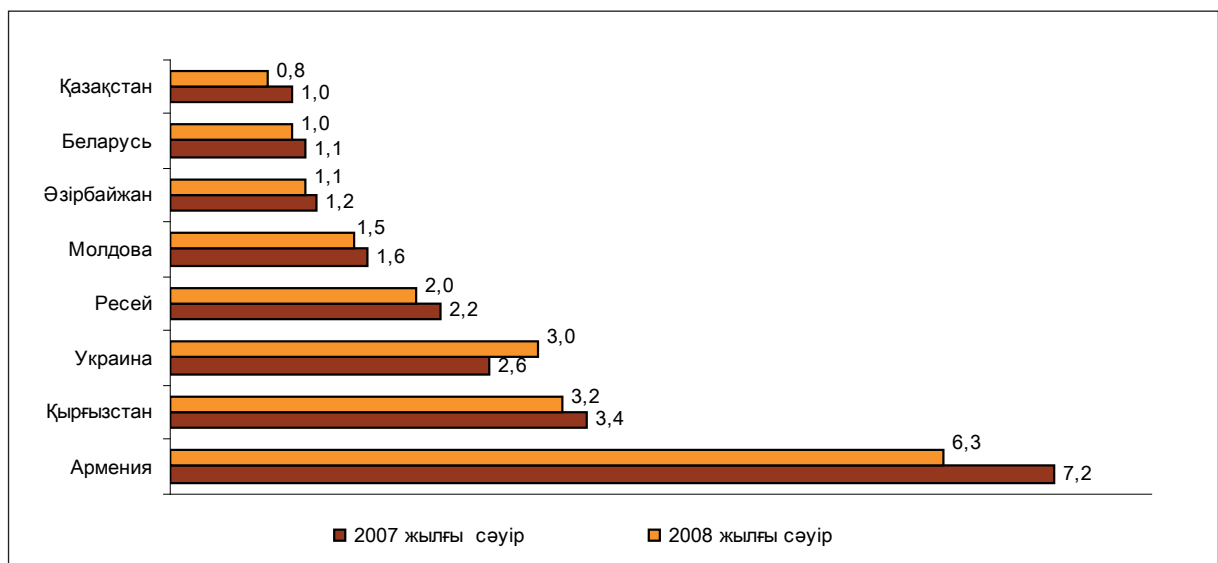
Достастық елдерінің ұлттық (орталық) банктері белгілеген валюталардың ресми бағамдарынан алатын болсақ, орташа жалақы Өзірбайжанда 2008 жылғы сәуірде, бағалау бойынша – 305 АҚШ долларына, 2007 жылғы сәуірде – 200 долларға, Арменияда – тиісінше 287 және 201, Беларусьте - 390 және 308, Қазақстанда – 480 және 404, Қырғызстанда – 137 және 97, Молдовада - 235 және 155, Ресейде – 691 және 484, Тәжікстанда – 65 және 46, Украинада - 344 және 242 АҚШ долларына сәйкес болды.

Еңбек рыногы. 2008 жылғы қаңтар-сәуірде Достастық елдерінің жұмыспен қамту қызметтерінде жұмыс іздеп жүрген 2,3 миллион адам келді.

2008 жылғы қаңтар-сәуірде жұмыспен қамту қызметіне келген жұмыссыз азаматтардың санында жұмыссыз деп танылған адамдар саны Өзірбайжанда – 11,5%, Арменияда – 98,4%, Беларусьте – 73,7%, Қырғызстанда – 51,9%, Ресейде – 60,7%, Тәжікстанда (қаңтар-наурызда) – 33,5%, Украинада – 58,4% құрады.

Достастық елдерінде тіркелген жұмыссыздық деңгейі

кезең соңына; экономикалық тұрғыдан белсенді халыққа %-бен

1. КРАТКИЕ ИТОГИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ЯНВАРЕ-МАЕ 2008 ГОДА

Реальный сектор экономики. Объем промышленного производства в январе-мае 2008г. составил в действующих ценах 4243,1 млрд. тенге, что на 3,8% больше, чем в январе-мае 2007г. В горнодобывающей промышленности объем производства по сравнению с аналогичным периодом 2007г. возрос на 6,7%, в производстве и распределении электроэнергии, газа и воды - на 7,9%, в обрабатывающей промышленности уменьшился на 0,7%.

Объем валовой продукции сельского хозяйства в январе-мае 2008г. составил в текущих ценах 213,5 млрд. тенге и по сравнению с январем-маем 2007г. увеличился на 3,9%.

Общий объем грузоперевозок (с учетом оценки объема перевозок грузов нетранспортными организациями и предпринимателями, занимающимися коммерческими перевозками) в январе-мае 2008г. составил 778,0 млн. тонн и по сравнению с соответствующим периодом 2007г. возрос на 3,2%.

Объем розничного товарооборота (без оборота общественного питания) за отчетный период составил 880,5 млрд. тенге и увеличился по сравнению с январем-маем 2007г. на 2,2%.

Объем инвестиций в основной капитал в январе-мае 2008г. составил 1158,3 млрд. тенге, что на 16,1% больше, чем в январе-мае 2007г.

По состоянию на 1 июня 2008г. в республике зарегистрировано 275606 юридических лиц, в том числе с численностью до 50 человек – 260489. Действующих юридических лиц – 186471. Среди действующих юридических лиц малые предприятия составляют – 172331, из них субъектов малого бизнеса – 126044.

Внешняя торговля. Внешнеторговый оборот Казахстана (данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли) в январе-апреле 2008г. составил 31593 млн. долл. США и по сравнению с январем-апрелем 2007г. увеличился на 41,3%, в том числе экспорт – 21515,6 млн. долл. США (увеличился на 60,3%), импорт – 10077,4 млн. долл. США (увеличился на 12,7%).

Цены. Индекс потребительских цен в мае 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. составил 104,5%. Цены на продовольственные товары возросли на 6,2%, непродовольственные товары – на 3,0%, платные услуги – на 3,3%. Цены предприятий-производителей промышленной продукции в мае 2008г. повысились по сравнению с декабрем 2007г. на 20,8%.

Финансы. Доходы в Государственный бюджет Республики Казахстан, по оперативным данным Министерства финансов РК, на 1 мая 2008г. составили 1008,5 млрд. тенге, затраты – 912 млрд. тенге. По сравнению с соответствующим периодом 2007г. доходы увеличились на 25,5%, затраты на 24,9%.

По данным Национального Банка Республики Казахстан, кредитные вложения банков второго уровня в отрасли экономики на конец апреля 2008г. составили 7259 млрд. тенге. В общем объеме кредитных вложений доля долгосрочных кредитов составила 80,4%, доля кредитов в иностранной валюте – 42,6%. Объем депозитов в банковской системе на конец апреля 2008г. составил 4133,5 млрд. тенге, что на 26,1% больше, чем в соответствующем периоде 2007г., депозиты населения – 1490,2 млрд. тенге, что на 25,2% больше, чем в соответствующем периоде 2007г.

Рынок труда. Численность безработных в мае 2008г., по экспертной оценке, составила 568,9 тыс. человек, уровень безработицы – 6,7% к численности экономически активного населения, в том числе численность лиц, зарегистрированных в органах занятости в качестве безработных, на конец мая т.г. составила 69,6 тыс. человек, их доля в численности экономически активного населения – 0,8%.

Доходы населения. В апреле 2008г., по оценке, среднедушевые номинальные денежные доходы населения составили 28552 тенге и увеличились по сравнению с апрелем 2007г. на 22,3%, реальные денежные доходы - на 2,7%.

Среднемесячная номинальная заработная плата, начисленная работникам в апреле 2008г., составила 57897 тенге и возросла по сравнению с апрелем 2007г. на 17,2%. Реальная заработная плата снизилась на 1,6%.

Основные социально-экономические индикаторы

А	Б Единица измерения	1 Январь-май 2008г.	2 Май 2008г.	В % к соответствующему периоду предыдущего года		5 Май 2008г. в % к апрелю 2008г.
				3 январь-май 2008г.	4 май 2008г.	
Экономические показатели						
Краткосрочный экономический индикатор ¹⁾	в %			104,0	104,2	
Объем промышленной продукции (товаров, услуг)	млрд. тенге	4243,1	970,3	103,8	105,2	99,0
Объем валовой продукции сельского хозяйства	млрд. тенге	213,5	55,0	103,9	103,8	119,5
Объем строительных работ	млрд. тенге	447,9	156,4	109,0	111,0	132,5
Инвестиции в основной капитал	млрд. тенге	1158,3	306,9	116,1	122,3	131,7
Перевозки грузов всеми видами транспорта	млн. тонн	778,0	173,8	103,2	103,6	104,5
Объем услуг связи	млрд. тенге	163,9	34,5	126,1	119,1	104,3
Розничный товарооборот по всем каналам реализации	млрд. тенге	880,5	194,7	102,2	104,2	104,6
Внешнеторговый оборот ²⁾³⁾	млн. долл. США	31593,0	8717,9	141,3	149,3	109,2
в том числе:						
экспорт		21515,6	5735,1	160,3	170,1	104,5
импорт		10077,4	2982,8	112,7	120,8	119,7
Индекс потребительских цен				119,0	104,5 ⁴⁾	101,0
Индекс цен производителей промышленной продукции				143,5	120,8 ⁴⁾	108,8
Численность безработных (оценка)	тыс. человек		568,9		95,8	99,8
Среднедушевой денежный доход (оценка) ²⁾	тенге	112775	28552	122,8 ⁵⁾	122,3 ⁵⁾	97,1
Реальный денежный доход (оценка) ²⁾	в %			103,3 ⁵⁾	102,7 ⁵⁾	96,2
Среднемесячная заработная плата одного работника ²⁾ :						
номинальная	тенге	56021	57897	117,1	117,2	98,8
реальная	в %			98,6	98,4	97,9
Финансовые показатели⁶⁾						
Денежная масса М3	млрд. тенге		4852,7		122,0	100,8
Наличные деньги в обращении	млрд. тенге		719,2		102,7	103,3
Депозиты в банковской системе	млрд. тенге		4133,5		126,1	103,4
в т.ч. депозиты населения	млрд. тенге		1490,2		125,2	100,7
Кредитование БВУ отраслей экономики и населения	млрд. тенге		7259,0		129,7	100,1
в т.ч. долгосрочные кредитные вложения	млрд. тенге		5837,9		134,8	99,6

¹⁾ Рассчитывается по реальному темпу роста шести отраслей (сельское хозяйство, промышленность, строительство, торговля, транспорт, связь).

²⁾ Графа 1 – январь-апрель 2008г.; графа 2 – апрель 2008г.; графа 3 – январь-апрель 2008г. в % к январю-апрелю 2007г.; графа 4 – апрель 2008г. к апрелю 2007г.; графа 5 – апрель 2008г. в % к марту 2008г.

³⁾ Данные Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли.

⁴⁾ К декабрю 2007г.

⁵⁾ В % к уточненным данным за январь-апрель и апрель 2007г.

⁶⁾ По данным Национального банка РК, на конец апреля 2008г.

Примечание: Объем промышленной продукции приведен по структуре предприятий соответствующих лет. Розничный товарооборот по всем каналам реализации не учитывает услуги общественного питания.

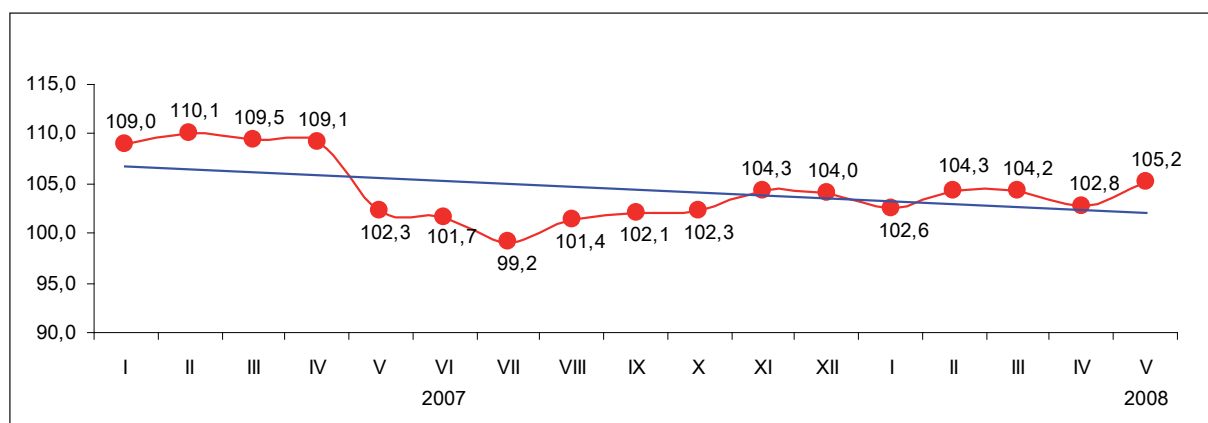
2. ПРОИЗВОДСТВО ТОВАРОВ И УСЛУГ

2.1 ПРОМЫШЛЕННОЕ ПРОИЗВОДСТВО

В январе-мае 2008г. к уровню января-мая 2007г. индекс физического объема промышленного производства составил 103,8% (соответственно в 2005г. – 105,3%, 2006г. – 104,4%, 2007г. – 108,1%). За отчетный период было произведено промышленной продукции на 4243,1 млрд. тенге. Рост объемов производства наблюдался во всех регионах республики, кроме Акмолинской, Карагандинской, Кызылординской областей, г. Астаны и Алматы.

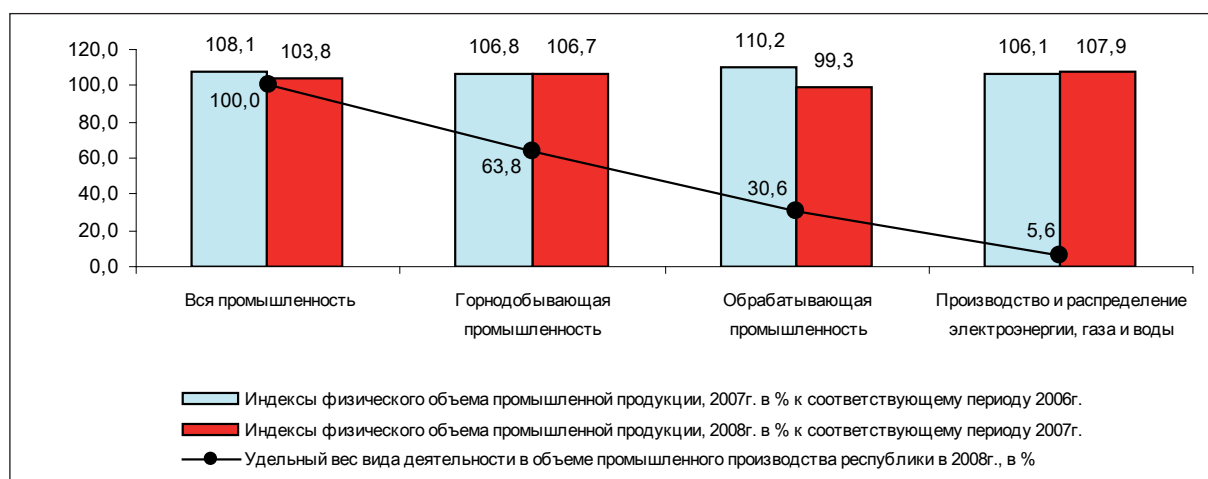
Индексы физического объема промышленной продукции

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

Наибольшее влияние на формирование результатов в целом по промышленности оказала горнодобывающая промышленность. Ее доля в республиканском объеме производства в отчетном периоде составила 63,8% (в 2006-2007гг. – 58-57%). На обрабатывающую промышленность пришлось 30,6% объема всей промышленной продукции (37-38%).

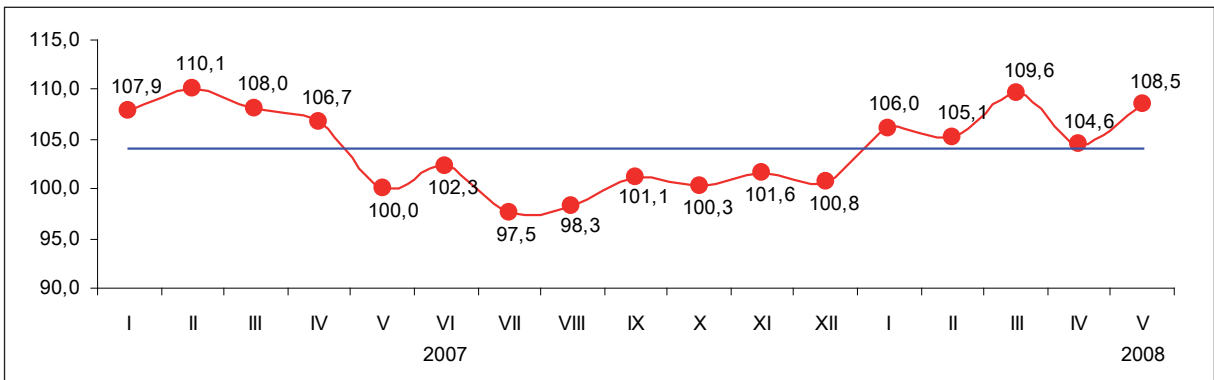
Индексы физического объема промышленной продукции в январе-мае 2007, 2008гг. и отраслевая структура промышленности

В горнодобывающей промышленности в прошедшем периоде произвели продукции на 2708,3 млрд. тенге, что на 6,7% выше аналогичного периода прошлого года. Возросла добыча нефти в основном на предприятиях Атырауской области. Также увеличилось производство газа природного, конденсата газового и угля. Сократился выпуск меди в медном концентрате в Карагандинской области, окатышей железорудных в Костанайской области.

Индексы физического объема горнодобывающей промышленности

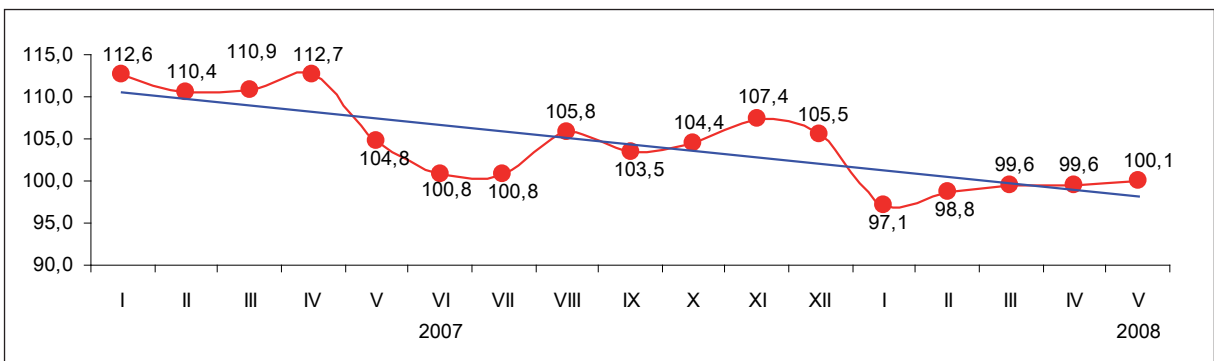
в % к соответствующему месяцу предыдущего года

В **обрабатывающей промышленности** в январе-мае т.г. производство уменьшилось на 0,7% и составило 1297 млрд. тенге. Снизился выпуск строительных материалов, цветных металлов, древесины, электрооборудования, транспортных средств и оборудования.

Индексы физического объема обрабатывающей промышленности

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

Производство **пищевых продуктов, включая напитки**, составило 252,1 млрд. тенге. Индекс физического объема к январю-маю 2007г. составил 101%. Возросло производство мяса, изделий колбасных, крупы, хлеба, сахара, макаронных изделий. Сократился выпуск соков фруктовых, масла подсолнечного и хлопкового, молока, масла сливочного, сыра и творога, муки, кондитерских изделий.

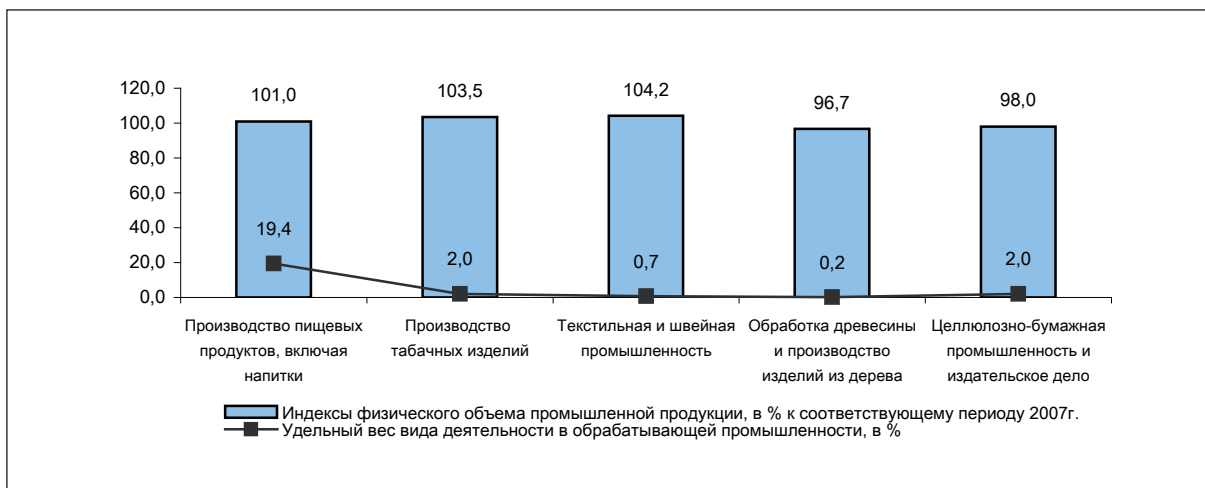
В **текстильной и швейной промышленности** в отчетном периоде производство возросло на 4,2%. Увеличился выпуск волокна хлопкового, тканей, свитеров, джемперов и пуловеров. Снизилось производство ковров, ковровых изделий, шляп, уборов головных (г. Алматы).

Увеличились объемы производства **кожи, изделий из кожи и обуви** в 2,3 раза за счет роста выпуска обуви и кожи из шкур овечьих, козьих, свиных и крупного рогатого скота.

Объем **обработки древесины и производства изделий из дерева** составил 96,7% к уровню января-мая 2007г. Сократился выпуск лесоматериалов, плит древесноволокнистых, окон и дверей, паркета. Возросло производство шпал железнодорожных или трамвайных, тары деревянной.

В **целлюлозно-бумажной промышленности и издательском деле** в январе-мае т.г. индекс физического объема сложился на уровне 98%. Снизилось производство газет, журналов, книг и брошюр, этикеток и ярлыков, обоев. Увеличился выпуск бумаги и картона гофрированных.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-мае 2008г.

В период с января по май т.г. произведено **кокса, нефтепродуктов и ядерных материалов** на 98,1 млрд. тенге, что превысило уровень прошлого года на 4,7%. Увеличился выпуск кокса, газойлей, мазута и бутана. Из-за недостатка сырья снизилось производство бензина в Павлодарской области и керосина в Атырауской и Павлодарской областях.

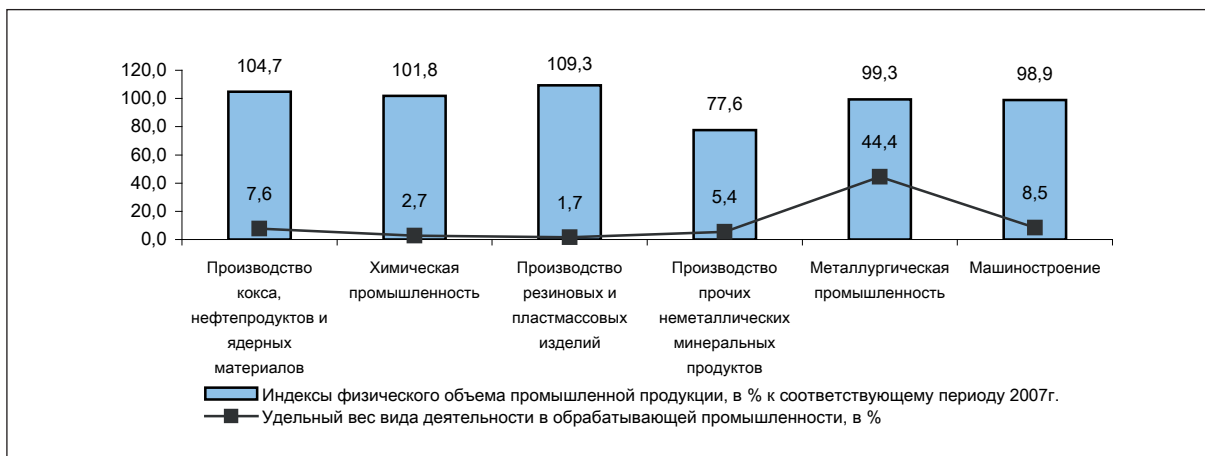
В январе-мае т.г. возросло производство в **химической промышленности** (101,8%) за счет увеличения выпуска кислоты фосфорной, трифосфата и бихромата натрия, окиси хрома. Сократилось производство фосфора, удобрений фосфорных (Жамбылская область), кислоты серной (Восточно-Казахстанская и Карагандинская области), дубителя хромового и триоксида хрома (Актюбинская область).

В производстве **резиновых и пластмассовых изделий** индекс физического объема составил 109,3%. Увеличился выпуск труб, трубок, шлангов из резины и из пластмасс, ленты резиновой, дверей и окон из пластмасс. Снизилось производство пластмассовых плит, листов и полос.

С начала 2008г. наблюдалось заметное снижение производства **прочих неметаллических минеральных продуктов**. В отчетном периоде производство сократилось на 22,4%, а объемы составили 70,5 млрд. тенге. В связи с уменьшением спроса снизился выпуск строительных материалов: цемента, извести, плиток, кирпичей, бетона, конструкций строительных (Восточно-Казахстанская, Актюбинская области, г. Астана и Алматы).

В **металлургической промышленности** в январе-мае 2008г. к аналогичному уровню 2007г. индекс физического объема составил 99,3%. На долю отрасли приходится около 45% объема обрабатывающей промышленности. В истекшем периоде произведено продукции черной металлургии на 265,1 млрд. тенге, цветной – на 281,4 млрд. тенге. В **черной металлургии** индекс физического объема составил 99,9% из-за снижения выпуска чугуна и плоского проката в Карагандинской области. Производство **цветных металлов** уменьшилось на 3%. Сократился выпуск меди рафинированной, серебра аффинированного и цинка (Карагандинская область). Увеличилось производство золота, глинозема, проволоки медной.

Индексы физического объема и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-мае 2008г.

В **машиностроении** в прошедшем периоде произвели продукции на 109,9 млрд. тенге. По сравнению с прошлым годом индекс физического объема составил 98,9%.

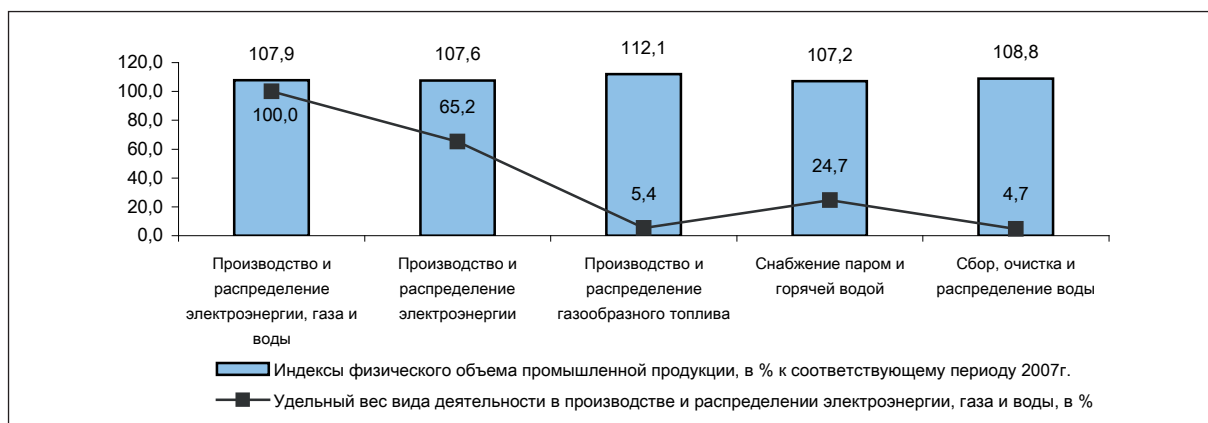
Производство **машин и оборудования** выросло на 13,1%. Увеличился выпуск подшипников, жаток рядковых, насосов, огнетушителей. Вместе с тем, сократилось производство машин стиральных бытовых, машин для горнодобывающей промышленности (г. Алматы), оборудования нефтепромыслового (Северо-Казахстанская область), оборудования нефтегазоперерабатывающего (Западно-Казахстанская область).

Снизился выпуск **электрооборудования, электронного и оптического оборудования** (98,6%): машин вычислительных цифровых, счетчиков жидкости и электроэнергии, аппаратуры низковольтной в г. Алматы. Приостановился выпуск магнитофонов в г.Алматы. Увеличилось производство аккумуляторов, конденсаторов, трансформаторов, телевизоров, проводов и кабелей изолированных.

Транспортных средств и оборудования выпустили на 40,4 млрд. тенге, что ниже уровня прошлого года на 12%. Меньше, чем в январе-мае 2007г., произведено грузовых автомобилей в Акмолинской области и частей двигателей в Северо-Казахстанской области. Возрос выпуск автомобилей легковых (Восточно-Казахстанская область).

В **прочих отраслях промышленности** в январе-мае т.г. снизилось производство (80,5%) мебели для сидения с деревянным каркасом, офисной деревянной и кухонной, кровати деревянных, ювелирных изделий, спортивных товаров.

Индексы физического объема и удельный вес производства и распределения электроэнергии, газа и воды в январе-мае 2008г.

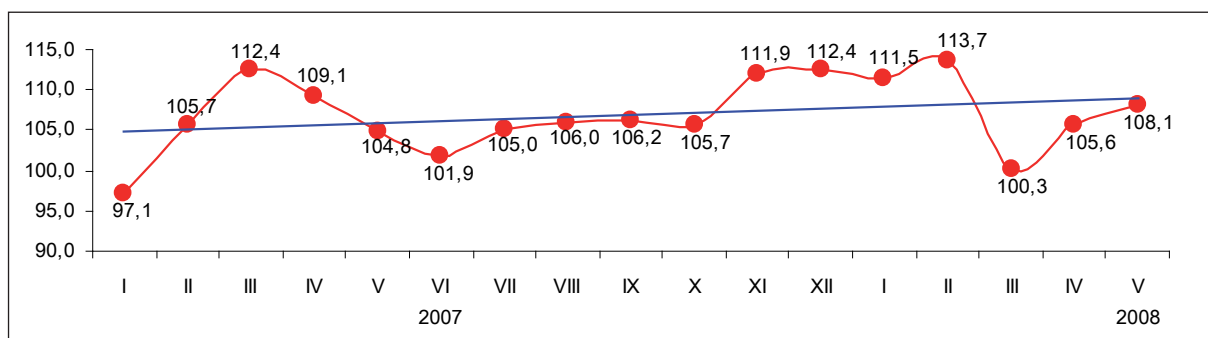
В **производстве и распределении электроэнергии, газа и воды** в январе-мае 2008г. по сравнению с предыдущим годом индекс физического объема составил 107,9%.

В отчетном периоде электроэнергии произведено 35,9 млрд. кВт.ч. Это выше аналогичного уровня 2007г. на 7,4%. Возросло производство на предприятиях всех регионов, кроме Акмолинской, Восточно-Казахстанской и Карагандинской областей.

Выработка теплоэнергии составила 47,8 млн. Гкал или на 5,5% больше относительно января-мая прошлого года. Во всех регионах, кроме Акмолинской, Атырауской областей и г. Алматы, увеличено производство.

Индексы физического объема производства и распределения электроэнергии, газа и воды

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

2.2 СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО

Производство продукции сельского хозяйства

Объем валовой продукции сельского хозяйства за январь-май 2008 года в целом по республике, по оценке, составил 213,5 млрд. тенге в текущих ценах, что больше аналогичного периода 2007 года на 3,9%.

Растениеводство

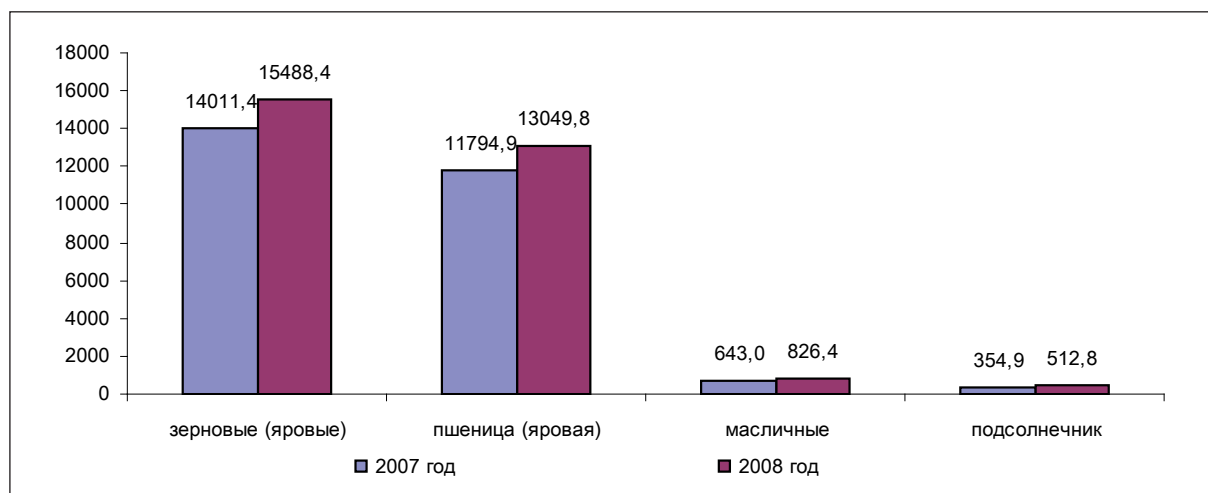
По предварительным данным, представленным Министерством сельского хозяйства Республики Казахстан по состоянию на 6 июня 2008 года, практически завершен посев яровых культур. Завершили посев яровых зерновых культур в Акмолинской, Алматинской, Западно-Казахстанской, Костанайской, Северо-Казахстанской областях. Площадь посевов яровых зерновых на указанную дату составила 15488,4 тыс. га (100% от намеченного на эту дату), в том числе под пшеницей занято 13049,8 тыс. га, ячменем – 1945,8 тыс.га.

Площадь посевов масличных культур составляет 826,4 тыс. га. В текущем году изменилась структура посевов масличных культур. Так, на долю подсолнечника приходится 62,1% (в 2007 году – 55,2%), рапса – 20,7% (в 2007 году – 26,8%). Посевы под подсолнечником увеличились в 1,3 раза и составили 512,8 тыс. га от намеченного (394,5 тыс. га), в том числе в Восточно-Казахстанской области, соответственно – в 1,2 раза и 225,0 тыс. га, в Павлодарской – в 1,5 раза и 150,2 тыс. га. Также незначительно увеличились посевы под подсолнечником в Акмолинской, Актюбинской, Жамбылской, Западно-Казахстанской и Северо-Казахстанской областях. Площадь посевов рапса составила 170,7 тыс. га, в том числе в Северо-Казахстанской области – 98,5 тыс. га, в Костанайской – 56,8 тыс. га, в Акмолинской – 10,6 тыс. га.

По состоянию на 6 июня посевы сахарной свеклы в Республике Казахстан составили 19,3 тыс. га (Алматинская и Жамбылская области), что больше чем в 2007 году на 5,7 тыс. га, а площадь посевов под хлопчатником (Южно-Казахстанская область) уменьшилась на 31,6 тыс. га и составила 164,6 тыс. га, что составляет 83,7% от намеченного.

Посевная площадь яровых культур по состоянию на 6 июня 2008 года

тыс. гектаров

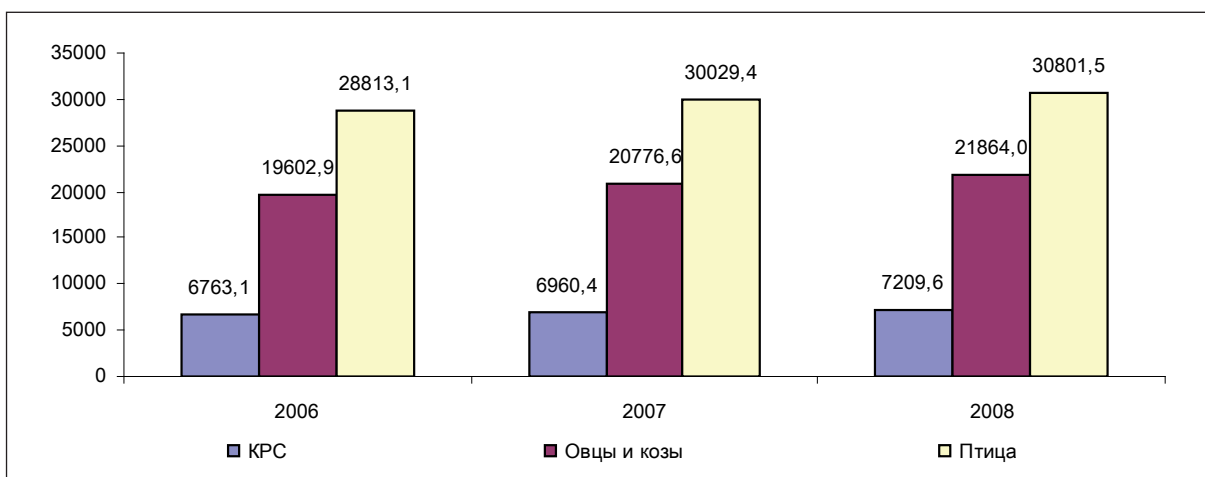

Животноводство

По состоянию на 1 июня т.г. по сравнению с аналогичной датой прошлого года во всех категориях хозяйств за счет увеличения приплода скота и его покупки наблюдается рост поголовья крупного рогатого скота (на 3,6%), овец и коз (на 5,2%), свиней (на 5,2%), лошадей (на 5,3%), верблюдов (на 4,0%) и птицы (на 2,6%).

Численность сельскохозяйственных животных и птицы

тыс. голов

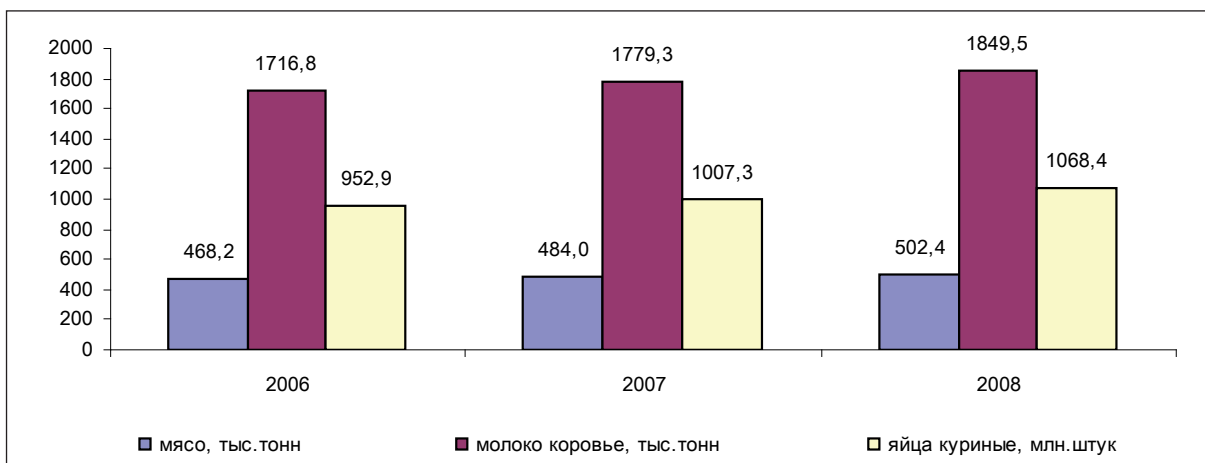

За январь-май 2008 года по сравнению с этим же периодом прошлого года рост производства мяса составил 103,8% за счет увеличения реализации всех видов скота (от 102% до 111%). Средний живой вес одной головы крупного рогатого скота составил 294 кг, овец и коз - 37 кг, лошадей - 310 кг.

Производство коровьего молока увеличилось на 3,9% за счет увеличения среднего удоя молока на одну корову дойного стада на 6,3%.

За счет роста среднего поголовья кур-несушек на 3,7% и увеличения среднего выхода яиц на 1 курицу-несушку на 2,3%, производство яиц увеличилось на 6,1%.

Производство основных видов продукции животноводства

2.3 СТРОИТЕЛЬСТВО

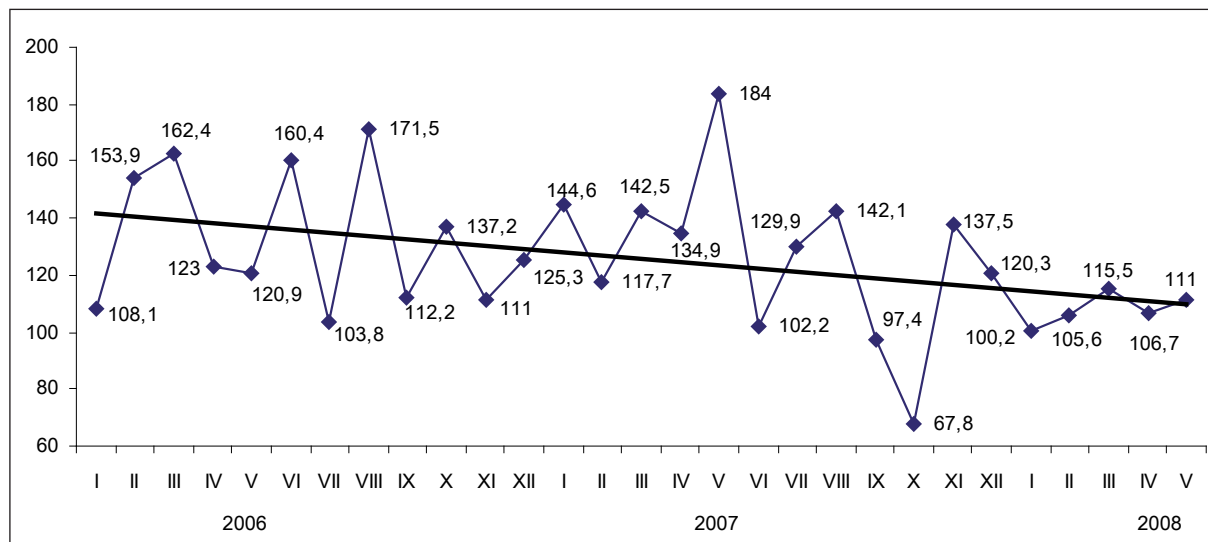
Строительная деятельность

В январе-мае 2008г. объем строительных работ (услуг), с учетом оценки, составил 447,9 млрд. тенге, что на 9% больше уровня января-мая 2007 года.

Наибольший удельный вес в республиканском объеме занимали строительные работы, выполненные частными строительными организациями – 70,8%. Иностранными подрядчиками выполнено 28,7%, государственными – 0,5%.

Индексы физического объема строительных работ

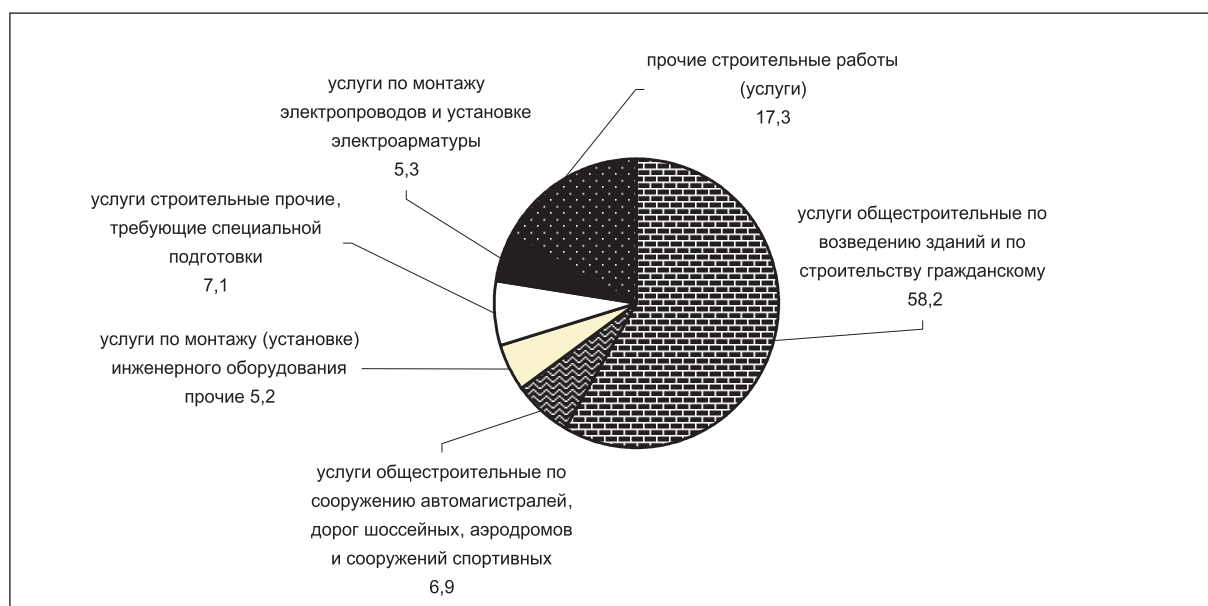
в % к соответствующему месяцу предыдущего года

В структуре выполненных работ наибольшую долю (58,2% от общего объема) составили работы по возведению зданий и гражданскому строительству (в январе-мае 2007г. – 48%).

Структура выполненных строительных работ по видам

в процентах

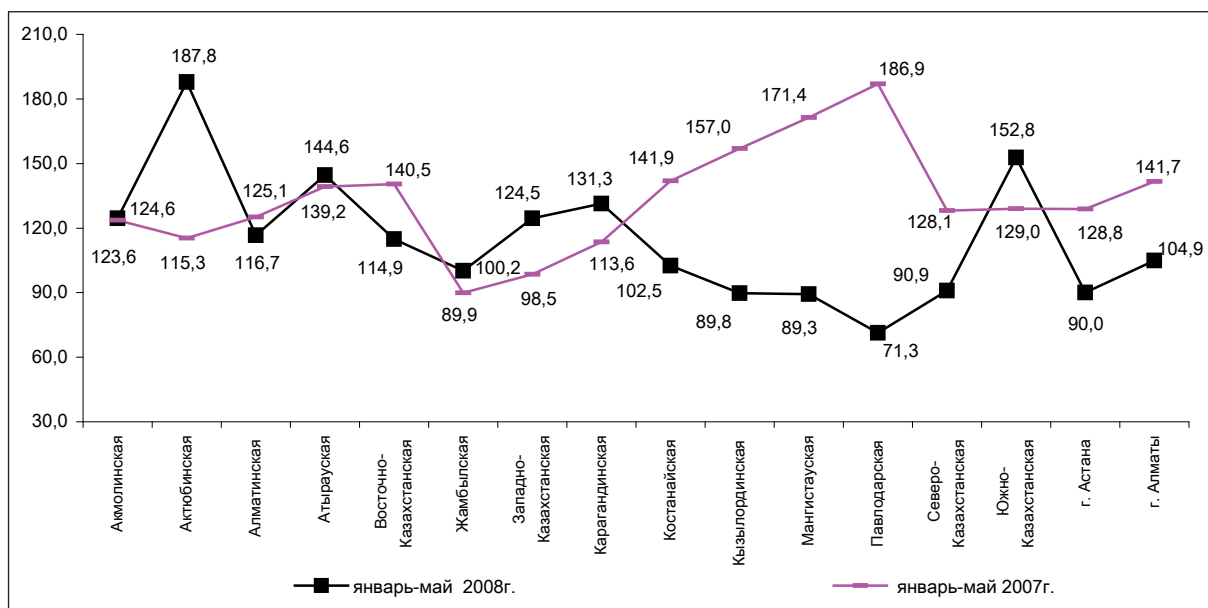

Увеличение объема строительных работ по сравнению с январем-маем 2007г. наблюдалось в 11 регионах республики. При этом наибольший рост отмечен в Актыбинской (в 1,9 раза), Южно-Казахстанской (в 1,5 раза), Атырауской (в 1,4 раза) областях.

Значительную долю в общереспубликанском объеме строительных работ занимали гг. Астана, Алматы и Атырауская область (суммарно более 60% от общего объема).

Индексы физического объема строительных работ по регионам

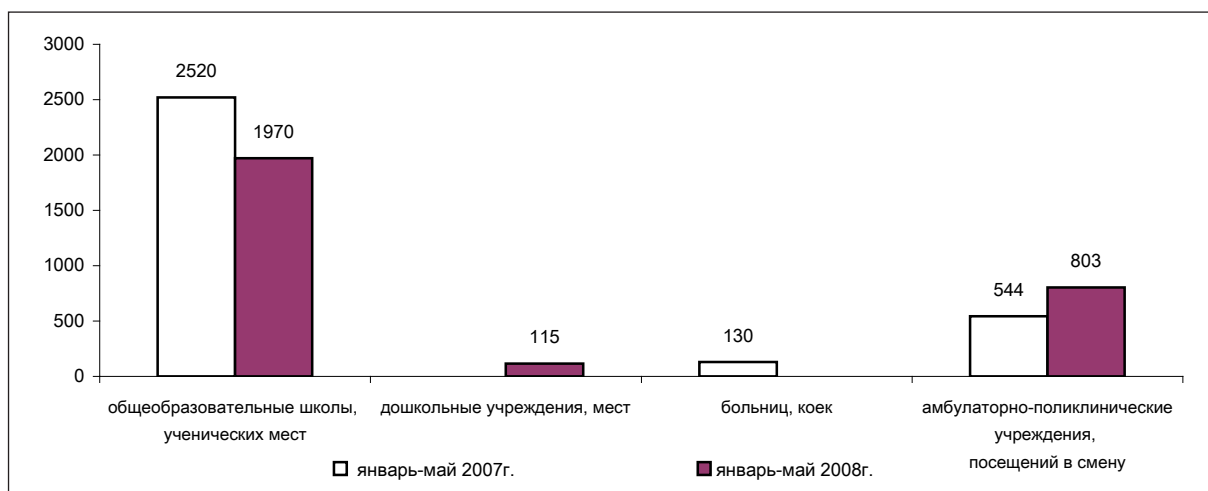
в % к соответствующему периоду предыдущего года

В январе-мае 2008г. было построено 10691 здание, из которых 9258 жилого и 1433 нежилого назначения. По количеству введенных объектов нежилого назначения наибольшее число приходилось на отрасль торговли – 558, а также транспорта и связи - 499 объектов.

В сфере образования и здравоохранения введено 26 объектов, в том числе 3 - общеобразовательные школы, 2 – дошкольных учреждения, 21 – амбулаторно-поликлинических учреждений.

Ввод в эксплуатацию объектов образования и здравоохранения

Жилищное строительство

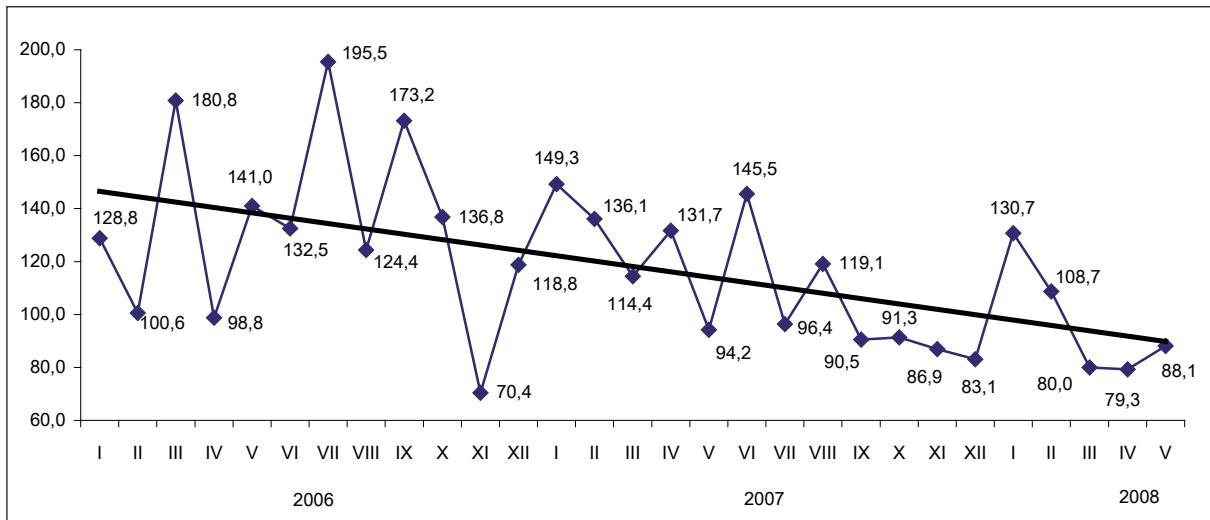
В январе-мае 2008г. 16,8% от общего объема инвестиций в основной капитал было направлено на жилищное строительство (194,8 млрд. тенге), что на 12,7% больше инвестиций, освоенных в январе-мае 2007г.

Предприятиями и организациями всех форм собственности и населением введено в эксплуатацию 2256 тыс. кв. метров общей площади жилых зданий, что на 3,3% ниже уровня января-мая 2007 года. Преобладающим остается ввод в эксплуатацию жилых зданий частными предприятиями, организациями и населением (91,4% от общего объема введенного жилья). На долю индивидуальных застройщиков

приходилось 55,9%. Государственными организациями введено в эксплуатацию 2,9% от общего объема жилья. Иностранскими предприятиями введено в эксплуатацию 5,7% общей площади жилых зданий.

Индексы физического объема ввода в эксплуатацию жилых зданий

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

Уменьшение объемов введенных жилых зданий наблюдалось в 8 регионах республики. Значительное снижение было отмечено в Южно-Казахстанской (на 44%) и Павлодарской (на 40,6%) областях.

Стоимость строительства жилых домов. Средняя фактическая стоимость строительства 1 кв. метра общей площади жилых домов в январе-мае 2008г. составила 59,5 тыс. тенге, в том числе построенных населением – 39,3 тыс. тенге.

2.4 ТРАНСПОРТ

За январь-май 2008г. **грузооборот** в республике (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 146291,6 млн. ткм, что на 8,8% больше грузооборота января-мая 2007г.

Грузооборот **железнодорожного транспорта** за январь-май 2008г. составил 88301,0 млн. ткм, что на 13,1% выше января-мая 2007г. за счет увеличения перевозок внутри республики на дальние расстояния.

Грузооборот **автотранспорта** за январь-май 2008г. (с учетом оценки объема грузооборота нетранспортных организаций и предпринимателей, занимающихся коммерческими перевозками) составил 20750,2 млн. ткм, что на 2,7% больше января-мая 2007г.

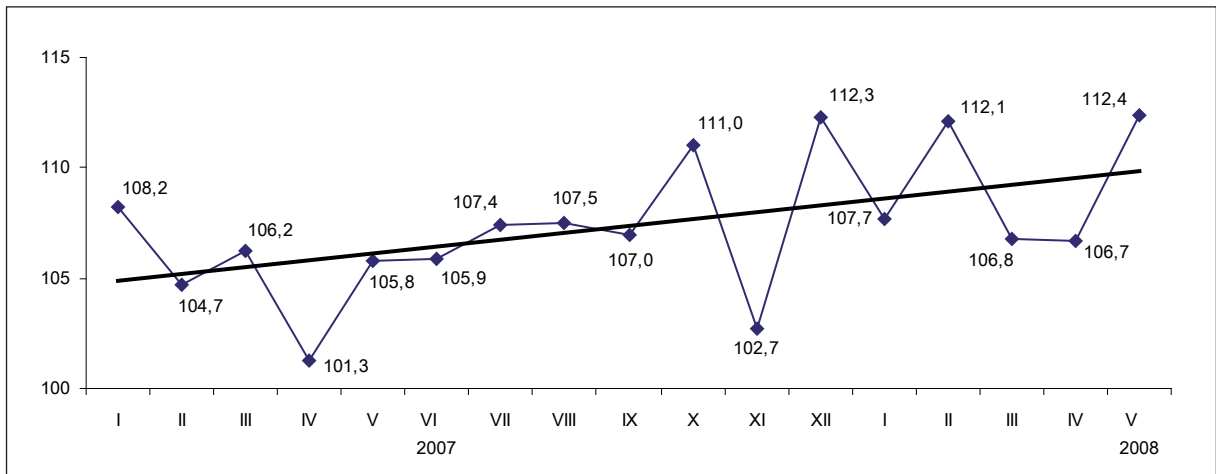
Грузооборот **магистральных трубопроводов** в январе-мае 2008г. составил 37116,9 млн. ткм, что на 2,9% выше января-мая 2007г. Из общего объема грузооборота транспортировка нефти составила 18550,0 млн. ткм (увеличение на 6,4% к январю-маю 2007г. за счет увеличения поставок в Китай и по Каспийскому трубопроводному консорциуму), газа – 18566,9 млн. ткм (уменьшение на 0,5% за счет снижения объемов транзита среднеазиатского и российского газа).

С начала навигации грузооборот **речного транспорта** составил 13489,3 тыс. ткм, что в 1,7 раза больше, чем за соответствующий период прошлого года.

Грузооборот **воздушного транспорта** за январь-май 2008г. составил 25486,4 тыс. ткм или снизился на 11,2% к январю-маю 2007г.

Динамика грузооборота

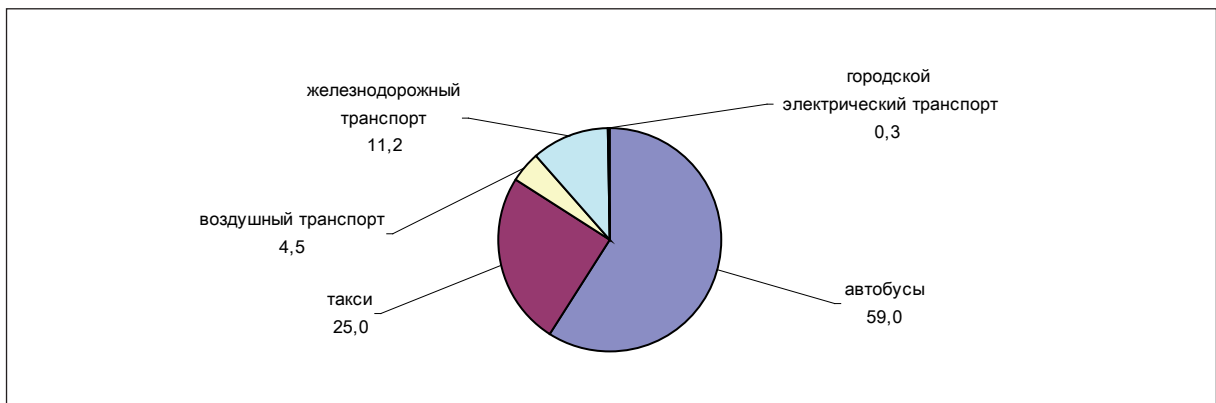
в % к соответствующему месяцу предыдущего года

Пассажирооборот в январе-мае 2008г. по сравнению с январем-маем 2007г. увеличился на 3,6% и составил 46145,2 млн. пкм, в том числе пассажирооборот автобусов - на 5,4%, такси - на 2,1%, воздушного транспорта - на 20,9%, что связано с увеличением экономической активности населения. Одновременно отмечается снижение пассажирооборота железнодорожного транспорта - на 6,1%, троллейбусов - на 35,1%, трамваев – на 16,7%.

Структура пассажирооборота

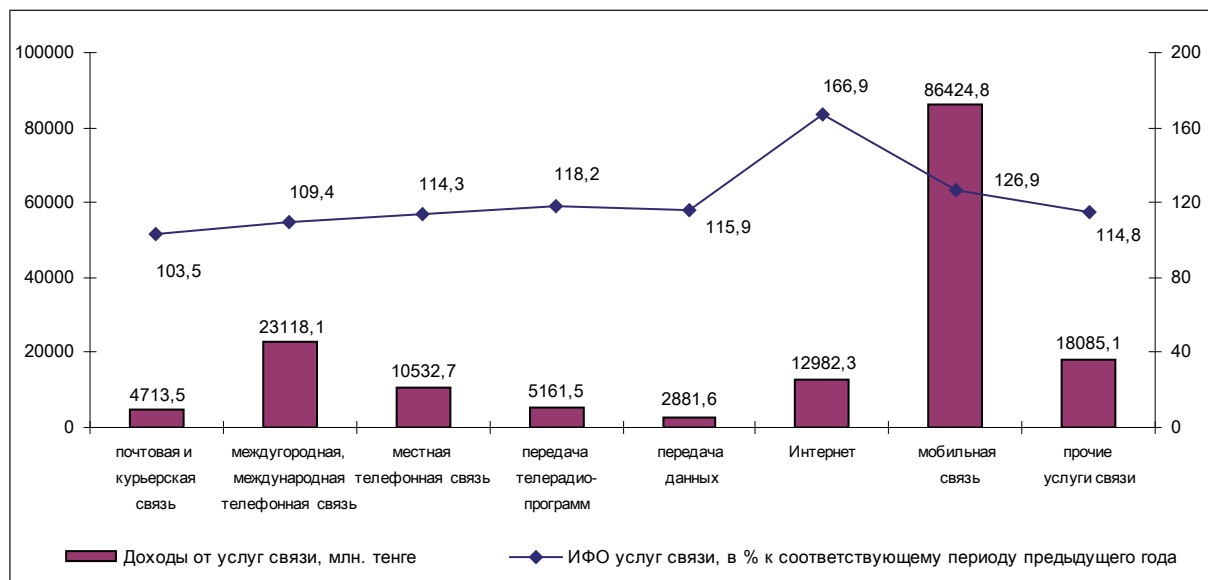
в процентах

2.5 СВЯЗЬ

Предприятиями связи республики за январь-май 2008г. по оперативным данным, оказано услуг на сумму 163,9 млрд. тенге, из них населению – на 67,4 млрд. тенге, что соответственно, в сопоставимых ценах на 26,1% и 22,8% больше, чем в январе-мае 2007г.

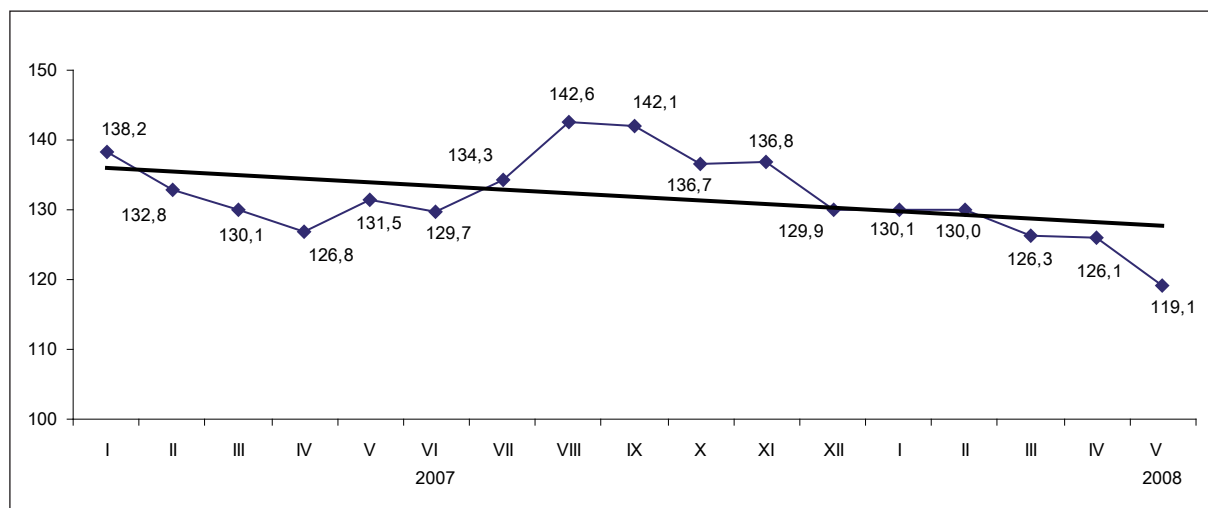
Доходы от услуг связи в январе-мае 2008г.

Активному развитию рынка телекоммуникаций способствуют факторы увеличения абонентской базы, предоставления новых продуктов и снижения тарифных планов на услуги электросвязи.

Динамика услуг связи

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

В структуре доходов от услуг связи за январь-май 2008г. наибольшую долю занимает мобильная связь – 52,7%. В сравнении с январем-маем 2007г. объем услуг мобильной связи увеличился на 26,9%.

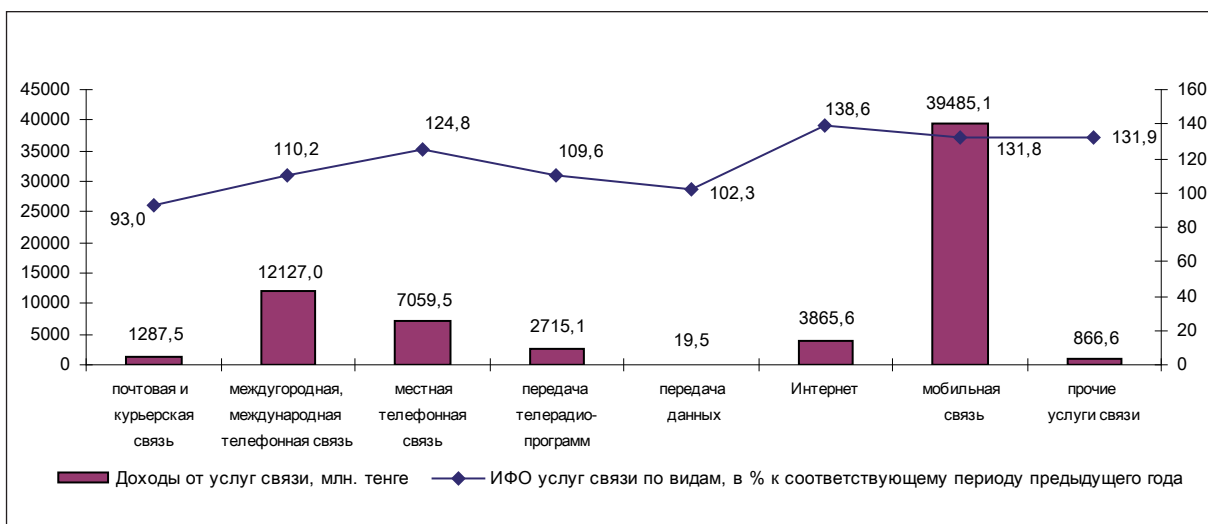
Структура доходов от услуг связи

в процентах

В общем объеме доходов предприятий связи доходы от реализации услуг связи населению составили 41,1%. В объеме доходов от услуг связи населению за январь-май 2008г. 58,5% составили доходы от услуг мобильной связи, 18,0% - от услуг междугородной, международной связи, 10,5% - от услуг местной телефонной связи, 13,0% - от услуг прочих видов связи.

Доходы от услуг связи населению в январе-мае 2008г.

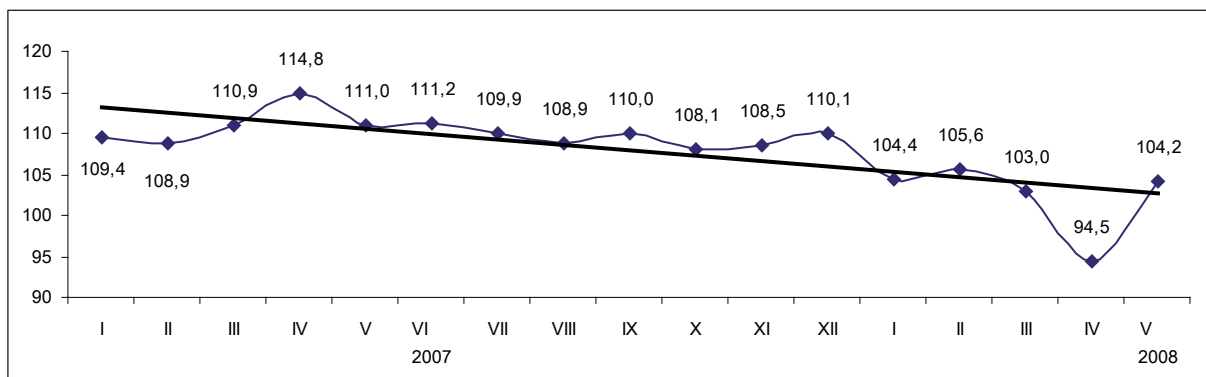

2.6 ТОРГОВЛЯ И ПРОЧИЕ УСЛУГИ

В январе-мае 2008г. объем розничного товарооборота составил 880,5 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 2,2%. В мае 2008г. реализация товаров составила 194,7 млрд. тенге, что в постоянных ценах выше уровня мая 2007г. на 4,2%, по сравнению с апрелем 2008г. увеличение составило 4,6%.

Динамика розничного товарооборота по месяцам в 2007-2008гг.

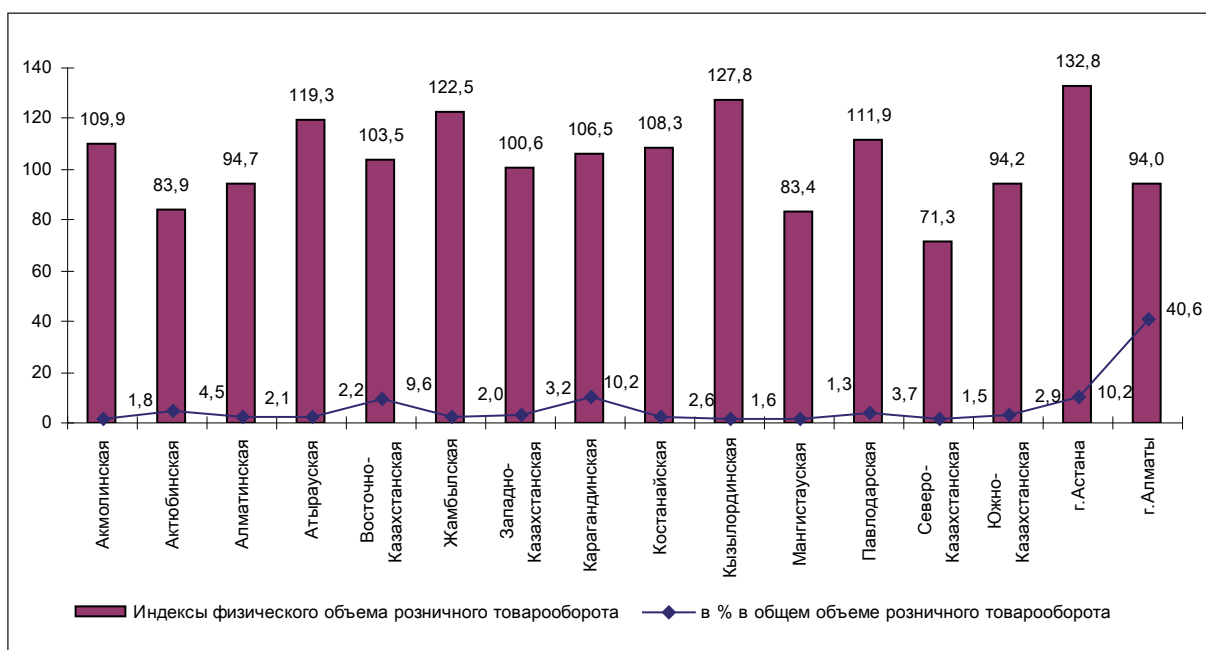
в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

В январе-мае продажа потребительских товаров на душу населения в республике составила в среднем 56,3 тыс. тенге, что на 8,1 тыс. тенге выше аналогичного периода 2007г.

Индексы физического объема розничного товарооборота по регионам за январь-май 2008г.

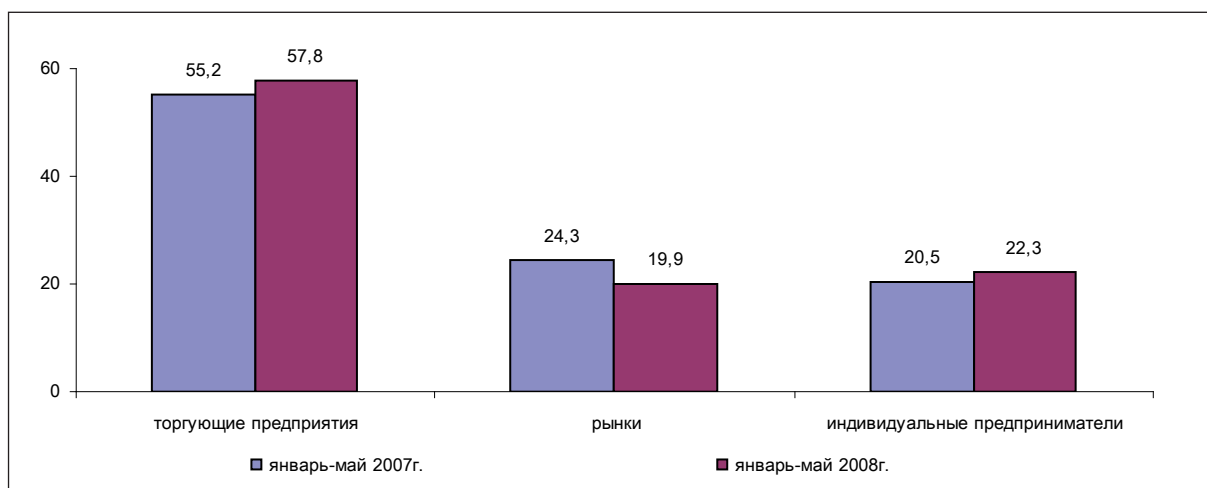
в процентах к соответствующему периоду предыдущего года

С начала года оборот по реализации товаров предприятиями с частной формой собственности, индивидуальными предпринимателями и на рынках получен в сумме 853,8 млрд. тенге (97,0%), предприятиями других государств, их юридическими лицами и гражданами – 26,5 млрд. тенге (3,0%).

Структура розничного товарооборота по каналам реализации

в % к общему объему

Следует отметить, что рост розничного товарооборота обусловлен, прежде всего, повышением реальных объемов товарооборота торгующих предприятий (на 7,0% к соответствующему периоду прошлого года). Доля предприятий в общем объеме розничного товарооборота в январе-мае 2008г. составила 57,8%.

В последнее время развитию деятельности стационарной торговой сети способствует внедрение современных и прогрессивных форм торговли. Практически во всех регионах торговыми предприятиями внедряется продажа товаров длительного пользования в кредит. Расширяется продажа по безналичному расчету, с использованием платежных электронных карточек.

В г.Алматы, Астане и других крупных городах республики расширяется сеть супермаркетов, гипермаркетов, где покупатели с наименьшими затратами времени могут приобрести практически весь необходимый ассортимент товаров по относительно приемлемым ценам. Привлекательность сети торговых предприятий также обеспечивается послепродажным сервисным обслуживанием покупателей.

Доля индивидуальных предпринимателей в общем объеме розничного товарооборота составляет 22,3%, торговли на рынках – 19,9%.

Оптовый товарооборот республики за январь-май текущего года составил 1997,5 млрд. тенге или на 5,6% меньше, чем за соответствующий период 2007г. При этом, практически весь объем полученного товарооборота приходится на негосударственный сектор. Преобладающую долю в оптовом товарообороте продолжают занимать непродовольственные товары и товары производственно-технического назначения.

Объем услуг общественного питания за январь-май 2008г. составил 39,0 млрд. тенге или на 10,8% больше, чем за соответствующий период 2007 года. При этом, 14,5% от общего объема услуг общественного питания предоставляется индивидуальными предпринимателями.

За анализируемый период объем услуг по техническому обслуживанию и ремонту автомобилей, мотоциклов и ремонту бытовых изделий и предметов личного пользования составил 7,5 млрд. тенге. Значительная часть (57,3%) данных услуг предоставляется в сфере малого предпринимательства (малыми предприятиями и индивидуальными предпринимателями).

3. МОНИТОРИНГ СУБЪЕКТОВ МАЛОГО ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

Выпуск продукции (товаров и услуг) активными субъектами малого предпринимательства за январь-май 2008 года увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 3,3% и составил 781612,8 млн. тенге.

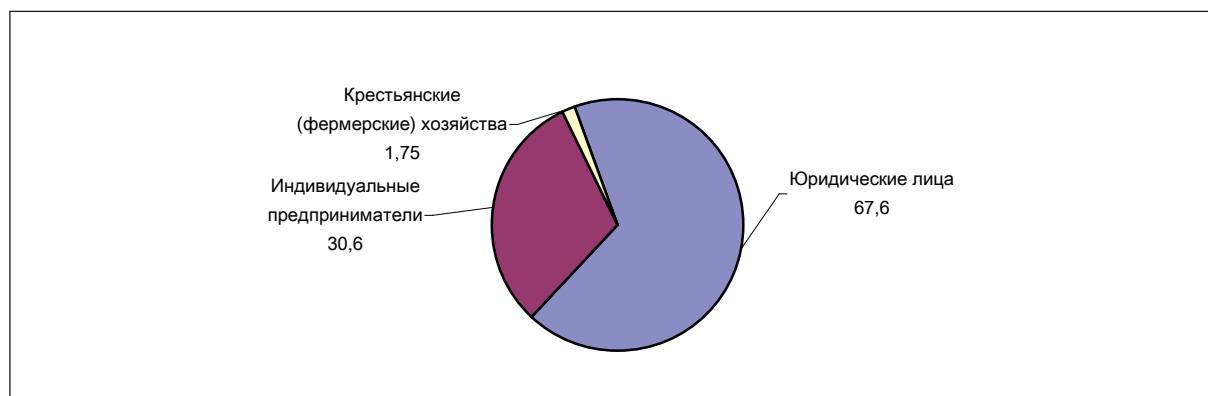
в % к соответствующему периоду прошлого года

	Количество активных субъектов малого предпринимательства	Численность занятых	Выпуск продукции (товаров и услуг)
Республика Казахстан	108,4	108,9	103,3
Акмолинская	110,8	105,3	104,8
Актюбинская	106,4	104,8	125,1
Алматинская	116,7	108,6	103,2
Атырауская	106,7	123,8	105,3
Восточно-Казахстанская	114,5	115,0	119,9
Жамбылская	111,0	106,8	100,4
Западно-Казахстанская	116,5	108,4	93,7
Карагандинская	110,7	108,5	112,3
Костанайская	104,2	102,9	99,6
Кызылординская	117,8	115,6	84,6
Мангистауская	93,6	96,8	98,8
Павлодарская	108,0	104,2	96,3
Северо-Казахстанская	92,1	91,2	90,1
Южно-Казахстанская	99,6	104,6	95,1
г. Астана	117,0	116,5	114,4
г. Алматы	111,0	115,9	94,7

Рост выпуска продукции отмечен во многих регионах республики, наибольшее увеличение наблюдалось в г.Астане, Актюбинской, Восточно-Казахстанской и Карагандинской областях.

Структура выпуска продукции (товаров и услуг) субъектами малого предпринимательства

в процентах

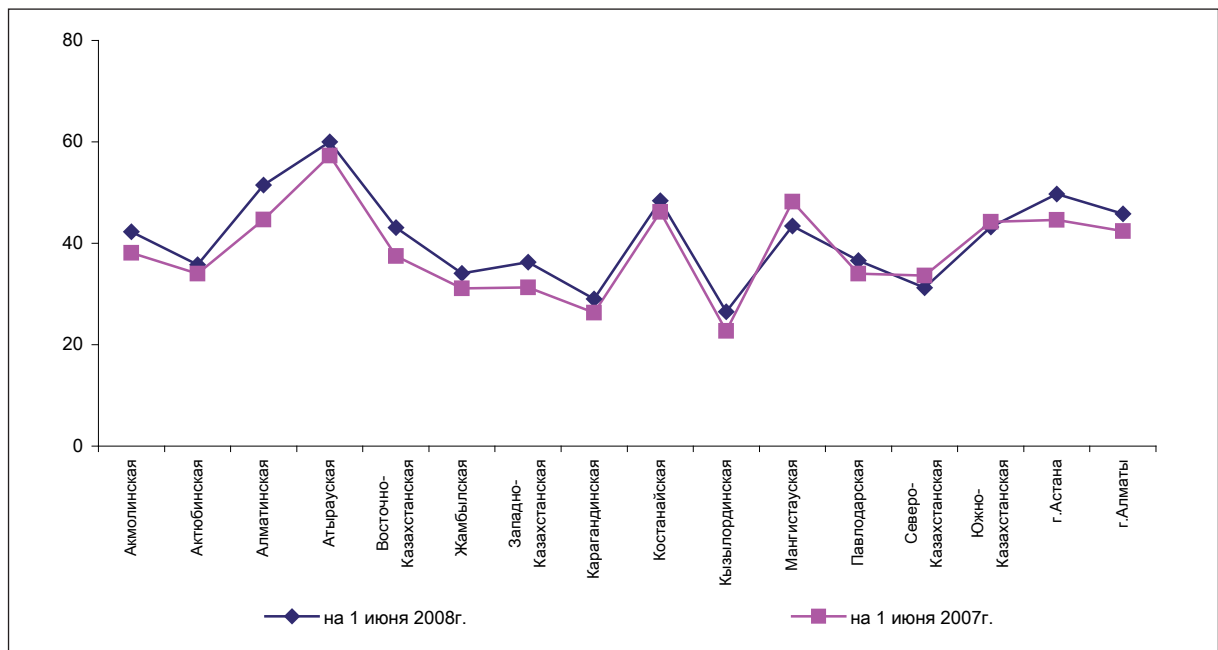

Количество субъектов малого предпринимательства на 1 июня 2008г., активно работающих на рынке, по сравнению с соответствующим периодом прошлого года выросло на 8,4% и составило 647832 единицы, в том числе - 61272 юридических лица, 416800 - индивидуальных предпринимателя и 169760 крестьянских хозяйств.

Во всех регионах республики зафиксирован рост числа активных субъектов малого предпринимательства на 1000 жителей. Увеличилось их число в Алматинской (на 6,8 единиц), Восточно-Казахстанской (на 5,6 единиц) областях, г.Астане (на 5,1 единицы). В остальных регионах прирост показателя составил до 4 единиц.

Распределение регионов по количеству активных субъектов малого предпринимательства на 1000 жителей

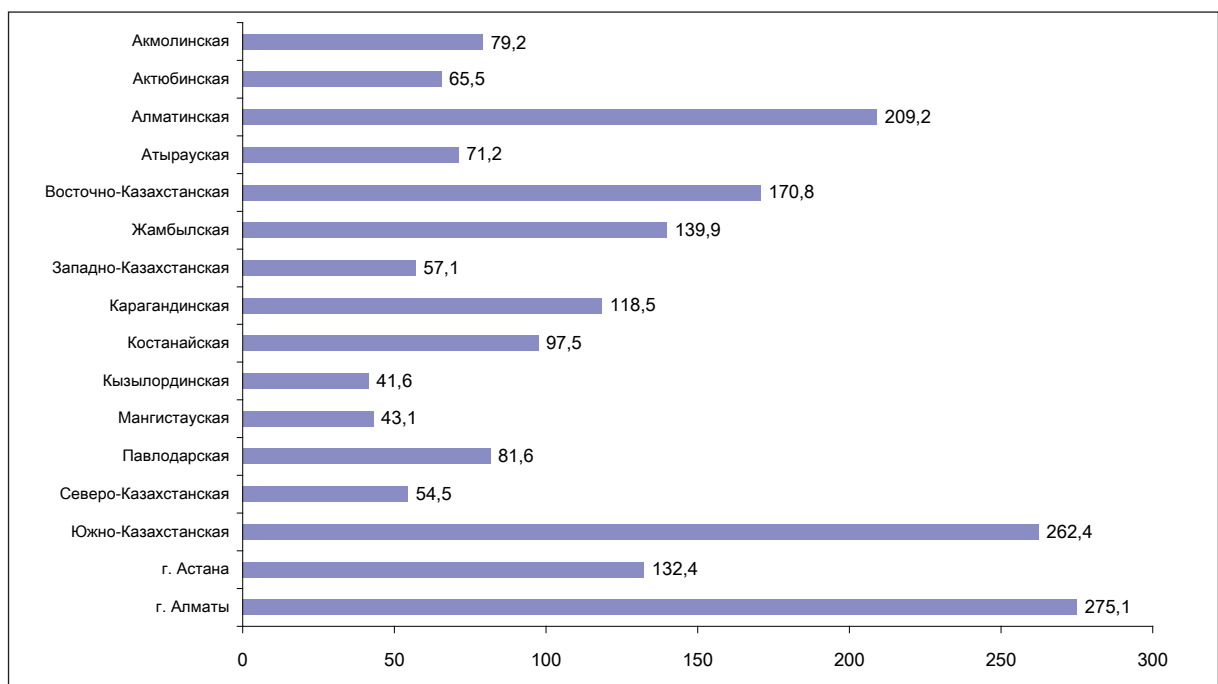
единиц

Численность занятых в малом предпринимательстве увеличилась на 8,9% и составила 1899647 человек.

Численность занятых в малом предпринимательстве

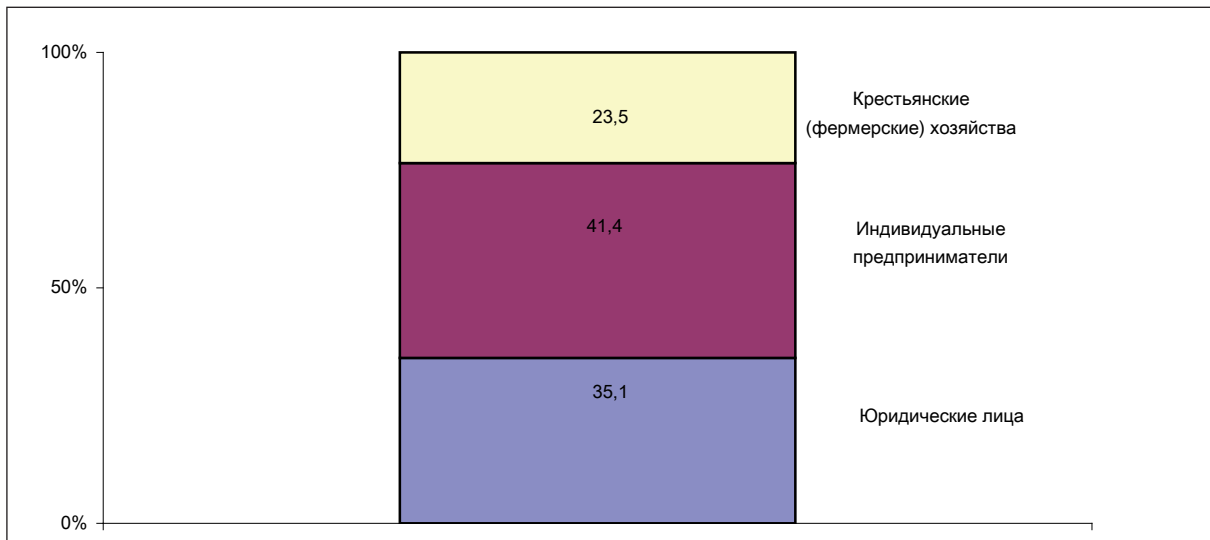
тыс. человек

Наибольший рост численности занятых в малом предпринимательстве на 1 июня 2008г. по сравнению с аналогичным показателем прошлого года отмечен в г.Астане (на 16,5%), г.Алмате (на 15,9%), Атырауской (на 23,8%) и Кызылординской (на 15,6%) областях. В остальных регионах республики увеличение составило незначительный процент.

Структура численности занятых в малом предпринимательстве

в процентах

4. ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ

(Информация Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан)

4.1 ВНЕШНЕТОРГОВЫЙ ОБОРОТ

Внешнеторговый оборот Республики Казахстан, по данным таможенной статистики, без учета неорганизованной торговли, в январе-апреле 2008г. составил 31593 млн. долларов США и по сравнению с январем-апрелем 2007 года увеличился на 41,3%, в том числе экспорт – 21515,6 млн. долларов США, увеличился на 60,3%, импорт (с учетом расходов на транспортировку и страхование) – 10077,4 млн. долларов США, увеличился на 12,7%.

Товарная структура экспорта

в % к итогу

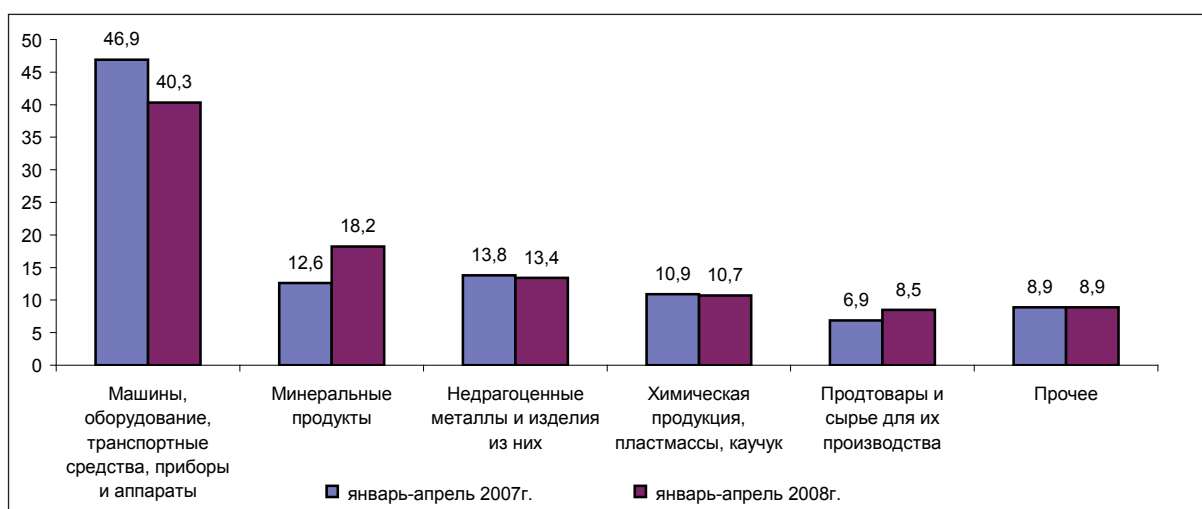

Основными покупателями казахстанской продукции являются Италия (17,2%), Швейцария (15,3%), Китай (9,1%), Российская Федерация (8,3%), Франция (8%), Нидерланды (4,9%), Иран (3,5%), Израиль (3,4%), Украина (3,2%), Турция (2,9%).

Доля стран СНГ в общем объеме экспорта за анализируемый период составила 16,1% (в январе-апреле 2007г. – 16,6%).

Товарная структура импорта

в % к итогу

В общем объеме импорта инвестиционные товары в январе-апреле 2008 года составили 4312,8 млн. долларов США или 42,8% (в январе-апреле 2007г. – 4125,9 млн. долларов США или 46,1%).

В январе-апреле 2008г. на страны СНГ приходилось 48,3% всех импортных поставок (в январе-апреле 2007г. – 42,9%). Основными поставщиками импортной продукции являются Российская Федерация (39% от общего объема импорта), Китай (10%), Германия (6,9%), Украина (5,6%), США (4,9%), Япония (3,5%), Италия (3%), Турция (2,7%), Франция (1,9%), Великобритания, Финляндия (по 1,6%).

4.2 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ГОСУДАРСТВАМИ СНГ

В январе-апреле 2008 г. внешнеторговый оборот со странами СНГ составил 8339 млн. долларов США и по сравнению с январем-апрелем 2007 г. увеличился на 37,6%, в том числе экспорт – 3469,1 млн. долларов США, увеличился на 55,6%, импорт – 4869,9 млн. долларов США, увеличился на 27,1%.

Доля государств СНГ в общем товарообороте составила 26,4% (в январе-апреле 2007г. – 27,1%).

Удельный вес минеральных продуктов в общем объеме экспорта в государства СНГ в январе-апреле 2008г. составил 51% (в январе-апреле 2007г. – 48%), продовольственных товаров – 14% (12%), химической продукции – 10% (18%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из стран СНГ в январе-апреле 2008г. составила 22% (в январе-апреле 2007г. – 25%), минеральных продуктов – 36% (28%), металлургической продукции – 16% (18%), химических товаров – 8% (10%).

Страны СНГ являются основными поставщиками минеральных продуктов, химической и металлургической продукции: доля импорта из этих стран по минеральным ресурсам в январе-апреле 2008г. составила 95% (в январе-апреле 2007г. – 94%), металлургической продукции – 57% (55%), продовольственным товарам – 62% (60%), химическим товарам – 35% (39%) от общего импорта указанных товаров.

4.3 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ДРУГИМИ СТРАНАМИ МИРА

В январе-апреле 2008г. внешнеторговый оборот с другими странами мира составил 23254 млн. долларов США и по сравнению с аналогичным периодом 2007 года увеличился на 42,6%, в том числе экспорт – 18046,5 млн. долларов США, увеличился на 61,2%, импорт – 5207,5 млн. долларов США, увеличился на 1,9%.

Удельный вес минерального сырья в общем объеме экспорта в другие страны мира в январе-апреле 2008г. составил 76% (в январе-апреле 2007г. – 71%), продукции металлургической промышленности – 13% (18%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из других стран мира в январе-апреле 2008г. составила 58% (в январе-апреле 2007г. – 64%), продовольственных товаров – 6% (5%), химической продукции – 14% (12%), продукции металлургической промышленности – 11% (11%).

Другие страны мира играют большую роль в обеспечении потребностей страны по ряду важнейших товаров: доля импорта из этих стран по продукции машиностроения в январе-апреле 2008г. составила 74% (в январе-апреле 2007г. – 77%), фармацевтическим товарам – 88% (88%), одежде – 87% (84%), продовольственным товарам – 38% (40%) от общего импорта указанных товаров.

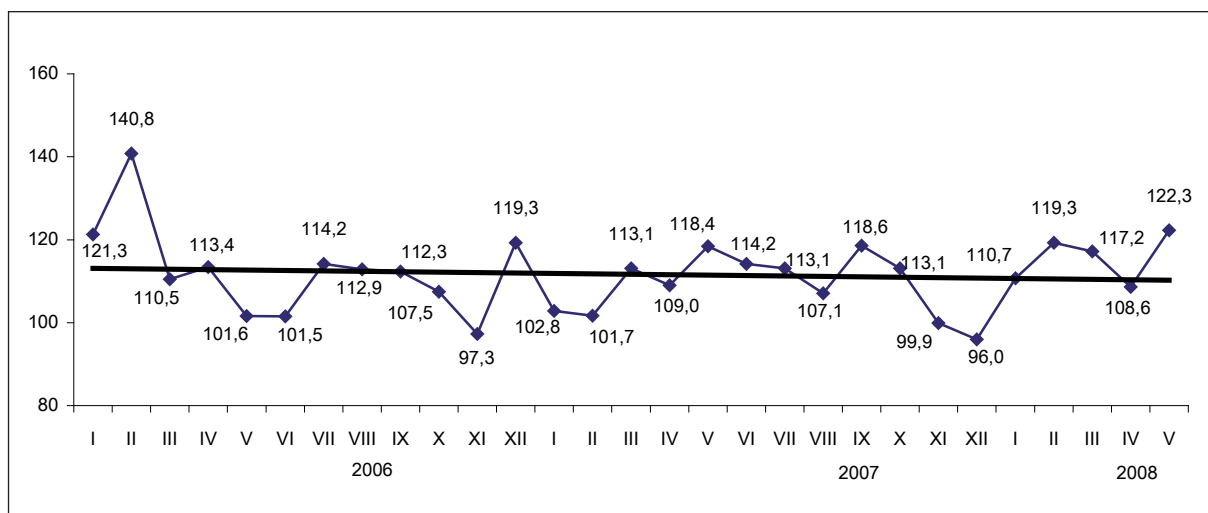
5. ИНВЕСТИЦИИ

5.1 ИНВЕСТИЦИИ В ОСНОВНОЙ КАПИТАЛ

В январе-мае 2008г. объем инвестиций в основной капитал с учетом оценки составил 1158,3 млрд. тенге, что на 16,1% больше, чем в соответствующем периоде 2007г.

Индексы физического объема инвестиций в основной капитал

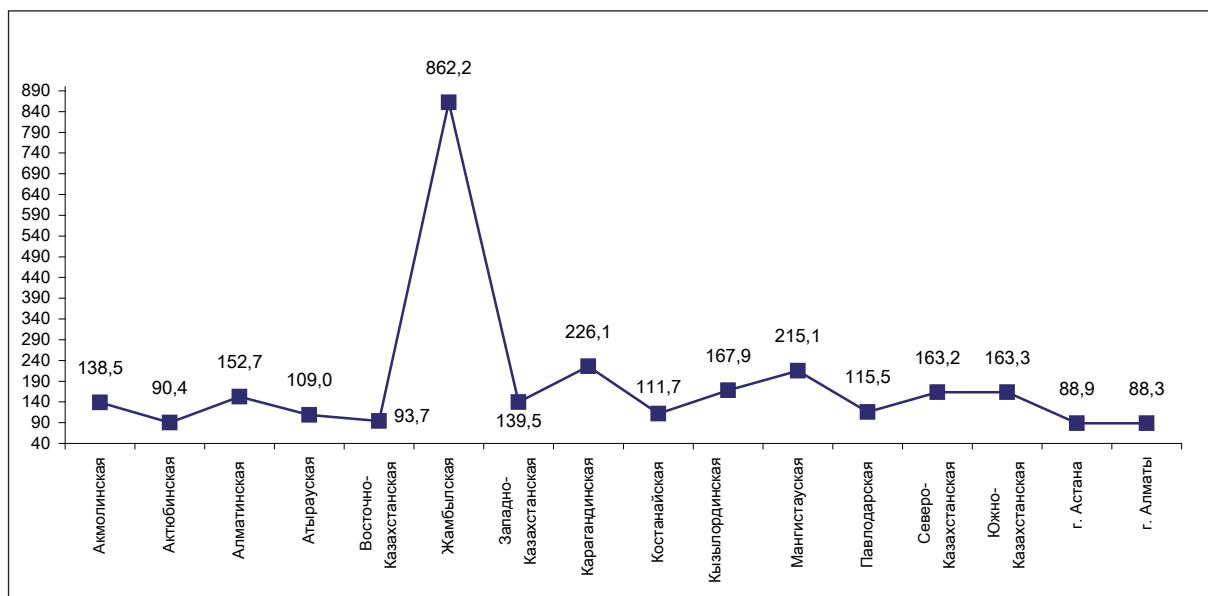
в % к соответствующему месяцу предыдущего года

Рост инвестиций в основной капитал по сравнению с соответствующим периодом прошлого года отмечен во всех регионах республики. При этом наибольший рост наблюдался в Жамбылской области (в 2,8 раза) в связи с увеличением затрат на приобретение технологического оборудования предприятиями. В Акмолинской области, где более активными темпами инвестировалось строительство кирпичного и асфальтового заводов, рост составил 73,6%. За счет увеличения затрат на строительство обогатительной фабрики возрос объем инвестиций в Карагандинской области (на 67,7%).

Темпы освоения инвестиций в основной капитал по регионам

в % к соответствующему месяцу предыдущего года

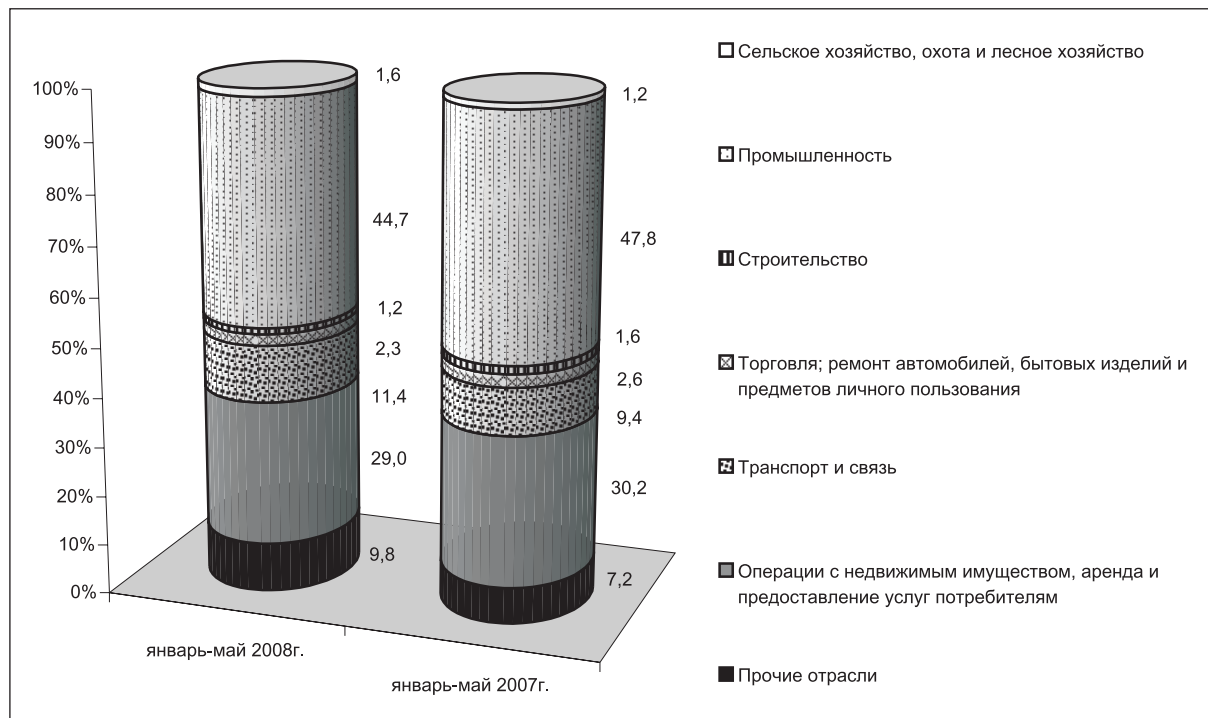

Наиболее активными инвесторами выступили хозяйствующие субъекты частной формы собственности. Ими освоено 56,9% всех инвестиций в основной капитал. Удельный вес предприятий и организаций других государств, осуществляющих деятельность на территории Республики Казахстан, составил 28%. На долю государственного сектора пришлось 15,1% вложений.

В технологической структуре инвестиций 55% составили работы по строительству и капитальному ремонту зданий и сооружений, 27,8% - машины, оборудование, инструмент, инвентарь, 17,2% - прочие капитальные работы и затраты.

Структура инвестиций в основной капитал по направлениям использования

в процентах

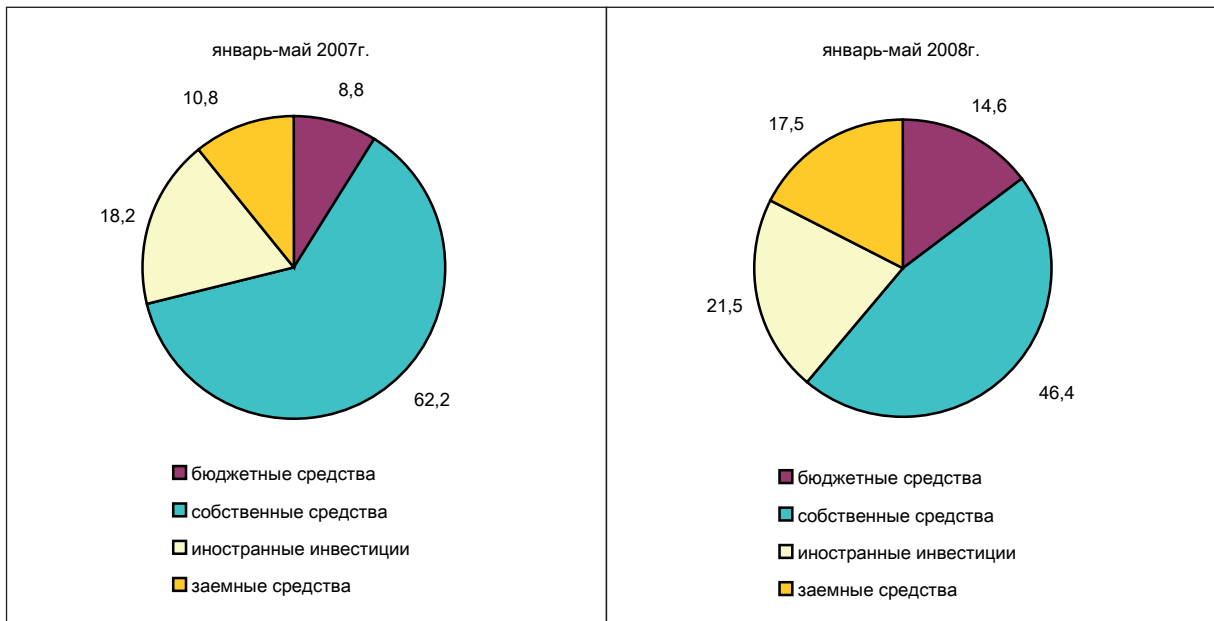

По инвестиционной привлекательности приоритетными для вложений отраслями остаются промышленность – 44,7% от общего объема инвестиций в основной капитал, из нее добыча сырой нефти и природного газа, предоставление услуг в этих областях – 26,5% и обрабатывающая промышленность – 9,1%, а также операции с недвижимым имуществом, аренда и предоставление услуг потребителям – 29%.

По сравнению с январем-маем 2007г. инвестиционные вложения в сельское хозяйство, охоту и лесное хозяйство увеличились на 54,4%, горнодобывающую промышленность – на 2,9%, обрабатывающую промышленность – на 17,2%, производство и распределение электроэнергии, газа и воды – на 51,9%. В торговлю, ремонт автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования инвестиций вложено больше на 4,1%, транспорт и связь – на 40,9%, операции с недвижимым имуществом, аренду и предоставление услуг потребителям – на 11,2%. Меньше, чем в аналогичном периоде 2007г., инвестировано средств в строительство (на 10,4%).

Структура инвестиций в основной капитал по источникам финансирования

в процентах к общему объему инвестиций

Собственные средства инвесторов направлены в основном в горнодобывающую промышленность и операции с недвижимым имуществом, аренду и предоставление услуг потребителям (соответственно 40,1% и 18,8% инвестиций из указанного источника). Большая часть (32,1%) бюджетных средств направлена на развитие транспорта и связи. Наибольшая доля заемных средств использована в виде деятельности «Операции с недвижимым имуществом, аренда и предоставление услуг потребителям» (65,3%).

Большая часть иностранных инвестиций (55,9%) направлена на развитие горнодобывающей промышленности. Наиболее привлекательна для иностранных инвесторов Атырауская область, где за отчетный период освоено 64,7% всех иностранных инвестиций.

5.2 РЕЗУЛЬТАТЫ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НЕДРОПОЛЬЗОВАТЕЛЕЙ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН ЗА I КВАРТАЛ 2008г.

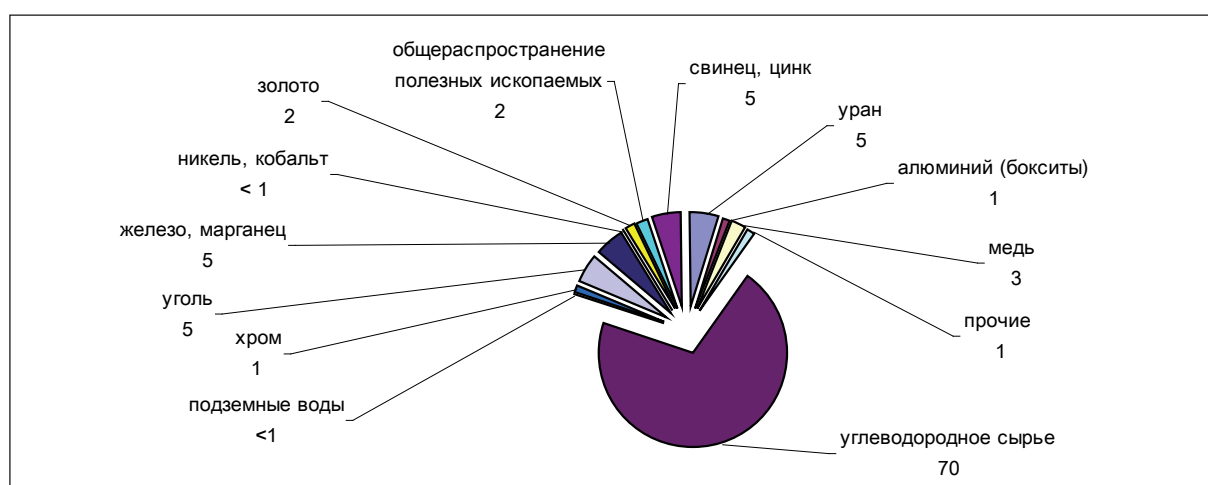
По данным Комитета геологии и недропользования
Министерства энергетики и минеральных ресурсов Республики Казахстан

Объем инвестиций в недропользование минерально-сырьевого комплекса (МСК) за 1 квартал 2008г. составил 4347,1 млн. долларов США, в том числе: в разведку - 389,6 млн. долларов США (9% от всего объема инвестиций), в добычу – 3957,5 млн. долларов США (91%).

Объем инвестиций, направленных в добычу углеводородного сырья (УВС) и твердых полезных ископаемых (ТПИ), составляет 3865,7 млн. долларов США, в том числе: в добычу УВС – 2711,3 млн. долларов США (70% от общего объема инвестиций в добычу УВС и ТПИ), в добычу ТПИ – 1154,4 млн. долларов США (30%). Инвестиции в геологоразведочные работы (ГРР) на УВС и ТПИ составляют 386,5 млн. долларов США, в том числе на УВС - 359,2 млн. долларов США (93% от общего объема инвестиций на ГРР), на ТПИ – 27,3 млн. долларов США (7%).

Распределение инвестиций в добычу и разведку по видам минерального сырья

в % к итогу

В региональном разрезе наибольшая доля инвестиций в недропользование осваивается в Атырауской (32,7%), Мангистауской (17,7%), Западно-Казахстанской (9,4%), Карагандинской (9,1%) и Актюбинской (8,8%) областях.

Численность работающих на контрактных объектах составила 174927 человек, из них 165723 человек (95%) - отечественный персонал, 9204 человек (5%) - иностранные специалисты.

В развитие социальной сферы и местной инфраструктуры инвестировано 40,2 млн. долларов США, в том числе 23,8 млн. долларов США (59%) - иностранными компаниями, 16,4 млн. долларов США (41%) - отечественными.

Затраты на обучение казахстанских специалистов составили 12,4 млн. долларов США.

Большая часть рабочих мест приходится на объекты недропользования по Карагандинской области - 22% от общего числа рабочих мест по всем контрактам на недропользование республики, на объекты Костанайской области - 16%, Мангистауской – 10%, Актюбинской и Восточно-Казахстанской областей занято по 9%. Остальные рабочие места распределены по объектам недропользования других административных областей.

Общая сумма налогов и платежей от недропользователей в бюджет составила 2617,6 млн. долларов США, из них наибольшие: корпоративный подоходный налог – 1414,2 млн. долларов США (54% от общей суммы налогов и платежей), роялти – 506,2 млн. долларов США (19%), налог на сверхприбыль - 157,3 млн. долларов США (6%), доля РК в контрактах о разделе продукции – 127,8 млн. долларов США (5%). Оставшаяся сумма распределяется по другим видам налогов и платежей недропользователей. На долю иностранных компаний и компаний с их участием приходится 70% от общей суммы налогов и платежей в бюджет страны.

6. ЦЕНЫ

6.1 ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЕ ЦЕНЫ

Инфляция в мае т.г. составила 1%, превысив значение предыдущего месяца на 0,1 процентных пункта. Наибольший прирост цен зафиксирован на продовольственные товары – 1,4%, а их «вклад» в инфляцию составил 0,6%. Платные услуги населению подорожали на 0,9%, непродовольственные товары – на 0,6%, обеспечив по 0,2% в общем приросте цен.

На рынке продовольственных товаров отмечено нарастание темпов прироста цен на рис с 0,7% в апреле до 9,4% в мае т.г., масло подсолнечное – с 1,2% до 4,1%, соответственно.

Цены на хлебобулочные изделия и крупяные изделия в мае т.г. увеличились на 2,7%, что на 0,4 процентных пункта больше, чем в предыдущем месяце. Это обусловлено удорожанием муки на 3,1%, макаронных изделий – на 2,1%, булочных и мучных кондитерских изделий – на 2%, круп – на 1,8% и хлеба – на 1,5%.

Прирост цен на мясо и мясопродукты в мае т.г. составил 2% (в апреле – 0,7%). Повышение цен зарегистрировано на говядину – на 2,9%, баранину – на 2,4%, свинину – на 1,7%, конину – на 1,2%, колбасные изделия – на 0,9%.

Уровень цен на сахар за прошедший месяц вырос на 1,4%. Сезонное снижение цен зафиксировано на яйца на 2,2%, молочные продукты – на 0,5%.

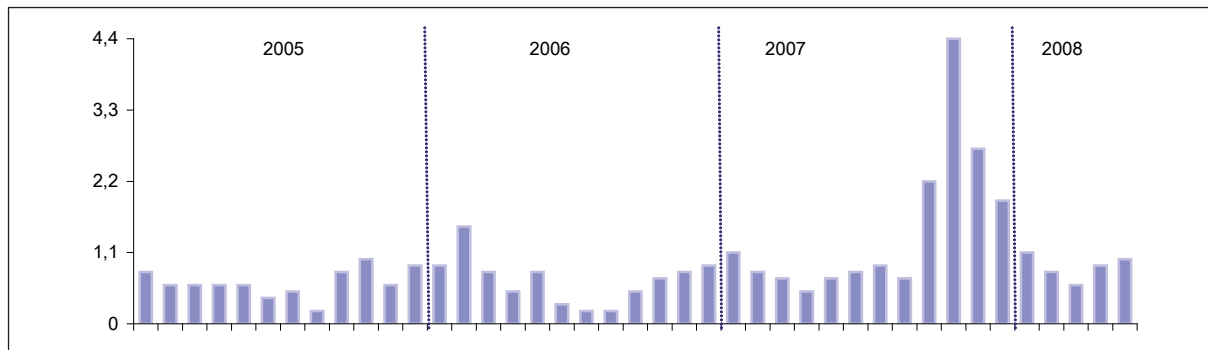
Среди непродовольственных товаров в мае т.г. более всего подорожали энергоресурсы для населения: дизельное топливо – на 8,2%, бензин – на 1,8%. Прирост цен на моющие и чистящие средства составил 2,2%, товары личной гигиены – 1,3%, печатные издания – 1%, медикаменты и предметы домашнего обихода – по 0,7%, одежду и обувь – 0,4%.

В сфере платных услуг цены и тарифы на жилищно-коммунальные услуги в мае т.г. увеличился на 0,5%. Их повышение отмечено на вывоз мусора на 12,4%, содержание жилья – на 2%, газ, транспортируемый по распределительным сетям – 1,7%, канализацию и холодное водоснабжение – по 0,9%.

Оплата за проезд железнодорожным транспортом повысилась на 2,2%, автомобильным – на 1,3%, воздушным – на 1,2%. Уровень цен на услуги ресторанов и гостиниц за месяц вырос на 2%, парикмахерских – на 1,7%, медицинских учреждений – на 1,1%, культуры и отдыха – на 1%, образования – на 0,2%.

Инфляция в 2005-2008гг.

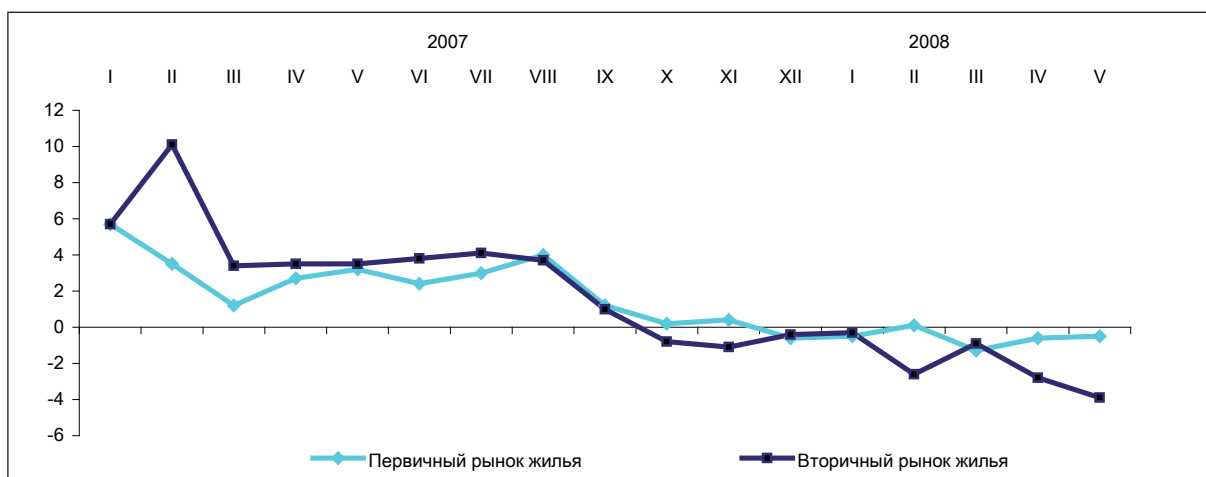
в процентах к предыдущему месяцу, прирост+, снижение-

В мае 2008г. в среднем по республике цена продажи одного квадратного метра нового жилья составила 157,1 тыс. тенге и по сравнению с предыдущим месяцем уменьшилась на 0,5%, перепродажи благоустроенного жилья, соответственно, – 122,3 тыс. тенге и на 3,9%.

Изменение цен на рынке жилья в 2007-2008гг.

в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение -

Базовая инфляция, рассчитанная без учета влияния роста цен на фрукты и овощи, бензин, уголь в мае т.г. составила 1%, апреле – 0,9%.

Инфляция в Республике Казахстан в 2008г.

в процентах, прирост +, снижение -

	Май 2008г. к			Январь-май 2008г. к январю-маю 2007г.
	апрелю 2008г.	декабрю 2007г.	маю 2007г.	
Инфляция	1,0	4,5	19,5	19,0
Базовая инфляция	1,0	3,9	19,0	18,5
Изменение цен и тарифов для групп населения с наименьшими денежными доходами	1,4	5,4	24,6	23,4
Изменение цен и тарифов для групп населения с наибольшими денежными доходами	0,8	4,4	17,5	17,2

Величина прожиточного минимума в среднем на душу населения, рассчитанная исходя из минимальных норм потребления основных продуктов питания, в мае 2008г. относительно декабря 2007г. увеличилась на 11,5%, предыдущего месяца – на 0,6% и составила 12004 тенге (продукты питания – 7203 тенге, непродовольственные товары и платные услуги – 4801 тенге). В ее структуре доля расходов на приобретение мяса и рыбы в мае 2008г. занимала 18,8%, молочных, масложировых изделий и яиц – 16,4%, фруктов и овощей – 13,6%, хлебопродуктов – 9,2%, сахара, чая и специй – 2%.

6.2 ЦЕНЫ В РЕАЛЬНОМ СЕКТОРЕ ЭКОНОМИКИ

Цены предприятий-производителей промышленной продукции с учетом услуг производственного характера в мае т.г. относительно апреля повысились на 8,8%, декабря 2007г. – на 20,8%. Произведенная продукция за месяц подорожала на 9,2%, услуги производственного характера – на 0,2%. Из групп продукции, классифицированной по конечному назначению, цены на средства производства увеличились на 0,8%, потребительские товары – на 1,9%, продукцию промежуточного потребления – на 9,9%.

Индекс цен предприятий-производителей промышленной продукции в Республике Казахстан в 2008 году

в процентах, прирост +, снижение-

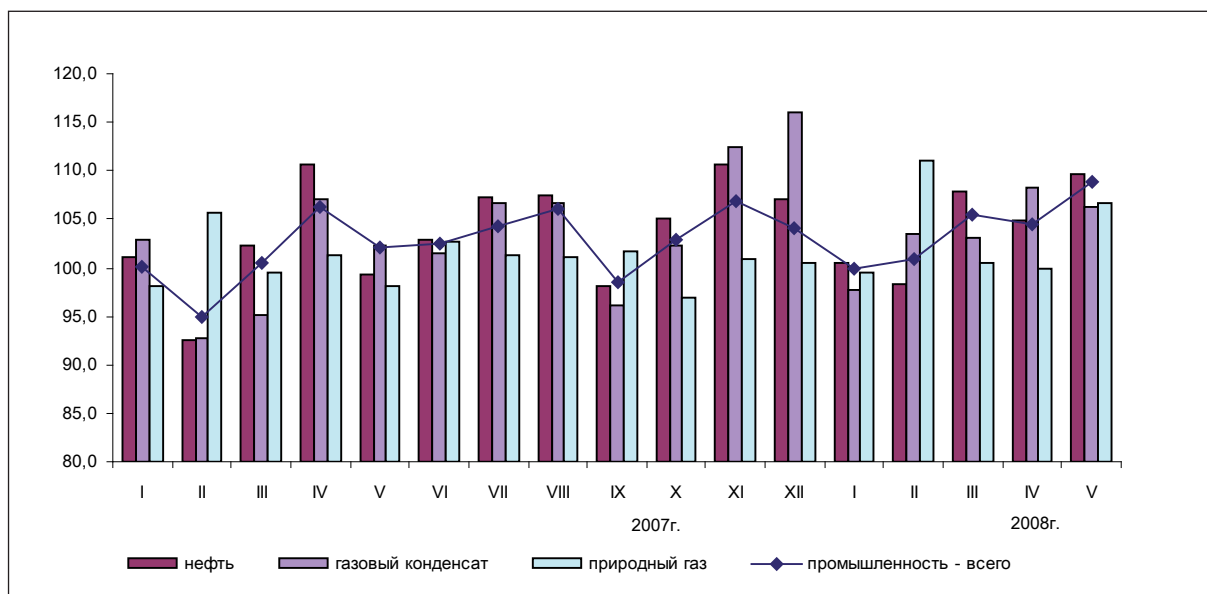
	Май 2008г. к				Январь-май 2008г. к январю-маю 2007г.
	апрелю 2008г.	маю 2007г.	декабрю 2007г.	декабрю 2005г.	
Промышленная продукция, включая услуги производственного характера	8,8	54,2	20,8	82,6	43,5
Произведенная продукция	9,2	57,2	21,7	87,0	46,0
Средства производства	0,8	36,9	15,5	51,5	33,4
Продукция промежуточного потребления	9,9	61,1	22,9	93,4	49,1
Потребительские товары	1,9	19,7	8,1	32,5	16,9
Услуги производственного характера	0,2	8,5	2,9	21,0	8,0

Базовый индекс цен производителей промышленной продукции (без учета изменения цен на нефть и металлы) в мае т.г. против апреля составил 105,9%, декабря 2007г. – 116,3%.

В горнодобывающей промышленности в прошедшем месяце цены выросли на 9,5%. Улучшение конъюнктуры мировых рынков на нефть и газовый конденсат предопределило их удорожание в республике – соответственно, на 9,6% и 6,3%. Это внесло «вклад» в общий прирост цен в промышленности на 4,7%. Цены отечественных производителей на нефтепродукты возросли на 6,9%, природный газ – на 6,7%, уголь – на 3,7%, электрическую энергию – на 1,7%. Энергоресурсы в минувшем месяце подорожали на 8,5% (в апреле – на 5,4%).

Индекс цен предприятий-производителей на энергоресурсы в 2007-2008гг.

в процентах к предыдущему месяцу

В обрабатывающей промышленности в мае т.г. прирост цен составил 8,2%. Основным фактором изменения цен в этом виде экономической деятельности, как и ранее, было их повышение в металлургической промышленности на 14,7%, что увеличило общий уровень цен на готовую

промышленную продукцию на 2%. Цены на ферросплавы за это время стали выше на 49,8%, прокат черных металлов – на 11,1% под влиянием их движения на внешних рынках. В прошедшем месяце отмечено снижение цен на цветные металлы на 0,1%. Из продукции этой отрасли драгоценные металлы подешевели на 8,3%, алюминий необработанный – на 1,8%, а подорожали медь – на 3% и цинк – на 0,1%. В химической промышленности цены выросли на 1,4%, на продукцию основной химии – на 1,9%, моющие и чистящие средства – на 0,5% при их снижении на краски и лаки – на 2,5%, удобрения – на 2,3%. Из-за сохраняющейся конкуренции импортируемых аналогов трикотажные изделия стали дешевле на 5%, одежда и обувь – по 0,3%.

Цены на продовольственные товары, произведенные в республике, в истекшем месяце увеличились на 2,6%, чему способствовало удорожание на 3,5% сырья и материалов, используемых при их производстве. Прирост цен на растительное масло составил 7,3%, хлеб – на 6%, муку пшеничную – на 2,6%, мясо скота – на 2,5%, крупы – на 0,9%. Повышение цен на сахар-сырец обусловило их рост на сахар на 2% и на кондитерские изделия – на 1,4%.

Из наблюдаемых услуг производственного характера в минувшем месяце увеличение тарифов зарегистрировано при транспортировке электрической энергии региональными электростанциями на 0,8%, ремонте машин и оборудования – на 0,7%, добыче нефти и газа – на 0,4%, а при печатании газет – снижение на 12,1%

Индекс цен на производственные ресурсы, приобретенные промышленными предприятиями для технологического процесса, в мае т.г. относительно апреля составил 103,5%. Цены на сырье и материалы, закупленные в республике, повысились на 4%, в странах Содружества – на 1,9%, в дальнем зарубежье – снизились на 0,8%.

Цены на товары, поставленные за рубеж, в марте т.г. по сравнению с февралем стали выше на 3,6%, декабрем 2007г. – на 7,9%. Из групп экспортируемой продукции, классифицированной по конечному назначению, в марте т.г. относительно февраля 2007г. сырье подорожало на 3,1%, полуфабрикаты – на 4,1%, готовые товары – на 9,7%. Цены на минеральные продукты, вывезенные из республики, повысились на 2,6%, на руды цветных и черных металлов – на 6,2%, нефтепродукты – на 6%, уголь – на 5,5%, газовый конденсат – на 2,3%, нефть – на 1,8%. Из продуктов питания, поставленных за рубеж, увеличение цен отмечено на табак на 15%, крупы – на 14,2%, зерно – на 12,5%, рыбу – на 1,1%, их снижение – на алкогольные и безалкогольные напитки на 8,6%.

Индекс цен на продукцию, ввезенную в Казахстан, в марте 2008г. относительно февраля составил 101%, декабря 2007г. – 104,4%, из ближнего зарубежья – соответственно, 102% и 105,1%, дальнего – 99,8% и 103,6%. Из импортируемой продукции за месяц заметное повышение цен зарегистрировано на маргарин на 10,3%, колбасные изделия – на 7,9%, чай – на 7,5%, химические товары – на 6,6%, древесину – на 5,8%. Кофе, напротив, стал дешевле на 13,5%, кожа – на 9%, бумага и картон – на 2,5%.

Цены реализации на продукцию сельского хозяйства в мае т.г. по сравнению с предыдущим месяцем выросли на 2,7%, что на 2,5 процентных пунктов больше, чем в соответствующем периоде 2007 года. Цены на продукцию растениеводства за прошедший месяц т.г. повысились на 4,7% против 0,9% в аналогичном периоде прошлого года, а на продукцию животноводства – снизились на 0,1% и на 0,8%, соответственно.

Изменение цен на продукцию сельского хозяйства

в процентах, прирост +, снижение-

	Май 2008г. к				Январь-май 2008г. к январю-маю 2007г.
	апрелю 2008г.	маю 2007г.	декабрю 2007г.	декабрю 2005г.	
Продукция сельского хозяйства	2,7	48,6	11,4	69,6	43,1
Продукция растениеводства	4,7	68,0	15,4	96,2	59,4
Продукция животноводства	-0,1	23,7	6,1	37,1	21,7

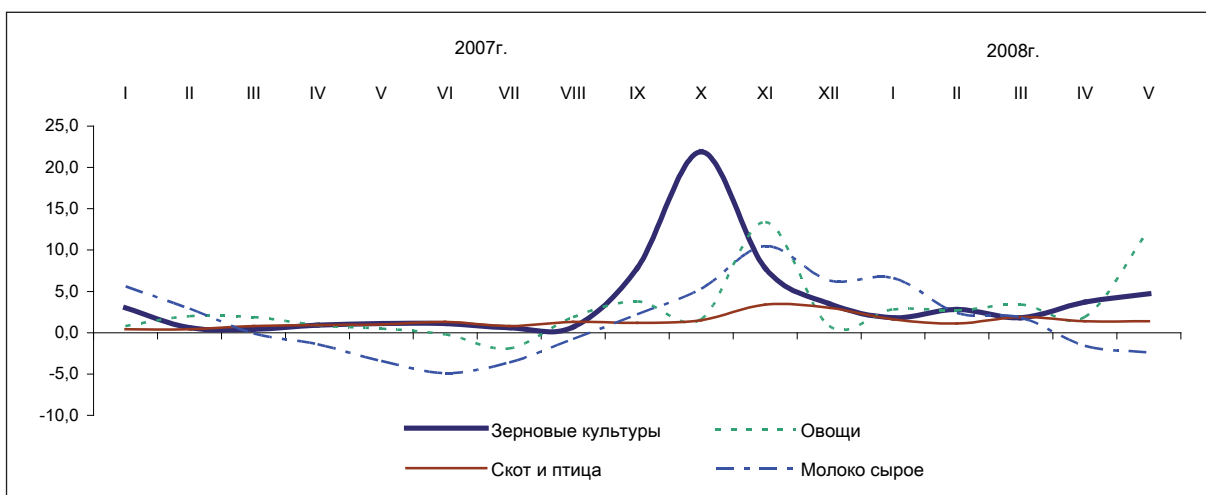
Цены на пшеницу в мае т.г. относительно апреля выросли на 4,8%, ячмень – на 4%, рис – на 3,8%, овес – на 2,8%, кукурузу и просо – по 1,6%, гречиху и рожь – по 0,4%.

Прирост цен на овощную продукцию в названном месяце составил 12,4%. На капусту они выросли на 26,6%, помидоры – на 14,6%, свеклу – на 0,4%, лук репчатый и морковь – по 0,2%, а их снижение зарегистрировано на огурцы – на 28,4%. Картофель подорожал на 1,6%, семена подсолнечника – на 1%, горох – на 0,9%.

Мясо скота и птицы за прошедший месяц стало дороже на 1,4%, а свиней – на 3%, крупного рогатого скота – на 1,6%, лошадей – на 1,5%, овец – на 1,2%, птицы – на 0,8%. Яйца подешевели на 3,7%, молоко сырое коровье – на 2,4%, а верблюжье, напротив, подорожало на 1,5%.

Изменение цен на отдельные виды продукции сельского хозяйства в 2007-2008гг.

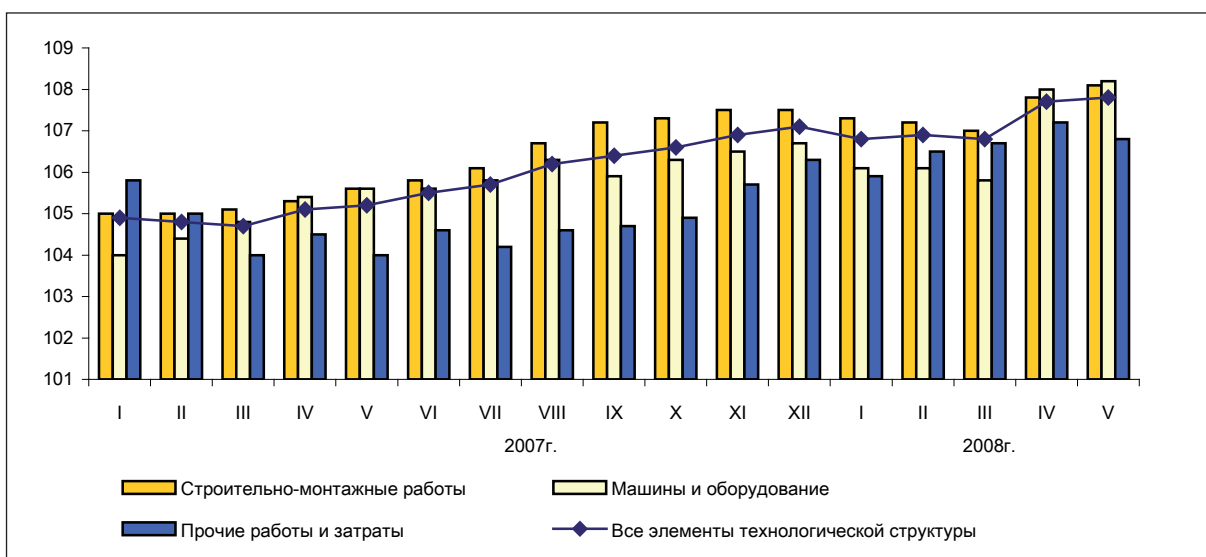
в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение-

Индекс цен в строительстве в мае т.г. по сравнению с апрелем составил 100,7%, декабрем 2007г. –103,2%, на строительно-монтажные работы - соответственно, 100,8% и 103,1%, технологическое оборудование – 100,5% и 104,2%.

Индекс цен в строительстве в 2007-2008гг.

в процентах к соответствующему месяцу предыдущего года

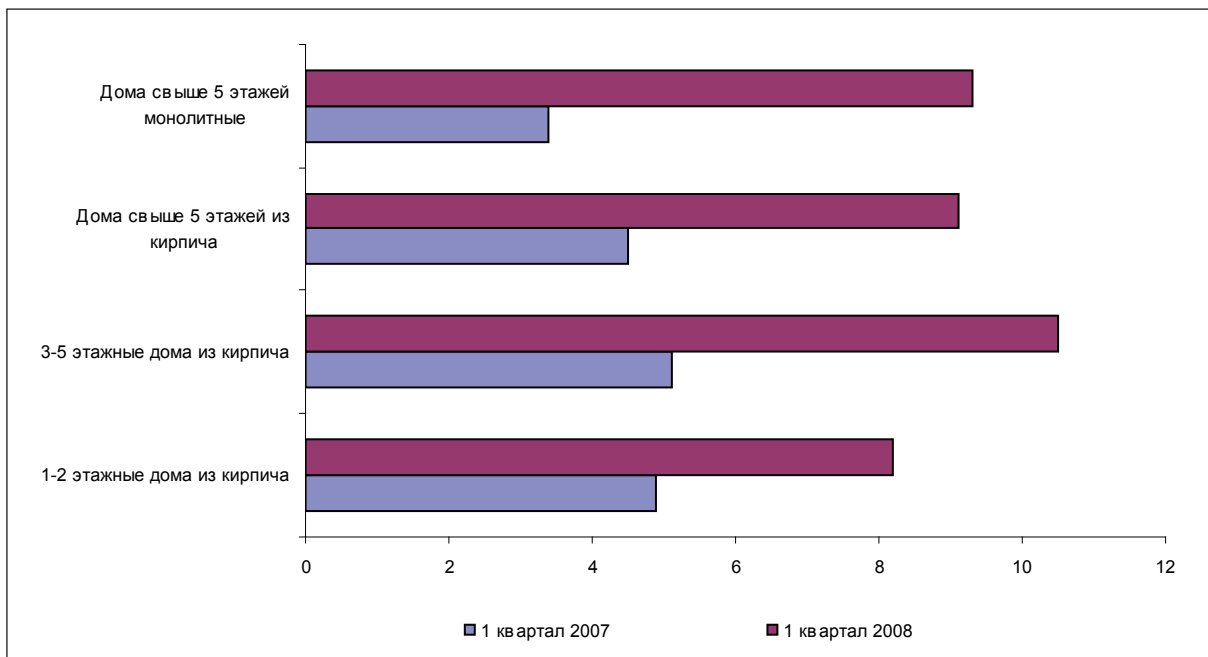

Материалы, детали и конструкции, приобретенные строительными организациями в мае т.г. относительно апреля, подорожали на 0,6%. Цены на металлы черные и продукты переработки нефти выросли на 2,6-3%, песок, гравий, изделия керамические санитарно-технические, портландцемент – на 1-1,3%, стекло листовое и трубы – по 0,8%, а на линолеум снизились на 0,3%.

В первом квартале т.г. по сравнению с соответствующим кварталом предыдущего года строительные работы по возведению жилых домов стали дороже на 9,4% (из кирпича – на 9,5%, монолита – на 9,3%), производственных зданий – на 3,8%, административных – на 6,9%, школ – на 9,1%, по сооружению автомобильных дорог – на 7,6%.

Изменение цен на строительные работы по возведению жилых домов в первом квартале 2007 и 2008гг.

в процентах к соответствующему кварталу предыдущего года, прирост +, снижение –

При возведении объектов жилищного строительства индекс цен на работы по подготовке участка составил 105,1%, общестроительные – 111,6%, завершающего цикла – 107,6%, монтажу оборудования – 105,3%. Работы по оштукатуриванию поверхностей подорожали на 13-16%, кирпичной кладке - на 9-14%, облицовке стен и полов плитками – на 5-10%, санитарно-технические – на 6-8%, экскаваторные и земляные – на 5%.

Индекс тарифов на перевозку грузов всеми видами транспорта в мае т.г. по сравнению с апрелем составил 100%, декабрем 2007г. – 110,3%.

Доставка грузов автомобилями за прошедший месяц подорожала на 0,6%. Наибольший прирост тарифов зафиксирован на их перевозку на пригородных и городских сообщениях на 1,6-1,7%, а в страны дальнего зарубежья – на 1,3%, СНГ – на 0,4%. Тарифы на услуги внутреннего водного транспорта повысились на 3,7%. Грузовые тарифы на железнодорожном, воздушном и трубопроводном видах транспорта не изменились.

7. ФИНАНСОВАЯ СИСТЕМА

7.1 ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ФИНАНСЫ

Государственный бюджет Республики Казахстан. По оперативным данным Министерства финансов РК по состоянию на 1 мая 2008г. доходы государственного бюджета составили 1008,5 млрд. тенге, или 86,7% по отношению к исполняемому бюджету. Исполнение бюджета по затратам составило 912 млрд. тенге или 87,3% к сводному плану на отчетный период. По сравнению с соответствующим периодом 2007 года доходы увеличились на 25,5%, а затраты на 24,9%. Профицит бюджета (с учетом чистого бюджетного кредитования и сальдо по операциям с финансовыми активами) сформировался на уровне 14,3 млрд. тенге.

В структуре доходов государственного бюджета значительную долю занимают налоговые поступления (80,2%). Основными бюджетными источниками остаются корпоративный подоходный налог, налог на добавленную стоимость и социальный налог.

Структура налоговых поступлений государственного бюджета
(по состоянию на 01.05.2008г.)

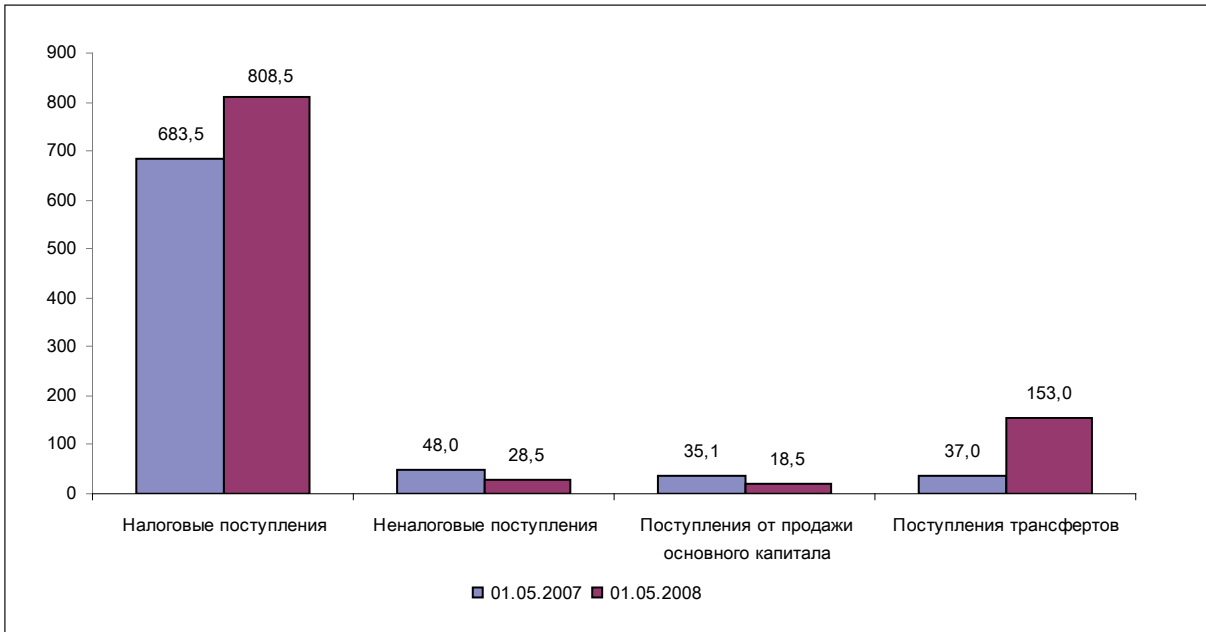
в процентах

В январе-апреле 2008 года в структуре доходов государственного бюджета неналоговые поступления составили 2,8%, поступления от продажи основного капитала – 1,8%, поступления трансфертов – 15,2%.

Доходы государственного бюджета
(по состоянию на 1 мая 2007-2008гг.)

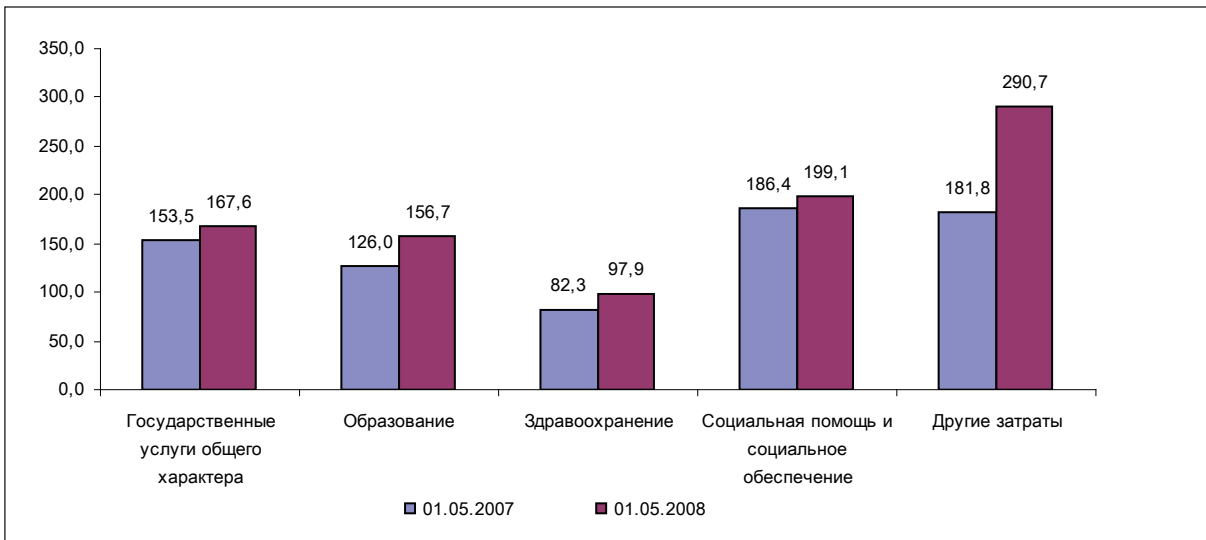
млрд. тенге

Затраты на социальную помощь и социальное обеспечение за январь-апрель 2008г. по сравнению с соответствующим периодом прошлого года увеличились на 6,8%, на государственные услуги общего характера – 9,2%, на образование – 24,4% и на здравоохранение – 19%.

Затраты государственного бюджета
(по состоянию на 1 мая 2007-2008гг.)

млрд. тенге

По состоянию на 1 мая 2008г. доходы республиканского бюджета составили 782,1 млрд. тенге. Затрат произведено на сумму 772,8 млрд. тенге. Дефицит бюджета определен на уровне 52,4 млрд. тенге. По сравнению с соответствующим периодом прошлого года доходы возросли на 27,4%, а затраты на 23,9%.

В республиканском бюджете 72,7% доходов составляют налоги, 3,2% – неналоговые поступления, 24,1% – поступления трансфертов.

В затратах республиканского бюджета на социальную помощь и социальное обеспечение приходится 23,8%, на государственные услуги общего характера – 17,2%, на транспорт и коммуникации – 9,8%, на образование – 6,7%, на культуру, спорт, туризм и информационное пространство – 3,5% и на здравоохранение – 3,6%.

Доходы местных бюджетов составили 567,7 млрд. тенге, затраты – 480,6 млрд. тенге. По сравнению с аналогичным периодом 2007 года доходы возросли на 28,5%, а затраты – на 34%. Профицит бюджета сложился на уровне 71,3 млрд. тенге.

7.3 ДЕНЕЖНО-КРЕДИТНАЯ СИСТЕМА

По данным **Национального Банка Республики Казахстан** на конец апреля 2008 г. денежная база (резервные деньги) определилась в сумме 1534,2 млрд. тенге (на конец апреля 2007 г. – 1534,4 млрд. тенге) и по сравнению с мартом текущего года снизилась на 2,8 %. В составе денежной базы наличные деньги вне Национального Банка Казахстана (НБК) составили 828,3 млрд. тенге, депозиты банков второго уровня и других организаций в НБК – 705,9 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007 г. – 793,8 млрд. тенге и 740,6 млрд. тенге соответственно).

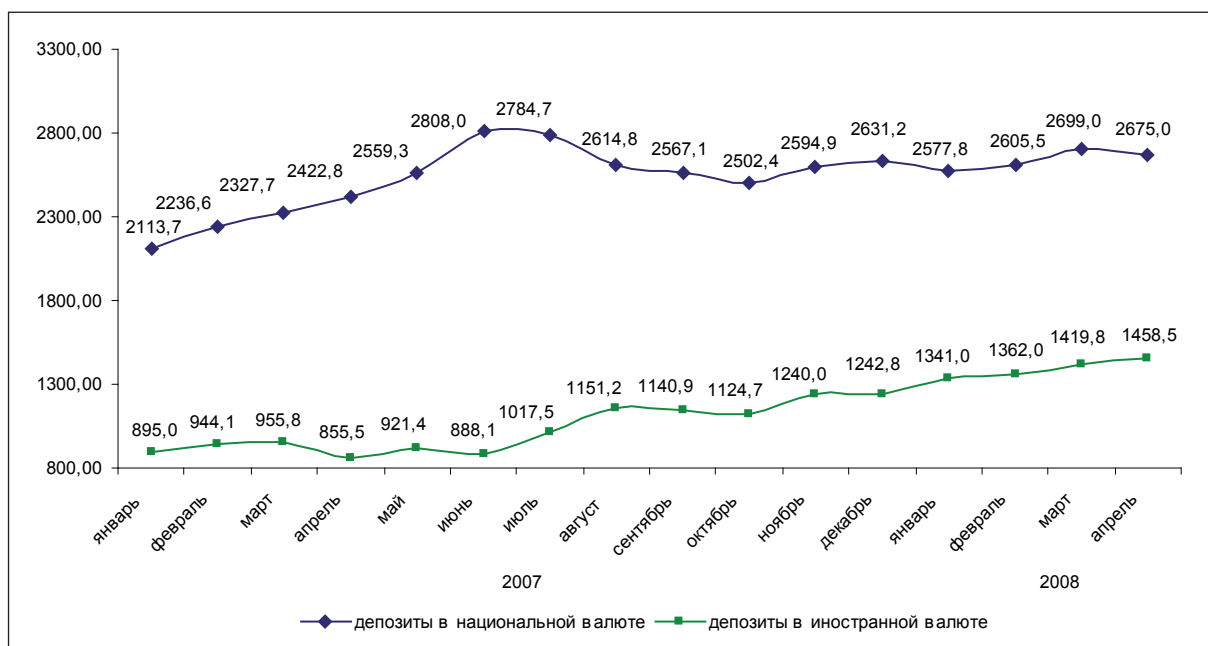
Наличные деньги в обращении (M0) на конец апреля 2008 г. по сравнению с мартом 2008 г. увеличились на 3,3% и составили 719,2 млрд. тенге.

Денежная масса (M3) на конец апреля т.г. по сравнению с предыдущим месяцем увеличилась на 0,8% и составила 4852,7 млрд. тенге (3978,3 млрд. тенге – на конец апреля 2007 г.).

Общий объем депозитов резидентов в банках второго уровня на конец апреля 2008 г. определился в сумме 4133,5 млрд. тенге (3278,3 млрд. тенге – на конец апреля 2007 г.). Депозиты в национальной валюте по сравнению с предыдущим месяцем снизились на 0,9% до 2675 млрд. тенге, а в иностранной валюте увеличились – на 2,7% до 1458,5 млрд. тенге. В апреле 2008 г. депозиты физических лиц определились в сумме 1490,2 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007 г. – 1190,1 млрд. тенге), что составляет 36,1% от общей суммы депозитов.

Депозиты в национальной и иностранной валюте в 2007-2008 гг.

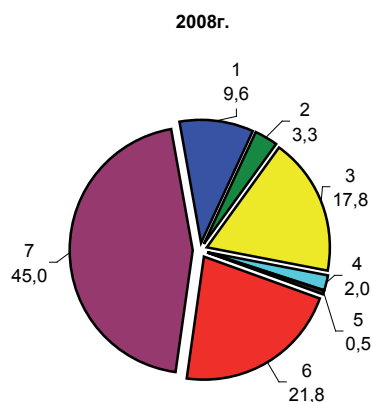
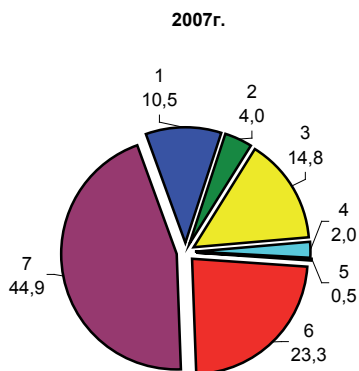
млрд. тенге на конец периода

На конец апреля т.г. кредиты банков второго уровня составили 7259 млрд. тенге (в соответствующем периоде 2007 г. – 5595,2 млрд. тенге) и увеличились за месяц на 0,1%. Сумма кредитов небанковским юридическим лицам за названный период по сравнению с мартом 2008 г. увеличилась на 0,4% и составила 4745,4 млрд. тенге, физическим лицам – уменьшилась на 0,6% и 2513,6 млрд. тенге соответственно.

Отраслевая структура кредитов банков второго уровня в апреле 2007 и 2008 гг.

в процентах на конец периода

1 – промышленность; 2 – сельское хозяйство; 3 – строительство; 4 – транспорт; 5 – связь; 6 – торговля; 7 – другие

Сумма долгосрочных кредитов (свыше одного года) на конец апреля 2008 года составила 5837,9 млрд. тенге (4330,4 млрд. тенге на конец апреля 2007 г.) и по сравнению с предыдущим месяцем снизилась на 0,4%. В структуре кредитов они занимают наибольшую долю – 80,4% (в соответствующем периоде 2007 г. – 77,4%).

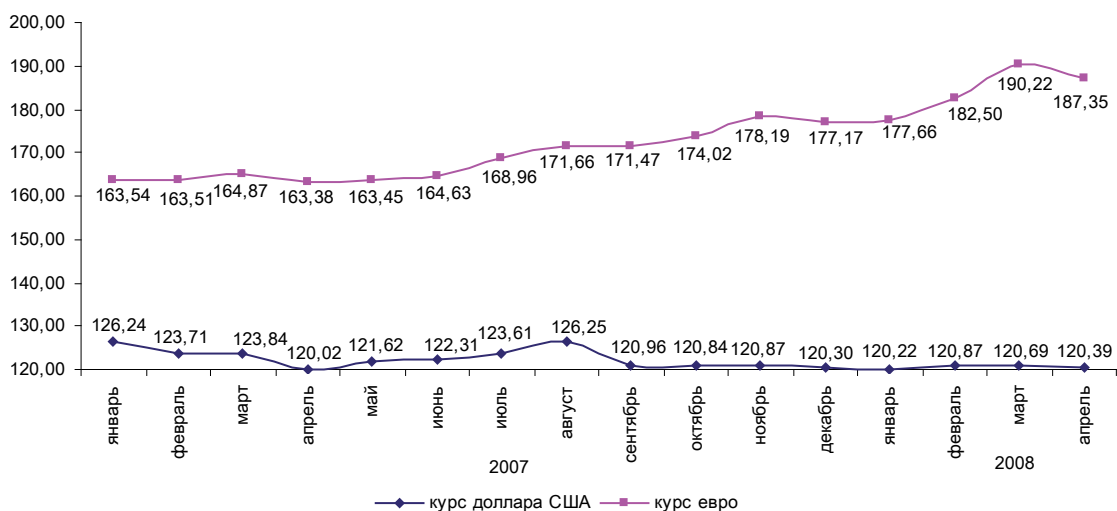
По объектам кредитования наибольшую долю занимают кредиты, выделенные на приобретение оборотных средств – 25% (1813 млрд. тенге), наименьшую – на приобретение ценных бумаг – 1,6% (117,2 млрд. тенге). Кредиты, представленные на потребительские цели граждан, занимают 17% (1232,6 млрд. тенге), новое строительство и реконструкцию – 12,6% (914,9 млрд. тенге), на приобретение основных фондов – 11,4% (831,9 млрд. тенге), на строительство и приобретение жилья гражданами – 11,2% (813,2 млрд. тенге), прочие цели – 21,2% (1536,2 млрд. тенге).

На конец апреля 2008 г. кредиты банков второго уровня субъектам малого предпринимательства составили 1500,1 млрд. тенге, что на 0,8% больше, чем в предыдущем месяце. Это составляет 20,7% от общей суммы выданных кредитов (19,6% в соответствующем периоде 2007 г.).

По данным Национального Банка РК в апреле т.г. объемы продаж иностранной валюты обменными пунктами превысили объемы ее покупки: евро в – 1,7 раза, доллара США – в 2,2 раза, российского рубля – в 1,6 раза. Объемы продаж иностранной валюты по сравнению с предыдущим месяцем увеличились по доллару США – на 20,2%, по евро – на 2,7%, по российскому рублю - на 17%.

Официальные обменные курсы доллара США и евро в 2007-2008 гг.

на конец периода, тенге за единицу валюты

Официальная ставка рефинансирования Национального Банка РК с 1 декабря 2007 г. увеличена на 2% и установлена на уровне 11% годовых.

8. РЫНОК ТРУДА И ОПЛАТА ТРУДА

8.1 ЗАНЯТОСТЬ ПО НАЙМУ

Численность наемных работников в мае 2008 года (по оценке) составила 5,2 млн. человек, что больше, чем в соответствующем периоде прошлого года на 238,2 тыс. человек (на 4,8%). Из их числа в государственных и негосударственных организациях работали 4,2 млн. человек (81%), у физических лиц – 0,6 млн. человек (12%), в крестьянских (фермерских) хозяйствах – 0,4 млн. человек (7%).

На крупных и средних предприятиях в апреле 2008г. были заняты 2,9 млн. человек, или 58,3% от общего числа наемных работников. Это на 113,8 тыс. человек (на 4%) больше, чем в соответствующем месяце прошлого года.

Приток рабочей силы в апреле 2008г., по сравнению с аналогичным месяцем предыдущего года, отмечен в торговле – на 22,1 тыс. человек (на 23,4%), образовании – на 21,7 тыс. человек (на 3,9%), на транспорте и в связи – на 14,7 тыс. человек (на 5,7%), в сфере осуществления операций с недвижимостью – на 11 тыс. человек (на 5,9%), промышленности – на 10,3 тыс. человек (на 1,4%), в области здравоохранения – на 10,1 тыс. человек (на 3,9%), финансовой деятельности – на 9,3 тыс. человек (на 15,3%), государственном управлении – на 8,9 тыс. человек (на 4,1%).

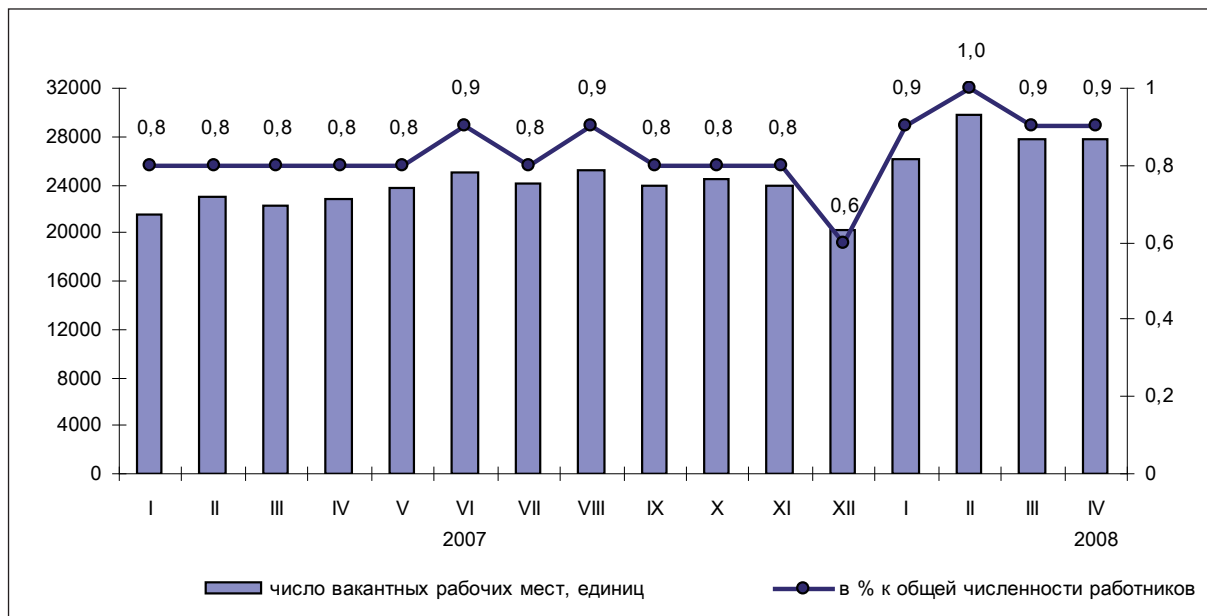
На конец апреля 2008 года на крупных и средних предприятиях были не заполнены 27,7 тыс. вакантных мест (0,9% к списочной численности). Это на 4,9 тыс. единиц (на 21,3%) больше, чем в апреле 2007 года. Значительное число вакансий сохраняется в учреждениях государственного управления – 6529 единиц (23,6% от их общего числа) и на предприятиях промышленности – 6004 единицы (21,7%). За названный период вакансии в здравоохранении и предоставлении социальных услуг составили 3434 единицы (12,4%), в сфере осуществления операций с недвижимостью – 3098 единиц (11,2%), на транспорте и в связи – 2636 единиц (9,5%), финансовой деятельности – 1526 единиц (5,5%), торговле – 1074 единицы (3,9%), строительных организациях – 1062 единицы (3,8%).

В апреле 2008 года по сравнению с мартом увеличение числа вакантных мест зафиксировано в сфере осуществления операций с недвижимостью – на 527 единиц (на 20,5%), государственном управлении – на 377 единиц (на 6,1%), в финансовой деятельности – на 185 единиц (на 13,8%), в торговле – на 125 единиц (на 13,2%), на транспорте и в связи – на 122 единицы (на 4,9%).

Уменьшение числа вакансий за указанный период наблюдается в промышленности – на 985 единиц (на 14%) и строительных организациях – на 306 единиц (на 22,4%).

Число вакантных мест на крупных и средних предприятиях в 2007-2008гг.

на конец месяца

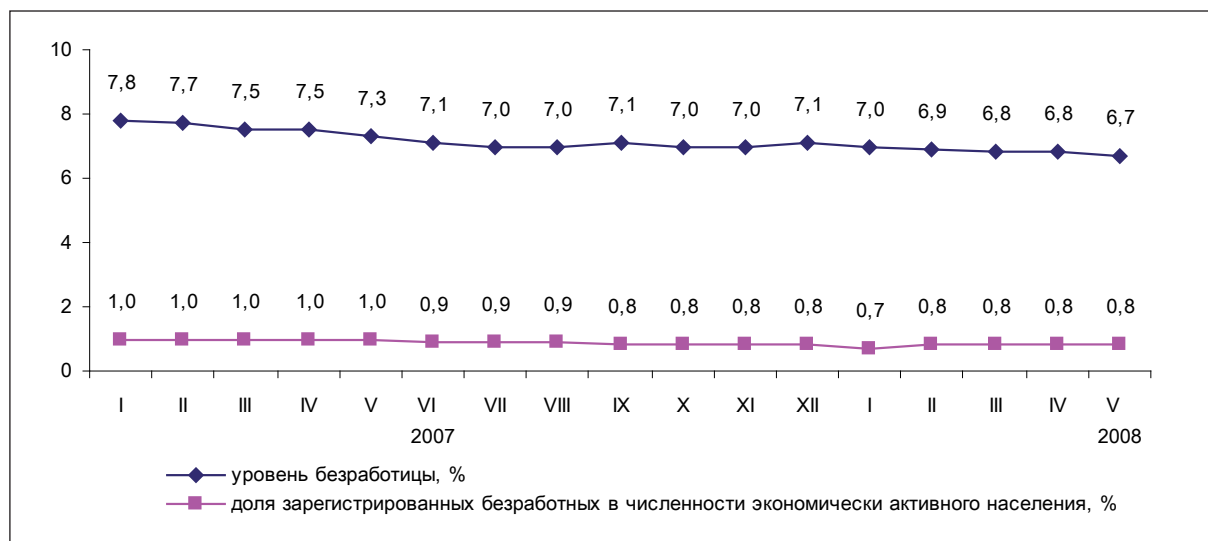
8.2 БЕЗРАБОТИЦА И ОБЕСПЕЧЕНИЕ ЗАНЯТОСТИ

Численность экономически активного населения в возрасте 15 лет и старше в мае 2008г. (по оценке) составила 8,5 млн. человек, что больше, чем в соответствующем месяце прошлого года на 387,3 тыс. человек (на 4,7%).

В экономике республики были заняты 8 млн. человек. Относительно мая 2007г. их численность увеличилась на 412,2 тыс. человек (на 5,4%). В структуре занятого населения основную долю составляют наемные работники – 65%, а самостоятельно занятые – 35%.

Численность безработных (лиц в возрасте 15 лет и старше, которые не имели доходного занятия, активно его искали и были готовы приступить к нему) в мае 2008г. составила 568,9 тыс. человек и по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года сократилась на 24,9 тыс. человек. Уровень безработицы сложился в 6,7% (в мае 2007г. – 7,3%).

Уровень безработицы в 2007-2008гг.

По данным Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан в уполномоченные органы по вопросу трудоустройства за период с начала 2008г. обратилось 109,8 тыс. человек, в мае т.г. – 21,3 тыс., сельских жителей – соответственно, 48,9 тыс. и 9,6 тыс. человек.

Численность лиц, состоящих на учете в органах занятости в качестве безработных, на конец мая 2008г. составила 69,6 тыс. человек, что на 0,2 тыс. человек (на 0,3%) больше, чем в апреле месяце т.г., и на 11,6 тыс. (на 14,3%) меньше, чем в мае 2007г. В числе зарегистрированных безработных преимущественно женщины – 47 тыс. человек (67,6%). Доля зарегистрированных безработных в численности экономически активного населения в мае т.г. составила 0,8% (в мае 2007г. – 1,0%).

Трудоустроено за январь-май 2008г. 79,3 тыс. человек, это 72,2% от числа обратившихся. В мае месяце т.г. число трудоустроенных лиц составило 18,5 тыс. человек, что на 0,1 тыс. (на 0,8%) больше, чем в соответствующем месяце прошлого года. За этот период 8,4 тыс. сельских жителей были устроены на работу, или 87,6% от числа обратившихся селян.

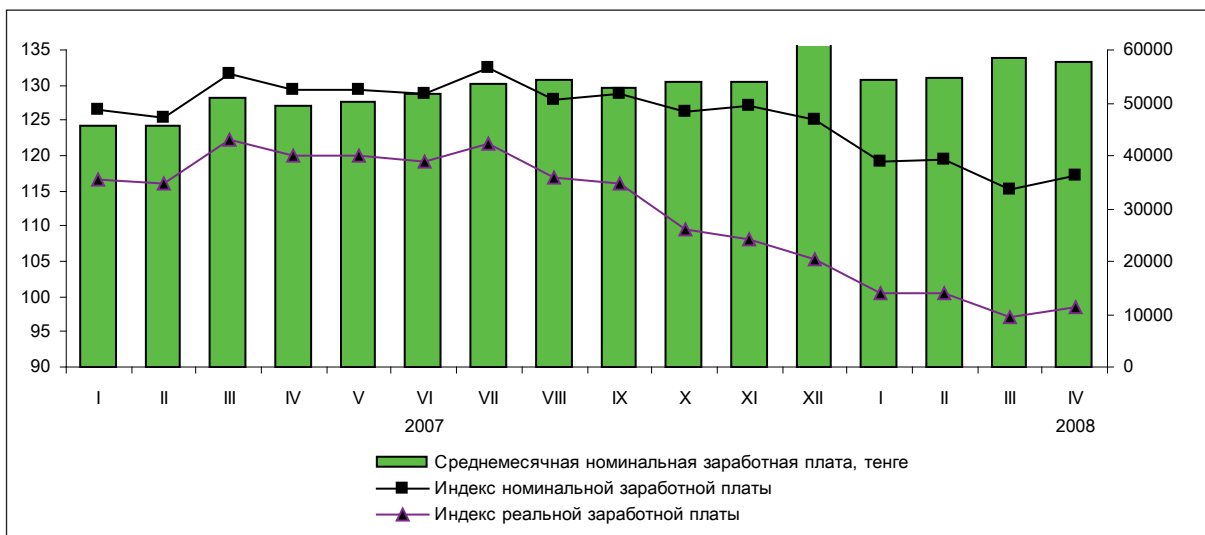
Направлены на профессиональную подготовку или переподготовку, на повышение квалификации в мае т.г. 3,4 тыс. человек, приняли участие в общественных работах – 8,4 тыс. человек, в том числе сельчане – соответственно, 1,5 тыс. и 5,6 тыс. человек.

По состоянию на 1 июня 2008г. по различным причинам полностью остановили производство 17 предприятий, частично – 46, полностью перешли на режим неполного рабочего времени – 11, частично работали в режиме неполного рабочего времени – 19 предприятий. Численность работников, находящихся в вынужденных отпусках в мае т.г. составила 6,5 тыс. человек (в апреле т.г. – 6,4 тыс. человек).

8.3 ОПЛАТА ТРУДА

В апреле 2008г. среднемесячная номинальная заработная плата одного работника составила 57897 тенге и увеличилась по сравнению с соответствующим периодом прошлого года на 17,2%, в январе-апреле – соответственно 56021 тенге и на 17,1%. В реальном выражении снижение в эти периоды составило 1,6% и 1,4% соответственно.

Оплата труда в Республике Казахстан в 2007-2008гг.

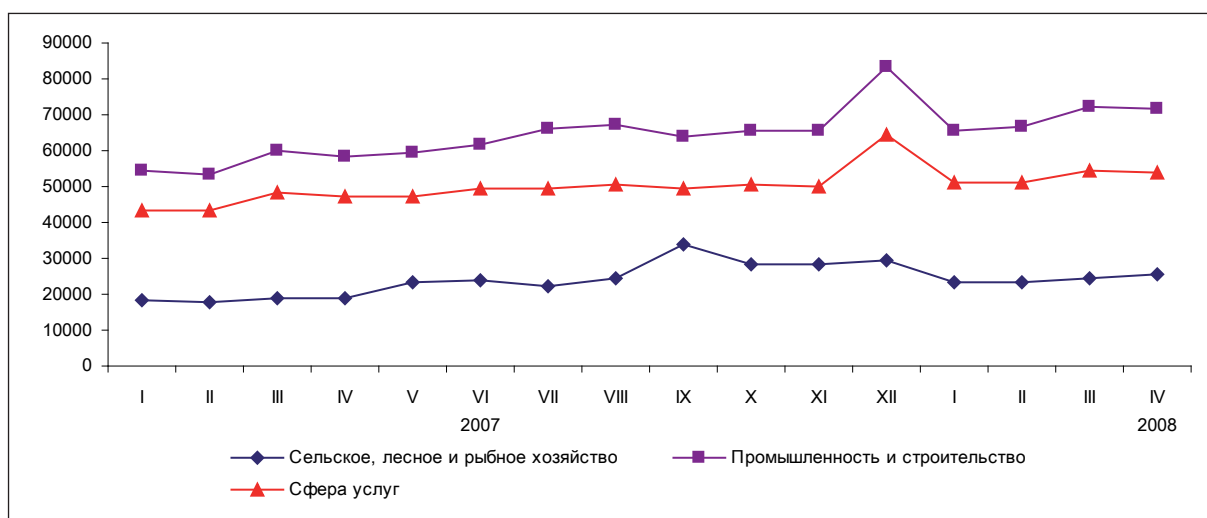
Повышение оплаты труда работников, занятых наемным трудом, в апреле 2008 года по сравнению с аналогичным месяцем 2007г. отмечается во всех видах экономической деятельности. Высокий уровень оплаты труда сохраняется в финансовой и производственной сферах экономики. Заработная плата одного работника в финансовых структурах в апреле 2008г. составила 153 тыс. тенге, горнодобывающей промышленности – 101,4 тыс. тенге, операциях с недвижимым имуществом – 88,6 тыс. тенге, в строительстве – 76,3 тыс. тенге, на транспорте и в связи – 75,2 тыс. тенге, что в 1,3 - 2,6 раза превышает среднереспубликанский уровень.

Средняя заработная плата работников образования в апреле текущего года составила 33297 тенге, что ниже, чем в среднем по республике на 42,5%, здравоохранения и предоставления социальных услуг – соответственно, 34547 тенге и на 40,3%. Самая низкая заработная плата сохраняется у работников сельского хозяйства – 25690 тенге, что меньше показателя в среднем по стране на 55,6%.

Разрыв между максимальным и минимальным уровнем заработной платы в апреле 2008г. составил 6 раз (апреле 2007г. – 7,3 раза).

Заработная плата по секторам экономики в 2007-2008гг.

тенге

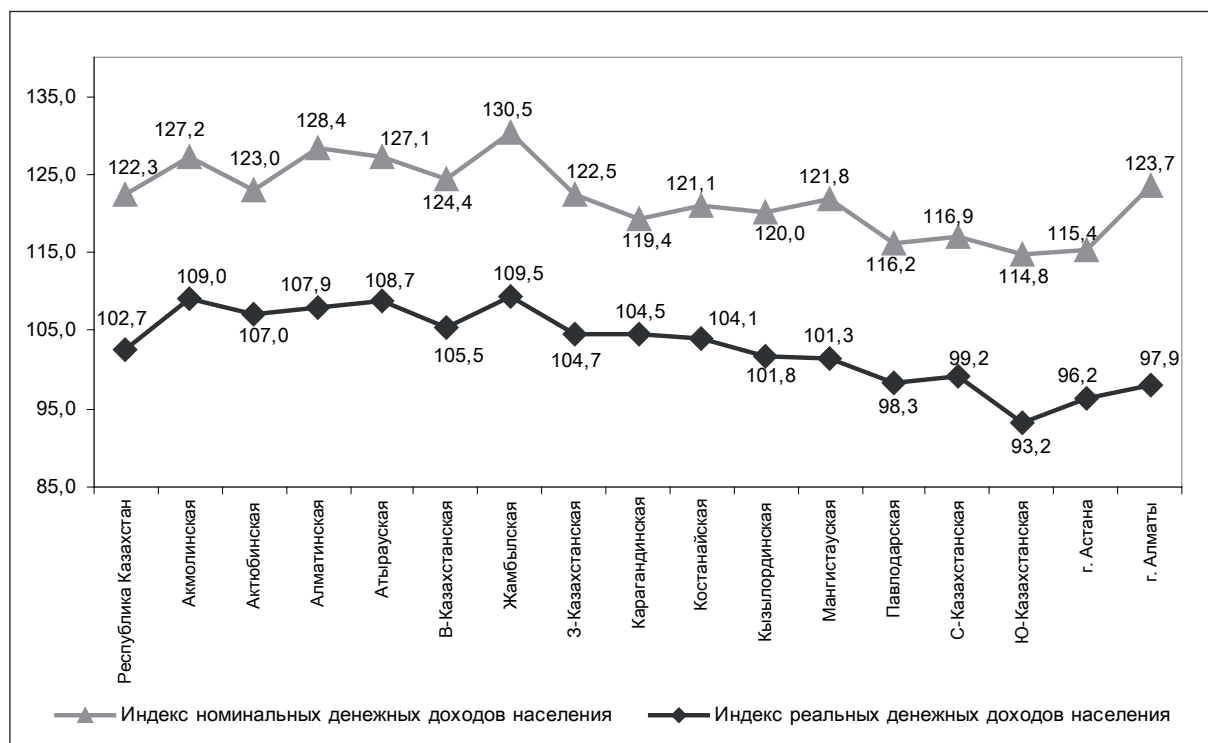
9. ДОХОДЫ НАСЕЛЕНИЯ

9.1 ДЕНЕЖНЫЕ ДОХОДЫ

В апреле 2008 года среднедушевые номинальные денежные доходы населения составили 28552 тенге, что на 22,3% выше, чем в апреле 2007 года, реальные денежные доходы за указанный период возросли на 2,7%.

Номинальные и реальные денежные доходы населения за апрель 2008г. (оценка)

в процентах к соответствующему месяцу прошлого года

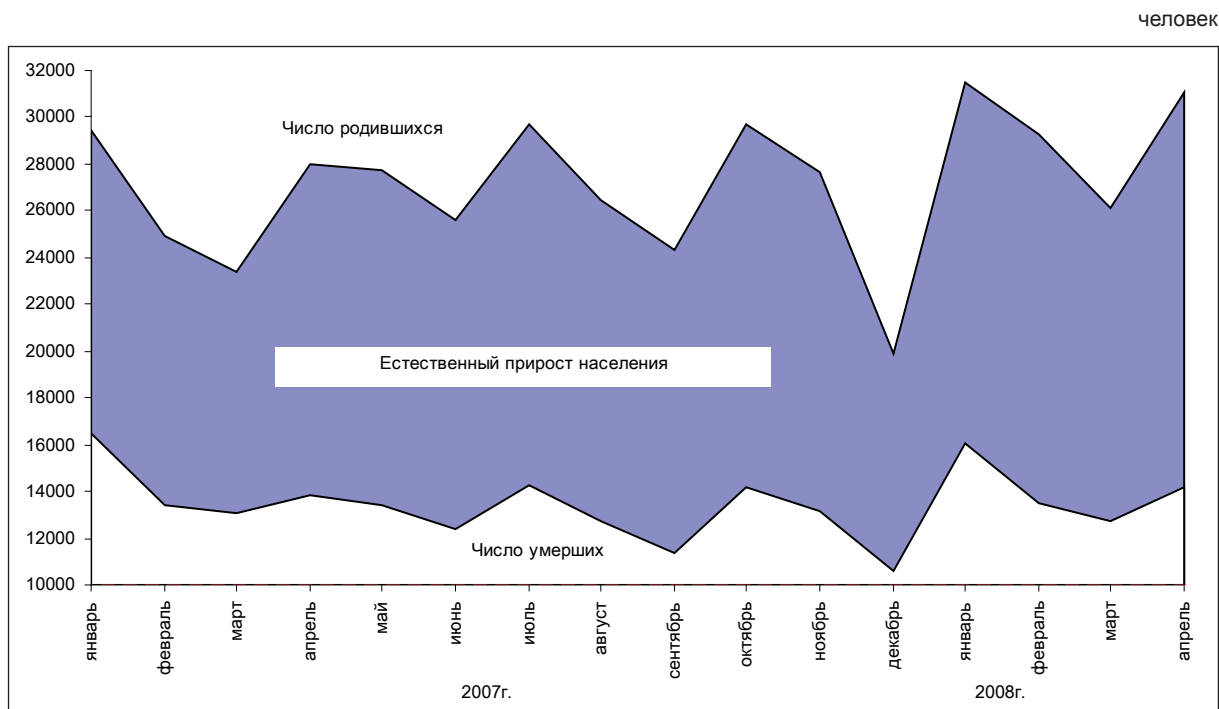

10. ДЕМОГРАФИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ И СОЦИАЛЬНАЯ СФЕРА

10.1 ДЕМОГРАФИЧЕСКАЯ СИТУАЦИЯ

Численность населения страны на 1 мая т.г. по текущим данным составила 15639,9 тыс. человек, в том числе городского - 8318,9 тыс. (53,2%), сельского - 7321,0 тыс. человек (46,8%). По сравнению с началом года она увеличилась на 68,4 тыс. человека, или на 0,4%. На увеличение общей численности населения, кроме естественного прироста, также оказывает влияние миграционный прирост.

Естественное движение населения

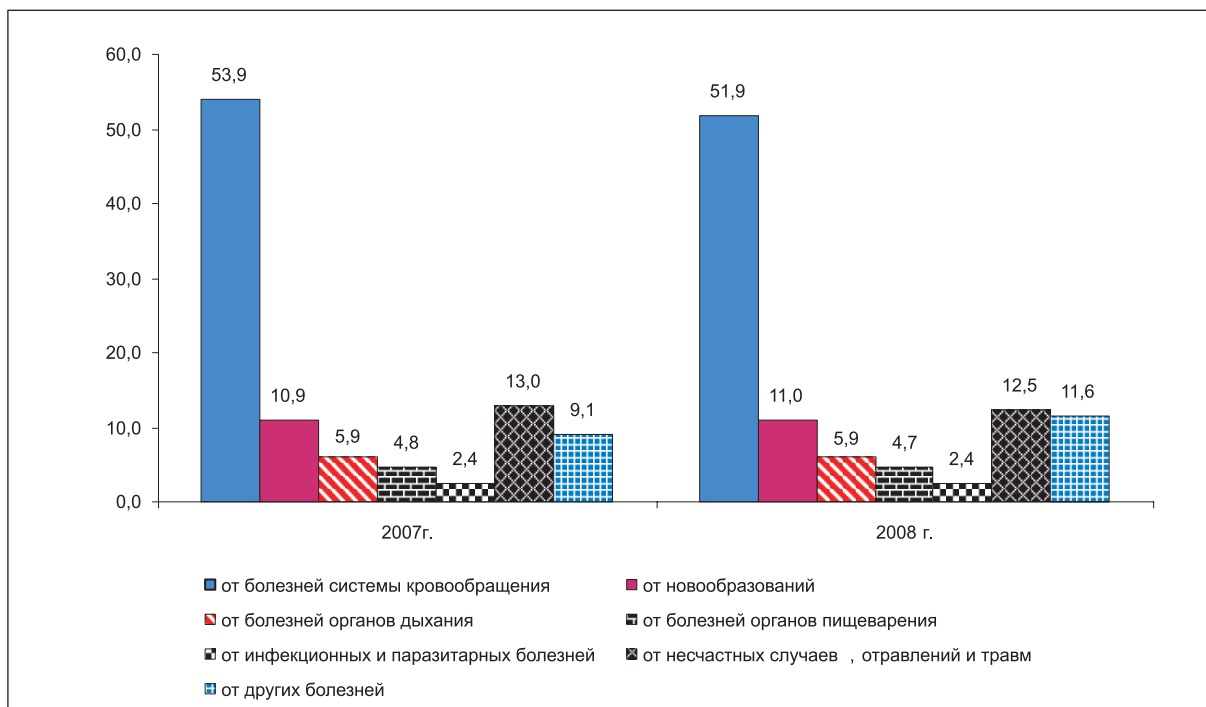
Естественный прирост населения республики в январе-апреле т.г. составил 61626 человек (48923 человека - здесь и далее в скобках приведены показатели за январь-апрель 2007г.). Уровень естественного прироста населения увеличился с 9,69 человек на 1000 населения на 1 мая 2007г. до 10,97 человек на тот же период 2008г.

За январь-апрель т.г. органами ЗАГС зарегистрировано 117993 (105751) новорожденных, что на 12242 рождения больше, чем за январь-апрель 2007г. Общий коэффициент рождаемости на 1000 населения составил 21,16 (20,10) родившихся. Число зарегистрированных умерших за этот период сократилось на 461 человек и составило в целом по стране 56367 (56828). Общий коэффициент смертности составил 10,19 (10,41) умерших на 1000 населения.

Среди основных классов причин смерти населения наибольший удельный вес занимают болезни системы кровообращения, на долю которых приходится 51,9% (53,9%), несчастные случаи, отравления и травмы составляют 12,5% (13,0%), новообразования - 11,0% (10,9%) от всех зарегистрированных смертных случаев. В общем числе умерших от болезней системы кровообращения смертность от ишемической болезни сердца занимает 46,5% (45,4%), сосудистого поражения мозга - 24,2% (23,7%). По сравнению с январем-апрелем 2007г. уменьшилось число погибших от убийств на 13,3%, дорожно-транспортных происшествий - на 6,7%, а число самоубийств возросло на 0,8%.

Распределение умерших по основным классам причин смерти в январе-апреле

в процентах от общего числа умерших

В январе-апреле т.г. в стране зарегистрировано 2500 (1586) умерших детей в возрасте до 1 года. Коэффициент младенческой смертности составил 16,80 (14,37) умерших на 1000 родившихся. Распространенными причинами смерти среди младенцев являются заболевания от состояний, возникающих в перинатальном периоде, от которых в январе-апреле т.г. умерло 1450 (783) детей в возрасте до 1 года, или 58,0% (49,37%) от общего их числа, и врожденные аномалии - 418 (301) младенцев, или 16,72% (18,98%).

Число браков и разводов в январе-апреле т.г. по сравнению с январем-апрелем 2007г. уменьшилось и составило 37901 (40474) и 11427 (12162) соответственно. Общий коэффициент брачности и разводимости на 1000 жителей составил 9,25 (9,10) браков и 2,28 (2,38) развода.

Миграционный прирост за январь-апрель т.г. в стране составил 6790 (8268) человек, из них со странами СНГ - 2608 (5480) человек. За этот период в республику прибыло 15323 (17530) человека, а выбыло за ее пределы - 8533 (9262) человека.

В январе-апреле т.г. по сравнению с январем-апрелем 2007г. число прибывших в Казахстан и число выбывших из Казахстана уменьшилось на 2207 человек и 729 человек, или на 12,6% и на 7,9% соответственно. Основной миграционный обмен страны происходит с государствами Содружества. В общем числе прибывших в республику 69,2% (79,4%) ранее являлись жителями стран СНГ. Выезжают из республики также, главным образом, в страны СНГ - 93,7% (91,0%) от общего числа выбывших.

Основная часть мигрантов, прибывших в Казахстан, расселяется в Восточно-Казахстанской, Мангистауской, Южно-Казахстанской и Алматинской областях, а выезжает за ее пределы, в основном, из Северо-Казахстанской, Восточно-Казахстанской, Карагандинской и Костанайской областей.

В структуре миграционных потоков прибывших в республику по этнической принадлежности значительную часть представляют казахи - 73,1% (77,4%), русские составляют 15,0% (12,9%), украинцы - 1,4% (1,2%), немцы - 1,1% (1,0%). Из общего числа выехавших мигрантов за пределы республики на долю русских приходится 69,8% (67,4%), казахов - 6,0% (7,0%), украинцев - 7,9% (7,1%), немцев - 5,8% (7,1%).

Численность мигрантов, переезжающих в пределах страны, составило 108400 человек, что на 13541 человек, или на 14,3%, больше, чем в январе-апреле 2007г. В межрегиональной миграции участвовало 47015 (41280) человек, или 43,4% (43,5%) от общего числа мигрантов, участвовавших в республиканской миграции.

При межрегиональном перемещении положительное сальдо миграции населения наблюдается в 5-ти регионах страны, из них в городах Астана и Алматы самое большое по величине: 7216 (5736) и 6633 (6069) человека соответственно. Больше всего прибывших в январе-апреле т.г. было зарегистрировано в г.Алматы (около 13,0 тыс. человек), г.Астана (9,6 тыс.) и Алматинской области (5,7 тыс. человек).

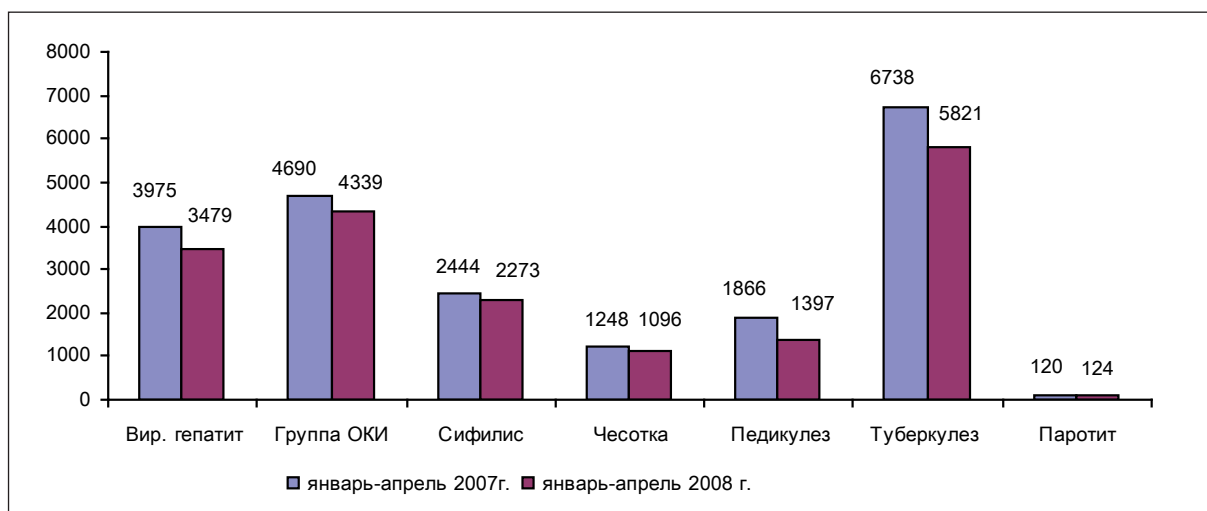
10.2 ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ

По данным Республиканской СЭС в январе-апреле 2008г. по сравнению с январем-апрелем 2007г. отмечается рост числа заболевших ротавирусным энтеритом (в 1,8 раза), краснухой (1,6 раза), впервые диагностированным бруцеллезом (на 12,4%), острыми кишечными инфекциями (3,8%). Число заболевших СПИДом составило 50 случая; выявлено 796 носителей ВИЧ-инфекции (за соответствующий период прошлого года – 608).

Наибольшее распространение среди зарегистрированных инфекционных заболеваний в рассматриваемом периоде текущего года получили острые инфекции верхних дыхательных путей (12164,3 случая на 100 тыс. населения), острые кишечные инфекции (84,2), туберкулез органов дыхания (112,9), вирусные гепатиты (67,5), сифилис (44,1), педикулез (27,1) и чесотка (21,3).

Число зарегистрированных случаев наиболее распространенных заболеваний в январе-апреле 2007-2008гг.

единиц

Среди детей в возрасте до 14 лет в январе-апреле 2008г. увеличилось число заболевших ротавирусным энтеритом (в 1,7 раза), краснухой (1,5 раза), Выявлено 17 носителей ВИЧ-инфекции (в январе-апреле 2007г. – 26).

В апреле 2008 года по сравнению с апрелем 2007г. возросло число заболевших паротитом эпидемическим (1,3 раза), впервые диагностированным бруцеллезом (на 19,7%), эхинококкозом (12,3%). В рассматриваемом месяце выявлено в 2 раза больше носителей ВИЧ-инфекции против апреля 2007г.

В сельской местности за этот месяц увеличилось число случаев заболевания паротитом эпидемическим (в 8,5 раза), краснухой (5,3 раза), ротавирусным энтеритом (в 1,5 раза), впервые диагностированным бруцеллезом (на 8%), эхинококкозом (6,7%). Число выявленных носителей ВИЧ-инфекции составило 41 случая (в апреле 2007 года – 18).

10.3 ПРЕСТУПНОСТЬ

По данным Комитета по правовой статистике и специальным учетам Генеральной прокуратуры Республики Казахстан в январе-апреле 2008г. число зарегистрированных преступлений на территории республики по сравнению с январем-апрелем 2007г. увеличилось на 2% и составило 43,5 тыс., из которых 27,7% совершено в отношении женщин (за 4 месяца 2007г. - 27%), 4,8% - в отношении несовершеннолетних (4,9%). Число зарегистрированных преступлений на 10 тыс. населения в целом по республике составило 84 случая.

В структуре преступности наибольший удельный вес (65,9%) приходится на преступления против собственности. Значительную часть (41,2%) занимают кражи чужого имущества, количество которых по сравнению с соответствующим периодом 2007г. увеличилось на 4,7%.

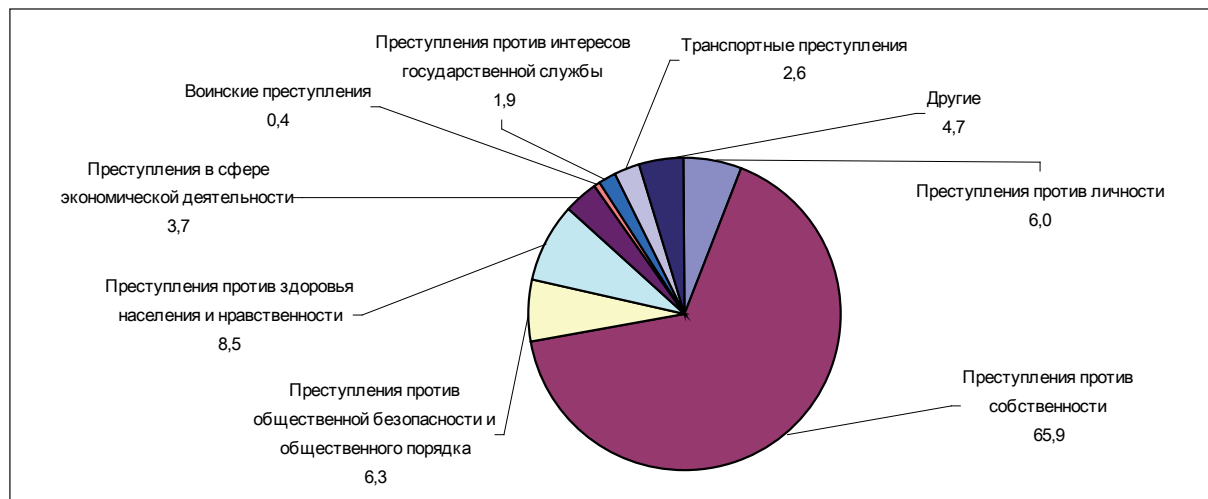
Отмечается незначительное уменьшение преступлений против здоровья населения и нравственности (на 0,9%), его доля составила 8,5%. В данной группе наибольший удельный вес (8,3%) занимают преступления, связанные с наркотиками, их количество уменьшилось на 0,6%. Число преступлений, связанных с незаконным изготовлением, приобретением, хранением, перевозкой, пересылкой наркотических средств или психотропных веществ с целью сбыта, склонением к их потреблению, организацией или содержанием притонов для потребления наркотических средств или психотропных

веществ, уменьшилось на 0,8% и составило 1949 случая. Раскрываемость этой группы преступлений составила 86,2%.

Доля преступлений против общественной безопасности и общественного порядка составила 6,3%, преступлений против личности – 6%. В группе преступлений против личности уменьшилось количество умышленных убийств и покушений на убийство (на 6,3%), умышленных причинений средней тяжести вреда здоровью (9,7%), а также число умышленных причинений тяжкого вреда здоровью на 15,8%.

Структура преступности в январе-апреле 2008г.

в процентах

Число преступлений против интересов государственной службы уменьшилось на 1,4% и составило 826 случаев, соответственно, транспортных преступлений - на 0,3% и 1152.

Количество воинских преступлений возросло на – 16,7%. Из числа зарегистрированных преступлений, совершенных военнослужащими 30,8% составляет нарушение уставных правил взаимоотношений, 32,4% - злоупотребление властью, превышение или бездействие власти, 20,9% - самовольное оставление части или места службы.

По расследованным в отчетном периоде преступлениям установленная сумма материального ущерба в целом по республике составила 24280,2 млн. тенге, из них 57,8% приходится на преступления в сфере экономической деятельности, 29,6% - на преступления против собственности.

Правоохранительными органами республики выявлено 25080 лиц, совершивших преступления (на 1,6% меньше, чем в январе-апреле 2007г.), привлечено к уголовной ответственности 18913 лиц, что на 1,6% больше, чем в соответствующем периоде 2007 года. Из числа выявленных лиц, совершивших преступления, 11,4% составляли женщины, 9,8% - несовершеннолетние, на долю лиц, выполняющих государственные функции, приходится 2,9%. Удельный вес лиц, ранее совершавших преступления, составил 7,7%.

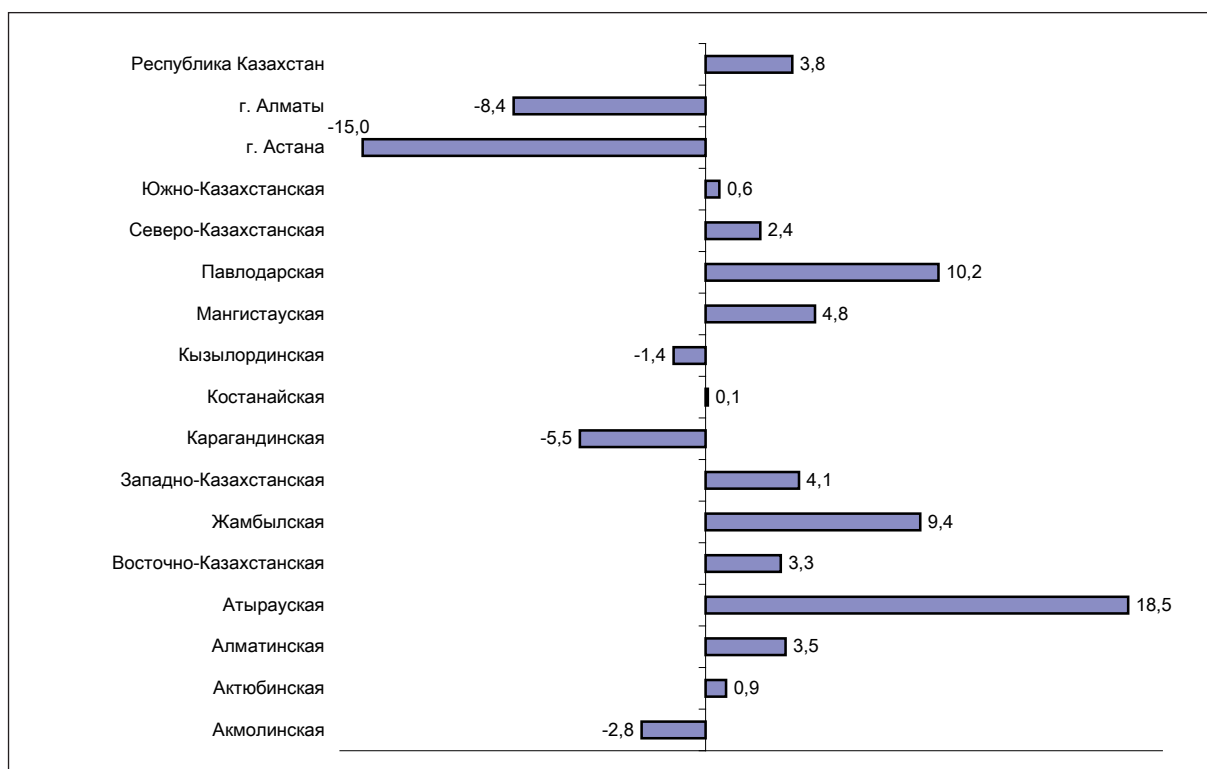
В среднем по Казахстану каждый девятый преступник совершил преступление в состоянии алкогольного опьянения, каждый третий - в составе группы. Большую часть всех выявленных лиц, совершивших преступления, составляли безработные (74%).

11. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ РЕГИОНОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ

Промышленность. За январь-май 2008 года по сравнению с аналогичным периодом 2007 года рост объемов промышленного производства отмечался в 11 регионах республики. Наибольший прирост достигнут в Атырауской (на 18,5%), Павлодарской (на 10,2%), Жамбылской (на 9,4%) и Мангистауской (на 4,8%) областях. При этом 5 регионов превысили республиканский уровень промышленного производства. Снижение производства промышленной продукции наблюдалось в Акмолинской, Карагандинской, Кызылординской областях и г.Астана и Алматы.

Прирост (снижение) объема промышленной продукции в январе-мае 2008г.

в % к январю-маю 2007г.

Добыча сырой нефти возросла в Атырауской (на 22,3%), Жамбылской (на 10,9%) и Мангистауской (на 3,9%) областях. В Актюбинской и Кызылординской области она снизилась соответственно на 3,4% и 3,2%.

Увеличилась добыча газового конденсата в Мангистауской (на 76,3%), Жамбылской (на 10,9%) и Западно-Казахстанской (на 2,8%) областях.

В Костанайской области производство окатышей железорудных снизилось на 9,8%.

Возросла добыча руды медной в Восточно-Казахстанской области на 44,0%, а в Карагандинской и Актюбинской областях ее добыча снизилась соответственно на 6,5% и 8,0%.

Выплавка стали возросла в Павлодарской (на 35,8%), Костанайской (на 27,4%) и Восточно-Казахстанской (на 1,3%), а в Карагандинской области ее производство снизилось на 5,3%.

Увеличилось производство цинка необработанного в Восточно-Казахстанской области - на 0,5%, а в Карагандинской области ее добыча снизилась на 15,5%.

Выплавка меди рафинированной снизилась в г. Алматы (на 22,9%) и Карагандинской области на 14,8%.

В Восточно-Казахстанской области выпуск автомобилей легковых пассажирских увеличился на 13,9%.

Наибольший прирост объемов производства электроэнергии отмечен в Западно-Казахстанской (на 30,9%), Актюбинской (на 25,1%), Алматинской (на 21,3%), Южно-Казахстанской (на 18,9%) областях и г.Астана и Алматы соответственно на 8,3% и 38,0%, наибольшее снижение произошло в Акмолинской области (на 18,0%).

Наибольший прирост объемов производства масла сливочного наблюдался в Западно-Казахстанской (в 4,7 раза), Актюбинской и Кызылординской (в 1,5 раза в каждой), Павлодарской (на 20,4%), Северо-Казахстанской (на 18,8%) и Костанайской (на 18,6%) областях.

В то же время наибольшее снижение объема производства масла сливочного наблюдается в Южно-Казахстанской (на 82,4%), Алматинской (на 63,0%) и Акмолинской (на 62,9%) областях.

Увеличение производства масла подсолнечного рафинированного наблюдалось в Восточно-Казахстанской области (на 28,2%). Наибольшее снижение производства масла подсолнечного рафинированного отмечалось в Южно-Казахстанской (на 70,5%) и Костанайской (на 45,7%) областях, наименьшее – в г.Алматы (на 4,1%).

Производство соков фруктовых и овощных возросло в Костанайской области (на 44,1%). Наибольшее снижение его производства наблюдалось в Алматинской (на 62,9%) области и г.Астане (на 63,2%).

Сельское хозяйство. По состоянию на 1 июня 2008г., по сравнению с аналогичной датой прошлого года, в целом во всех категориях хозяйств областей, отмечен рост поголовья крупного рогатого скота (на 3,6%), овец и коз (на 5,2%), лошадей (на 5,3%) и верблюдов (на 4,0%).

В январе-мае 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. возросли объемы производства мяса во всех областях республики, за исключением г.Алматы. Наибольший прирост объемов производства мяса достигнут в Северо-Казахстанской (на 9,1%), Актюбинской (на 6,9%), Восточно-Казахстанской и Костанайской (на 4,9% в каждой) областях. Снижение его производства наблюдалось в г.Астане (на 50,0%). В г.Алматы объемы производства мяса сохранились на уровне января-мая 2007г.

По сравнению с январем-маем 2007г. увеличилось производство молока во всех областях республики, за исключением г.Алматы. Наибольший прирост объема производства молока отмечен в Мангистауской (на 10,0%), Южно-Казахстанской (на 9,0%), Карагандинской (на 8,7%) и Кызылординской (на 7,0%) областях. В Павлодарской области и г.Астане объемы производства молока сохранились на уровне января-мая 2007г.

Увеличение производства яиц в январе-мае 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. отмечено в 9 регионах Казахстана. Наиболее высокий темп прироста достигнут в Мангистауской (на 50,0%), Алматинской (на 30,9%) и Западно-Казахстанской (на 10,4%) областях. Наибольшее снижение отмечается в Кызылординской (на 59,6%) области. В г.Астана и Алматы объемы производства яиц сохранились на уровне января-мая 2007г.

Инвестиции. В январе-мае 2008г. инвестиции в основной капитал (с учетом дооценки) составили 1158,3 млрд. тенге, что на 16,1% больше, чем в соответствующем периоде 2007 года.

Рост инвестиций отмечен во всех регионах республики. Наибольший рост зафиксирован в Жамбылской (в 2,8 раза), Акмолинской (в 1,7 раза), Западно-Казахстанской и Кызылординской (в 1,5 раза в каждой), Карагандинской (на 67,7%) и Южно-Казахстанской (на 40,9%) областях. Высокие темпы прироста отмечены в Северо-Казахстанской, Актюбинской, Мангистауской и Павлодарской областях.

Ввод в эксплуатацию жилых домов. На жилищное строительство в январе-мае 2008г. направлено 194,8 млрд. тенге инвестиций, что на 12,7% больше, чем в январе-мае 2007 года.

В январе-мае 2008г. объемы ввода в эксплуатацию жилых домов превысили уровень аналогичного периода предыдущего года в 8 регионах республики.

Наиболее активное жилищное строительство ведется в г. Астана (рост на 37,2%), в Восточно-Казахстанской (в 1,9 раза), Акмолинской (на 37,2%), Алматинской (на 33,8%) и Атырауской (на 28,1%) областях.

Снижение объемов ввода в эксплуатацию жилых домов отмечалось в 8 регионах республики. Наибольшее снижение объемов жилищного строительства наблюдается в Южно-Казахстанской (на 44,0%), Павлодарской (на 40,6%), Костанайской (на 23,0%) и Северо-Казахстанской (на 22,0%) областях.

Розничный товарооборот. За январь-май 2008г. объем розничного товарооборота составил 880,5 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в сопоставимых ценах) на 2,2%.

В региональном разрезе рост объема розничного товарооборота в январе-мае 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007 года (в сопоставимых ценах) наблюдался в 10 регионах республики. Так, увеличение наблюдалось в г.Астане (на 32,8%), в Кызылординской (на 27,8%), Жамбылской (на 22,5%), Атырауской (на 19,3%) и Павлодарской (на 11,9%) областях. Снижение объемов розничного товарооборота отмечалось в Северо-Казахстанской (на 28,7%), Мангистауской (на 16,6%), Актюбинской (на 16,1%), Южно-Казахстанской (на 5,8%) и Алматинской (на 4,3%) областях, а также г.Алматы (на 6,0%).

Индекс потребительских цен. Индекс потребительских цен в мае 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. составил 104,5%. Цены на продовольственные товары выросли – на 6,2%, непродовольственные товары – на 3,0% и платные услуги – на 3,3%.

В мае 2008 года по сравнению с декабрем 2007г. наибольший прирост цен зафиксирован в Павлодарской (на 6,1%), Восточно-Казахстанской (на 6,0%), Кызылординской (на 4,4%), Акмолинской (на 4,2%) и Жамбылской (на 4,1%) областях, также в г.Астана и Алматы (соответственно на 5,8% и 4,9%).

Цены на потребительские товары и услуги в январе-мае 2008 года по сравнению с январем-маем 2007г. возросли на 19,0%. Наибольший прирост цен зафиксирован в Южно-Казахстанской (на 23,0%), Мангистауской (на 20,2%), Жамбылской (на 19,4%), Алматинской (на 19,0%) и Павлодарской (на 18,7%) областях, также в г.Астана и Алматы (соответственно на 19,9% и 26,3%).

В январе-мае 2008г. по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года наблюдалось повышение цен на продовольственные товары во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен отмечено в Мангистауской (на 33,8%), Жамбылской (на 29,1%), Северо-Казахстанской (на 28,3%), Южно-Казахстанской (на 27,1%), Костанайской (на 26,6%) и Восточно-Казахстанской (на 26,5%) областях, также в гг.Астана и Алматы – соответственно на 29,5% и 38,6%.

По непродовольственным товарам отмечается рост цен во всех регионах республики. Наибольшее повышение цен на непродовольственные товары наблюдается в Алматинской (на 12,7%), Атырауской (на 12,6%), Мангистауской (на 12,0%), Кызылординской (на 11,7%) и Павлодарской (на 11,6%) областях, также в гг.Астана и Алматы (соответственно на 12,7% и 14,4%).

Во всех регионах республики, наблюдается повышение цен и тарифов на платные услуги населению. Наибольший прирост отмечен в Южно-Казахстанской (на 29,1%), Акмолинской и Павлодарской (на 16,5% в каждой), Алматинской (на 15,0%), Жамбылской (на 13,6%) и Западно-Казахстанской (на 13,0%) областях, а также в гг.Астана и Алматы – соответственно на 12,3% и 20,4%.

Денежные доходы населения. В апреле 2008г. среднедушевые денежные доходы населения в Казахстане (по оценке) составили 28552 тенге. Наиболее высокодоходными регионами республики являлись Атырауская и Мангистауская области, в которых среднереспубликанский уровень превышен соответственно в 2,0 раза и 1,6 раза. В гг.Астана, Алматы уровень среднедушевых денежных доходов населения превысил среднереспубликанский уровень (соответственно в 1,9 и 2,1 раза). Самые низкие денежные доходы на душу населения наблюдались в Южно-Казахстанской, Алматинской и Жамбылской областях.

Рынок труда. По данным Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан, на конец мая 2008г. численность граждан, зарегистрированных в качестве безработных, составила 69,6 тыс. человек. Доля зарегистрированных безработных составила 0,8% к численности экономически активного населения. В региональном разрезе этот показатель превышен в 7 областях. Наиболее высокая доля безработных приходится на Атыраускую (1,4%), Восточно-Казахстанскую (1,2%), Западно-Казахстанскую и Кызылординскую (1,1% в каждой) области. В гг.Астана и Алматы этот показатель составил соответственно 0,8% и 0,5%.

12. КОНЪЮНКТУРНЫЕ ОБСЛЕДОВАНИЯ

12.1 ОБСЛЕДОВАНИЕ ДЕЛОВОЙ АКТИВНОСТИ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

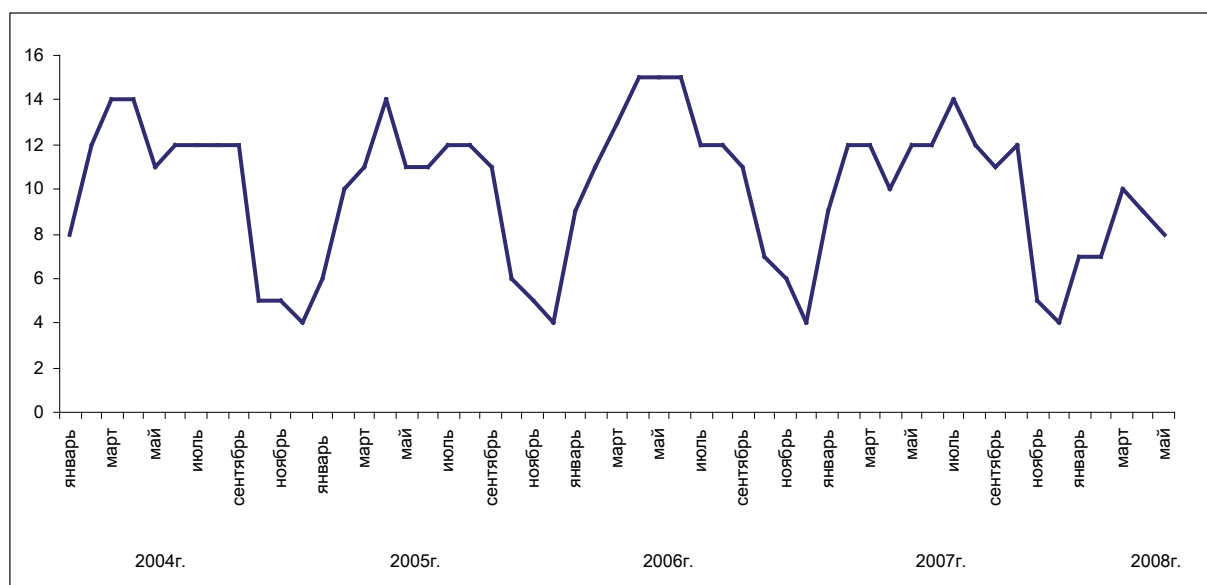
В мае 2008г. было обследовано 842 крупных и средних промышленных предприятий, в том числе горнодобывающей промышленности – 106 (12% от общего числа опрошенных), обрабатывающей промышленности – 569 (68%) и по производству и распределению электроэнергии, газа и воды - 167 (20%).

В мае 2008г. индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность опрошенных предприятий, по сравнению с предыдущим месяцем уменьшился на 1 процентный пункт и составил (+8)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (июнь – август 2008г.), по оценке большинства руководителей, ожидается некоторое увеличение деловой активности обследованных промышленных предприятий. Индекс предпринимательской уверенности по сравнению с маем т.г. увеличится на 4 процентных пункта и составит (+12)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности на предприятиях промышленности
(фактор сезонности исключен)

балансы, %

На предприятиях обрабатывающей промышленности индекс предпринимательской уверенности уменьшился по сравнению с предыдущим месяцем на 1 процентный пункт, а на предприятиях по производству и распределению электроэнергии, газа и воды он увеличился также на 1 процентный пункт и составил соответственно (+15)% и (-17)%.

На обследованных предприятиях горнодобывающей промышленности индекс предпринимательской уверенности не изменился по сравнению с апрелем т.г. и остался равным (+13)%.

12.2 ОБСЛЕДОВАНИЕ ДЕЛОВОЙ АКТИВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ ТОРГОВЛИ

В конце мая 2008г. были получены анкеты от 1442 торговых предприятий, в том числе 526 предприятий розничной торговли (36% от общего числа опрошенных), 887 - оптовой торговли (62%) и 29 - торгового посредничества (2%).

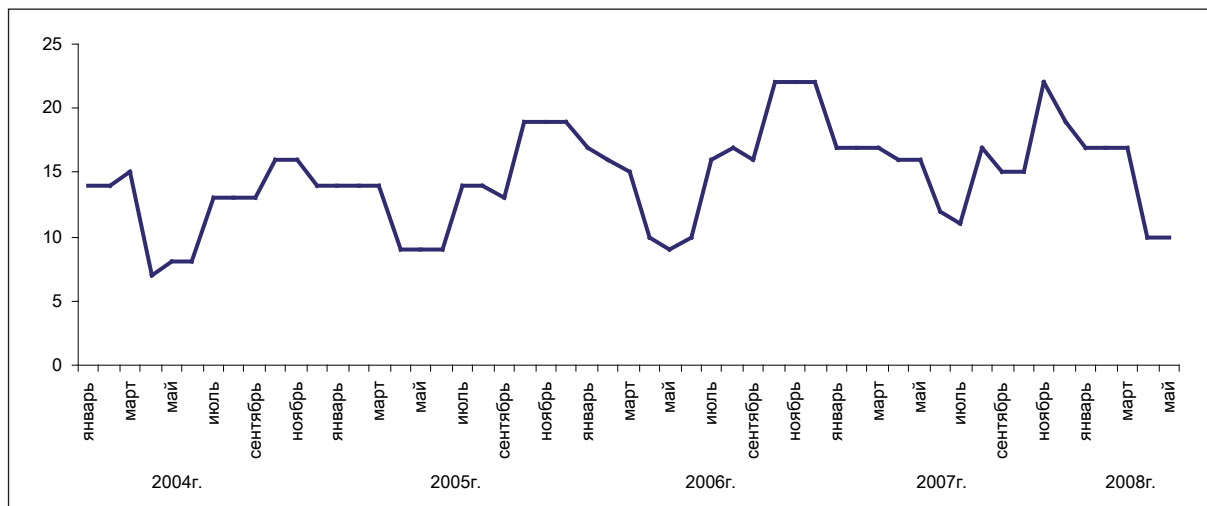
В мае 2008г. доля опрошенных предприятий торговли, экономическое положение которых характеризуется их руководителями как «хорошее» и «удовлетворительное», по сравнению с предыдущим месяцем не изменилась и составила 95%.

Индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность предприятий торговли, в мае т.г. по сравнению с апрелем т.г. не снизился и остался равным (+10)% (с учетом фактора сезонности).

В ближайшие 2-3 месяца (июнь – август 2008г.) по оценкам большинства руководителей, ожидается увеличение деловой активности их предприятий, индекс предпринимательской уверенности увеличится по сравнению с маем т.г. на 7 процентных пунктов и составит (+17)%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности предприятий торговли (фактор сезонности исключен)

балансы, %

В мае 2008г. индекс предпринимательской уверенности на предприятиях оптовой и розничной торговли по сравнению с предыдущим месяцем не изменился и составил соответственно (+14)%.

В сфере торгового посредничества данный индекс был равен (+7)%, что на 2 процентных пункта выше показателя, полученного в мае т.г.

12.3 ОБСЛЕДОВАНИЕ ПОТРЕБИТЕЛЕЙ

В мае 2008г. сотрудниками региональных статистических управлений было проведено очередное обследование 1600 респондентов - потребителей различных групп (городского и сельского населения, сотрудников фирм и банков, государственных учреждений и организаций, домохозяйств и пенсионеров и др.). Основная цель обследования - выявление субъективного мнения потребителей об изменениях в экономике страны и в личном домашнем хозяйстве. Кроме того, опрос позволяет проследить тенденцию потребительского спроса домашних хозяйств на товары длительного пользования.

«Индекс ощущений потребителей» в мае 2008г. по сравнению с предыдущим месяцем уменьшился на 6 процентных пунктов и составил (+9)%.

«Индекс экономического климата» уменьшился на 7 процентных пунктов и составил (+9)%.

«Индекс желания купить» по сравнению с предыдущим месяцем снизился на 6 процентных пунктов и составил (+9)% (см. диаграмму).

В мае т.г. лишь 28% респондентов отметили улучшение экономического положения в стране за последние 12 месяцев, в то же время 20% потребителей сообщили об ухудшении положения.

Менее трети респондентов (29%) ожидают в следующие 12 месяцев дальнейшего улучшения общего экономического положения в стране, а 20% считают, что оно может ухудшиться.

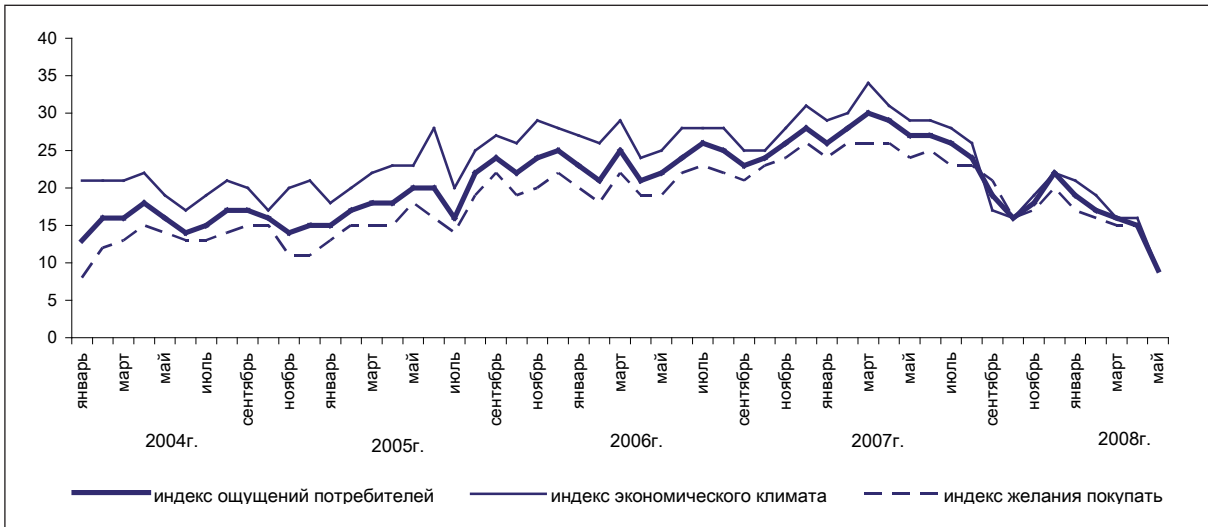
Почти 29% респондентов в мае т.г. сообщили об улучшении состояния финансов в собственном домашнем хозяйстве и, соответственно, увеличении спроса на товары длительного пользования по сравнению с предыдущим месяцем. Вместе с тем, 20% от числа опрошенных отметили ухудшение финансово-экономического состояния своего домашнего хозяйства.

По мнению 8% респондентов, в течение предстоящих 12 месяцев ситуация в отношении уровня безработицы в стране улучшится, в то же время 7% опрошенных придерживаются противоположного мнения.

Вероятность увеличения суммы денежных накоплений в домашнем хозяйстве в течение предстоящих 12 месяцев отметили 13% опрошенных потребителей, а 20% - их уменьшения.

Оценка потребителей

балансы, %

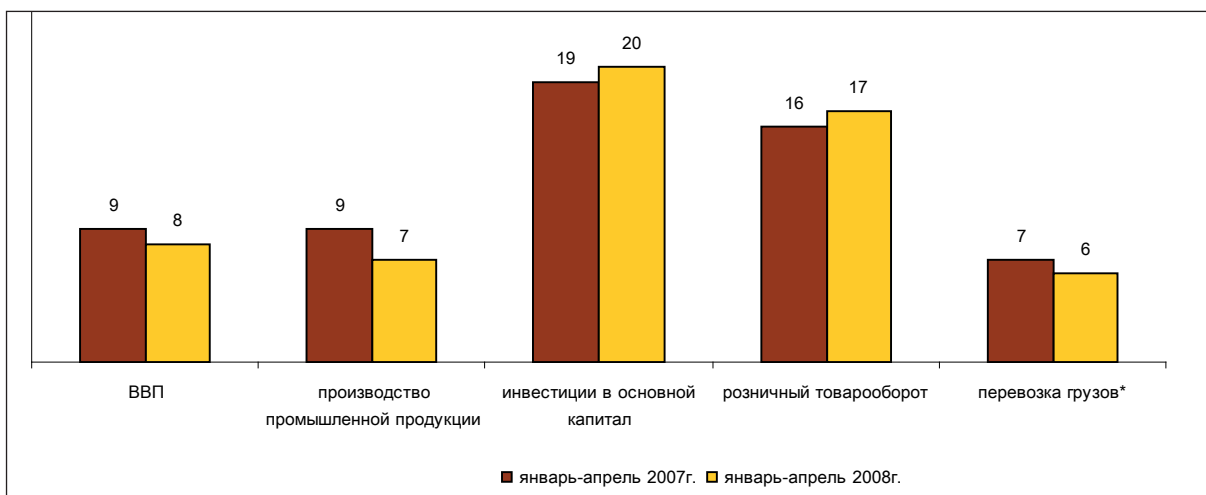
13. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ СТРАН СНГ

(по данным Статкомитета СНГ)

В январе-апреле 2008г., по оценкам, валовой внутренний продукт по сравнению с январем-апрелем 2007г., в среднем по странам Содружества вырос на 8% (в январе-апреле 2007г. – на 9%).

Основные макроэкономические показатели в среднем по странам Содружества

прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года

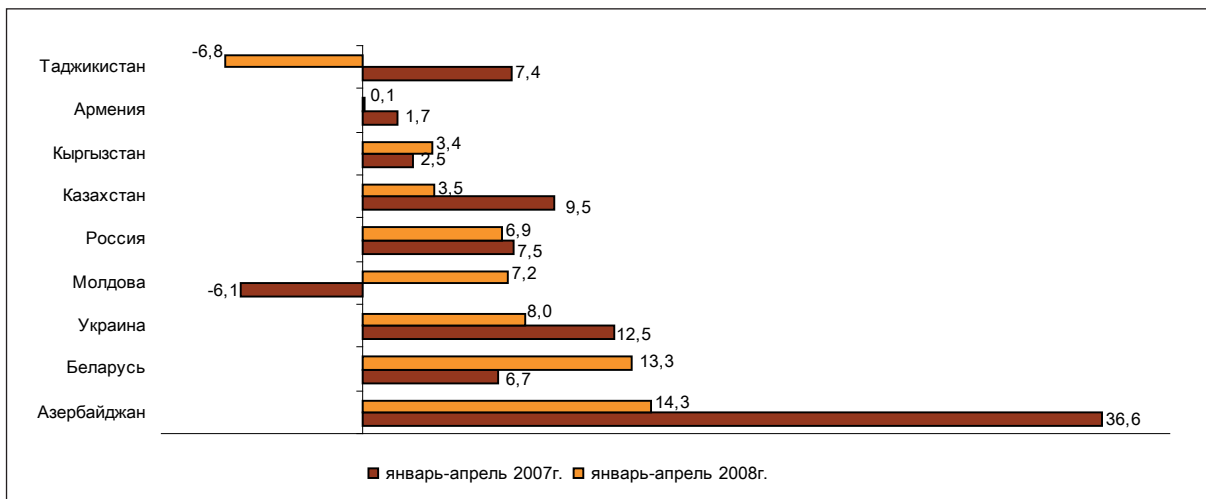

* Без трубопроводов.

Прирост **промышленного производства** в январе-апреле 2008г. по отношению к аналогичному периоду предыдущего года, в среднем по странам Содружества составил 7% (в январе-апреле 2007г. – 9%).

Промышленное производство в странах Содружества

в постоянных ценах; прирост, в % к соответствующему периоду предыдущего года

Индекс цен производителей промышленной продукции в январе-апреле 2008г. по отношению к январю-апрелю 2007г., в среднем по странам Содружества составил 127% (в январе-апреле 2007г. – 109%). В апреле 2008г. по сравнению с мартом цены в среднем по Содружеству возросли на 5% (в апреле 2007г. – на 4%).

Сельское хозяйство. Животноводство. В январе-апреле 2008г. в среднем по странам Содружества по сравнению с аналогичным периодом 2007г. отмечался рост производства основных видов животноводческой продукции. Скота и птицы на убой (в живом весе) произведено на 7% больше (в январе-апреле 2007г. - на 8%), яиц – на 0,5% меньше (на 2% больше). Надои молока увеличились, как

и в соответствующем периоде 2007г., на 1%. Увеличение производства мяса наблюдалось во всех государствах. Снижение производства молока отмечено только в Украине, а яиц – в России.

Инвестиции и строительство. Объем инвестиций в основной капитал (в постоянных ценах) в январе-апреле 2008г. в странах Содружества увеличился по сравнению с соответствующим периодом предыдущего года в среднем на 20% (в январе-апреле 2007г. – на 19%).

В январе-апреле 2008г. в странах Содружества общая площадь жилых домов, введенная в эксплуатацию в среднем на 6% больше, чем в аналогичном периоде прошлого года (в январе-апреле 2007г. – в 1,4 раза).

Транспорт. В январе-апреле 2008г. объем перевозок грузов предприятиями транспорта (без трубопроводов) по сравнению с январем-апрелем предыдущего года, в среднем по странам Содружества увеличился на 6% (в январе-апреле 2007г. – на 7%), грузооборот – на 9%, как и в январе-апреле 2007г.

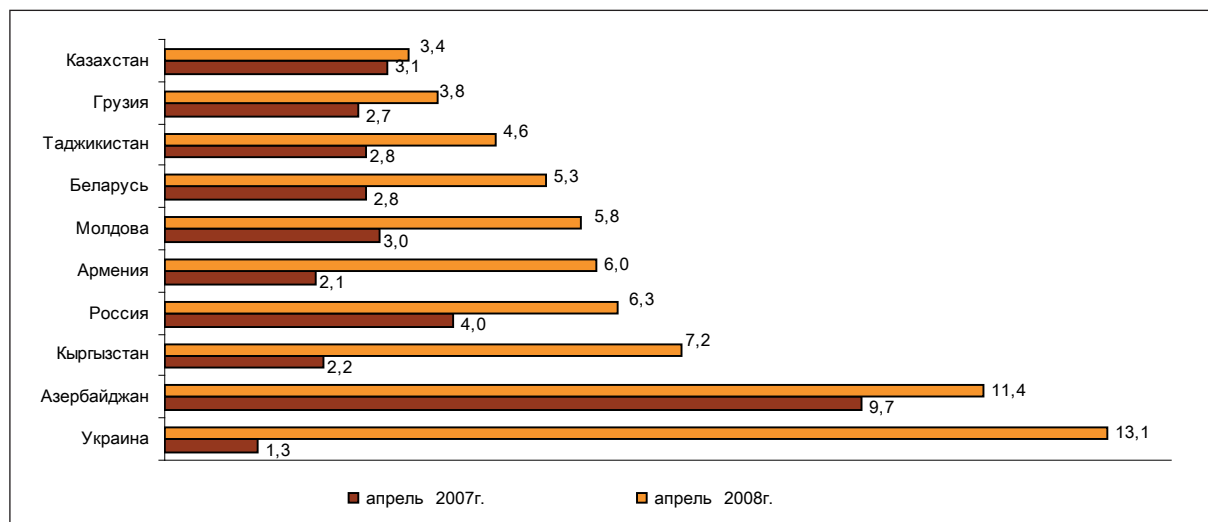
Пассажиरोоборот предприятий транспорта (кроме городского электрического и легкового таксомоторного) по сравнению с соответствующим периодом 2007г. в среднем по странам Содружества увеличился на 2% (в январе-апреле 2007г. – снизился на 2%), пассажиров перевезено на 6% больше (в январе-апреле 2007г. - на 3%).

Потребительский рынок. В январе-апреле 2008г. по сравнению с аналогичным периодом 2007г. реальный объем розничного товарооборота в странах Содружества возрос в среднем на 17% (в январе-апреле 2007г. – на 15%).

Цены на потребительском рынке. В январе-апреле 2008г. на потребительском рынке в ряде стран Содружества отмечалось повышение цен, заметно превосходящие показатели прошлого года.

Уровень потребительских цен в странах Содружества

прирост; к декабрю предыдущего года, в %

В апреле 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. самый высокий темп роста потребительских цен отмечен в Азербайджане (на 11,4%), Украине (на 13,1%) и Кыргызстане (на 7,2%). В Казахстане прирост потребительских цен составил 3,4%.

Наибольший прирост цен на продовольственные товары в апреле 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. отмечен в Азербайджане (на 16,6%) и Молдове (на 10,3%). В Казахстане прирост цен на продовольственные товары составил 4,8%.

В апреле 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. наибольший прирост цен на непродовольственные товары отмечен в Кыргызстане (на 5,1%) и Азербайджане (на 4,7%). В Казахстане прирост цен на непродовольственные товары составил 2,4%. Снижение цен на непродовольственные товары отмечен в Армении (на 0,2%) и Грузии (на 0,1%).

Наибольший прирост цен на платные услуги в апреле 2008г. по сравнению с декабрем 2007г. отмечен в Беларуси (на 10,0%), России (на 8,5%), Таджикистане (на 8,0%) и Кыргызстане (на 7,3%). В Казахстане прирост цен на платные услуги составил 2,4%.

Финансы. На валютных рынках большинства стран Содружества в апреле 2008г. сохранялась тенденция укрепления национальных валют по отношению к доллару США и единой европейской валюте.

В течение апреля текущего года в Туркменистане и Украине курс доллара США не изменился. В Азербайджане к концу апреля по сравнению с концом марта текущего года он подешевел на 0,3%, Армении и Таджикистане – на 1,4%, Беларуси и Казахстане – на 0,2%, Грузии – на 0,9%, Молдове – на 2,2%; в Кыргызстане, России и Узбекистане курс доллара США за месяц вырос соответственно на 0,1%, 0,6% и 0,4%.

В апреле в большинстве стран Содружества было отмечено ослабление единой европейской валюты, по сравнению с концом марта текущего года курс евро к национальным валютам снизился: в Азербайджане – на 1,8%, Армении – на 1,7%, Беларуси – на 1,6%, Грузии – на 2,2%, Казахстане – на 1,5%, Кыргызстане и Таджикистане – на 1,1%, Молдове – на 3,6%, России – на 0,5%, Украине – на 1,4%; в Узбекистане – вырос на 1,3%.

Внешняя торговля. В январе-марте 2008г. общий объем экспортно-импортных операций товарами по отношению к аналогичному периоду 2007г. увеличился во всех странах Содружества, и темпы прироста варьировали от 16% (в Таджикистане) до 62% (в Беларуси).

В отдельных странах Содружества (Азербайджане, Беларуси, Грузии, Казахстане и России) сохранялась тенденция опережения темпов роста экспорта над темпами роста импорта.

Сокращение экспорта в страны Содружества по сравнению с аналогичным периодом прошлого года зарегистрировано только в Армении (на 4%) и Таджикистане (на 21%).

Импорт из стран СНГ возрос почти во всех странах Содружества и наиболее высокие темпы его прироста зафиксированы в Беларуси (77%), Кыргызстане (37%) и Молдове (33%), в остальных странах темпы прироста импорта варьировали от 7% (в Азербайджане) до 21% (в Грузии).

В среднем по странам Содружества в январе-марте 2008г. стоимостной объем экспорта в другие страны мира возрос по сравнению с соответствующим периодом прошлого года на 52%, импорта товаров – на 45%.

Практически во всех странах Содружества сохранялся рост торговых операций товарами с другими странами мира. Наиболее высокие темпы прироста экспорта в эти страны наблюдались в Азербайджане (77%), Беларуси (84%), Грузии (50%), Казахстане (57%) и России (54%).

Заработная плата. Начисленная номинальная среднемесячная заработная плата составила в среднем за апрель 2008г. в Азербайджане 253 маната, Армении – 88,6 тысячи драмов, Беларуси – 837,0 тысячи белорусских рублей, Казахстане – 57,9 тысячи тенге, Кыргызстане - 5000 сомов, Молдове - 2462 лея, России - 16253 рубля, Таджикистане – 223,0 сомони, Украине - 1735 гривну.

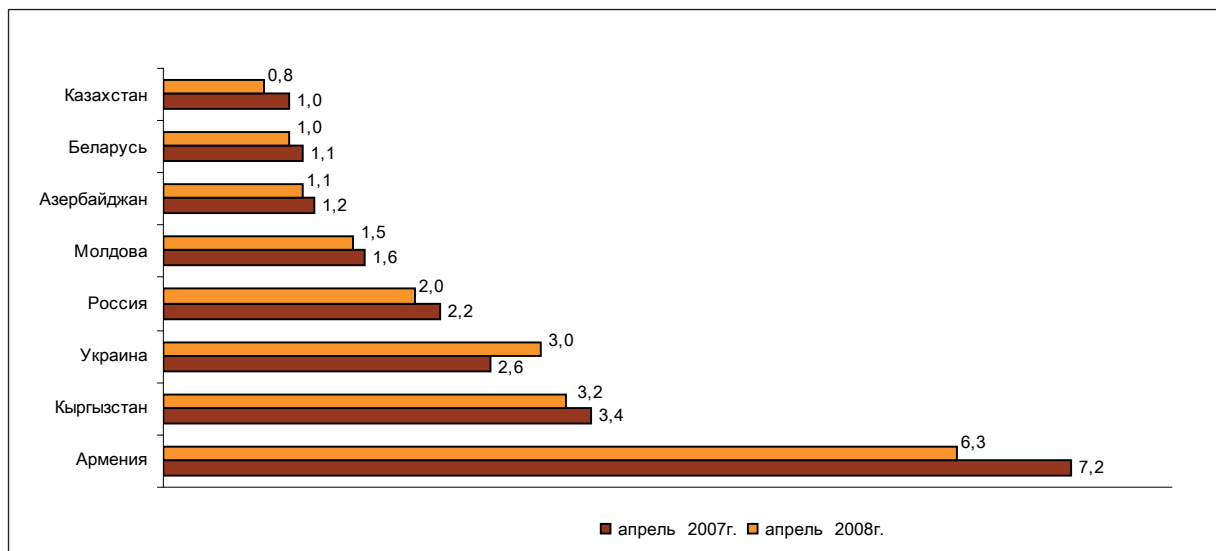
Исходя из официальных курсов валют, установленных национальными (центральными) банками стран Содружества, средняя заработная плата в Азербайджане в апреле 2008г., по оценке, соответствовала 305 долларов США, в апреле 2007 года - 200 долларов, Армении - соответственно 287 и 201, Беларуси - 390 и 308, Казахстане - 480 и 404, Кыргызстане - 137 и 97, Молдове - 235 и 155, России - 691 и 484, Таджикистане - 65 и 46, Украине - 344 и 242 долларам США.

Рынок труда. В январе-апреле 2008г. в службы занятости стран Содружества обратились около 2,3 миллионов граждан, ищущих работу.

Численность граждан, признанных безработными, в числе незанятых граждан, обратившихся в службы занятости в январе-апреле 2008г. в Азербайджане составила 11,5%, Армении - 98,4%, Беларуси – 73,7% , Кыргызстане – 51,9%, России – 60,7%, Таджикистане (в январе-марте) – 33,5%, Украине – 58,4%.

Уровень зарегистрированной безработицы в странах Содружества

на конец периода; в % к экономически активному населению

Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы

Бөлімдер мазмұнына
жауапты адамдар

Бөлім атауы	Жауапты адамның аты-жөні, лауазымы	Телефоны
Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары Негізгі әлеуметтік-экономикалық индикаторлар	Раисов Данар Дулатұлы <i>Стратегиялық жоспарлау және деректерді тарату департаменті директорының орынбасары</i>	8(7172) 74-95-22
Жалпы ішкі өнім Ақша-кредит жүйесі Мемлекеттік қаржы Төлем балансы Өңірлердің әлеуметтік-экономикалық жағдайы Конъюнктуралық зерттеулер ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы	Тайжанов Қажығали Әбдиярұлы <i>Ұлттық шоттар және зерттеулер департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-59
Баға	Кривко Нина Ивановна <i>Баға статистикасы департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-57
Өнеркәсіп Ауыл шаруашылығы Шағын бизнес мониторингі Кәсіпорындар мен ұйымдар қаржысы Инвестициялар Құрылыс	Епбаева Айгүл Тоқтарханқызы <i>Өндіріс статистикасы департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-56
Көлік және байланыс Сыртқы сауда Сауда және өзге де қызметтер Тауар рыногы	Якупова Зифа Рафиковна <i>Қызметтер көрсету статистикасы департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-93-18
Демографиялық ахуал Халықтың ауру-сырқаулығы Қылмыстылық Еңбек рыногы Еңбекақы төлеу Халықтың ақшалай табыстары	Қасенова Әсия Қаналбайқызы <i>Демографиялық және әлеуметтік статистика департаментінің директоры</i>	8(7172) 74-90-61

**Социально-экономическое развитие
Республики Казахстан**

**Ответственные лица
за содержание разделов**

Наименование раздела	Ф.И.О., должность ответственного	Телефон
Краткие итоги социально-экономического развития Республики Казахстан Основные социально-экономические индикаторы	Раисов Данар Дулатович <i>Заместитель директора Департамента стратегического планирования и распространения данных</i>	8(7172) 74-95-22
Валовой внутренний продукт Денежно-кредитная система Государственные финансы Платежный баланс Социально-экономическое положение регионов Конъюнктурные обследования Социально-экономическое положение стран СНГ	Тайжанов Кажигали Абдиярович <i>Директор Департамента национальных счетов и исследований</i>	8(7172) 74-90-59
Цены	Кривко Нина Ивановна <i>Директор Департамента статистики цен</i>	8(7172) 74-90-57
Промышленность Сельское хозяйство Мониторинг малого бизнеса Финансы предприятий и организаций Инвестиции Строительство	Епбаева Айгуль Токтархановна <i>Директор Департамента статистики производства</i>	8(7172) 74-90-56
Транспорт и связь Внешняя торговля Торговля и прочие услуги Товарные рынки	Якупова Зифа Рафиковна <i>Директор Департамента статистики услуг</i>	8(7172) 74-93-18
Демографическая ситуация Заболелаемость населения Преступность Рынок труда Оплата труда Денежные доходы населения	Касенова Асия Каналбаевна <i>Директор Департамента демографической и социальной статистики</i>	8(7172) 74-90-61